

norden

Nordic Statistical Yearbook
Nordisk statistisk årsbok
2012

STATISTIK
1962-2012
50
TILASTOTIEOJA
STATISTICS

Nordic Statistical Yearbook 2012

Nordisk statistisk årsbok 2012

Volume 50

Edited by
Klaus Munch Haagensen
Statistics Denmark

Nord 2012:001

Nordic Statistical Yearbook 2012**Nordisk statistisk årsbok 2012**

ISBN 978-92-893-2350-5

ISSN 1398-0017

<http://dx.doi.org/106027/Nord2012-001>**Nord 2012:001**

ISSN 0903-7004

© Nordic Council of Ministers/Nordiska ministerrådet 2012

Design: Jette Koefoed, Nordic Council of Ministers

Cover/omslag: Jette Koefoed/Karin Beate Nøsterud

Print/Tryck: Rosendahls-Schultz Grafisk

Copies/upplaga: 1 200

Printed in Denmark

Nordic Statistical Yearbook web-site: www.norden.org/facts

Main suppliers of data: The Nordic national statistical institutes.

Editor: Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk, Statistics Denmark.Secretariat: Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk, Statistics Denmark.

Maps: LIBER KARTOR, Stockholm.

Nordic co-operation

Nordic co-operation is one of the world's most extensive forms of regional collaboration, involving Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, and the Faroe Islands, Greenland, and Åland.

Nordic co-operation has firm traditions in politics, the economy, and culture. It plays an important role in European and international collaboration, and aims at creating a strong Nordic community in a strong Europe.

Nordic co-operation seeks to safeguard Nordic and regional interests and principles in the global community. Common Nordic values help the region solidify its position as one of the world's most innovative and competitive.

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordic Council of Ministers

Ved Stranden 18
DK-1061 Copenhagen K
Phone (+45) 3396 0200

www.norden.org**Nordiska ministerrådet**

Ved Stranden 18
DK-1061 København K
Telefon (+45) 3396 0200

www.norden.org

Preface

The Nordic countries have much in common – their way of life, history, language and social structure. Many of these common features and the results of their joint efforts may be described by statistics. This is why the Nordic Council of Ministers publishes the Nordic Statistical Yearbook.

This edition of the Yearbook is the 50th. The first edition was published in 1962. To celebrate this jubilee, we have produced around 20 tables and diagrams, which show the development within many different aspects of Nordic life over the last 50 years. You can find the statistics on our webpage www.norden.org.

In this years' edition of the printed yearbook we have included a number of short "Did you know that..." containing facts about the development in the Nordic countries from the early sixties to the present.

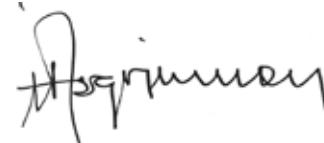
Our ambition is to provide comparable statistics on the life in the Nordic countries – to shed light on the similarities and the differences. Against the background of globalization, data on conditions in the Nordic in relation to other Western European countries are also provided in a number of areas. The emphasis has been on making the data easy to understand and relevant to the way we live, and thus useful in many contexts.

There is free access to a databank containing thousands of figures describing the Nordic region. The databank can be found at the Nordic Council of Ministers' website, www.norden.org. Data for the Yearbook are extracted from this databank. It is also possible to download, free of charge, the Nordic Statistical Yearbook in pdf format at www.norden.org

If errors are detected after the deadline for publishing, corrections will be available at www.norden.org.

Enjoy your reading!

Copenhagen, October 2012

Halldór Ásgírmsson
Secretary General
Nordic Council of Ministers

Förord

De nordiska länderna har mycket gemensamt – livsstil, historia, språk och samhällsstruktur – vilket ligger till grund för en unik tradition av samarbete. Mycket av detta kan beskrivas med statistik, vilket är anledningen till att Nordiska ministerrådet ger ut Nordisk statistisk årsbok.

Denna utgåva av årsboken är den femtioonde. Den första utgåvan publicerades 1962. För att fira detta jubileum har vi tagit fram ett 20-tal tabeller och diagram som visar utvecklingen inom många olika aspekter av livet i Norden under de senaste 50 åren. Du hittar statistiken på vår hemsida www.norden.org.

I detta års upplaga av den tryckta årsboken har vi inkluderat ett antal korta ”Visste du att ...” som innehåller fakta om utvecklingen i de nordiska länderna från början av sextioalet till i dag.

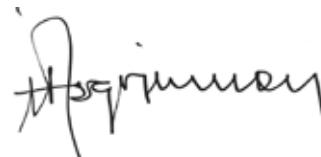
Ambitionen är att presentera jämförbar statistik om livet och livsvillkoren i de nordiska länderna – att belysa likheterna och skillnaderna. I ljuset av globaliseringen behandlas också de nordiska ländernas förhållande till det övriga Västeuropa på en rad områden. Stor vikt har lagts på att göra uppgifterna lätt att förstå och relevanta för det sätt på vilket vi lever. På så vis kan boken få många användningsområden.

Det finns fri tillgång till en databas med tusentals siffror om Norden, som ger otaliga möjligheter till intressanta analyser. Databasen finns på Nordiska ministerrådets webbplats www.norden.org. Uppgifterna i årsboken kommer från denna databas. Det är också möjligt att kostnadsfritt läsa boken i pdf-format på hemsidan.

Eventuella rättelser till fel som upptäcks efter bokens publicering kommer att finnas tillgängliga på www.norden.org.

Mycket nöje med läsningen!

Köpenhamn i oktober 2012

Halldór Ásgírmsson
Generalsekreterare
Nordiska ministerrådet

Contents

Preface	3	Culture	92
Contents	5	The Economy	97
Key figures – the Nordic region in an international context.....	7	Foreign trade	106
Facts about the Nordic countries	8	Public finance and prices	114
Sustainable development.....	18	Agriculture, forestry and fishery	129
Geography and climate.....	21	Science and technology	135
Environment and energy.....	28	Appendix 1: User guide.....	144
Population	35	Appendix 2: Geonomencature.....	148
Health	51	Subject index – Swedish.....	149
Social integration and income	58	Subject index – English.....	154
Housing and construction.....	67		
Education	70		
Labour market	81		
Elections.....	89		

The and the reference that appears below a table or diagram identifies the table in the database that has served as its source. It is only a selection of the data from the database that has been included in the book's tables and graphs. There is free access to the database Nordic Statistics at www.dst.dk/nordicstatistics.

Throughout the book the following symbols and country codes are used:

	Symbols	Country codes
Nil	-	Denmark: DK
Less than half	0	Faroe Islands: FO
Not applicable	.	Greenland: GL
Data not available	..	Norway: NO
		Finland: FI
		Sweden: SE

To describe the different countries in the diagrams following colours are used:

Denmark:		Greenland:		Åland:		Norway:	
Faroe Islands:		Finland:		Iceland:		Sweden:	

Innehåll

Förord	3	Kultur	92	Symbolen under en tabell eller ett diagram markerar en hänvisning till den tabell i databasen som utgör källan. Det är bara ett urval av data från databasen som finns med i bokens tabeller och diagram. Det finns gratis tillgång till databasen Nordic Statistics på www.dst.dk/nordicstatistics .			
Innehåll.....	5	Ekonomi	97				
Nyckeltal – Norden i ett internationellt sammanhang	7	Utrikeshandel.....	106				
Fakta om de nordiska länderna	8	Offentlig ekonomi och priser	114	Följande symboler och landskoder används genomgående i boken:			
Hållbar utveckling	18	Jordbruk, skogsbrug och fiske	129	Symboler	Landskoder		
Geografi och klimat	21	Vetenskap och teknologi.....	135	Noll	-	Danmark: DK	Åland: AX
Miljö och energi.....	28	Bilaga 1: Användarhandledning.....	144	Mindre än hälften	0	Färöarna: FO	Island: IS
Befolkning	35	Bilaga 2: Grupperingar av länder.....	148	Inte tillämpligt	.	Grönland: GL	Norge: NO
Hälsa.....	51	Sakregister – svenska.....	149	Uppgift saknas	..	Finland: FI	Sverige: SE
Social integration och inkomst.....	58	Sakregister – engelska.....	154				
Bostäder och byggande	67						
Utbildning.....	70						
Arbetsmarknad	81						
Val.....	89						

Danmark: Grönland: Åland: Norge:
Färöarna: Finland: Island: Sverige:

The Nordic region in an international context – key figures. 2011 or latest available figures

Norden i ett internationellt sammanhang – nyckeltal. 2011 eller senast tillgängliga uppgifter

	Norden	Euro-area	United States	Japan	
Total area, 1 000 sq km	3 429	2 628	9 827	378	Total areal, 1 000 km ²
Land area, 1 000 sq km	1 606	2 552	9 162	364	Landareal, 1 000 km ²
Arable land, per cent of land area	5.3	24.4	18.0	11.6	Åkermark, procent av landarealen
Population, million	26	333	314	128	Folkmängd, miljoner
Inhabitants per sq km, land area	18	130	34	350	Invånare per km ² , land areal
Fertility rate (2010)	1.9	1.6	2.1	1.3	Fertilitet (2010)
Part of population, 0–14 years, per cent	17.3	15.4	20.1	13.3	Andel invånare, 0–14 år, procent
Part of population, 65+ years, per cent	17.4	18.3	13.1	22.7	Andel invånare, 65+ år, procent
Life expectancy:					Medellivslängd:
men, years	78.3	77.8	75.7	79.6	År, män
women, years	82.9	83.5	80.6	86.4	År, kvinnor
Production of energy, 1 000 tons oil equiv. (2010)	289 430	444 278	1 707 070	88 770	Energiproduktion, 1 000 ton oljeekvivalenter (2010)
Consumption of energy per person, kg oil equiv. (2010)	7 709	3 829	7 500	3 880	Konsumtion av energi per person, kg oljeekvivalenter (2010)
Emission of greenhouse gases, tons CO ₂ equiv., per person (2010)	6.6	13.2	18.3	9.3	Utsläpp av växthusgaser, CO ₂ -ekvivalenter, ton per person (2010)
GDP, billion euro	1 088	9 413	10 830	4 220	BNP, miljarder euro
GDP per capita, PPP-euro	32 361	27 100	37 100	27 000	BNP per person, PPP euro
Balance of payments, current account surplus, per cent of GDP	7.3	2.1	-3.1	0.0	Betalningsbalans överskott, procent av BNP
General government debt, per cent of GDP	45.0	85.0	64.8	117.5	Off. sektorns skulder, procent av BNP
General govern. public surplus, per cent of GDP	0.4	-6.0	-10.6	-8.4	Offentliga sektorns överskott, procent av BNP
Labour force participation rate, per cent (2010),					Relativa arbetskraftstal (2010),
men	81.4	79.5	79.2	84.8	män
women	76.1	65.3	69.8	63.0	kvinnor
Unemployment rate, per cent	6.7	10.1	8.9	4.6	Arbetslöshet, procent
Tax burden, total taxes as per cent of GDP (2010)	44.5	43.1(EU15)	17.4	26.9	Skattetryck, totala skatter i procent av BNP (2010)
Tax on personal income, per cent of GDP (2010)	15.6	15.3(EU15)	8.1	6.3	Skatt på personlig inkomst, procent av BNP (2010)

Sources: The World Bank, Eurostat, OECD, International Monetary Fund, United Nations, IEA, Key World Energy Statistics, US Census Bureau, World Economic Outlook Database, UNFCCC, Nordic Statistics (database), e-Stat Portal Site of Official Statistics of Japan and WHO.

Note: Where the source does not give figures for total Norden, figures are calculated as weight averages, using population as weighing basis. Norden comprises Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden and the three autonomous areas of the Faroe Islands, Greenland and Åland.

Euro-area is the 14 countries that have euro as their common currency. Land area is the area not covered with ice or water.

Note: I de fall där källan inte anger samlad statistik för Norden har de framräknats som ett viktat genomsnitt med utgångspunkt från folkmängden. Norden inkluderar Danmark, Finland, Island, Norge, Sverige samt de tre självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Euro-area avser de 14 länder som har infört euron som gemensam valuta. Landytan avser den yta som inte är täckt av landis eller vatten.

The Nordic countries

Total area (1 000 sq km) 3 429 sq km

Arable land and gardens
(% of land area) 5.4

Icecap and glaciers
(% of total area) 52

Largest lake Vänern – 5 648 sq km
(Sweden)

Highest point Gunbjørns Fjeld – 3 693 m
(Greenland)

Population 1 January 2012 25 903 538

Inhabitants per sq km land area
(1 January 2012) 17.7

Average age 40.7

Fertility rate (2011) 1.9

Non-Nordic population, per cent 6.1

Intra-Nordic foreign trade
(% of total foreign trade)

Imports 21.7

Exports 20.5

GDP per capita, PPP-euro 32 361

Unemployment rate, per cent 6.7

Renewable energy supply,
(% of total energy) 30

Nordic films, number of premières 143

Museums

numbers 956

visits, mio. 49

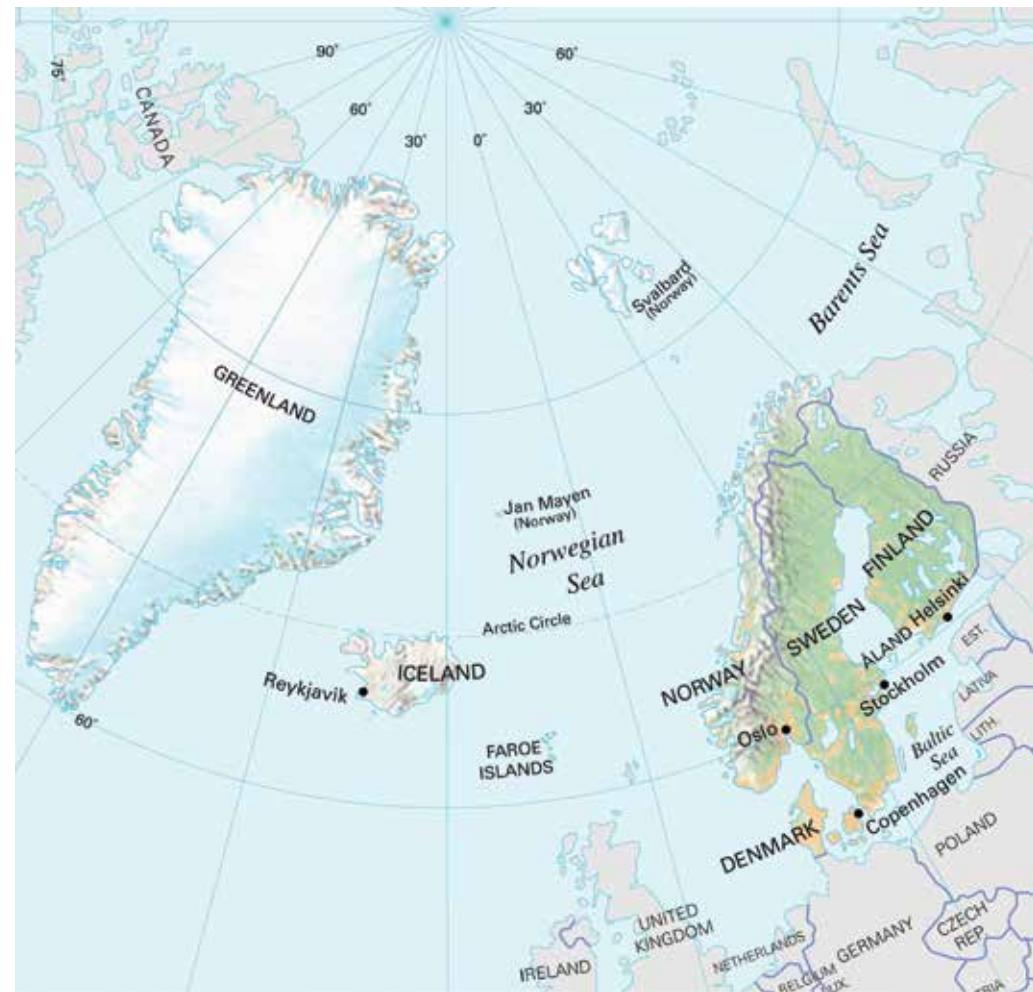
Theaters, number 399

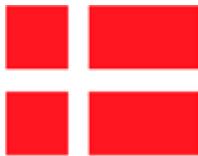
Secretary General Halldór Ásgrímsson

Official website www.norden.org

Denmark

Total area	43 561 sq km
Lakes and streams	671 sq km
Land area	42 890 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	25 329 sq km
Forests	5 294 sq km
Largest lake	Arresø – 39.5 sq km
Highest point	Yding Skovhøj – 172.5 m
Coastline	7 314 km
Population 1 January 2012	5 580 516
Population per sq km land area	
1 January 2012	130.1
Capital area population	1 213 822 (Copenhagen incl. suburbs) ¹
National holiday	5 June (Constitution Day 5 June 1849)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Folketinget (179 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1973
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	Queen Margrethe II
Head of government	Prime Minister Helle Thorning-Schmidt (The Danish Social Democrats)
Currency	Danish krone (DKK)
Official website	www.denmark.dk

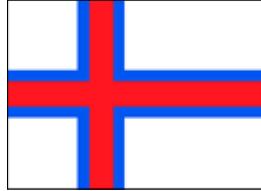
¹ Copenhagen, Frederiksberg, Albertslund, Brøndby, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Tårnby and Vallensbæk municipalities and urban parts of Ballerup, Rundersdal, Furesø, Ishøj By and Greve Strand.

Foto: ImageSelect

Faroe Islands

Total area	1 396 sq km
Lakes and streams	9 sq km
Land area	1 387 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	..
Forests	..
Largest lake	Leitisvatn 3.6 sq km
Highest point	Slættaratindur 882 m
Coastline	1 289 km
Population 1 January 2012	48 351
Population per square km	34.9
total area, 1 January 2012	19 834 (Tórshavn, municipality)
Capital population	29 July (Olafest)
National holiday	Home rule – within the kingdom of Denmark
Form of government	Lagtinget (33 seats)
Parliament	No
Membership of EU	Yes, since 1949 (due to the Danish membership)
Membership of NATO	Queen Margrethe II
Head of state	Prime Minister Kaj Leo Johannesen (Unionist Party)
Head of government	Danish krone (DKK)
Currency	www.hagstova.fo
Official website	

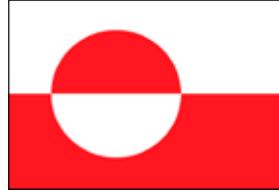

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

Greenland

Total area	2 166 086 sq km
Lakes and streams	..
Land area	410 449 sq km
Icecap and glaciers	1 755 637 sq km
Arable land and gardens	..
Forests	1 sq km
Largest lake	..
Highest point	Gunnbjørns Fjeld 3 693 m
Coastline	44 087 km
Population 1 January 2012	56 749
Population per square km	0.14
ice-free land area, 1 January 2012	16 181 (Nuuk municipality)
Capital population	21 June (longest day)
National holiday	Self Government – within the kingdom of Denmark
Form of government	Inatsisartut or Landstinget (31 seats)
Parliament	From 1 January 1973 to 1 February 1985
Membership of EU	Yes, since 1949 (due to the Danish membership)
Membership of NATO	Kong Frederik IX Land
Head of state	Queen Margrethe II
Head of government	Kuupik Kleist (Inuit Ataqatigiit, Independence Party)
Currency	Danish krone (DKK)
Official website	www.gh.gl

Finland

Total area	338 432 sq km
Lakes and streams	34 534 sq km
Land area	303 898 sq km
Icecap and glaciers	..
Arable land and gardens	22 897 sq km
Forests	227 767 sq km
Largest lake	Saimaa 1 377 sq km
Highest point	Halti, Halitjäkko (Haldefjäll) 1 324 m
Coastline, mainland	6 308 km
Population 1 January 2012	5 401 267
Population per square km land area	
1 January 2012	17.8
Capital area population	1 059 631 (Helsinki/Helsingfors incl. suburbs) ¹
National holiday	6 December (Independence Day)
Form of government	Republic
Parliament	Riksdag (200 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1995
Membership of NATO	No
Head of state	President Sauli Niinistö
Head of government	Prime Minister Jyrki Katainen (National Coalition Party)
Currency	Euro
Official website	www.finland.fi

* Data on Finland includes Åland.

Foto: ImageSelect

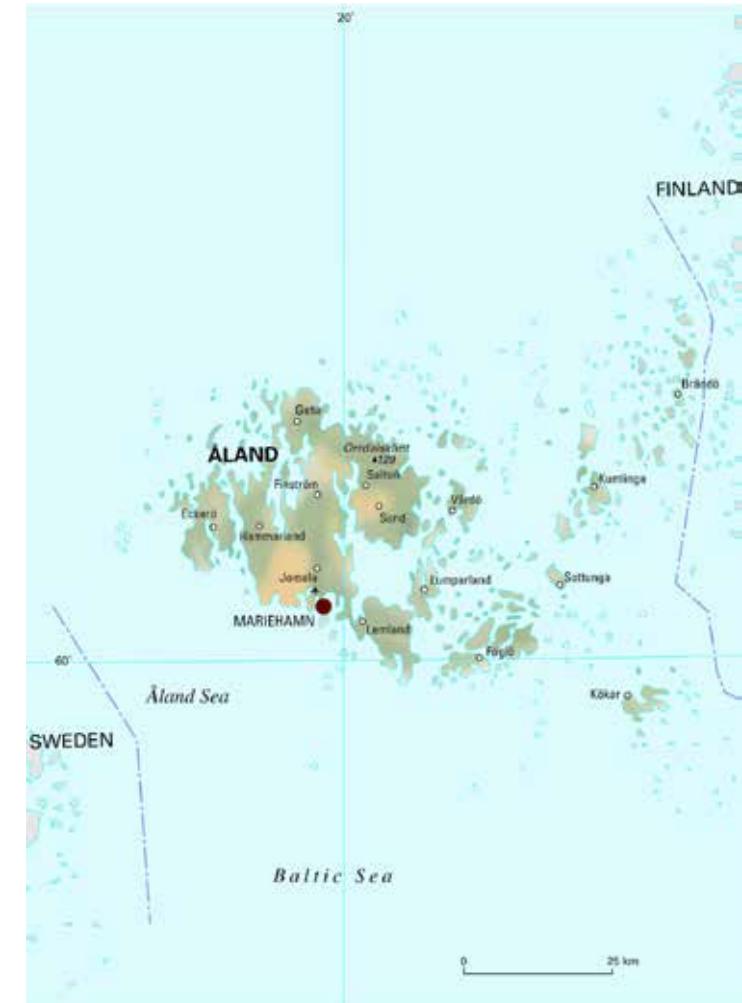

Foto: Visit Åland

Åland

Total area (6 757 islands)	1 580 sq km
Lakes and streams	27 sq km
Land area	1 553 sq km
Icecap and glaciers	.
Arable land and gardens	139 sq km
Forests	937 sq km
Largest lake	Kyrksundet 2.6 sq km
Highest point	Orrdalsklint 129 m
Coastline, mainland	..
Population 1 January 2012	28 355
Population per square km land area 1 January 2012	18.3
Capital population	11 263 (Mariehamn municipality)
National holiday	9 June (Autonomy Day 9 June 1922)
Form of government	Home rule – within the Republic of Finland Lagtinget (30 seats) Yes, since 1995 (due to the Finnish membership)
Parliament	No
Membership of EU	President Sauli Niinistö Lantrådet Camilla Gunell (Social Democrats)
Membership of NATO	Euro
Head of state	www.aland.ax
Head of government	
Currency	
Official website	

Iceland

Total area	103 440 sq km
Lakes and streams	2 560 sq km
Land area	90 080 sq km
Icecap and glaciers	10 800 sq km
Arable land and gardens	1 290 sq km
Forests	1 212 sq km
Largest lake	Pingvallavatn 82 sq km
Highest point	Hvannadalshnúkur 2 110 m
Coastline, mainland	6 088 km
Population 1 January 2012	319 575
Population per square km ice-free land area, 1 January 2012	3.5
Capital area population	203 594 (Reykjavík incl. suburbs) ¹
National holiday	17 June (Independence Day 17 June 1944)
Form of Government	Republic
Parliament	Alþingi or Althingi (63 seats)
Membership of EU	No, but member of EEA from 1 Jan. 1994
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	Ólafur Ragnar Grímsson
Head of government	Prime Minister Jóhanna Sigurðardóttir (The Social Democratic Alliance)
Currency	Icelandic krona (ISK)
Official website	www.iceland.is

Foto: ImageSelect

¹ Reykjavík, Kópavogur, Seltjarnarnes, Gardðbær, Hafnarfjörður, Mosfellsbær, Kjósarhreppur and Sveitarflelagið Álftarnes

Foto: ImageSelect

Norway

Total area ¹	323 787 sq km
Lakes and streams	18 312 sq km
Land area incl. icecap and glaciers	305 470 sq km
Icecap and glaciers	3 133 sq km
Arable land and gardens	8 215 sq km
Forests	123 840 sq km
Largest lake	Mjøsa 365 sq km
Highest point	Galdhøpiggen 2 469 m
Coastline, mainland	28 953 km
Population 1 January 2012	4 985 870
Population per square km land area ¹	
1 January 2012	16.5
Capital area population	1 169 539 (Oslo incl. suburbs) ²
National holiday	17 May (Constitution Day 17 May 1814)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Stortinget (169 seats)
Membership of EU	No, but member of EEA from 1 Jan. 1994
Membership of NATO	Yes, from 4 April 1949
Head of state	King Harald V
Head of government	Prime minister Jens Stoltenberg (Social Democratic Party)
Currency	Norwegian krone (NOK)
Official website	www.norway.no

1 Excluding Svalbard and Jan Mayen

2 Oslo municipality + Akerhus county

Sweden

Total area ¹	450 295 sq km
Lakes and streams	39 960 sq km
Land area	410 335 sq km
Icecap and glaciers	283 sq km
Arable land and gardens	26 330 sq km
Forests	282 760 sq km
Largest lake	Vänern 5 648 sq km
Highest point	Kebnekaise 2 106 m
Coastline, mainland	11 530 km
Population 1 January 2012	9 482 855
Population per square km land area	
1 January 2012	23.1
Capital area population	2 091 473 (Stockholm incl. suburbs) ²
National holiday	6 June (Swedish flag)
Form of government	Constitutional monarchy
Parliament	Riksdagen (349 seats)
Membership of EU	Yes, from 1 January 1995
Membership of NATO	No
Head of state	King Carl XVI Gustaf
Head of government	Prime minister Fredrik Reinfeldt (Moderate Party)
Currency	Swedish krona (SEK)
Official website	www.sweden.se

Foto: ImageSelect

¹ Incl. the greater lakes but excl. the area from the coastline to the territorial border, 81 502 sq km.

² Stockholm, Upplands Väsby, Vallentuna, Österåker, Värmdö, Järfälla, Ekerö, and Nynäshamn

Foto: Ojo Images

Total Population	50 000 – 80 000
Geographic area	Norway, Sweden, Finland and Russia
More detailed information	www.sami-statistics.info

Sápmi

The Sami

The Sami are an indigenous people who have their traditional settlement areas in northern Norway, Sweden, Finland and Russia. Most Sami live in Norway. Then follow Sweden and Finland, while the fewest Sami live in Russia. Because you do not make an official record of who has the Sami identity/background, no one knows how many the Sami are. The Sami language is spoken in several variants. The Sami people are among the largest indigenous ethnic groups in Europe.

Traditionally, the Sami have plied a variety of livelihoods, including coastal fishing, fur trapping, and sheep herding. However, the best known Sami livelihood is semi-nomadic reindeer herding. For traditional, environmental, cultural, and political reasons, reindeer herding is legally reserved only for Sami people in certain regions of the Nordic countries. Nowadays, the Sami work in all sectors, in line with the non-Sami population, though, the primary industries are still important culture bearers for the Sami people.

Samerna

Samerna är ett ursprungsfolk som har sina traditionella bosättningssråden i norra Norge, Sverige, Finland och Ryssland. Flest samer bor det i Norge, därefter följer Sverige och Finland, medan det längsta antalet samer bor i Ryssland. Eftersom det inte officiellt registreras vem som har samisk bakgrund är det oklart hur många samerna är. Det finns olika varianter av det samiska språket. Det samiska folket är bland de största inhemska etniska grupperna i Europa.

Traditionellt har samerna olika försörjningsformer, bland annat kustfiske, pälsfångst och fårvallning, men det mest kända samiska levebrödet är den halvnomadiska rennäringen. Av traditionella, miljömässiga, kulturella och politiska skäl är rennäringen i lag reserverad endast för samerna i vissa regioner av de nordiska länderna. I dag är samerna verksamma i alla näringar, liksom den icke-samiska befolkningen, även om de primärnäringarna fortfarande är viktiga kulturbärare för samerna.

Sustainable development

A set of indicators has been developed by the Nordic countries – *Focus on sustainable development – Nordic indicators*. The indicators focus on the three dimensions of sustainable development: integration of environmental, social and economic factors.

The indicators describe the development in a number of areas in the Nordic countries. There are both key indicators and more area specific indicators for production and consumption, the social dimension, transport, energy, the sea, chemicals, food security and health, climate and air quality, biological diversity – nature and cultural environment, agriculture, and finally fishing and fish farming. A great number of the indicators are based on the information in the Nordic Statistical Yearbook and can be found here in the relevant parts of the book.

The publication *Nordic Sustainable Development Indicators* covers the indicators in detail. On the next pages you can find an overview of the indicators and an updated version of the data for some of the indicators.

Hållbar utveckling

De nordiska länderna har utvecklat en grupp indikatorer – *Fokus på hållbar utveckling – Nordiska indikatorer*. Indikatorerna fokuserar på de tre dimensionerna av hållbar utveckling: integration av miljömässiga, sociala och ekonomiska faktorer.

Indikatorerna beskriver utvecklingen på en rad olika områden i Norden. Det handlar om både centrala och mer områdesspecifika indikatorer för produktion och konsumtion, den sociala dimensionen, transport, energi, hav, kemikalier, livsmedelskvalitet och hälsa, klimat och luftkvalitet, biologisk mångfald, natur- och kulturmiljö, lant- och skogsbruk samt fiske och fiskodling. En stor del av indikatorerna baserar sig på uppgifter i Nordisk statistisk årsbok och återfinns i de relevanta avsnitten i boken.

Publikationen *Nordic Sustainable Development Indicators* behandlar indikatorerna i detalj. På följande sidor hittar du en översikt över indikatorerna och en uppdaterad version av data för vissa av indikatorerna.

Foto: ImageSelect

Climate and renewable energy

- Decoupling environmental impact from economic growth
- Gross energy consumption
- Renewables' share of gross energy consumption
- Emissions of greenhouse gases
- Temperature trends

Sustainable production and consumption

- Cod-spawning biomass in Nordic waters
- Organic farming
- Forest trees damaged by defoliation
- Number of licences to manufacture Eco-labelled products
- Use of chemicals in production in the Nordic countries

The Nordic welfare state as a tool for sustainable development

- Economic growth
- Life expectancy at birth
- Unemployment
- Gini-coefficient
- Families with children living in relative poverty

Education and research, public participation and local sustainability

- Voter turnout
- Research and Development
- Schools with the Eco Schools Green Flag
- Proportion of the population with secondary education

Foto: ImageSelect

Klimat och förnybar energi

- Frikoppling av miljöpåverkan från ekonomisk tillväxt
- Brutto energiförbrukning
- Förnybara energikällors andel av brutto energiförbrukningen
- Utsläpp av växthusgaser
- Temperaturtrender

Hållbar produktion och konsumtion

- Torsk-lekbeständets biomassa i nordiska vatten
- Ekologiskt jordbruk
- Skogsträd skadade av avlövning
- Antal licenser för att tillverka miljömärkta produkter
- Användning av kemikalier i produktionen

Den nordiska välfärdsstaten som ett verktyg för hållbar utveckling

- Tillväxt
- Förväntad livslängd vid födseln
- Arbetslöshet
- Gini-koefficient
- Familjer med barn som lever i relativ fattigdom

Utbildning och forskning, allmänhetens deltagande och lokal hållbarhet

- Valdeltagandet
- Forskning och utveckling
- Skolor med Eco Schools Grön Flagg
- Andel av befolkningen med gymnasieutbildning

Selected sustainable development indicators

Utvällda indikatorer för hållbar utveckling

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Renewables' share of the energy supply</i>	<i>Förnybara energikällor, andel av energitillgången</i>								
1990	6	19	..	65	53	24	1990
2010	16	24	..	75 ^{j)}	34	34	2010
<i>Life expectancy at birth, men</i>	<i>Medellivslängd, män</i>								
1990	72.0	72.3	60.7	70.9	74.7	75.0	73.4	74.8	1990
2011	77.3	79.1	68.3	77.2	81.2 ^{j)}	79.9	79.0	79.8	2011
<i>Life expectancy at birth, women</i>	<i>Medellivslängd, kvinnor</i>								
1990	78.3	79.4	68.4	78.9	82.8	80.1	79.8	80.4	1990
2011	81.6	84.9	73.0	83.5	84.2 ^{j)}	83.6	83.5	83.7	2011
<i>Unemployment</i>	<i>Arbetslöshet, procent</i>								
1990	7.2	11.5 ^{j)}	..	3.2	..	1.8	5.2	1.7	1990
2011	7.6	7.1 ^{j)}	..	7.8	3.2	7.2	3.3	7.5	2011
<i>R&D expenditure in per cent of GDP</i>	<i>FoU-utgifter i procent av BNP</i>								
1990	1.6	1.9	..	1.0	1.6 ^{j)}	2.7 ^{j)}	1990
2010	2.9	3.7	..	2.7 ^{j)}	1.6	3.7	2010
<i>GDP index 1990=100</i>	<i>BNP index 1990=100</i>								
1990	100	100	..	100	100	100	1990
2011	138	120 ^{j)}	..	164	169	157	2011
<i>Gross energy consumption index 1990=100</i>	<i>Bruttoenergiförbrukningen index 1990=100</i>								
1990	100	100	..	100	100	100	1990
2010	116	122	..	144 ^{j)}	122	122	2010
<i>Emission of greenhouse gases index 1990=100</i>	<i>Utsläpp av växthusgaser index 1990=100</i>								
1990	100	100	..	100	100	100	1990
2010	90	106	..	130	108	91	2010
<i>Organic farming, per cent of total arable land</i>	<i>Ekologisk jordbruksareal i procent av total åkermark</i>								
2000	3.6	5.2	6.5	3.4	2.1	5.0	2000
2010	6.2	6.3	20.6	12.7	5.6	12.5	2010
<i>Valid votes at the last two national elections</i>	<i>Giltiga röster vid de två senaste nationella valen</i>								
Previous election	86.0	89.3	74.2	64.6	66.9	82.3	77.1	80.6	Föregående val
Latest election	86.9	86.6	70.7	67.0	65.1	82.1	76.0	83.7	Senasta val
<i>Tertiary education achieved, age group 15–74 years</i>	<i>Uppnådd utbildning på universitets- och högskolenivå, åldersgrupp 15–74 år</i>								
2000	17.9	24.6	..	17.4	23.2	17.8	2000
2011	25.3	29.4 ^{j)}	23.3 ^{j)}	26.0	29.7	26.3	2011
<i>Temperature in the Nordic capitals, (°C)</i>	<i>Temperatur, huvudstäder, (°C)</i>								
Average 1961–1990	7.7	6.5	-1.4	5.3	5.2	4.3	5.7	6.6	Genomsnittlig 1961–1990
Average 2011	7.7	7.4	2.4	0.0	7.0	5.4	7.4	8.5	Genomsnittlig 2011

^{j)}2006 ^{a)}2010 ^{b)}1995 ^{c)}2009 ^{d)}1991

Geography and climate

Geografi och klimat

The Nordic countries cover an area of almost 3.5 million square kilometres. The southernmost point is called Gedser and is located on the island of Falster in Denmark at 55° North. The northernmost point is Nordkapp in Norway which is located at 71° North. Three of the Nordic capitals – Oslo, Stockholm and Helsinki – are located close to the same latitude as the southernmost point of Greenland.

Despite their northern location, the Nordic countries generally have a mild climate compared to other countries at the same latitude. This is mainly due to the Gulf Stream. The further you get from the Atlantic Ocean and the Gulf Stream the colder it gets during the winters. Bergen at the west coast of Norway normally has a temperature above zero in February while Helsinki in Finland normally will have a temperature of 7–8 °C below zero during the same month.

De nordiska länderna har en total areal på nästan 3,5 miljoner km². Den sydligaste punkten kallas Gedser och ligger på ön Falster i Danmark vid 55° N. Den nordligaste punkten är Nordkapp i Norge som ligger på 71° N. Tre av de nordiska huvudstäderna – Oslo, Stockholm och Helsingfors – ligger nära samma breddgrad som den sydligaste punkten på Grönland.

Trots det nordliga läget har de nordiska länderna överlag ett milt klimat jämfört med andra länder på samma breddgrad. Det är främst på grund av Golfströmmen. Ju längre du kommer från Atlanten och Golfströmmen, desto kallare blir det under vinternarna. Bergen på norska västkusten har normalt en temperatur över noll i februari, medan Helsingfors i Finland normalt har en temperatur på 7–8 °C under noll samma månad.

Foto: ImageSelect

Total area in the Nordic countries

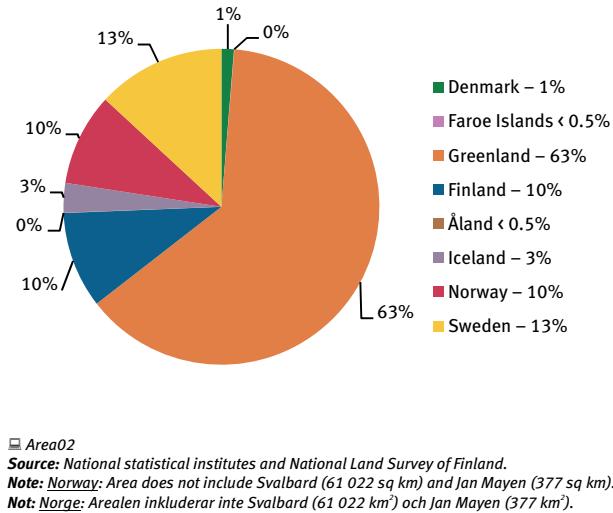
The Nordic countries comprise a total area of 3.5 million sq km. Even without Greenland and the Norwegian islands of Svalbard and Jan Mayen, the remaining part of the Nordic countries covers a vast area of 1.3 million sq km. This area is the size of Germany, France and Italy together. The Nordic region stretches over five time zones. To the east, the region borders on Russia, and in fair weather one can just make out the Canadian coastline to the west. To the south, its neighbours are Germany and Poland, and to the north: the Arctic Ocean.

However, with a population of only 26 million, the region has one of the lowest population densities in the world. The low density is partly due to the fact that large parts of the Nordic countries are marginal areas, where nature puts limitations on settlement. Denmark (excluding the Faroe Islands and Greenland) has the highest population density in the Nordic countries with 130 people per sq km and, thus, differs significantly from the other Nordic countries in this respect. In four out of five Nordic countries, around 20 per cent of the population is to be found in the vicinity of the respective capitals. In Iceland it is more than 60 per cent.

Total area in the Nordic countries. 2011

Total areal i Norden

Figure 1.1

Total areal i Norden

De nordiska länderna täcker en total areal av 3,5 miljoner km². Även utan Grönland, Svalbard och Jan Mayen utgör den resterande delen av Norden ett enormt område, nämligen 1,3 miljoner km². Det är en yta av samma storlek som Tyskland, Frankrike och Italien tillsammans. Norden sträcker sig över fem tidszoner. I öster gränsar Norden mot Ryssland, och i väster kan man skymta Kanadas kust i klart väder. I söder är Norden granne till Tyskland och Polen och i norr gränsar Norden till Ishavet.

Med en befolkning på endast 26 miljoner är regionen en av de minst tätbefolkade i världen. Detta beror huvudsakligen på att naturen sätter gränser för bosättning i de nordiska länderna. Danmark (exklusive Färöarna och Grönland) har den högsta befolkningstätheten i de nordiska länderna med 130 personer per km² och skiljer sig alltså väsentligt från de övriga nordiska länderna i detta avseende. I fyra av fem nordiska länder finns runt 20 procent av befolkningen i närheten av huvudstaden. När det gäller Island är det mer än 60 procent.

Markanvändning och befolkningstäthet

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Total areal, km ²
									Procent
Total area, sq km	43 561	1 396	2 166 086	338 432	1 580	103 440	323 787	450 295	
<i>Per cent</i>									
Total area	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Total areal
Arable land and gardens	58.1	0.0	0.0	6.8	8.8	1.2	2.5	5.8	Åkermark och trädgårdar
Meadows and pastures	8.2	0.0	0.0	0.1	3.5	16.9	0.5	1.0	Ängsmark och betesmark
Forests	12.2	0.0	0.0	67.3	59.3	1.2	38.2	62.8	Skog
Other land area	20.0	99.4	18.9	15.7	26.6	67.7	52.0	21.4	Övrig landareal
Lakes	1.5	0.6	0.0	10.2	1.7	2.5	5.7	8.9	Sjöar
Icecap area	.	.	81.1	.	0.0	10.4	1.0	0.1	Glaciärer
<i>1 January 2012</i>									<i>1 januari 2012</i>
Population	5 580 516	48 351	56 749	5 401 267	28 355	319 575	4 985 870	9 482 855	Befolknings
Inhabitants per sq km land area	130.1	34.9	0.14	17.8	18.3	3.5	16.5	23.1	Invånare per km ² landareal

■ Area02, Dens01 and Popu01

Source: National statistical institutes, Finnish Forest Research Institute and Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland.

Note: Finland: Includes Åland. Norway: Area does not include Svalbard (61 022 sq km) and Jan Mayen (377 sq km).

Not: Finland: Inkluderar Åland. Norge: Arealen inkluderar inte Svalbard (61 022 km²) og Jan Mayen (377 km²).

Did you know that ... since the beginning of the 1960s the forest cover in the Nordic countries has increased by 5 per cent.

Visste du att ... sedan början av 1960-talet har skogsarealen i Norden ökat med 5 procent.

Land use

Climatic conditions and quality of land determine how the land is used. In densely populated Denmark there is hardly any wild nature left. Most of the scarce forests are plantations, and nearly 60 per cent of Denmark's total area is cultivated or zoned as gardens or parks. In the other Nordic countries, there is much wild nature left. Only between 0 and 9 per cent of the land in the other Nordic countries is cultivated. Around 17 per cent of the land area in Iceland is used for permanent meadows and pastures, and both Finland, Norway as well as Sweden have large forest areas.

Markanvändning

Klimatförhållandena och jordmånen avgör hur marken används. I det tätbefolkade Danmark finns nästan ingen ursprunglig natur kvar. Det mesta av den sparsamt förekommande skogen är planterad och nästan 60 procent av hela Danmarks areal är uppodlad eller använd till trädgårdar och parker. I de andra nordiska länderna finns fortfarande mycket ursprunglig natur kvar. Endast mellan 0 och 9 procent av arealen är uppodlad. Omkring 17 procent av landarealen på Island används till permanent ängsmark och betesmark. Såväl Finland som Norge och Sverige har stora skogsarealer.

Foto: ImageSelect

Climate

The climate in the Nordic countries is mainly influenced by their northern location, but remedied by the vicinity to the ocean and not the least to the Gulf Stream. Even far to the north the winters can be quite mild. The sea has a heavy influence on the weather in the western coastal zones of Iceland, Norway, Denmark and Sweden. The precipitation is high and snowcover during winters is rare. Summers are generally cool.

Finland, most of Sweden and the south-eastern part of Norway are influenced by the vast continent to the east which results in warm and long summers and clear and cold winters, often with snow. The precipitation is more scarce than in the western part of the Nordic countries.

Far to the north – north of the Polar Circle – the climate zone is Arctic with harsh winters and very short summers.

Klimat

Klimatet i Norden påverkas främst av det nordliga läget, men präglas också av närheten till havet och inte minst Golfströmmen. Även långt norrut kan vintrarna vara ganska milda. Havet har en stor inverkan på vädret i de västra kustområdena på Island, i Norge, Danmark och Sverige. Nederbörd är hög och snötäcke under vintrarna är sällsynt. Somrarna är i allmänhet svala.

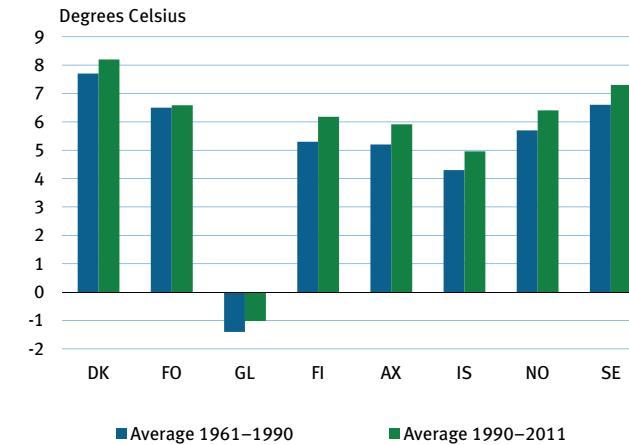
Finland, största delen av Sverige och sydöstra delen av Norge påverkas av den stora kontinenten i öster vilket resulterar i varma och långa somrar och klara och kalla vintrar, ofta med snö. Nederbörd är mer sällsynt än i den västra delen av Norden.

Långt i norr – norr om polcirkeln – är det polarklimat som råder med hårdare vintrar och mycket korta somrar.

Average temperature in the Nordic capitals

Figure 1.2

Medeltemperatur i de nordiska huvudstäderna

Temp01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: 1990–2010

Not: Finland: 1990–2010

Foto: ImageSelect

Highest and lowest temperature measured

Högsta och lägsta uppmätta temperaturer

Table 1.2

Degrees Celsius	Normal 1961–1990		Average		Highest temperature		Lowest temperature		Grader Celsius
	2000	2011	2000	2011	2000	2011	2000	2011	
Denmark, average	7.7	9.2	7.7	32.9	36.4	-19.3	-31.2	-31.2	Danmark, genomsnitt
Faroe Islands, Tórshavn	6.5	6.6	7.4	17.1	16.9	-6.0	-6.6	-6.6	Färöarna, Tórshavn
Greenland, Nuuk	-1.4	-0.8	2.4	15.9	17.4	-17.5	-19.4	-19.4	Grönland, Nuuk
Greenland, Tasiilaq	-1.7	-0.5	-0.9	17.2	17.1	-17.1	-22.1	-22.1	Grönland, Tasiilaq
Finland, Helsinki	5.3	7.2	5.6	..	25.8	..	-7.4	-7.4	Finland, Helsingfors
Åland, average	5.2	6.9	7.0	23.0	28.0	-18.0	-29.0	-29.0	Åland, genomsnitt
Iceland, Reykjavik	4.3	4.5	5.4	18.6	20.0	-11.8	-12.5	-12.5	Island, Reykjavik
Iceland, Akureyri	3.2	4.2	4.1	24.5	22.1	-11.8	-16.8	-16.8	Island, Akureyri
Norway, Oslo	5.7	7.7	7.4	26.5	28.0	-15.8	-18.1	-18.1	Norge, Oslo
Norway, Tromsø	2.5	3.2	4.5	22.6	28.8	-13.5	-14.0	-14.0	Norge, Tromsø
Sweden, Stockholm	6.6	8.5	8.5	27.3	29.0	-13.0	-18.3	-18.3	Sverige, Stockholm
Sweden, Jokkmokk	-1.1	-0.9	1.3	..	30.5	-33.9	-38.1	-38.1	Sverige, Jokkmokk

Temp01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: 2010.

Not: Finland: 2010.

Global warming

Carbon dioxide is the greenhouse gas with the greatest overall impact on the earth's energy balance. According to the Kyoto Protocol, which forms the basis for an international agreement on greenhouse gas emissions, the industrial countries are to ensure jointly that during the period from 2008–2012, the overall emission of greenhouse gases is reduced to at least 5 per cent below 1990 levels. The EU nations have decided that 20 per cent of energy consumption in 2020 must come from renewable energy while reducing greenhouse gases by 20 per cent compared to 1990 levels. In addition, it was introduced as an indicative target to increase energy efficiency by 20 per cent. Some nations have implemented even more ambitious targets set in the Copenhagen Accord, where the nations could state their own individual goals. Norway, for example, intends to reduce carbon emissions by 30 per cent below 1990 levels by 2020.

Global uppvärmning

Koldioxid är den växthusgas som har störst total effekt på jordens energibalans. Enligt Kyotoprotokollet, som utgör basen för ett internationellt avtal om utsläpp av växthusgaser, skall industriländerna gemensamt svara för att de totala utsläppen av växthusgaser i världen minskas till minst 5 procent under 1990 års nivåer under tiden 2008–2012. EU-länderna har beslutat att 20 procent av energiförbrukningen år 2020 skall komma från förnybar energi och att samtidigt minska växthusgaserna med 20 procent jämfört med 1990 års nivåer. Dessutom införde man ett vägledande mål att öka energieffektiviteten med 20 procent. Vissa länder har satt upp ännu mer ambitiösa mål som fastställts i Köpenhamn Accord, där nationerna kunde uppge sina egna individuella mål. Norge, till exempel, har till avsikt att minska koldioxidutsläppen med 30 procent under 1990 års nivåer fram till 2020.

Foto: ImageSelect

Emissions of greenhouse gases. 2010

Utsläpp av växthusgaser

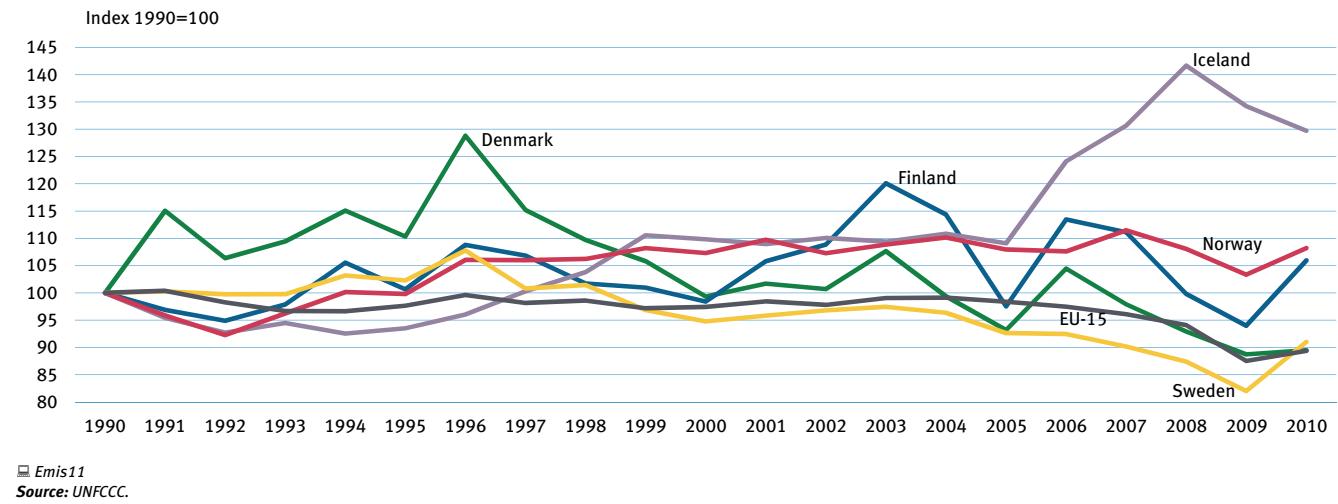
Table 1.3

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	CO ₂ -ekvivalenter, 1 000 ton
<i>1 000 tonnes CO₂-equivalents</i>						
Total greenhouse gases	62 625	74 556	4 542	53 896	66 232	Växthusgaser totalt
CO ₂ (carbon dioxide)	50 252	63 689	3 405	45 455	52 884	CO ₂ (koldioxid)
CH ₄ (methane)	5 566	4 327	460	4 346	5 255	CH ₄ (metan)
N ₂ O (nitrous oxide)	5 937	5 344	457	3 068	7 013	N ₂ O (dikväveoxid)
HFC (hydrofluorocarbons)	819	1 164	69	747	849	HFC (fluorkolväte)
PFC (perfluorcarbons)	13	1	146	205	158	PFC (perfluor-kol)
SF ₆ (sulphur hexafluoride)	38	31	5	75	73	SF ₆ (svavel hexafluorid)

■ Emis11

Source: UNFCCC.

Figure 1.3

*Emissions of greenhouse gases (CO₂-equivalents)**Utsläpp av växthusgaser (CO₂-ekvivalenter)***Emissions of greenhouse gases**

In Iceland and Norway the emissions of greenhouse gases in 2010 were still above the 1990 level. Finland was at the 1990 level in 2008 and below in 2009, but was yet again above the 1990 level in 2010. Both in Sweden and Denmark the emissions were below the 1990 level in 2010 – in Sweden the level has been under the 1990 level since somewhere between 1998 and 1999 and in Denmark since 2007. Both Denmark and Sweden were approximately 10 per cent below in 2010.

Utsläpp av växthusgaser

På Island och i Norge låg utsläppen av växthusgaser år 2010 fortfarande över nivån för 1990. Finland låg på 1990 års nivå 2008 och under år 2009, men var återigen över 1990-nivån under 2010. I både Sverige och Danmark ligger utsläppen under nivån för 1990 – i Sverige har utsläppen varit under 1990 års nivå sedan någon gång mellan 1998 och 1999 och i Danmark sedan 2007. Både Danmark och Sverige låg ungefär 10 procent under 1990 års nivå 2010.

Table 1.4

*Greenhouse gas emissions per capita**Utsläpp av växthusgaser per person*

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	CO ₂ -ekvivalenter, ton
<i>CO₂-equivalents, tonnes</i>						
1990	13.6	14.1	13.7	11.7	8.5	1990
2000	13.0	13.4	13.7	11.9	7.8	2000
2010	11.3	13.9	14.3	11.0	7.1	2010

*■ Emis11 and Popu02**Source: UNFCCC.*

Environment and energy

Miljö och energi

We have plenty of untouched nature, clean water and fresh air in the Nordic countries, but we must keep a close eye on the environment so that future generations will be able to enjoy this. In the Nordic countries, there is a long tradition of cooperating on natural and environmental issues.

Conservation, environmental care, maintenance of bio-diversity, the environment and health as well as sustainable consumption and production are all high on the agenda in the Nordic region.

Themes such as the environment and the economy are also important priorities. Consumers are entitled to safe, healthy food-stuffs and the best possible product information, e.g. through labelling initiatives such as the Nordic Ecolabel.

The Nordic region is one of the richest sources of energy in the world. Apart from the natural occurrence of fossil fuels such as oil and gas, the Nordic region has also great opportunities to exploit renewable energy sources such as water, wind, bio-energy and geothermal heat.

The Nordic countries work together to create frameworks for the development of effective, competitive, safe and sustainable energy systems.

Vi har gott om orörd natur, rent vatten och frisk luft i Norden, men vi måste hålla ett vaksamt öga på miljön om kommande generationer också ska kunna ha glädje av detta. I de nordiska länderna finns det en lång tradition av att samarbeta om natur- och miljöfrågor.

I samarbetet för insatser inom Norden står skydd av natur och miljö, bevarande av den biologiska mångfalden, miljö och hälsa samt hållbar konsumtion och produktion högt på dagordningen.

Teman som miljö och ekonomi är också väsentliga insatsområden. De nordiska konsumenterna skall tillförsäkras hälsosamma produkter och livsmedel samt ges bästa möjliga information härrom, vilket bland annat sker genom den nordiska miljömärkningen, Svanen.

Få områden i världen är så rika på energikällor som Norden. Utöver naturliga förekomster av fossila bränslen som olja och gas har Norden också stora möjligheter att utnyttja förnybara energikällor som vatten, vind, bioenergi och jordvärme.

De nordiska länderna samarbetar för att skapa ramar för utveckling av effektiva, konkurrenskraftiga, säkra och hållbara energisystem.

Foto: Ojo Images

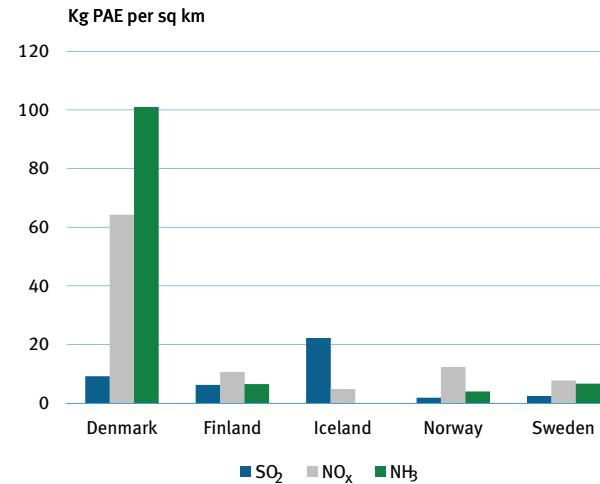
Acidification

The acidification of water and soil results from the emission of sulphur oxides (SO_2), nitrogen oxides (NO_x) and ammonia (NH_3). Emissions of these compounds stem primarily from the combustion of fossil fuels and emissions from farms with animals. Acidification can lead to forest dieback and harm to animals and vegetation in water areas. Acidification can also damage buildings and monuments. The quality of soil and vegetation determines the magnitude of the impact, as the presence of lime, in particular, may reduce or neutralise the impact of acidification.

The emission of sulphur oxides has been heavily reduced in most of the Nordic countries from the early 1980s to the end of the 1990s. There has also been a reduction in the emission of nitrogen oxides but not to the same degree. There is a great presence of lime in soil and in water areas in Denmark, which neutralises the effect of acidification. The critical load is not exceeded anywhere in Iceland and acidification is not a problem. The Swedish and Norwegian nature, which is lime-deficient, is to a different extent vulnerable to acidification of soil, lakes and watercourses. In relation to the land area, Denmark has by far the highest emission of acidifying substances – however, international goals for emissions are nearly or already met.

Emissions of acidifying substances. 2010

Utsläpp av försurande ämnen

■ Emis12

Source: UNFCCC and national statistical institutes.

Note: PAE (potential acidifying equivalent).

Not: PAE (potentiell försurande ekvivalent).

Figure 2.1

Försurning

Försurningen av vatten och jord beror på utsläpp av svaveloxider (SO_2), kväveoxider (NO_x) och ammoniak (NH_3). Utsläppen av dessa föreningar härrör i första hand från förbränningen av fossila bränslen och utsläpp från jordbruksmed boskap. Försurningen kan leda till att skogen dör och att djur och vegetation i vattenområden skadas, liksom byggnader och monument. Jordmånen och vegetationens egenskaper är avgörande för skadornas omfattning, eftersom förekomsten av i synnerhet kalk kan minska eller neutralisera effekten av försurningen.

Utsläppen av svaveloxid har minskat kraftigt i de flesta nordiska länderna från början av 80-talet till slutet av 90-talet. Även utsläppen av kväveoxider har minskat men inte i samma utsträckning. I Danmark finns mycket kalk i jorden och vattnet vilket motverkar försurning. Den kritiska belastningen överskrids inte någonstans på Island, och försurning är inte ett problem. Den kalkfattiga svenska och norska naturen är sårbar på ett helt annat sätt genom försurningen av jord, sjöar och vattendrag. I förhållande till landarealens storlek har Danmark de klart största utsläppen av försurande ämnen – internationella mål för utsläpp har dock nästan eller redan uppnåtts.

Fertilizers

Animal and crop production in the agricultural sector involves the use of both manure and commercial fertilizers. This adds nitrogen (N), phosphorus (P) and potassium (K), which are the main ingredients in commercial fertilizers, to the soil. Parts of the nitrogen and phosphorus and, to a lesser extent, potassium are not absorbed by plants but are washed out of the soil and taken to the sea by water runoffs. In particular, the release of nitrogen can lead to an unwanted algae growth, which is harmful to the marine environment. The following measures are taken to limit the runoff of soil nutrients: better management of the use of fertilizers, better cultivation systems and technical facilities.

The consumption of commercial fertilizers affecting the environment has generally declined over the last twenty years.

Gödningsmedel

Inom boskapsuppfödning och produktion av grödor i jordbrukssektorn används både naturgödsel och konsgödsel. Detta tillför jorden kväve (N), fosfor (P) och kalium (K), som är de aktiva huvudingredienserna i konsgödsel. En del av kvävet och kaliumet och en mindre del av fosforn absorberas inte av växterna utan urlakas ur jorden och förs via vattendragen till havet. Särskilt utsläppen av kväve kan leda till öönskad algtillväxt, som är skadlig för den marina miljön. Följande åtgärder har vidtagits för att begränsa avrinningen av näringssämnen i jorden: mer effektiv användning av gödsel, bättre odlingsmetoder samt tekniska åtgärder.

Användningen av konsgödsel med miljöeffekter har allmänt sett minskat under de senaste tjugو åren.

Consumption of commercial fertilizers. 2010/2011

Användning av handelsgödsel

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	1 000 ton
<i>1 000 tonnes</i>							
Nitrogen (N)	197.0	146.2	0.7	10.5	96.9	168.0	Kväve (N)
Phosphorus (P)	11.3	11.0	0.1	3.1	8.9	9.8	Fosfor (P)
Potassium (K)	45.4	31.9	0.3	2.6	35.2	21.6	Kalium (K)
<i>Kg per ha arable land</i>							
Nitrogen (N)	77.8	63.9	50.4	81.4	118.0	63.8	Kväve (N)
Phosphorus (P)	4.5	4.8	7.2	24.0	10.8	3.7	Fosfor (P)
Potassium (K)	17.9	13.9	21.6	20.2	42.8	8.2	Kalium (K)
<i>Kg per ha åkermark</i>							

■ Fert01 and Area02

Source: National statistical institutes and Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland.

Note: Finland: Excl. forest fertilizers. Sweden 2009/2010 data.

Not: Finland: Exkl. skogsgödsel. Sverige: 2009/2010 års uppgifter.

Foto: Ojo Images

Pesticides

Pesticides are chemical products used primarily in the agricultural sector to fight weeds, fungi and insects. Pesticides can harm environmental conditions for humans, wild animals, plants and insects. Pesticides also accumulate in lakes and water streams, causing pollution.

Pesticides are divided into three different groups: herbicides against weeds, fungicides against fungi, and insecticides against unwanted insects. In addition, growth regulators are used, for example, to control the length of the straw in grain. There are major year-to-year variations in pesticide application, based on weather and other factors – for example, changes in what is cultivated.

The total amount of pesticides used in the Nordic countries has been cut almost in half since 1985. Since the 1980s, inorganic fungicidal compounds with application rates of several tens of kilograms per hectare have been replaced by more active organic compounds with application rates of a few kilograms per hectare.

Bekämpningsmedel

Bekämpningsmedel är kemisk-tekniska produkter som huvudsakligen används inom jordbruket för att bekämpa ogräs, svamp och insekter. Bekämpningsmedel kan ha skadlig inverkan på levnadsvillkoren för mänskor, vilda djur, växter och insekter. Medlen kan också ackumuleras i och förorena sjöar och vattendrag.

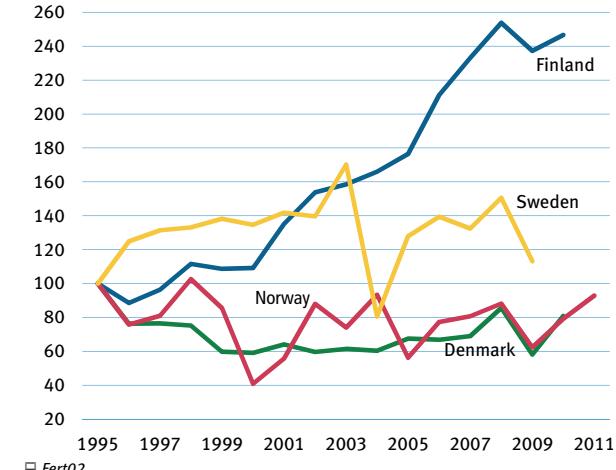
Bekämpningsmedel kan indelas i tre olika grupper: ogräsmedel mot ogräs, svampmedel mot svamp och insektsmedel mot skadeinsekter. Dessutom används tillväxtreglerande medel, exempelvis för att kontrollera stjälkens längd på spannmål. Det finns stora skillnader i förbrukningen av bekämpningsmedel mellan olika år beroende på väder och andra faktorer, exempelvis förändringar beträffande de grödor man odlar.

Den totala förbrukningen av bekämpningsmedel i de nordiska länderna har nästan halverats sedan 1985. Sedan 80-talet har organiska svampmedel med förbrukningstal på åtskilliga tiotals kilo per hektar nu ersatts av organiska föreningar som är mer aktivt biologiska med förbrukningstal på några kilo per hektar.

Total consumption of pesticides

Total förbrukning av bekämpningsmedel

Index 1995=100

Fert02

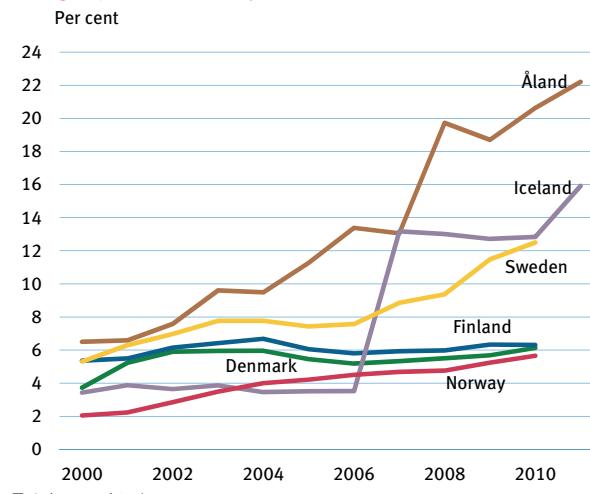
Source: National statistical institutes and Finnish Food Safety Authority Evira.

Figure 2.2

Organic farming area in per cent of total arable land

Figure 2.3

Ekologiskt jordbruksareal i procent av total åkermark

Oeko01 and Agri01

Source: National statistical institutes and Information Centre of Agriculture and Forestry, Finland.

Organic farming

Organic farming is a form of agriculture that relies on the management of ecosystems and seeks to reduce or refrain from adding material. It is especially important not to add artificial substances, such as fertilizers or chemical pesticides. Organic farming tends to have lower intensity than conventional farming. It is an approach that looks at the big picture and intends to develop an ecosystem that can survive for a very long time (sustainable agriculture), a diversity of species (biodiversity) and ecosystem live in the soil (topsoil).

The organic farming area has risen in all of the Nordic countries since 2000. The organic farming area has risen remarkably in Iceland and Åland. Sweden has more than doubled the area from a little below 6 per cent to more than 12 per cent. Norway has almost tripled the area from 2 to 6 per cent, while Finland and Denmark have had a more moderate growth.

Ekologiskt jordbruk

Ekologiskt jordbruk är en form av jordbruk som förlitar sig på förvaltande av ekosystem och strävar efter att minska eller helt avstå från att tillföra material. Särskilt viktigt är det att inte tillföra konstgjorda ämnen som handelsgödsel eller kemiska bekämpningsmedel. Ekologiskt jordbruk tenderar att ha lägre intensitet än konventionellt jordbruk. Det är ett förhållningssätt som ser till helheten och avser att åstadkomma ekosystem som kan fortleva mycket länge (hållbart jordbruk), en mångfald av arter (biodiversitet) och levande ekosystem i jorden (matjorden).

Det ekologiska jordbruket har ökat i alla nordiska länder sedan 2000. Det ekologiska jordbruket har ökat anmärkningsvärt på Island och Åland. Sverige har mer än fördubblat arealen från lite under 6 procent till drygt 12 procent. Norge har nästan tredubblat området för ekologiskt jordbruk från 2 till 6 procent, medan Finland och Danmark har haft en mer måttlig tillväxt.

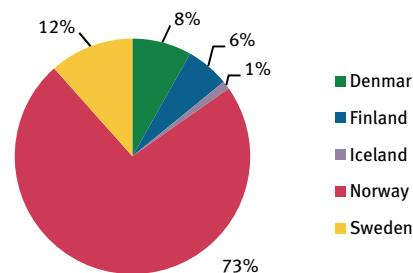
Foto: ImageSelect

Energy

Energy production and energy use have a major environmental impact. The environmental problem is not so much the production or use of energy per se as the fact that most of the energy use in the world stems from fossil fuels, which results in the emissions of CO₂ (carbon dioxide), contributing to the greenhouse effect. However, electricity based on hydro and wind power does not give rise to the emission of CO₂, and especially Norway and Iceland, but also Sweden, have a significant production of electricity based on hydropower. Geothermal energy production, which is the most important source in Iceland, and nuclear power, which is a major source of energy in Finland and particularly in Sweden, do not give rise to the emission of CO₂.

Indigenous energy production by country. 2010

Inhemsk energiproduktion efter land

Ener06

Source: Eurostat.

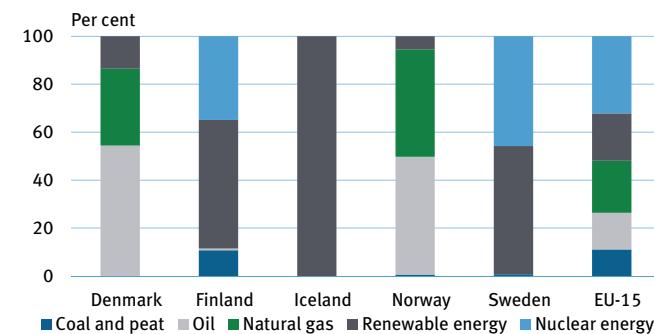
Note: Iceland: 2006 data.

Note: Iceland: 2006 års uppgifter.

Figure 2.4

Indigenous energy production. 2010

Inhemsk energiproduktion

Ener06

Source: Eurostat.

Note: Iceland: 2006 data. EU-15: 2009 data.

Note: Iceland: 2006 års uppgifter. EU-15: 2009 års uppgifter.

Energi

Energiproduktion och energianvändning har stor inverkan på miljön. Miljöproblemet är inte så mycket produktionen eller användningen av energi i sig som det faktum att huvuddelen av den energi som används i världen kommer från fossila bränslen som ger utsläpp av CO₂ (koldioxid), vilket bidrar till växthuseffekten. Elektricitet baserad på vatten- och vindkraft genererar emellertid inga utsläpp av CO₂, och särskilt Norge och Island, men även Sverige, har en betydande elproduktion baserad på just vattenkraft. Energiproduktion från geotermisk energi, som är dominerande på Island, samt kärnkraft, som spelar en betydande roll i Finland och särskilt i Sverige, ger inte heller några utsläpp av CO₂.

Den inhemska produktionen av energi i de nordiska länderna har ökat väsentligt under de senaste årtiondena – särskilt i Danmark och Norge. Kärnkraft produceras inte i Danmark, Norge eller på Island. Det är emellertid Sveriges viktigaste energikälla och utgör drygt 25 procent av dess energitillgång. I Finland utgör kärnkraften 16 procent av energitillgången. Med sina oljefält i Nordsjön har Danmark och i synnerhet Norge en mycket stor produktion av olja och gas.

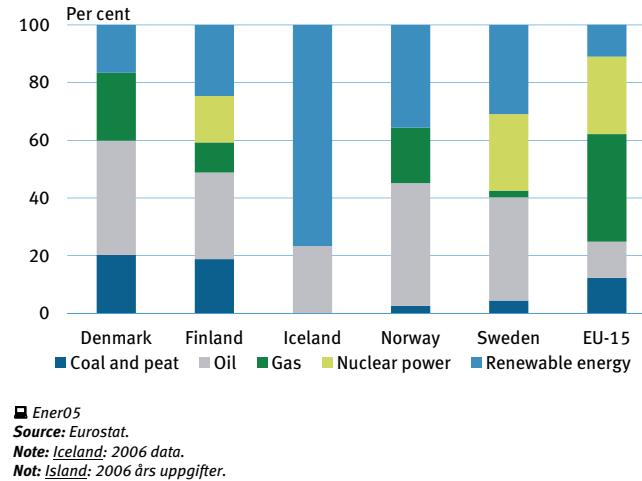
Energy sources

The most important energy sources in the Nordic countries measured in terms of energy supply in million toe (tonnes oil equivalent) are in order of importance: oil, solid fuels (e.g. coal and wood), nuclear power, hydro and geothermal power and solar energy, and gas. Hydro and geothermal power are major sources of energy in the Nordic countries, as compared, for example, to other OECD countries. Particularly in Iceland and Norway, hydro and geothermal power constitute a major share of the overall energy supply. Denmark depends almost entirely on thermal power generated from coal, oil and gas. Iceland obtains a substantial part of its energy for heating from geothermal energy and depends almost entirely upon hydropower resources for its production of electricity.

Energy supply by source. 2010

Energitillgång per bränsleslag

Figure 2.6

Did you know that ... in 1960 nearly 90 per cent of the total production of electricity in Sweden stemmed from hydro-power. In Finland it was almost 59 per cent.

Vissste du att ... år 1960 kom nästan 90 procent av elproduktionen i Sverige från vattenkraft och i Finland var motsvarande siffra nästan 59 procent.

Energikällor

De viktigaste energikällorna i de nordiska länderna räknat i energi-tillskott i miljoner toe (tonnes oil equivalent, ekvivalenta oljeton) är i storleksordning: olja, fasta bränslen (exempelvis kol och ved), kärnkraft, vattenkraft, jordvärmeenergi, solkraft och gas. Vattenkraft och jordvärmeenergi är mer betydande kraftkällor i de nordiska länderna än i exempelvis andra OECD-länder. Särskilt på Island och i Norge utgör vattenkraft och jordvärmeenergi den största andelen av den totala energiförsörjningen. Danmark är nästan uteslutande beroende av termisk kraft genererad från kol, olja och gas. Island utvinner en väsentlig del av sin energi för uppvärmning från geotermisk energi och är nästan helt beroende av vattenkraftkällor för sin produktion av elektricitet.

Table 2.2

Final consumption of energy. 2010

Slutlig energiförbrukning

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Totalt
<i>Tonnes oil equivalents per person</i>						
Total	2.8	4.9	7.8	4.0	3.7	Industri
Industry	0.4	2.2	2.8	1.3	1.3	Transporter
Transport	0.9	0.9	1.6	1.1	0.9	Hushåll
Households	0.9	1.1	0.0	0.9	0.8	Fiske
Fishery	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	Jordbruk
Agriculture	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	Service och övriga sektorer
Services and other sectors	0.4	0.6	0.0	0.6	0.5	

Source: Ener10 and Popu02

Note: Iceland: 2006 data.

Not: Island: 2006 års uppgifter.

Population Befolkning

At the beginning of the 20th century, almost 12 million people lived in the Nordic countries. Today, the population has increased to close to 26 million people – more than a doubling. The strongest growth is seen in Greenland, where the population has multiplied by almost five, from 12 000 to 57 000 people. In Iceland the increase has gone from 78 000 to 319 000 people. The population on the Faroe Islands has more than tripled, from 15 000 to 48 000 people. The Swedish and Ålandic populations are the only ones that have not at least doubled.

I början av 1900-talet bodde nästan 12 miljoner människor i de nordiska länderna. I dag har befolkningen ökat till nästan 26 miljoner människor – mer än en fördubbling. Den snabbaste tillväxten har skett på Grönland, där befolkningen nästan har femdubblats, från 12 000 till 57 000 personer. På Island har folkmängden ökat från 78 000 till 319 000. Befolkningen på Färöarna har mer än tredubblats med en ökning från 15 000 till 48 000 personer. Sverige och Åland är de enda länder där det inte skett minst en fördubbling av befolkningen.

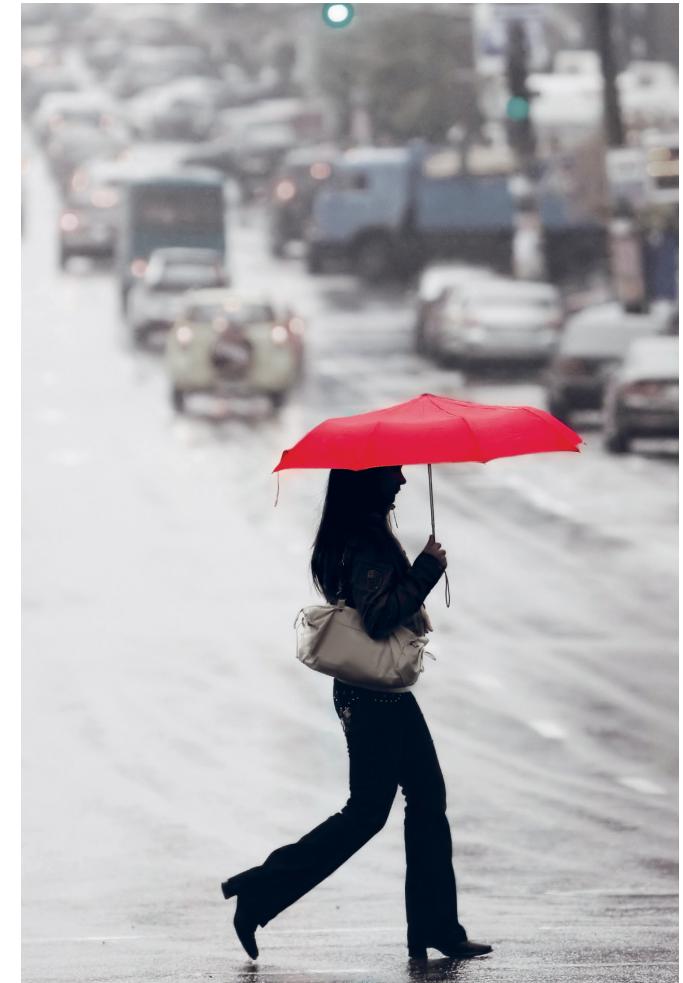

Foto: ImageSelect

Table 3.1

The Nordic population

Since 1990, the total population in the Nordic countries has increased by more than 2.6 million people (11 per cent) – the most in Iceland (26 per cent) and in Norway and Åland by 17 per cent. Certain regions in Sweden, Norway and Finland have experienced a decline in the population, but at the national level, all the Nordic countries have experienced growth.

Between 2005 and 2010, Greenland experienced a decline in the population, but it has increased since then. The Faroe Islands and Iceland have also experienced shorter periods with a declining population.

Den nordiska befolkningen

Sedan 1990 har den totala folkmängden i de nordiska länderna ökat med mer än 2,6 miljoner invånare (11 procent) – mest på Island (26 procent) samt i Norge och på Åland med 17 procent.

Vissa regioner i Sverige, Norge och Finland har upplevt en befolkningsminskning, men på nationell nivå har det skett en ökning i hela Norden.

Mellan 2005 och 2010 hade Grönland en befolkningsminskning, men därefter har befolkningen ökat. Färöarna och Island har också upplevt kortare perioder med minskande befolkning.

Population. 1 January

Folkmängd

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Nordic total	Personer
<i>Persons</i>										
<i>Totalt</i>										
1990	5 135 409	47 770	55 558	4 974 383	24 231	253 785	4 233 116	8 527 036	23 227 057	1990
1995	5 215 718	43 644	55 732	5 098 754	25 158	266 978	4 348 410	8 816 381	23 845 617	1995
2000	5 330 020	45 353	56 107	5 171 302	25 706	279 049	4 478 497	8 861 426	24 221 754	2000
2005	5 411 405	48 337	56 969	5 236 611	26 530	293 577	4 606 363	9 011 392	24 664 654	2005
2010	5 534 738	48 568	56 452	5 351 427	27 734	317 630	4 858 199	9 340 682	25 507 696	2010
2012	5 580 516	48 351	56 749	5 401 267	28 355	319 575	4 985 870	9 482 855	25 875 183	2012
<i>Men</i>										
1990	2 530 597	24 915	30 057	2 412 760	11 900	127 432	2 093 280	4 212 080	11 431 121	1990
1995	2 573 324	22 577	29 706	2 481 649	12 365	133 891	2 150 257	4 356 254	11 747 658	1995
2000	2 634 122	23 464	29 979	2 523 026	12 639	139 665	2 217 140	4 380 118	11 947 514	2000
2005	2 677 292	25 116	30 319	2 562 077	13 102	147 170	2 284 070	4 466 311	12 192 355	2005
2010	2 743 286	25 248	29 936	2 625 067	13 807	159 936	2 426 752	4 649 014	12 659 239	2010
2012	2 766 776	25 114	30 041	2 652 534	14 136	160 364	2 498 871	4 726 834	12 860 534	2012
<i>Women</i>										
1990	2 604 812	22 855	25 501	2 561 623	12 331	126 353	2 139 836	4 314 956	11 795 936	1990
1995	2 642 394	21 067	26 026	2 617 105	12 793	133 087	2 198 153	4 460 127	12 097 959	1995
2000	2 695 898	21 889	26 128	2 648 276	13 067	139 384	2 261 357	4 481 308	12 274 240	2000
2005	2 734 113	23 221	26 650	2 674 534	13 428	146 407	2 322 293	4 545 081	12 472 299	2005
2010	2 791 452	23 320	26 516	2 726 360	13 927	157 694	2 431 447	4 691 668	12 848 457	2010
2012	2 813 740	23 237	26 708	2 748 733	14 219	159 211	2 486 999	4 756 021	13 014 649	2012

■ Popu01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Life expectancy

By measuring the mortality rate, life expectancy at birth can be calculated. This measure indicates how many years a newborn is expected to live, based on current patterns of mortality. As the mortality rate of men and women differs quite a bit (women tend to live longer), life expectancy is calculated separately for men and women.

Life expectancy is rising in all the Nordic countries. However, the levels vary greatly. Life expectancy for men in Greenland is 68.3 years, compared to 79.9 years for men in Iceland. Women in the Faroe Islands and in Åland are expected to live the longest – more than 84 years.

Medellivslängd

Att mäta dödlighetsfrekvensen är ett sätt att beräkna medellivslängden för en nyfödd. Detta mått indikerar hur många år en nyfödd kan förvänta sig att leva baserat på nuvarande dödlighetsmönster. Eftersom dödlighetstalen skiljer sig en hel del mellan män och kvinnor (kvinnor tenderar att leva längre), beräknas medellivslängden separat för män och kvinnor.

Medellivslängden ökar i alla nordiska länder. Den varierar emellertid kraftigt. Medellivslängden för män på Grönland är 68,3 år jämfört med 79,9 år för män på Island. Kvinnor på Färöarna och på Åland kan förvänta sig att leva längst – mer än 84 år.

Foto: ImageSelect

Life expectancy at birth

Förväntad medellivslängd för nyfödda

Table 3.2

Persons	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Personer
Men									
1990	72.0	73.1	60.7	70.9	74.7	75.0	73.4	74.8	1990
1995	72.6	74.5	62.3	72.8	75.1	76.5	74.8	76.2	1995
2000	74.3	76.2	62.8	74.1	78.5	77.6	76.0	77.4	2000
2005	75.6	77.2	65.5	75.5	77.6	79.2	77.7	78.4	2005
2010	77.1	78.7	67.9	76.7	81.2	79.5	78.9	79.5	2010
2011	77.3	79.1	68.3	77.2	..	79.9	79.0	79.8	2011
Women									
1990	77.7	80.3	68.4	78.9	82.8	80.1	79.8	80.4	1990
1995	77.8	81.3	68.3	80.2	81.1	80.6	80.8	81.5	1995
2000	79.0	81.6	68.0	81.0	81.5	81.4	81.4	82.0	2000
2005	80.2	82.2	70.9	82.3	83.6	83.1	82.5	82.8	2005
2010	81.2	84.4	72.9	83.2	84.2	83.5	83.2	83.5	2010
2011	81.6	84.9	73.0	83.5	..	83.6	83.5	83.7	2011

■ Life01

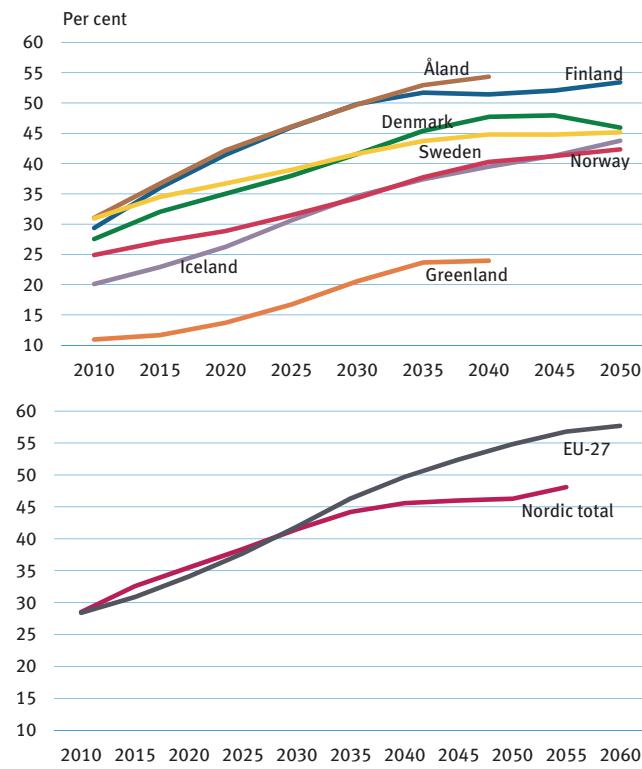
Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Population 65+ years as per cent of population 20–64 years Figure 3.1

Åldersgruppen 65+ år i procent av åldersgruppen 20–64 år

Popu06

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Dependency ratio

In the next 25 years, the demographic dependency ratio is expected to have the strongest growth in Finland and Åland. Today there are 3.3 people of working age, i.e. the 20–64-year-olds, for every person over the age of 65. According to the most recent population forecasts in Finland and Åland, in 2030, it is expected that people over 65 will make up 50 per cent of the adult population (i.e. people older than 20). Sweden can look forward to a relatively modest increase in the next decades. Iceland and Norway seem to maintain their positions with the lowest proportions of elderly people in the Nordic countries.

In the Nordic countries, the population older than 65 years make up 28.5 per cent of the population between 20 and 64 years old. The percentage is almost the same in EU-27 (28.4 per cent). In 2030, the proportion will reach 41.5 per cent in the Nordic countries and 41.9 in the EU-27. After 2030 it seems as the EU-27 will have a steeper increase of elderly than the Nordic countries.

The population is getting older

According to the population projection for the Nordic countries as a whole, the share of the population above the age of 80 will reach 8.5 per cent in 2040, as compared to the current 4.7 per cent.

The share of population 80 years or older has increased from 1990 to 2012. The increase in the share of people above the age of 80 over the last 10 years is partly due to the fact that the death rate has fallen for almost all age groups and partly that the number of births has been low during the same period.

Försörjningsbördan

Under de kommande 25 åren förväntas den demografiska försörjningsbördan ha den starkaste tillväxten i Finland och på Åland. I dag finns det 3,3 personer i arbetsför ålder, d.v.s. 20–64-åringar, för varje person över 65 år. Enligt de senaste befolkningsprognoserna i Finland och på Åland förväntas det att personer över 65 kommer att utgöra 50 procent av den vuxna befolkningen (d.v.s. personer över 20) år 2030. Sverige kan se fram emot en relativt blygsam ökning under de kommande årtiondena. Island och Norge ser ut att behålla sina positioner med de lägsta andelen äldre i de nordiska länderna.

I de nordiska länderna utgör befolkningen äldre än 65 år 28,5 procent av befolkningen mellan 20 och 64 år. Den procentuella andelen är nästan densamma i EU-27 (28,4 procent). År 2030 kommer andelen att nå 41,5 procent i de nordiska länderna och 41,9 i EU-27. Efter 2030 verkar det som EU-27 kommer att ha en större ökning av äldre än de nordiska länderna.

Befolkningen blir allt äldre

Enligt befolkningsprognoserna för de nordiska länderna som helhet kommer den andel av befolkningen som är över 80 år att uppgå till 8,5 procent under år 2040, jämfört med nuvarande 4,7 procent.

Andelen av befolkningen som är 80 år eller äldre har ökat från 1990 till 2012. Ökningen av andelen invånare över 80 år under den senaste 10-årsperioden beror delvis på att dödstalen har minskat i nästan alla åldersgrupper och delvis på att antalet födslar har varit lågt under samma period.

Table 3.3

Population changes

The population increase in the Nordic countries during recent years is partly the result of a natural increase (live births minus deaths) and partly a positive net migration (immigration minus emigration). A positive net migration means that more people enter the country than leave.

In 2011, net migration had the greatest impact on the population increase in Sweden. That was also the case with Denmark, Finland, Åland and Norway. In the Faroe Islands, Greenland and Iceland, natural population increase had the greatest impact on the population change. But the Faroe Islands had a slight decrease in the population due to a negative net migration in 2011.

Befolkningsutvecklingen

Befolkningsökningen i de nordiska länderna under senare år är delvis ett resultat av en naturlig ökning (antalet födda minskat med antalet döda) och delvis av en positiv nettomigration (invandring minskat med utvandring). En positiv nettomigration betyder att det är fler män som kommer in i landet än som lämnar det.

Nettomigrationen har år 2011 haft störst inverkan på befolkningsutvecklingen i Sverige. Detta gäller också Danmark, Finland, Åland och Norge. På Färöarna, Grönland och i Island var den naturliga befolkningsförändringen av störst betydelse. Men Färöarna hade en liten minskning i befolkningen på grund av en negativ nettomigration under 2011.

Population changes during 2011

Befolkningsförändringar under 2011

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Personer
Persons									
Population 1 January 2011	5 552 037	48 515	56 615	5 375 276	28 007	318 452	4 920 305	9 415 570	Folkmängd 1 januari 2011
Live births	58 998	576	821	59 961	285	4 496	60 220	111 770	Levande födda
Deaths	52 516	364	470	50 585	277	1 985	41 393	89 938	Döda
Natural population increase	6 482	212	351	9 376	8	2 511	18 827	21 832	Naturlig folkökning
Immigration	69 298	1 281	2 283	29 481	955	5 578	79 498	96 467	Invandring
Emigration	46 684	1 662	2 442	12 767	622	6 982	32 466	51 179	Utvandring
Net migration	22 616	- 381	- 159	16 821	333	- 1 404	47 032	45 288	Nettomigration
Population increase	29 096	- 169	134	16 197	341	1 107	65 565	67 285	Folkökning
Corrections	- 617	5	- 58	- 206	7	16	-	165	Avvikelse
Population 1 January 2012	5 580 516	48 351	56 749	5 401 267	28 355	319 575	4 985 870	9 482 855	Folkmängd 1 januari 2012

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Foto: Ojo Images

Did you know that ... women in the Nordic countries now can expect to live almost 83 years. In the early 60s, women could "only" expect to be 74 years old on average.

Visste du att ... kvinnor i Norden nu kan förvänta sig att leva nästan 83 år. I början på 60-talet kunde kvinnor "bara" räkna med att bli 74 år gamla i genomsnitt.

Population projections

The population projections are based on assumptions relating to fertility, mortality, immigration and emigration in the future, which are naturally subject to uncertainty. The most certain projections concern the development in the number of elderly, as their number is already known.

The fastest increase in the population figure is seen in Iceland, Norway and Åland, where the youngest population live. According to the latest population projections, the population figure is, during the next 25 years, expected to increase by 25 per cent in Åland. In Norway, an increase of 28 per cent is expected, while the increase in Iceland is expected to be 22 per cent.

The Danish population is expected to increase by almost 9 per cent until 2035, while Finland and Sweden expect an increase in the population of about 10 and 16 per cent respectively.

Foto: ImageSelect

Befolkningsprognos

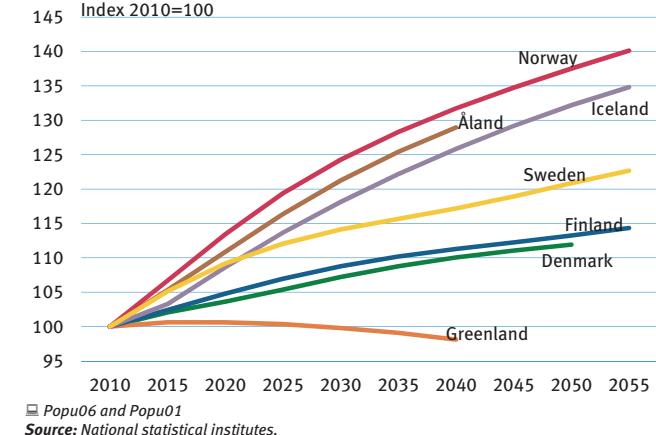
Dessa befolkningsprognos utgår ifrån ett antal antaganden om framtida fertilitet, dödstal samt in- och utvandring, vilka självklart är osäkra. De mest tillförlitliga siffrorna är de som anger utvecklingen av antalet äldre, eftersom man redan känner deras antal.

Befolningen växer snabbast på Island, i Norge och på Åland, som också har den yngsta befolkningen. Enligt de senaste befolkningstillväxtprognoserna förväntas befolkningen inom de närmaste 25 åren att växa med 25 procent på Åland. I Norge förväntas ökningen bli 28 procent och på Island 22 procent.

Den danska befolkningen förväntas växa med nästan 9 procent fram till 2035, medan Finland och Sverige kan se fram emot en befolkningsökning på 10 respektive 16 procent.

Population trends according to latest population projections Figure 3.2

Befolningen enligt de senaste befolkningsprognoserna

■ Popu06 and Popu01
Source: National statistical institutes.

Did you know that ... both now and in the early 60s it is the Icelandic women who give birth to the largest number of children in the five Nordic countries.

Visste du att ... både nu och i början av 60-talet är det de isländska kvinnorna som föder flest barn i de fem nordiska länderna.

Fertility

The number of births depends, among other things, on the number of women in the child-bearing age group – the ages of 15–49 – and the pattern of pregnancies and birth frequency in the various age groups. A measure for calculating this is the total fertility rate, which is the average number of live births per 1 000 women of child-bearing age. Thus, the total fertility rate is comparable, despite differences in the demographic structure in different countries.

The fertility rate can give an impression of whether a population increases or decreases. If the fertility rate is 2.1 the population will remain at the same size. Women in the Nordic countries give birth to a relatively high number of children, compared to the other European countries.

Fertility rate by mother's age, per 1 000 women. 2011

Fruktsamhet efter moderns ålder, per 1 000 kvinnor

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Levande födda fruktsamhetstal
<i>Live births</i>									
Total									
fertility rate	1 755.6	2 264.7	2 103.4	1 827.0	1 793.0	2 017.0	1 880.0	1 901.3	
-19 years	4.6	17.6	41.7	7.7	4.7	10.8	7.1	5.5	-19 år
20–24 years	39.0	84.5	105.5	54.8	42.4	63.4	54.3	48.5	20–24 år
25–29 years	113.9	149.5	125.4	113.1	105.8	128.2	120.7	112.2	25–29 år
30–34 years	127.1	124.7	98.9	118.4	132.4	121.7	123.9	131.7	30–34 år
35–39 years	55.9	61.0	44.0	59.0	60.5	63.6	57.8	67.8	35–39 år
40–44 years	10.1	14.3	5.2	12.1	12.8	15.0	10.9	13.8	40–44 år
45+ years	0.5	1.2	0.0	0.7	0.0	0.9	0.6	0.7	45+ år

Chilo2

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

In recent years, the fertility rate has increased slightly in the five Nordic countries, although all countries, except the Faroe Islands, have had a slight decrease from 2010 to 2011. The Faroe Islands, Greenland and Iceland have the highest fertility rates, and the lowest rates are seen in Denmark and Åland.

Fruktsamhet

Antalet födslar beror bland annat på antalet kvinnor i barnafödande ålder – 15–49 år – och på fruktsamheten i olika åldersgrupper. Ett mått på fruktsamheten är det summerade fruktsamhetstalet, beräknat som ett genomsnitt av antalet levande födda per 1 000 kvinnor i barnafödande ålder. Detta mått på fruktsamheten är oberoende av demografisk struktur och kan därför användas för jämförelser mellan olika länder.

Fruktsamheten kan ge en bild av om en befolkning ökar eller minskar. Om fruktsamheten är 2,1 kommer befolkningens storlek att förblifte densamma. Kvinnor i de nordiska länderna har ett relativt högt födelsetal jämfört med övriga Europa.

Även om fruktsamheten generellt har ökat i samtliga nordiska länder under de senaste åren, har alla länder utom Färöarna haft en liten minskning från 2010 till 2011. Högst fruktsamhet har Färöarna, Grönland och Island, lägst har Danmark och Åland.

Fertility rate per woman

Fruktsamhetstal per kvinna

Number of children

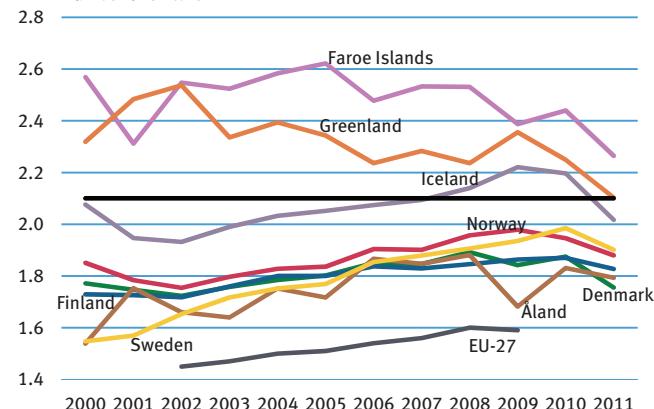

Figure 3.3

Chilo2

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Abortions

Since the mid 1970s, induced abortions have been available in most of the Nordic countries. In Denmark, Greenland, Norway and Sweden, it is entirely up to the pregnant woman in the early stages of pregnancy to determine whether to have an abortion. In the Faroe Islands, Finland, Åland and Iceland, a leave based on social and/or medical criteria is required.

Greenland has the highest rate of abortions with 893 abortions per 1 000 live births. Sweden has the second highest with a rate of 335. The Faroe Islands has the lowest with 56 abortions per 1 000 live births. Since 2000, the abortion rate has risen in Denmark, Åland and Norway and decreased in the rest of the Nordic countries.

Total number of induced abortions

Totalt antal utförda aborter

■ Heal15

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands: 2008 data.

Not: Färöarna: 2008 års uppgifter.

Figure 3.4

Aborter

Sedan mitten på 1970-talet har det varit möjligt att få abort i flertalet nordiska länder. I Danmark, på Grönland, i Norge och Sverige är det den gravida kvinnan som tidigt i graviditeten kan bestämma om hon vill ha abort. På Färöarna, i Finland, på Åland och Island krävs tillstånd som grundas på sociala och/eller medicinska kriterier.

Grönland har den högsta abortfrekvensen med 893 aborter per 1 000 levande födda. Sverige har den näst högsta frekvensen med 335 aborter per 1 000 levande födda. Färöarna har den lägsta med 56 aborter. Antalet aborter har sedan 2000 ökat i Danmark, på Åland och i Norge och gått ner i de övriga nordiska länderna.

Foto: ImageSelect

Families

A family consists either of one person or several persons related to each other. Most families correspond to a household. A household includes all people, related or not, living at the same address, sharing a house or a flat. Households might, therefore, include more than one family.

About 23 per cent of all families in the Nordic countries have children. Of these families, most – around 78 per cent – consist of married or cohabiting couples.

Familjer

En familj består antingen av en person eller av flera personer som är släkt med varandra. De flesta familjer motsvarar ett hushåll. Ett hushåll inbegriper alla personer som bor på samma adress och delar bostad – vare sig de är släkt eller inte. Ett hushåll kan därför omfatta mer än en familj.

Runt 23 procent av alla familjer i de nordiska länderna har barn. Av dessa familjer består flertalet – omkring 78 procent – av gifta eller samboende par.

Families with and without children. 2010

Table 3.5

Familjer med och utan barn

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
1 000 families with children	766	582	3	53	629	1 107	1 000 familjer med barn
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Married couples	62	61	54	57	54	77	Gifta par
Cohabiting couples	16	18	27	23	24	..	Sammanboende par
Single people	22	20	19	20	22	23	Ensamstående
1 000 families without children	2 045	2 362	9	69	1.657	4 447	1 000 familjer utan barn
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Married couples	28	26	31	42	30	28	Gifta par
Cohabiting couples	8	9	10	5	7	..	Sammanboende par
Single people	64	66	60	53	63	72	Ensamstående

■ Fami02

Source: NOSOSCO.

Note: Children aged 0–17. Denmark: From 2007, children aged 0–24. 2009 data. Åland: 2002 data. Norway: Cohabiting couples without natural and adopted children are included in Single people. Sweden: Married couples include cohabiting couples.

Not: Barn i åldern 0–17 år. Danmark: Från 2007, barn i åldern 0–24 år. 2009 års uppgifter. Åland: 2002 års uppgifter. Norge: Sammanboende par utan gemensamma barn ingår i Ensamstående. Sverige: Gifta par inbegriper sammanboende par.

Did you know that ... the most popular names to new born babies are:

William and Emma in Denmark

Lukas and Eva in the Faroe Islands

Malik and Ivaana in Greenland

Elias and Sofia in Finland

Alvin and Ida in Åland

Aron and Emilía in Iceland

Emil and Emma in Norway and

William and Alice in Sweden.

Vissste du att ... de mest populära namnen för nyfödda är:

William och Emma i Danmark

Lukas och Eva på Färöarna

Malik och Ivaana i Grönland

Elias och Sofia i Finland

Alvin och Ida på Åland

Aron och Emilía på Island

Emil och Emma i Norge och

William och Alice i Sverige.

Marriages and divorces

The number of marriages and divorces only comprises so-called legal partnerships. Couples living together without being legally married make up a large share of the partnerships in the Nordic countries. Consequently, the number of marriages and divorces does not give the complete picture of the number of people entering partnerships or the dissolution rates.

The number of marriages has increased in almost all the Nordic countries since 1995, except in Denmark where there has been

a decline. Åland and the Faroe Islands have had the largest increase in the number of divorces since 1995. Finland and Norway have had a decline in the number of divorces since 1995.

In relation to the total number of marriages, Sweden had the highest divorce rate in 2011.

Divorces

Äktenskapsskillnader

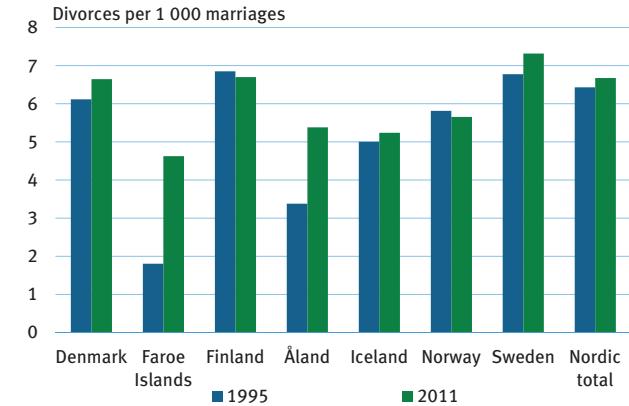

Figure 3.5

Marriages and divorces, 2011

Giftermål och äktenskapsskillnader

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Nordic total	Antal
<i>Number</i>									
Marriages	27 198	206	28 408	112	1 547	23 135	47 564	128 170	Giftermål
Divorces	14 484	87	13 469	54	563	10 207	23 388	62 252	Äktenskapsskillnader
<i>Per 1 000, mean population</i>									
Marriages	4.9	4.3	5.3	4.0	4.9	4.7	5.0	5.0	Giftermål
<i>Per 1 000 married, 1 January</i>									
Divorces	6.6	4.6	6.7	5.4	5.2	5.7	7.3	6.7	Äktenskapsskillnader

■ Popu03 and Popu04

Source: National statistical institutes.

Note: Norway: A new Marriage Act from 1 January 2009 permits people of the same sex to be married. Persons already in a partnership can change their partnership to a marriage, or continue their partnership. Finland: Includes Åland. Iceland: 2010 data.

Not: Norge: En ny äktenskapslag från den 1 januari 2009 betyder att personer av samma kön kan gifta sig. Personer som redan är i ett partnerskap kan ändra sitt partnerskap till ett äktenskap eller fortsätta sitt partnerskap. Finland: Inkluderar Åland. Island: 2010 års uppgifter.

Did you know that ... There are many more singles in the Nordic countries today than in the beginning of the 60s. The number of people who are single has risen from around 39 per cent of the population to now around 56 per cent.

Visste du att ... Det finns många fler singlar i Norden i dag än i början av 60-talet. Antalet personer som är ensamstående har ökat från cirka 39 procent av befolkningen till cirka 56 procent.

Giftermål och äktenskapsskillnader

Antalet giftermål och äktenskapsskillnader omfattar här endast relationer i juridisk mening. Många par i de nordiska länderna bor tillsammans utan att vara lagligen gifta. Följaktligen ger antalet giftermål och äktenskapsskillnader inte en fullständig bild av det antal invånare som flyttar ihop eller flyttar isär.

Antalet ingångna äktenskap i nästan alla de nordiska länderna har ökat sedan 1995, utom i Danmark som har haft en minskning.

Åland och Färöarna har haft den största ökningen av antalet skilsmässor sedan 1995. Finland och Norge har haft en minskning i antalet skilsmässor sedan 1995.

I förhållande till antalet äktenskap hade Sverige flest skilsmässor under 2011.

Marital status. People aged 15 and more. 1 January 2012

Civilstånd. Personer 15 år och äldre

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>1 000 persons</i>					<i>1 000 personer</i>				
Total	4 594.1	38.1	44.3	4 512.3	23.7	253.3	4 062.3	7 898.6	Totalt
Unmarried	1 653.1	15.0	23.6	1 674.9	9.8	114.3	1 617.2	3 310.9	Ogifta
Married and separated	2 169.1	18.8	15.1	2 012.5	10.0	107.8	1 804.8	3 210.6	Gifta och separerade
Divorced	456.2	1.8	3.5	527.4	2.3	19.5	379.8	904.1	Skilda
Registered partners	9.1	4.1	..	0.3	2.1	3.4	Registrerade partners
Dissolved partnerships, persons	2.2	0.6	1.0	1.5	Avregistrerade partnerskap, personer
Widow/widowers	304.4	2.4	1.9	292.7	1.6	11.3	243.9	468.0	Änklingar/änkor

■ Popu03

Source: National statistical institutes.

Note: Widow/widowers includes Surviving partners. Norway: A new Marriage Act from 1 January 2009 permits people of the same sex to be married. Persons already in a partnership can change their partnership to a marriage, or continue their partnership. Finland: Includes Åland. Norway: Married and separated 2011 data.

Not: Änklingar/änkor inkluderar överlevande partners. Norge: En ny äktenskapslag från den 1 januari 2009 betyder att personer av samma kön kan gifta sig. Personer som redan är i ett partnerskap kan ändra sitt partnerskap till ett äktenskap eller fortsätta sitt partnerskap. Finland: Inkluderar Åland. Norge: Gifta och separerade 2011 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Foto: Karin Beate Nøsterud

Migration

Immigration includes both returning citizens and citizens of a foreign nation who have been granted permission to stay and are registered with the public authorities. A large proportion of the migration occurs between and among the Nordic countries themselves, largely as the result of the free labour market and liberal rules for the exchange of students in the Nordic countries. Foreign immigrants are designated by country of origin rather than by citizenship. Those from the former USSR are shown as immigrants from non-EEA Europe. EEA comprises the 27 EU-countries and Norway, Iceland and Liechtenstein.

The trend has led to an increasing number of foreign citizens in the Nordic countries. In all the countries, the major part of the foreign citizens is non-Nordic. That is not the case for Greenland and the Faroe Islands, which have a high proportion of other Nordic citizens. The decline in the number of foreign citizens during certain periods may be due to the fact that more foreign citizens obtain citizenship in one of the Nordic countries. Non-nationals range from 49 per cent of the total immigration in Iceland, to 89 per cent in Norway. The largest proportion of non-nationals in 2012 is in Norway, accounting for 6.6 per cent of the population. The share of non-nationals in the Finnish population is still very small – 3.4 per cent in 2012 – but the share has risen significantly in the 1990s.

Migration

Invandringen inkluderar både återvändande medborgare och medborgare i ett främmande land som har fått uppehållstillstånd och är registrerade hos myndigheterna. En stor andel av migrationen sker mellan de nordiska länderna själva, till stor del på grund av den fria arbetsmarknaden och de liberala reglerna för studentutbyte. Utländska invandrare indelas med hänsyn till ursprungsland i stället för medborgarskap. De som kommer från det forna Sovjet anges som immigranter från Europa utom EES. EES består av de 27 EU-länderna samt Norge, Island och Liechtenstein.

Utvecklingen har lett till ett ökat antal utländska medborgare i de nordiska länderna. I alla länder är huvuddelen av dessa utländska medborgare utomnordiska utom på Grönland och Färöarna, vilka har en stor andel andra nordiska medborgare. Minskningen av antalet utländska medborgare under vissa perioder kan bero på att fler utländska medborgare får nordiskt medborgarskap. Icke-medborgare står för 49 procent av den totala invandringen till Island, men för 89 procent i fråga om Norge. Den största andelen icke-medborgare finns i Norge och uppgår 2012 till 6,6 procent av befolkningen. Andelen icke-medborgare i den finländska befolkningen är fortfarande mycket liten – 3,4 procent under 2012 – men har ökat kraftigt under 1990-talet.

Immigration. 2011

Invandring

To:	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland incl. Åland	Iceland	Norway	Sweden	Till:
<i>Persons</i>								<i>Personer</i>
<i>From:</i>								<i>Från:</i>
Total	69 141	1 285	2 283	29 481	5 578	79 498	96 467	Totalt
Denmark	.	955	2 002	464	1 293	3 661	4 583	Danmark
Faroe Islands	1 327	.	39	3	52	76	-	Färöarna
Greenland	2 263	32	.	-	24	8	-	Grönland
Finland	435	1	5	.	37	566	2 723	Finland
Iceland	931	37	70	51	.	1 753	765	Island
Norway	3 230	40	17	562	616	.	7 455	Norge
Sweden	4 978	27	24	3 321	421	9 894	.	Sverige
Baltic countries	3 385	4	1	5 381	282	10 803	2 723	Baltikum
Poland	4 124	3	10	350	780	12 615	4 399	Polen
Other EEA	21 932	57	19	5 402	997	13 637	19 218	Övriga EES
Other Europe	3 620	18	32	4 069	131	3 216	8 134	Övriga Europa
America	6 805	22	20	1 587	409	3 656	6 175	Amerika
Africa	2 178	22	-	1 948	119	6 103	10 139	Afrika
Asia	12 270	60	39	5 736	347	12 065	27 647	Asien
Oceania	1 250	2	2	275	48	518	943	Oceanien
Unknown and stateless	413	5	3	332	22	927	1 563	Okänt land och statslösa
<i>Of which foreign citizens</i>								<i>Varav utlänningar</i>
Total	48 270	138	227	20 416	2 754	70 759	75 852	Totalt
Denmark	.	12	34	92	87	2 056	3 409	Danmark
Faroe Islands	20	.	-	2	28	66	-	Färöarna
Greenland	32	-	.	-	7	6	-	Grönland
Finland	401	1	5	.	29	519	2 209	Finland
Iceland	862	14	60	12	.	1 690	681	Island
Norway	2 290	7	8	99	44	.	2 156	Norge
Sweden	2 011	6	21	744	86	8 342	.	Sverige
Baltic countries	3 333	4	1	5 110	279	10 786	2 612	Baltikum
Poland	4 024	3	10	317	768	12 581	4 282	Polen
Other EEA	16 144	10	8	2 505	669	11 606	13 521	Övriga EES
Other Europe	3 023	18	32	3 667	109	2 969	7 390	Övriga Europa
America	4 467	9	9	795	231	2 523	3 671	Amerika
Africa	1 266	17	-	1 747	98	5 642	9 387	Afrika
Asia	9 662	34	37	5 148	289	10 749	24 926	Asien
Oceania	573	-	2	88	23	380	453	Oceanien
Unknown and stateless	162	3	-	90	7	844	1 155	Okänt land och statslösa

Migr01 Source: National statistical institutes.

Table 3.8

Immigration, total. 2011

Invandring, totalt

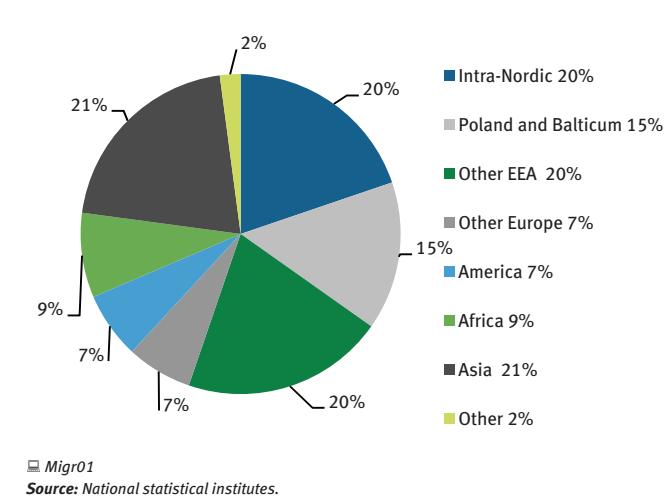
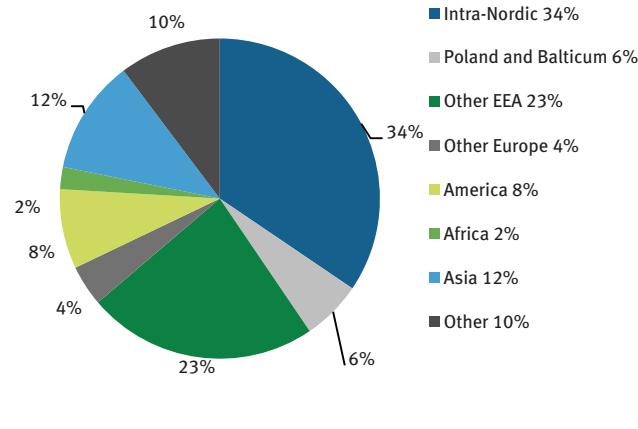

Figure 3.6

Emigration, total. 2011

Figure 3.7

Utvandring, totalt

Migr02
Source: National statistical institutes.

Emigration. 2011

Utvandring

From:	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland incl. Åland	Iceland	Norway	Sweden	Från:
<i>Persons</i>								<i>Personer</i>
To:								Till:
Total	45 592	1 661	2 442	12 767	6 982	32 466	51 179	Totalt
Denmark	.	1 291	2 282	434	889	3 122	4 856	Danmark
Faroe Islands	938	.	27	-	33	37	-	Färöarna
Greenland	1 955	25	.	-	10	2	-	Grönland
Finland	415	-	3	-	46	508	2 758	Finland
Iceland	1 249	41	20	34	.	619	419	Island
Norway	3 508	67	23	547	1 599	.	9 753	Norge
Sweden	4 363	44	21	2 605	766	7 457	.	Sverige
Baltic countries	1 082	4	3	824	279	601	441	Baltikum
Poland	1 681	15	6	172	1 039	1 864	1 232	Polen
Other EEA	13 184	111	14	4 323	1 290	4 844	11 856	Övriga EES
Other Europe	2 727	4	1	757	198	715	1 873	Övriga Europa
America	3 967	22	7	1 364	448	1 982	4 530	Amerika
Africa	962	4	-	158	57	961	1 280	Afrika
Asia	6 129	15	28	1 172	227	2 744	7 391	Asien
Oceania	1 044	4	2	263	48	350	1 071	Oceanien
Unknown and stateless	2 388	14	5	114	53	6 660	3 719	Okänt land och statslösa
<i>Varav utlänningar</i>								<i>Totalt</i>
Total	24 905	115	116	3 451	2 847	22 883	23 673	Totalt
Denmark	.	8	32	58	65	1 141	3 399	Danmark
Faroe Islands	12	.	-	-	17	31	-	Färöarna
Greenland	34	-	.	-	2	1	-	Grönland
Finland	368	-	3	.	28	450	1 945	Finland
Iceland	1 144	20	18	6	.	577	323	Island
Norway	2 087	9	12	77	91	.	1 750	Norge
Sweden	1 464	7	9	510	76	5 442	.	Sverige
Baltic countries	1 044	4	3	506	274	574	344	Baltikum
Poland	1 602	14	6	114	1 000	1 828	1 053	Polen
Other EEA	7 176	24	9	862	829	2 933	5 108	Övriga EES
Other Europe	1 957	4	-	278	72	464	919	Övriga Europa
America	1 873	6	1	299	183	1 067	1 425	Amerika
Africa	304	2	-	69	32	497	615	Afrika
Asia	3 481	5	19	546	155	1 623	3 858	Asien
Oceania	314	-	2	54	16	197	294	Oceanien
Unknown and stateless	2 045	12	2	72	7	6 058	2 640	Okänt land och statslösa

Migr02 Source: National statistical institutes.

Table 3.9

Asylum requests

One way to measure the number of foreigners who want to settle in the Nordic countries is to measure the number of asylum requests. Asylum seekers have entered the country but have not yet been granted leave to stay. For this reason, they do not appear in ordinary population statistics, which only cover persons entered in the population registers.

The patterns of asylum requests have been constantly changing through the years due to both changes in the political situation in the sending countries and changes in policy measures in the receiving countries. Over the last 3–4 years the total number of asylum requests per year in the Nordic countries seems to have stabilised around 45 000–50 000.

*Asylum requests and granted asylum
Asylsökningar och beviljade asyl*

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
						<i>Personer som ansökt om asyl</i>
<i>Persons who requested asylum</i>						
1990	5 292	2 743	4	..	29 420	1990
2000	10 347	3 170	25	10 843	16 303	2000
2005	1 283	3 574	87	5 402	17 530	2005
2010	2 844	4 018	44	10 064	31 819	2010
2011	3 573	3 087	75	9 053	29 670	2011
<i>Persons granted asylum</i>						
1990	..	157	1990
2000	5 156	458	7 221	2000
2005	1 147	597	5 358	2005
2010	2 124	1 784	10	5 331	8 640	2010
2011	2 250	1 271	40	4 050	9 088	2011

 Migr04

Source: National statistical institutes, Icelandic Directorate of Immigration and Finnish Immigration Service.

Note: Asylum seekers may live in a given country for several years before their case is determined, they are not counted as part of the population before asylum is granted.

Not: De asylsökande kan bo i ett visst land under flera år innan deras ärende avgörs. De räknas dock inte som en del av befolkningen före asyl beviljas.

Granted asylum

The number of persons who have been granted asylum in the Nordic countries has fluctuated between 15 and 20 thousand per year in the recent 3–4 years. As with asylum requests, the fluctuation is influenced by political factors in both the sending and receiving countries.

Asylsökningar

Ett sätt att räkna antalet utlänningar som vill bosätta sig i de nordiska länderna är att utgå ifrån antalet asylsökningar. De asylsökande har kommit in i landet men har ännu inte blivit beviljade uppehållstillstånd. Av den anledningen finns de inte med i den vanliga befolkningsstatistiken, vilken endast omfattar personer som är registrerade i befolkningsregistret.

Mönstret för asylsökningar har ständigt förändrats genom åren både på grund av förändringar i den politiska situationen i ursprungsländerna och förändringar i politiska åtgärder i de mottagande länderna. Under de senaste 3–4 åren förefaller antalet asylsökningar per år ha stabiliseringar runt 45 000–50 000 i de nordiska länderna.

Beviljade asyl

Antalet personer som har beviljats asyl i de nordiska länderna har växlat mellan 15 och 20 tusen per år under de senaste 3–4 åren. Som med asylsökningar påverkas antalet beviljade asyl av politiska faktorer i både de sändande och i de mottagande länderna.

Did you know that ... the immigration to the Nordic countries in the beginning of the 60s mainly came from the other Nordic countries. Today most immigrants come from the rest of Europe.

Visste du att ... invandringen till Norden i början av 60-talet i huvudsak kom från de övriga nordiska länderna. I dag kommer de flesta invandrare från övriga Europa.

Unaccompanied children

An unaccompanied child is defined as a person under the age of 18 years, who enters the country without parents or other people responsible for the child. Children who are abandoned when in the country are also treated as unaccompanied.

Around 4 000 children arrived in the Nordic countries in 2011 – a decline of 30 per cent from 2009, but at the same level as in 2008 and 2010. Sweden and Norway received the most children – 2 650 and 850 children respectively.

The majority of the children who come to the Nordic countries are in the age-group 15–17 years and make up around 78 per cent of all unaccompanied children in 2011.

Ensamkommande barn

Ett ensamkommande barn definieras som en person under 18 år, som reser in i landet utan föräldrar eller andra personer som ansvarar för barnet. Barn som överges i landet behandlas också som ensamkommande.

Omkring 4 000 barn kom till de nordiska länderna ensamma under 2011 – en minskning på ungefär 30 procent från 2009, men på samma nivå som år 2008 och 2010. Sverige och Norge tog emot flest barn – 2 650 respektive 850 barn.

Majoriteten av de barn som kommer till de nordiska länderna är 15–17 år gamla och utgör ca 78 procent av alla ensamkommande barn under 2011.

Unaccompanied children

Ensamkommande barn

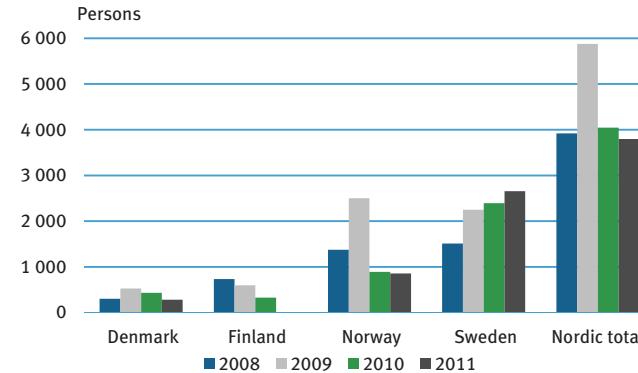

Figure 3.8

Unaccompanied children by age group. 2011

Ensamkommande barn efter åldersgrupp

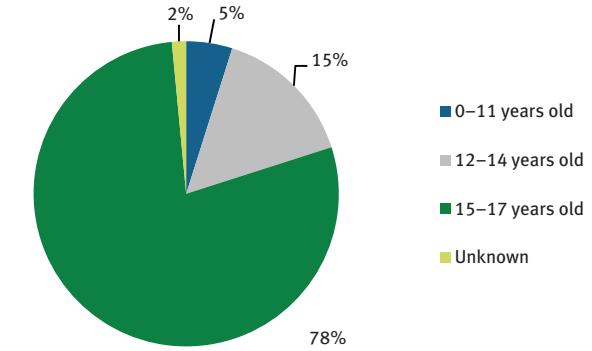

Figure 3.9

Migr05

Source: The Danish Immigration Service, Icelandic Directorate of Immigration, the Norwegian Directorate of Immigration and the Swedish Migration Board.

Note: Nordic total: Excluding Finnish figures for 2011.

Not: Nordic total: Exklusiva finska siffror för 2011.

Migr05

Source: The Danish Immigration Service, Icelandic Directorate of Immigration, the Norwegian Directorate of Immigration and the Swedish Migration Board.

Note: Excluding Finnish figures for 2011.

Not: Exklusiva finska siffror för 2011.

Health

Hälsa

Health service in the Nordic countries is public and, to a large extent, financed through taxes or through compulsory health insurance schemes. In all Nordic countries, except Greenland, citizens contribute directly, either through insurance schemes or by paying user charges for treatment or for pharmaceutical products. In Iceland, contributions are primarily made by the central government, while financing in the other countries consists mainly of county and municipal taxes with block grants from the government.

All the countries have well-established systems of primary health care. In addition to general health care services, preventive services are provided for mothers and infants as well as school health care and dental care for children and young people. Preventive occupational health services and general measures to protect the occupational environment exist in all countries. All countries have generally well-developed hospital services with advanced specialist treatment. Treatment by specialists is also offered outside of hospitals.

While ill, employees either receive their salary or are compensated by special cash allowances. The self-employed usually insure themselves.

Sjukvården i de nordiska länderna är offentlig och i stor utsträckning finansierad genom skatter eller obligatoriska sjukförsäkringsystem. I alla de nordiska länderna, utom på Grönland, bidrar medborgarna direkt – antingen genom försäkringsystem eller genom att betala patientavgifter vid behandling eller för läkemedel. När det gäller Island lämnas bidragen huvudsakligen av staten, medan finansieringen i de andra länderna huvudsakligen sker genom skatt till landsting och kommuner samt anslag från staten.

Alla länderna har väletablerade system för primär hälsovård. Utöver allmän sjukvård tillhandahålls förebyggande vård för mödrar och nyfödda barn samt skolhälsovård och tandvård för barn och ungdomar. Förebyggande arbetshälsovård och allmänna åtgärder för att skydda arbetsmiljön finns i alla länder. Alla länderna har i allmänhet välutvecklade sjukhus med avancerad specialistbehandling. Behandling av specialister erbjuds också utanför sjukhusen.

Vid sjukdom får de anställda antingen sin lön eller särskild sjukpenning. Egen företagare är normalt självförsäkrade.

Foto: ImageSelect

Health care expenditure

The major part of health care expenditure is paid by the public sector. Data on health care expenditure are based on data from the OECD, and its definition of health care expenditure differs somewhat from national definitions. The structural differences in the health care services of the individual countries also affect what is defined as a health cost.

In all Nordic countries, health and treatment expenditure account for 8–10 per cent of the gross domestic product, GDP.

Sjukvårdskostnader

Den absolut största delen av sjukvårdskostnaderna betalas av den offentliga sektorn. Uppgifterna om sjukvårdskostnader är baserade på uppgifter från OECD, och deras definition av sjukvårdskostnader skiljer sig något från de nationella definitionerna. Strukturskillnaderna i sjukvårdssystemen i de enskilda länderna påverkar också vad som inkluderas i sjukvårdskostnaderna.

1

E

152

2

F P

130

3

T O Z

108

4

L P E D

87

5

P E C F D

88

6

E D F C Z P

89

7

F E L O P Z D

90

8

* * * * * * * * * *

91

9

92

Health care expenditure. 2008

Sjukvårdskostnader

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Euro per person
<i>Euro per capita</i>								
Total health care expenditure	3 712	..	2 533	2 908	2 539	5 392	3 477	Totala sjukvårdskostnader
Public consumption	3 096	..	2 469	2 159	2 097	4 529	2 846	Offentlig konsumtion
Private consumption	616	..	64	749	442	863	630	Privat konsumtion
<i>Per cent of total health care expenditure</i>								
Public consumption	83.4	..	97.5	74.2	82.6	84.0	81.9	Procent av totala sjukvårdskostnader
Private consumption	16.6	..	2.5	25.8	17.4	16.0	18.1	Offentlig konsumtion
<i>Per cent of GDP</i>								
Total health care expenditure	8.9	8.9	9.6	8.4	9.2	8.5	9.2	Totala sjukvårdskostnader

■ Heal12

Source: NOMESCO.

Note: Denmark and Sweden: Preliminary data. Finland: Includes Åland.

Not: Danmark och Sverige: Preliminära uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Hospitals and health staff

There is a general tendency in the Nordic countries to close down smaller hospitals and concentrate resources in fewer, but larger, hospitals.

Hospital beds are organized somewhat differently in Finland, Åland and Greenland than in the other countries. A number of beds are attached to health centres, and these beds appear in the tables as "other" beds. Some of these beds are for care of elderly people, and they are similar to beds in nursing homes

and old peoples' homes in the other countries. This gives a larger number of beds in relation to the population than in the other countries.

Sjukhus och sjukvårdspersonal

Det finns en allmän tendens i de nordiska länderna att stänga mindre sjukhus och att koncentrera resurserna till färre men större sjukhus.

Sjukhuslägen är organiserade något annorlunda i Finland, Åland och Grönland än i de andra länderna. Ett antal bäddar är knutna till vårdcentraler, och dessa bäddar förekommer i tabellerna som "övriga" bäddar. Några av dessa sängar är för vård av äldre, och de liknar bäddar i vårdhem och ålderdomshem i de andra länderna. Detta ger ett större antal bäddar i förhållande till befolkningen än i de andra länderna.

Hospital beds by speciality. 2009

Antal vårdplatser på sjukhus efter specialitet

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Norway	Sweden	Vårdplatser på sjukhus per 100 000 invånare
<i>Hospital beds per 100 000 inhabitants</i>								
Total	314	493	584	623	673	298	276	Totalt
Somatic wards	158	339	188	184	354	240	229	Somatiska vårdavdelningar
Psychiatry	56	154	21	80	72	51	48	Psykiatri
Other	..	-	397	359	246	7	-	Övrigt

■ Heal17

Source: NOMESCO.

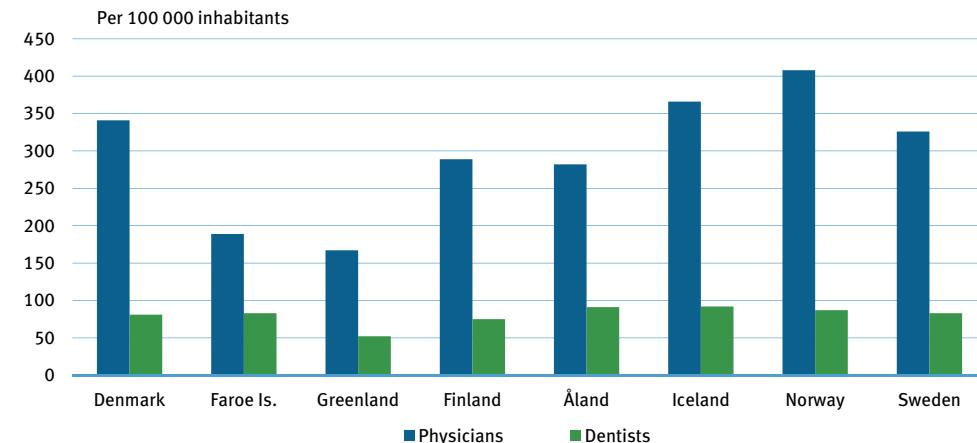
Note: Greenland: 2008 data. Finland: Includes Åland.

Not: Grönland: 2008 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Table 4.2

Active physicians and dentists. 2009

Aktiva läkare och tandläkare

■ Heal10

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands and Sweden: 2007 data.

Not: Färöarna och Sverige: 2007 års uppgifter.

Figure 4.1

Deaths

In all countries, the mortality rate is higher for men than women. Among causes of death, circulatory diseases and cancer account for the majority of deaths in all age groups – except for children – for both men and women. Mortality rates have generally declined for all the shown causes of death from 2005 to 2009 in all the Nordic countries.

The figures for the autonomous areas, the Faroe Islands (49 000 inhabitants), Greenland (56 000 inhabitants) and Åland (28 000 inhabitants) must be viewed with caution, because of their small populations in which just a few deaths significantly boost rates per 100 000 persons.

Dödsfall

I alla länderna är dödlighetstalen högre för män än kvinnor. Bland dödsorsakerna står hjärt- och kärlsjukdomar och cancer för huvuddelen av dödsfallen i alla åldersgrupper – utom för barn – för både män och kvinnor. Från 2005 till 2009 har dödlighetsstalen i alla nordiska länder generellt sjunkit för de dödsorsaker som redovisas här.

Uppgifterna för de självstyrande områdena Färöarna (med 49 000 invånare), Grönland (med 56 000 invånare) och Åland (med 28 000 invånare) måste tas med försiktighet, eftersom områdenas låga folkmängd gör att några få dödsfall drar upp siffrorna per 100 000 invånare väsentligt.

Causes of death per 100 000 people

Dödsorsaker per 100 000 personer

Table 4.3

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Män
<i>Men</i>									
<i>2005</i>									<i>2005</i>
Cancer	300	206	218	215	310	193	224	256	Cancer
Cardiovascular diseases	303	335	185	364	338	226	300	418	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	17	12	89	28	23	16	16	19	Självmord
Accidents	35	37	82	81	43	26	50	44	Olyckor
<i>2009</i>									<i>2009</i>
Cancer	281	182	208	222	279	192	234	245	Cancer
Cardiovascular diseases	259	261	131	376	332	236	257	374	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	17	8	100	29	12	18	17	19	Självmord
Accidents	28	63	60	74	61	25	45	37	Olyckor
<i>Women</i>									
<i>2005</i>									<i>2005</i>
Cancer	276	212	225	189	198	152	213	227	Cancer
Cardiovascular diseases	322	334	188	389	455	217	328	436	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	6	1	86	10	5	6	7	8	Självmord
Accidents	27	19	53	36	17	18	34	31	Olyckor
<i>2009</i>									<i>2009</i>
Cancer	259	201	227	191	242	160	203	222	Cancer
Cardiovascular diseases	271	244	136	386	400	221	301	403	Hjärt- och kärlsjukdomar
Suicide	5	1	27	10	13	4	7	8	Självmord
Accidents	23	13	38	33	21	16	35	25	Olyckor

■ Heal03, Heal04, Heal05 and Heal07

Source: NOMESCO.

Note: Denmark: 2005 data for Cancer and Cardiovascular diseases refer to 2006. Norway and Sweden: 2005 data for Accidents refer to 2004. Faroe Islands: Data for suicide: 2005 refers to 2006. 2009 data for men refer to 2008. 2009 data for women refer to 2006. Finland: Includes Åland.

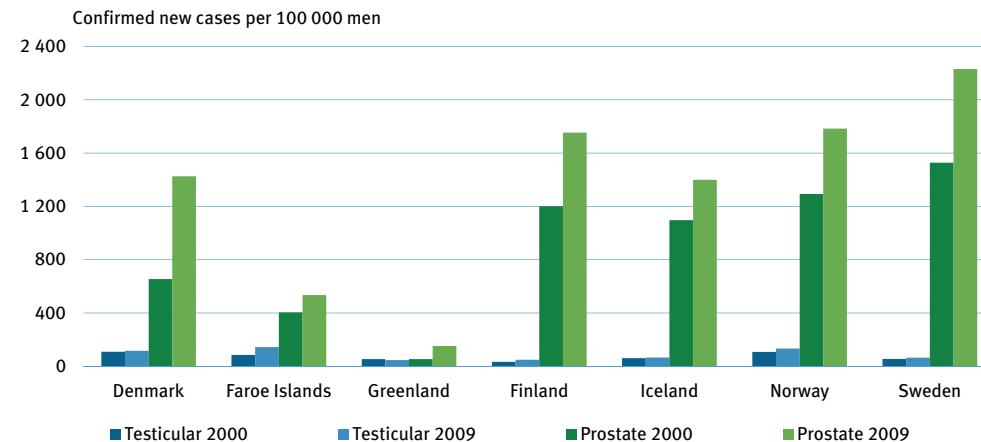
Note: Denmark: 2005 års uppgifter för Cancer och Hjärt- och kärlsjukdomar avser 2006. Norge och Sverige: 2005 års uppgifter för Olyckor avser 2004. Färöarna: Uppgifter för Självmord: 2005 avser 2006 års uppgifter. 2009 års uppgifter för Män avser 2008. 2009 års uppgifter för Kvinnor avser 2006. Finland: Inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Confirmed new cases of cancer by sex Bekräftade nya fall av cancer efter kön

Figure 4.2

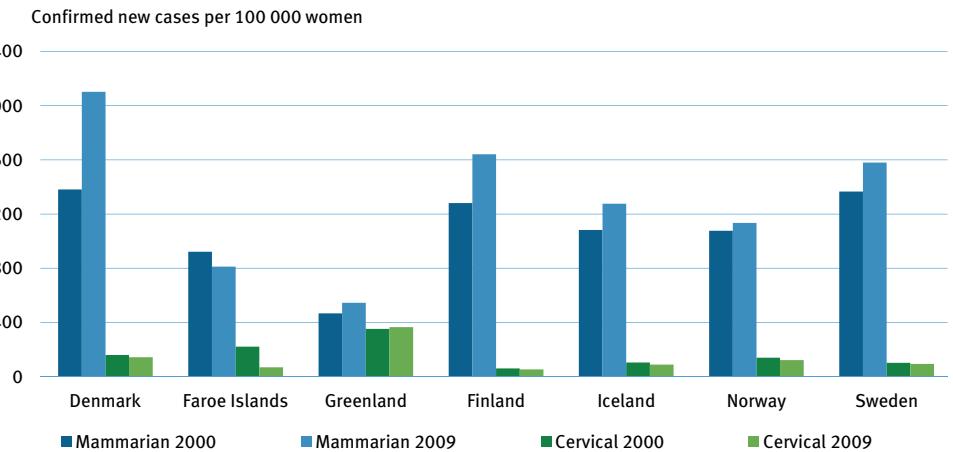

Heal18 and Heal19

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands: New cases = 2007 data. Finland: Includes Åland.

Not: Färöarna: Nya fall = 2007 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Suicide

The number of suicides has declined in all the Nordic countries over the latest 15 years. Distributed by age groups (disregarding Greenland), there seem to be considerably more suicides among older men in Finland and among older women in Denmark than in the rest of the Nordic countries.

The overall lowest suicide rates for men in the Nordic countries (excluding the autonomous areas) are found in Norway and Denmark with 17.3 and 17.4 suicides per 100 000 respectively. The lowest number of suicides among women in the Nordic countries are found in Iceland (4.4) and Denmark (5.2). Finland has the highest suicide rate for both men and women.

Självmord

Antalet självmord har minskat i alla de nordiska länderna under de senaste 15 åren. Åldersfördelat (bortsett från Grönland) verkar det som betydligt fler äldre män i Finland och äldre kvinnor i Danmark begår självmord än i övriga Norden.

De övergripande längsta självmordssiffrorna för män i de nordiska länderna (utom de självstyrande områdena) finns i Norge och Danmark med 17,3 respektive 17,4 självmord per 100 000 invånare. Det längsta antalet självmord bland kvinnor i de nordiska länderna sker på Island (4,4) och i Danmark (5,2). Finland har den högsta självmordsfrekvensen både för män och kvinnor.

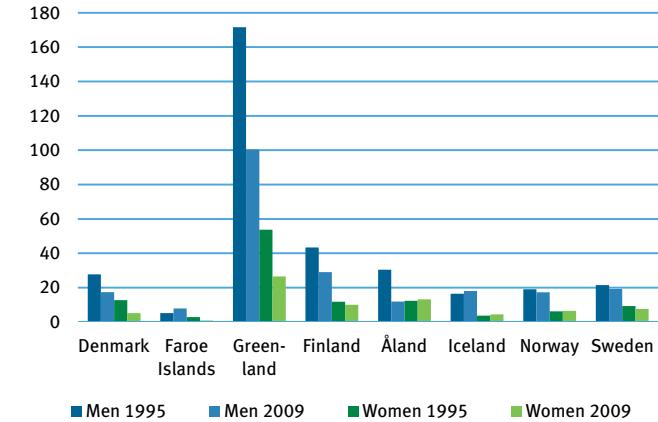
Foto: ImageSelect

Suicides per 100 000 by sex

Figure 4.3

Dödsfall orsakade av självmord efter kön

Per 100 000 inhabitants

Heal05

Source: NOMESCO.

Note: Faroe Islands: 1995 refers to 1996. Men 2009 refers to 2008. Women 2009 refers to 2006. Greenland and Åland: 1995 refers to 1996. Finland: Includes Åland.

Note: Färöarna: 1995 avser 1996 års uppgifter. Män 2009 avser 2008 års uppgifter. Kvinnor 2009 avser 2006 års uppgifter. Grönland och Åland: 1995 avser 1996 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Alcohol

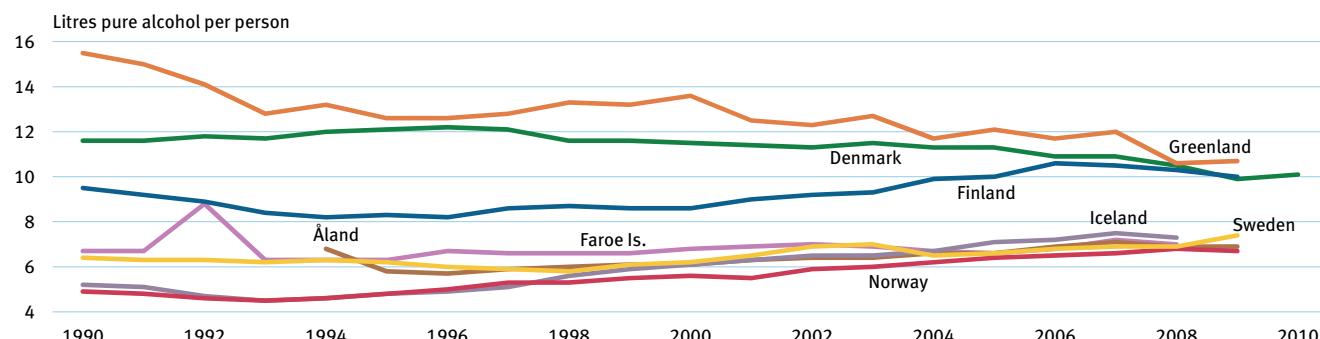
Several of the Nordic countries have restrictions on sale of alcohol in order to keep consumption low. The level of consumption should be viewed with some caution as it only includes sale of beer, wine and alcohol. The figures indicate that the largest consumption is to be found in Denmark, Greenland and Finland.

Alkohol

Flera av de nordiska länderna har restriktioner på försäljning av alkohol för att hålla konsumtionen låg. Konsumtionsnivå bör ses med viss försiktighet, eftersom den endast omfattar försäljning av öl, vin och sprit. Siffrorna visar att den största konsumtionen finns i Danmark, på Grönland och i Finland.

Sale of alcoholic beverages, litres pure alcohol

Försäljning av alkoholhaltiga drycker, liter ren alkohol per person

■ Heal02

Source: NOMESCO.

Note: Includes only the sale of dutiable alcohol in each individual country. Consequently, the consumption of alcohol bought in another country is not included. Litres pure alcohol per person 15 years of age or more. Denmark: 14 years of age or more. Finland: Includes Åland.

Not: Inkluderar endast försäljning av avgiftspliktiga alkoholhaltiga drycker i varje enskilt land. Konsumtion av alkohol köpt i ett annat land ingår sälunda inte i siffrorna. Liter ren alkohol per person i åldern 15 år och äldre. Danmark: 14 år och äldre. Finland: Inkluderar Åland.

Smoking

Although the number of smokers in the Nordic countries has been decreasing during recent years, there continues to be large differences in the number of smokers, both for men and for women and some differences between countries. In Sweden, more women than men smoke. In the other countries more men than women smoke. The Faroe Islands have the highest number of daily smokers – both men and women. Sweden has the smallest number of daily smokers for both sexes.

Rökning

Även om antalet rökare i de nordiska länderna har minskat under senare år är det fortfarande stora skillnader mellan antalet kvinnliga och manliga rökare och en del skillnader mellan länderna. I Sverige röker fler kvinnor än män. I de andra nordiska länderna röker fler män än kvinnor. Det är flest som röker på Färöarna och det gäller både män och kvinnor. Sverige har den lägsta andelen personer som röker dagligen både för män och kvinnor.

Figure 4.4

Daily smokers

Personer som röker dagligen

Table 4.4

	Denmark	Faroe Is.	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Per cent	Procent
Men							Män	
1995	44	..	29	32	33	22	1995	
2000	31	..	27	23	31	17	2000	
2005	28	28	26	20	27	14	2005	
2009	24	24	22	16	21	13	2009	
Women							Kvinnor	
1995	39	..	19	33	32	24	1995	
2000	26	..	20	22	32	21	2000	
2005	23	27	18	20	24	18	2005	
2009	22	24	14	16	20	15	2009	

■ Heal01

Source: NOMESCO.

Social integration and income

Social integration och inkomst

The core values in the Nordic welfare states are equal opportunities, social solidarity and security for all. The model promotes social rights and the principle that everyone is entitled to equal access to social and health services, education and culture. This also applies to care for social outcasts and vulnerable groups in society. One key objective is to create opportunities for all to take part in civic life and in society's decision-making processes.

The Nordic societies prioritise preventative and supportive initiatives for vulnerable groups and their families, particularly for socially vulnerable children and young people.

Kärnvärderingarna i det nordiska välfärdssamhället är lika möjligheter, social solidaritet och trygghet för alla. Det handlar om sociala rättigheter och principen att alla ska ha lika tillgång till sociala tjänster och hälsosvårdf, utbildning och kultur. Det gäller också omsorgen för socialt utsatta och sårbara grupper i samhället. Ett centralt mål är att göra det möjligt för alla att delta i samhällslivet och i samhällets beslutsprocess.

De nordiska samhällena prioriterar förebyggande och stödjande insatser för utsatta grupper och deras familjer, i synnerhet socialt utsatta barn och ungdomar.

Foto: ImageSelect

Inequality and risk of poverty

The Gini coefficient is the most commonly used measure of inequality. The coefficient varies between 0, which reflects complete equality and 1, which indicates complete inequality – meaning one person has all the income or consumption, all others have none. All the Nordic countries are considered to be very equal societies.

The risk of poverty is often measured as a percentage of the population with an income under 50 or 60 per cent of the median income. In the Nordic countries between 5.5–8.0 per cent of the households live with a risk of poverty – i.e. have an income under 50 per cent of the median income.

Risk of poverty. 2010

Risken för fattigdom

Per cent of total population living in households with an income under 50 per cent of the median of the equivalent disposable income

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU-27	
Households, total	8.0	5.5	5.4	6.0	7.0	9.9	Hushåll, totalt
Single with children	Ensamstående med barn
Single younger than 64 years	7.4	10.6	4.9	5.7	9.3	11.8	Ensamstående yngre än 64 år
Couples younger than 64 years	8.7	8.5	18.3	15.3	19.4	21.3	Par yngre än 64 år
Couples with children							Par med barn
1 child	4.3	4.0	4.7	3.5	5.1	6.8	1 barn
2 children	4.6	0.6	0.9	0.1	1.3	5.8	2 barn
Singles older than 65 years	3.3	2.7	2.6	1.6	3.3	7.6	Ensamstående äldre än 65 år
Couples, at least one aged 65 years	4.0	2.9	3.7	1.9	3.7	9.0	Par, varav minst en är 65 år

Source: Eurostat.

Ojämlikhet och fattigdom

Gini-koefficienten är det vanligaste mätet på ojämlikhet. Koefficienten varierar mellan 0, vilket avspeglar fullständig jämlikhet och 1, vilket betyder fullständig ojämlikhet – det vill säga att en person har alla inkomster eller all konsumtion, alla andra har ingen. Alla de nordiska länderna anses vara mycket jämlika samhällen.

Risken för fattigdom mäts ofta som andel av befolkningen med en inkomst under 50 eller 60 procent av medianinkomsten. I de nordiska länderna lever mellan 5,5 och 8,0 procent av hushållen med en risk för fattigdom – det vill säga att de har en inkomst under 50 procent av medianinkomsten.

The Gini-coefficient. 2010

Gini-koefficienten

Gini-coefficient

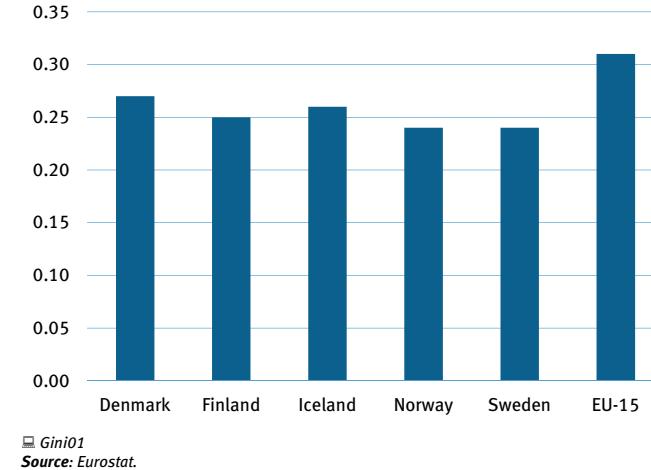

Figure 5.1

Gini01

Source: Eurostat.

Social assistance

In all Nordic countries, social assistance is granted if all other support options have been exhausted. It is either given as a replacement for other personal income or as a supplement for low income. The assistance is individual and granted according to needs to meet the cost of living. In Denmark and Iceland, social assistance is taxable; in the other countries it is tax-free.

Iceland and the Faroe Islands have the smallest proportion of recipients of social assistance, compared to the number of people by age group (under or close to 3 per cent). Finland has the highest share with more than 6 per cent in 2010.

Recipients of social assistance

Mottagare av socialbidrag

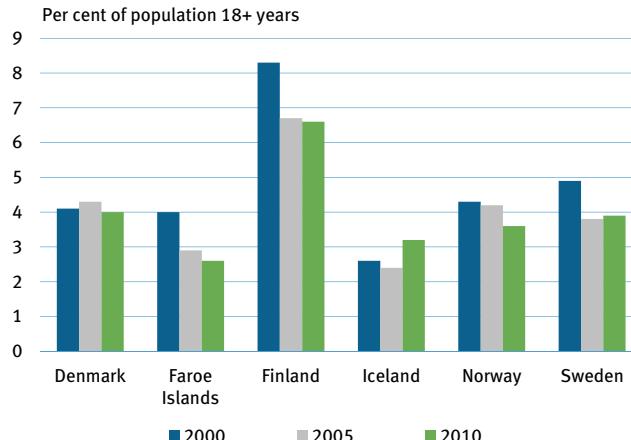

Figure 5.2

People living in institutions or service housing. 2010

Personer på institutioner eller i serviceboende

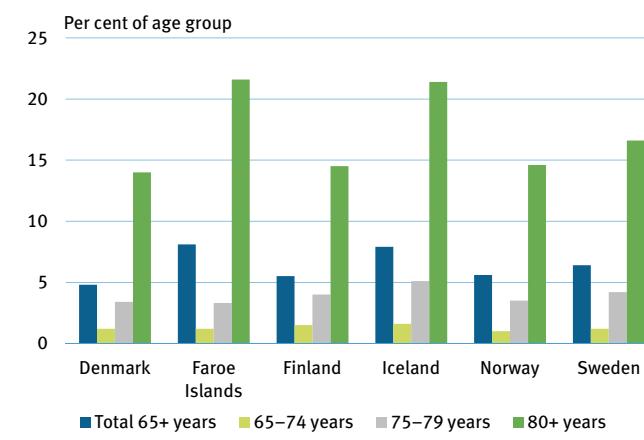

Figure 5.3

levnadskostnaderna. I Danmark och på Island är socialbidrag beskattningsbart, i de andra länderna är det skattefritt.

Island och Färöarna har den minsta andelen socialbidragsmottagare av den vuxna befolkningen (under eller nära 3 procent). Finland har de högsta siffrorna med över 6 procent under år 2010.

På Island och i Sverige bor förhållandevis fler personer på vårdhem eller i någon annan typ av institutionsliknande boende med vårdservice än i övriga Norden. Det gäller i synnerhet de äldre åldersgrupperna.

Social expenditure by financial source. 2009

Sociala utgifter efter finansieringskälla

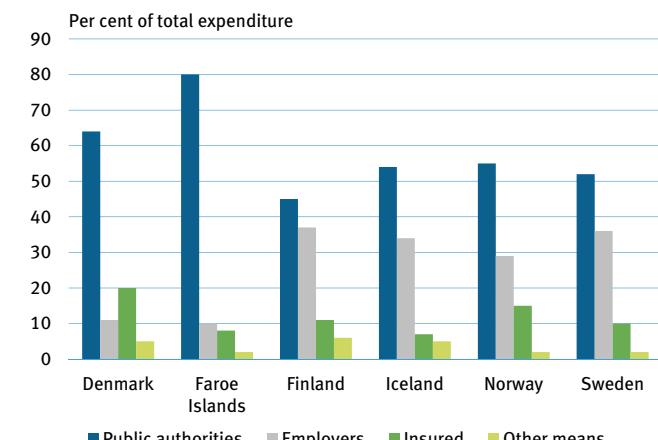

Figure 5.4

Source: NOSOSCO.

Note: Finland and Norway: 2009 data.

Not: Finland och Norge: 2009 års uppgifter.

Source: NOSOSCO.

Note: Finland and Norway: 2009 data. Sweden: 2008 data.

Not: Finland och Norge: 2009 års uppgifter. Sweden: 2008 års uppgifter.

Source: NOSOSCO.

Pensions

Pensions guarantee all citizens a certain level of income in connection with retirement (old age), disability or loss of a provider.

In all the Nordic countries, a pension is payable to the elderly.

Persons with a totally or partially reduced working capacity may also be granted a pension. In Denmark and the Faroe Islands, it is called anticipatory pension; in Finland, disability pension; and Iceland, invalid pension; in Norway, disablement pension; and in Sweden, sickness compensation.

Pensioner

Pensioner garanterar alla medborgare en viss inkomstnivå i samband med ålderspensionering, invalidisering eller förlust av försörjare. I alla de nordiska länderna betalas en pension ut till de gamla. Personer med helt eller partiellt nedsatt arbetskapacitet kan också beviljas pension. I Danmark och på Färöarna kallas det förtidspension, i Finland och på Island invalidpension, i Norge handikappension och i Sverige sjukersättning.

Number of pensioners. 2010

Antal pensionärer

Table 5.2

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Procent av åldersgrupp
<i>Per cent of age group</i>							
Total	29.1	21.7	29.9	20.5	26.1	27.3	Totalt
16–39 years	2.3	1.2	1.9	4.2	1.7	2.6	16–39 år
40–49 years	6.7	3.5	5.0	8.7	6.2	7.3	40–49 år
50–54 years	11.0	6.9	9.5	10.7	12.1	12.6	50–54 år
55–59 years	14.5	10.8	17.8	12.7	19.5	17.9	55–59 år
60–64 years	50.9	18.1	55.8	17.6	37.4	39.9	60–64 år
65–66 years	94.4	25.5	95.2	54.1	50.6	92.0	65–66 år
67+ years	99.0	104.1	99.4	96.9	104.3	100.2	67+ år

Soci07

Source: NOSOSCO.

Note: Does not include surviving spouse's pension, orphan's pension and part-time pension. As it is possible in all the countries to live outside the country in question and receive pension at the same time, the number of recipients may exceed 100 per cent. Iceland and Sweden: 2009 data.

Note: Inkluderar inte efterlevande- och barnpension samt deltidspension. Eftersom det i alla länder är möjligt att leva utanför landet i fråga och få pension samtidigt, kan antal mottagare överstiga 100 procent. Island och Sverige: 2009 års uppgifter.

Foto: Karin Beate Nøsterud

Figur 5.5

Absence from work due to sickness

In principle, everyone with gainful employment is entitled to daily cash benefits in the event of sickness. The structures vary considerably from country to country. In Denmark and Iceland, the majority of people are entitled to full salary during illness. In Denmark, this only includes people employed in the public sector and some private sector employees. Benefits paid in connection with illness are taxable in all countries.

Absence from the workplace due to sickness for more than one week is markedly higher in Norway and Sweden, compared with the other Nordic countries. Denmark has the lowest absence due to sickness in 2010 (Iceland has no figures later than the year 2000). Women's absence due to sickness is generally higher than that of men.

Sjukfrånvaro

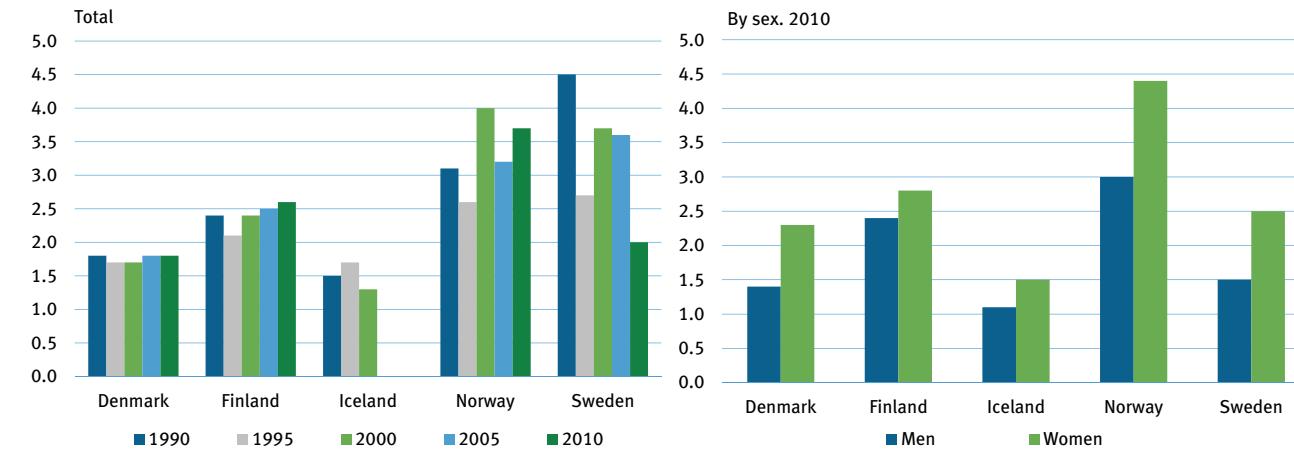
I princip har alla med inkomst av anställning rätt till dagligt understöd vid sjukdom. Strukturerna varierar väsentligt från land till land. I Danmark och på Island har de flesta rätt till full lön vid sjukdom. I Danmark gäller detta endast personer som är anställda inom den offentliga sektorn och vissa anställda i den privata sektorn. Förmåner som betalas ut i samband med sjukdom beskattas i alla länder.

Sjukfrånvaro som varar mer än en vecka är mycket vanligare i Norge och Sverige än i de andra nordiska länderna. För 2010 finner man den längsta sjukfrånvaron i Danmark (Island har inga siffror sedan år 2000). I samtliga länder är kvinnornas sjukfrånvaro högre än männen.

Absence from work for at least a week due to illness

Arbetsfrånvaro minst en vecka på grund av sjukdom

Percentage of all people employed

Socio2

Source: NOSOSCO.

Note: The figures have been calculated on the basis of labour force surveys as an average of the censuses. Denmark: 15–66 years. Finland: 15–64 years. Iceland: 1990 figures refer to 1991. Most recent data are from 2000.

Not: Uppgifterna har beräknats utifrån arbetskraftsundersökningar som ett genomsnitt för hela antalet. *Danmark:* 15–66 år. *Finland:* 15–64 år. *Island:* 1990 års uppgifter avser 1991.

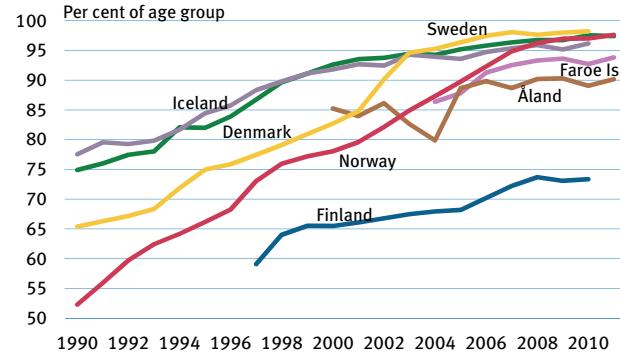
Senaste uppgifterna är från 2000.

Child care

A characteristic feature in the Nordic countries is the high rate of women participating in the labour force. This increases the need for child care options during working hours.

Thus, most children between the ages of 3 and 5 are in institutions. In Sweden, 98 per cent of all children between the ages of 3 and 5 are in kindergartens or similar institutions. Finland has the lowest share of children in institutions in that age group (around 73 per cent). The percentage is generally much lower for children between 0 and 2.

3–5-year-old children in day care
3–5-åriga barn i barnomsorg

Chil03 and Popu02

Source: National statistical institutes and National Institute for Health and Welfare, Finland.

Note: Includes children in publicly funded private day-care. Denmark: Care should be taken when comparing data from 2004 onwards with previous data due to new data collection. Finland: Includes Åland. Norway: Includes children in private kindergartens.

Not: Inkluderar barn i offentligt finansierad barnomsorg med enskild utförare. **Danmark:** Uppgifterna för 2004 och framåt är inte direkt jämförbara med 2003 och tidigare, då basen för uppgifterna är ändrad. **Finland:** Inkluderar Åland. **Norge:** Inkluderar barn i privata daghem.

Barnomsorg

Ett utmärkande drag i de nordiska länderna är den höga andelen kvinnor som ingår i arbetskraften. Detta ökar behovet av barntillsynsmöjligheter under arbetstid.

De flesta barn mellan 3 och 5 år finns således inom barnomsorgen. I Sverige är 98 procent av alla barn mellan 3 och 5 år på daghem eller liknande inrättningar. Finland har den lägsta andelen barn inom barnomsorgen i den åldersgruppen (omkring 73 procent). Procentandelen är generellt mycket lägre för barn mellan 0 och 2 år.

Foto: ImageSelect

Children and young placed outside their homes. 2009
Barn och unga som placerats utanför hemmet

Table 5.3

Per 1 000 of age group	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Per 1 000 av åldersgrupp
	Total, 0–20 years	10.5	13.0	3.7	10.7	Totalt, 0–20 år
0–6 years	3.7	7.1	0.5	4.5	4.0	0–6 år
7–14 years	10.5	12.7	2.9	10.0	8.3	7–14 år
15–17 years	25.0	24.0	14.9	21.2	21.9	15–17 år
18–20 years	..	14.8	1.4	17.8	14.4	18–20 år

Soci27

Source: NEMESCO.

Note: Includes children placed outside their homes with or without the consent of their parents. The statistics cover a variety of placements such as foster care, residential institutions, socio-educational facilities, boarding schools, lodgings, etc. Denmark: Includes children with physical and psychological disabilities. Finland: Includes Åland.

Iceland: Age groups: 0–6 years, 7–12 years, 13–16 years and 0–16 years. Norway: Age group 0–19 years.

Not: Inkluderar barn som placeras utanför hemmet eller utan samtycke från föräldrarna. Statistiken omfattar en mängd olika placeringar såsom fosterhem, vårdinrättningar, pedagogiska utbildningsinstitutioner, internatskolor, egna bostäder, mm. Denmark: Inkluderar barn med fysiska och psykiska funktionshinder. Finland: Inkluderar Åland.

Iceland: Åldersgrupper: 0–6 år, 7–12 år, 13–16 år och 0–16 år. Norway: Åldersgrupp 0–19 år.

Maternity day benefits

More and more men make use of the leave schemes in connection with childbirth or adoption. However, both the number of recipients and the number of days in which maternity benefit is payable vary considerably from one country to another.

Iceland is in the lead with almost 32 per cent of the number of days taken by the father. In Iceland new legislation on parental leave took effect in 2001, granting fathers, like mothers, an independent entitlement to paternity leave for 13 weeks.

Havandeskaps- och föräldrapenning

Fler och fler män tar tjänstledigt i samband med sina barns födelse eller vid adoption. Men både antalet mottagare och antalet dagar då havandeskaps- och föräldrapenning tas ut varierar avsevärt från land till land.

När det gäller andel dagar uttagna av fadern ligger Island i täten med nästan 32 procent. På Island trädde en ny lagstiftning om föräldraledighet i kraft 2001, vilken innebar att pappor, liksom mammor, beviljades rätt till 13 veckors föräldraledighet.

Maternity and paternity day benefits in the event of pregnancy, childbirth or adoption

Havandeskaps- och föräldrapenning vid graviditet, förlossning och adoption

Table 5.4

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Antal dagar (1 000-tal) med föräldra- och havandeskapspenning	2000
<i>Number of days (1 000s) with maternity/paternity day benefits</i>							
2000							
Total number of days	13 150	15 232	696	11 152	37 100	Totalt antal dagar	
Number of days per capita	2.5	2.9	2.5	2.4	4.2	Antal dagar per invånare	
Percentage taken by men	5.5	4.1	2.9	7.2	13.7	Procent uttagna av män	
2010							
Total number of days	22 913	16 668	1 236	12 755	51 451	Totalt antal dagar	
Number of days per capita	4.1	3.1	3.9	2.6	5.5	Antal dagar per invånare	
Percentage taken by men	7.7	7.1	31.7	14.7	23.9	Procent uttagna av män	

■ Soci04

Source: NOSOSCO.

Foto: ImageSelect

Did you know that ... mothers have become much older since the beginning of the sixties. Most babies are now born by mothers in the age group 30–34 years. In the beginning of the sixties most women were between 20 and 24 years of age when they gave birth.

Visste du att ... mödrar har blivit mycket äldre sedan början av sextioåret. De flesta barn är nu födda av mödrar i åldersgruppen 30–34 år. I början av sextioåret var de flesta kvinnor mellan 20 och 24 år när de föddde sina barn.

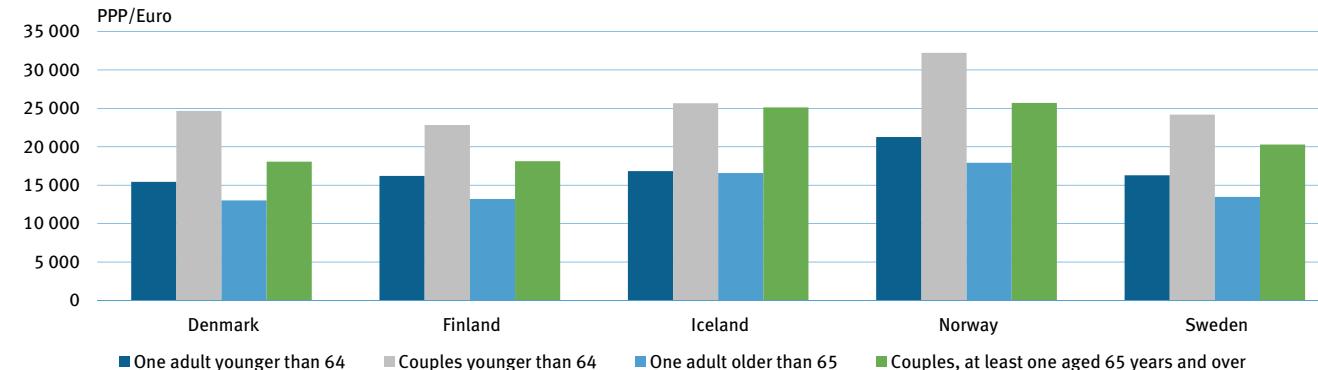
Income

The Nordic countries differentiate themselves from other countries by combining high standards of living and a relatively even distribution of income. However, the financing of the Nordic welfare model entails a heavy tax burden and a major redistribution of income, compared with most other countries in the world.

The level of income is generally high and differences in the income level relatively small in the Nordic countries compared with other OECD countries. Generally, households with the lowest disposable incomes also receive the largest proportion of social benefits in relation to their gross income.

Average equivalised disposable income per household. 2010

Genomsnittlig ekvivalerad disponibel inkomst per hushåll

Inco02

Source: Eurostat

Note: Equivalised disposable income is defined as the household's total disposable income divided by its "equivalent size", to take account of the size and composition of the household, and is attributed to each household member.

Not: Ekvivalerad disponibel inkomst definieras som hushållets totala disponibla inkomst dividerat med dess "ekvivalenta storlek", för att ta hänsyn till hushålls storlek och sammansättning, och tilldelas varje hushållsmedlem.

Inkomst

De nordiska länderna skiljer sig från andra länder genom att kombinera högt välvstånd och en relativt jämn inkomstfördelning. Men finansieringen av den nordiska välfärdsmodellen medför en tung skattebörd och en väsentlig omfördelning av inkomsten jämfört med de flesta andra länder i världen.

Inkomstnivån är allmänt sett hög och skillnaderna i inkomstnivå relativt små i de nordiska länderna jämfört med andra OECD-länder. I allmänhet tar hushållen med den lägsta disponibla inkomsten också emot störst andel sociala förmåner i relation till sin bruttoinkomst.

Figure 5.7

Foto: Ojo Images

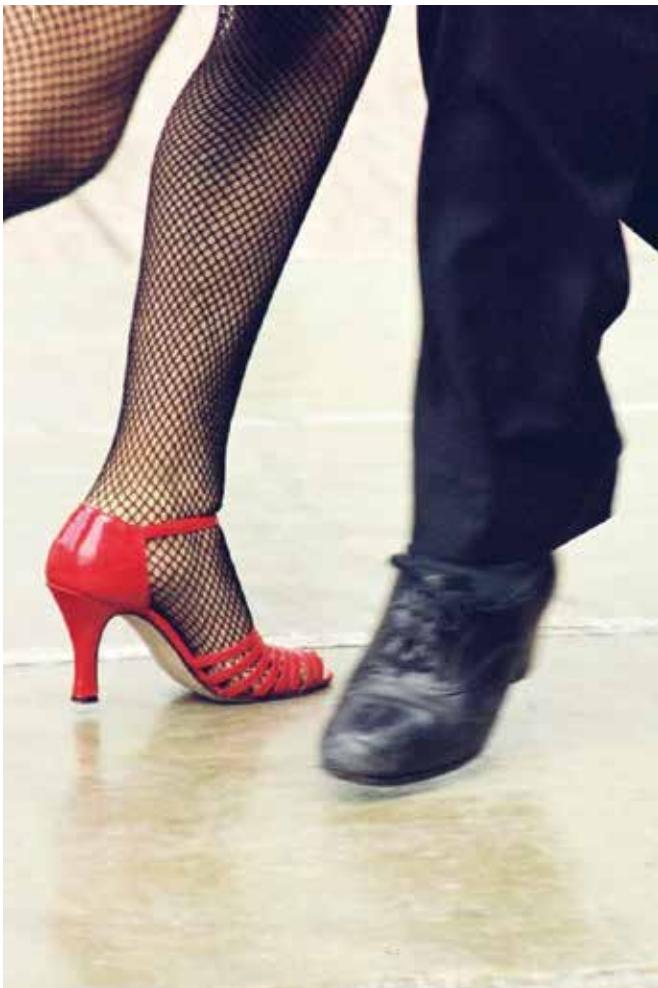

Foto: ImageSelect

Income by sex

The Nordic countries play a leading part with regard to equality of the sexes. This can be ascertained by looking at women's access to education, health, political power and economic participation/equal pay. However, there are still differences in the pay for a job performed by men and women respectively.

The greatest difference between men's and women's pay is seen in Norway, while the greatest equality of the sexes is accounted for by Denmark, if equivalent disposable income is applied as measurement.

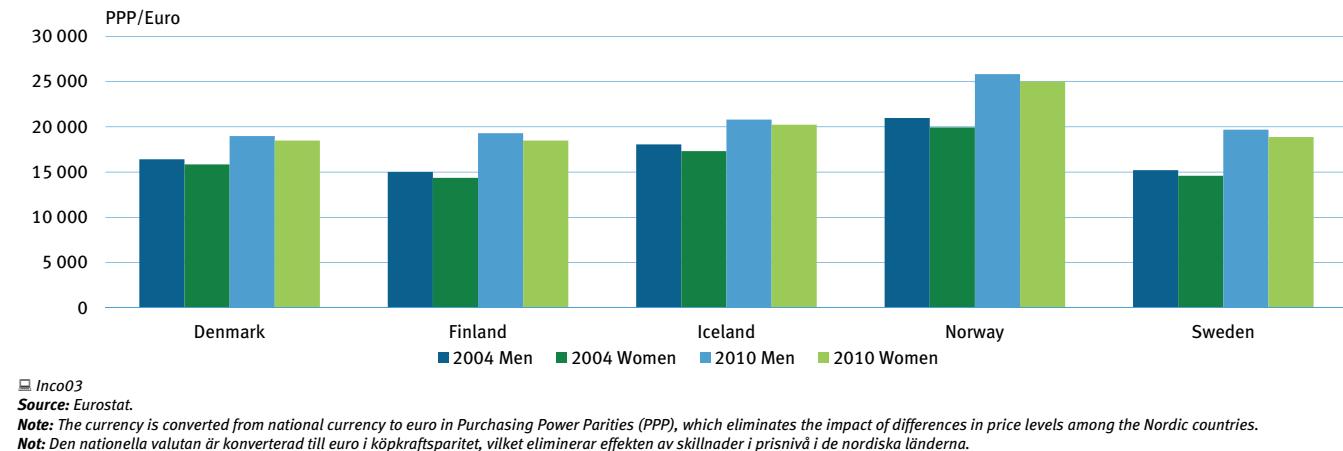
Inkomst efter kön

De nordiska länderna spelar en ledande roll när det gäller jämställdhet mellan könen. Detta kan konstateras genom att titta på kvinnors tillgång till utbildning, hälsa, politisk makt och ekonomiskt deltagande/likvärdig löner. Men det finns fortfarande skillnader i mäns respektive kvinnors lön för samma arbete.

Mätt i ekvivalerad disponibel inkomst ses den största skillnaden mellan mäns och kvinnors löner i Norge, medan Danmark har den största jämställdheten.

Average equivalised disposable income by sex. 2010
Genomsnittlig ekvivalerad disponibel inkomst efter kön

Figure 5.8

Housing and construction

Bostäder och byggande

The share of one- and two-family houses out of the entire building stock is the highest in Denmark, Åland and Norway with close to 60 per cent in Denmark and Norway and almost 70 per cent in Åland and the lowest in Sweden with approximately 45 per cent. Private ownership of such dwellings, whether a house or an apartment, is common.

Andelen en- och tvåfamiljshus i det totala bostadsbeståndet är högst i Danmark, på Åland och i Norge med nära 60 procent i Danmark och Norge och nästan 70 procent på Åland och lägst i Sverige med ca 45 procent. Sådana bostäder är ofta privatägda, oavsett om det gäller hus eller lägenheter.

Number of dwellings. 2010

Antal bostäder

	Denmark	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Number</i>								
Total	2 559 094	23 112	2 807 505	14 789	130 019	2 343 010	4 508 373	Antal
One- and two family houses	1 516 986	12 642	1 518 862	10 278	64 890	1 437 422	1 997 244	En- och tvåfamiljshus
Apartment blocks	971 132	10 334	1 234 508	4 050	63 757	800 757	2 511 129	Flerbostadshus
Other dwellings	70 976	136	54 135	461	1 372	104 831	..	Övriga bostäder
<i>Per cent</i>								
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
One- and two family houses	59.3	54.7	54.1	69.5	49.9	61.3	44.3	En- och tvåfamiljshus
Apartment blocks	37.9	44.7	44.0	27.4	49.0	34.2	55.7	Flerbostadshus
Other dwellings	2.8	0.6	1.9	3.1	1.1	4.5	..	Övriga bostäder

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Finland includes Åland. Åland and Iceland: 2009 data. Norway: Includes vacant dwellings.

Not: Finland: Finland inkluderar Åland. Åland och Island: 2009 års uppgifter. Norge: Inkluderar obebodda bostäder.

Table 6.1

Foto: ImageSelect

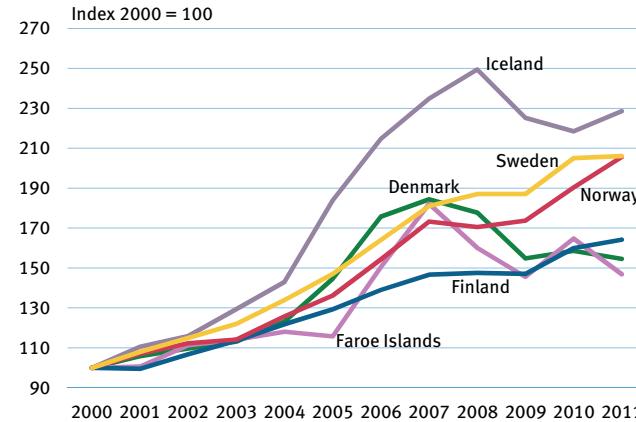
Real estate prices

The evolution of the financial crisis originating from the sub-prime crisis which emerged in the USA in 2007 resulted in difficult economic and financial conditions with real estate prices falling in most European countries. In 2011, real estate prices increased in Finland, Iceland and Norway, but fell or stabilised in the other Nordic countries.

In all Nordic countries the real estate prices have increased by between 60 to 115 per cent from 2000 to 2011. Denmark and Finland had the lowest increase and Iceland the highest. By European standards, such increases are, however, relatively important.

House price index

Fastighetsprisindex

Pric05

Source: National statistical institutes.

Figure 6.1

Fastighetspriser

Utvecklingen av den finansiella krisen, med ursprung i den sub-primelånekris som uppstod i USA under 2007, har lett till svåra ekonomiska och finansiella villkor med fallande fastighetspriser i de flesta europeiska länder. Under 2011 ökade fastighetspriserna i Finland, på Island och i Norge, men sjönk eller stabilisrade sig i de andra nordiska länderna.

I alla nordiska länder har fastighetspriserna stigit med mellan 60 och 115 procent från år 2000 till 2011. Danmark och Finland hade den lägsta ökningen och Island den högsta. Med europeisk standard är en sådan ökning dock relativt stor.

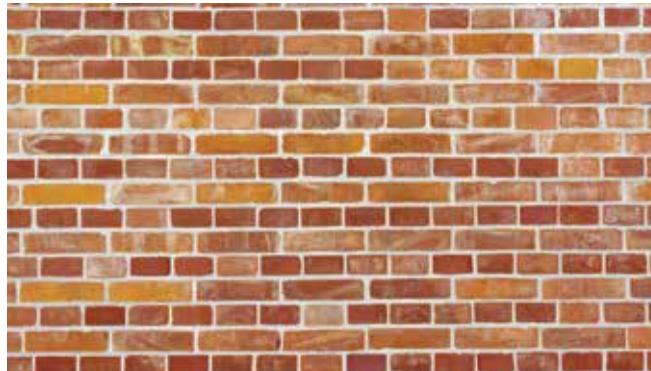
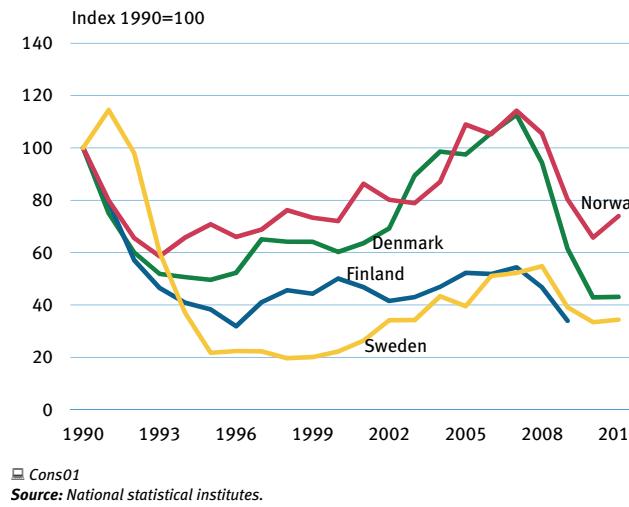

Foto: ImageSelect

Completed dwellings

Färdigställda bostäder

Construction

The construction of dwellings has also been heavily influenced by the financial crisis from 2007 and onwards. The index for both Denmark and Norway plunged to an almost all time low since 1990. Right before the crisis began, the construction in both Norway and Denmark reached an overall high since 1990. The decline in Denmark and Norway thus seems more drastic than in the case of Sweden and Finland.

Byggande

Byggandet av bostäder har också varit starkt påverkat av den finansiella krisen från 2007 och framåt. Indexet för både Danmark och Norge föll till den lägsta nivån sedan 1990. Precis innan krisen började nådde byggandet i både Norge och Danmark den högsta nivån sedan år 1990. Nedgången i Danmark och Norge verkar därför mer drastisk än i Sverige och Finland.

Foto: Ojo Images

Education

Utbildning

The Nordic countries have in general the same view on both teaching and education. Equal access to – life long – learning, training in the principles of democracy, independence and critical awareness are some of the central issues. The Nordic countries more or less also share the same view regarding the major role the state plays when it comes to education.

Comprehensive schools are compulsory in all Nordic countries and local authorities finance them with general grants from the state. In Denmark and Finland, education does not necessarily have to take place in a school. It may, for example, take place at home.

After 9–10 years of compulsory schooling practically all students continue to study.

De nordiska länderna har i stora drag samma syn på både undervisning och utbildning. Jämlig tillgång till – livslångt – lärande, utbildning i principerna för demokrati, självständighet och kritisk medvetenhet är några av de centrala frågorna. De nordiska länderna har också mer eller mindre samma syn på den viktiga roll staten spelar när det gäller utbildning.

Grundskolan är obligatorisk i samtliga nordiska länder och lokala myndigheter finansierar den med allmänna bidrag från staten. I Danmark och Finland måste utbildning inte nödvändigtvis äga rum i en skola. Den kan till exempel ske i hemmet.

Efter 9–10 år i grundskolan fortsätter praktiskt taget alla elever att studera.

Foto: ImageSelect

Expenses for education

Differences between the Nordic countries are small as far as the total number of resources invested in education are concerned. General government expenditure on education accounts for between 6–11 per cent of GDP. Government expenditure as a share of GDP gives an overall view of the allocated resources to the sector but does not say anything about how effectively the resources are being used.

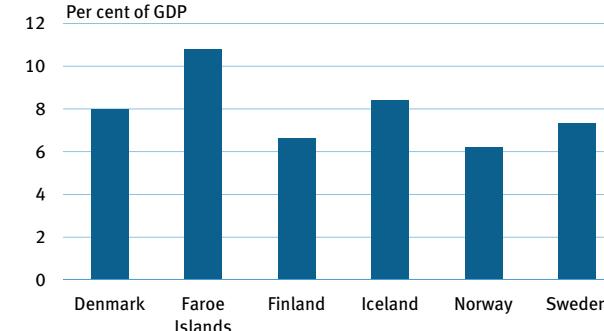
However, the proportion of costs allocated to private schools show clear differences. In Denmark, where private schools have a long tradition, a higher proportion of costs to the comprehensive schools are going to private schools.

The expenses per pupil as shown here cover the primary school level (ISCED 1 and 2). Norway has the largest expenses per pupil, Denmark comes second and Sweden third. Finland, which normally ranks very highly in international comparisons when it comes to results (e.g. OECD's Programme for International Student Assessment, PISA), only spends two-thirds the amount per pupil as is the case in Norway.

Public expenditure on education. 2010

Offentliga utgifter för utbildning

Figure 7.1

Pubs13

Source: Eurostat.

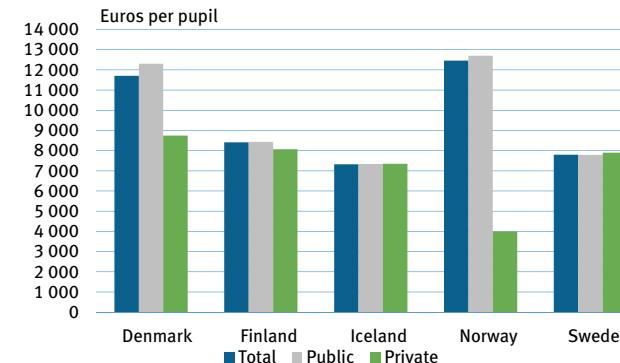
Note: Finland: Includes Åland.

Note: Finland: Inkluderar Åland.

Expenses per pupil. 2009

Utgifter per elev

Figure 7.2

Exps01

Source: OECD.

Offentliga utgifter för utbildning

Skillnaderna mellan de nordiska länderna är små när man pratar om den totala mängd av resurser som investeras i utbildning. Offentliga utgifter för utbildning står för mellan 6–11 procent av BNP. De offentliga utgifterna som andel av BNP ger en helhetsbild av de tilldelade resurserna till sektorn, men säger inget om hur effektivt resurserna används.

Men den andel av kostnaderna som ges till friskolor eller privat-skolor visar tydliga skillnader. I Danmark, där privata skolor har en lång tradition, går en högre andel av kostnaderna för grundskolan till privata skolor.

Kostnaderna per elev som visas här gäller grundskolan (ISCED 1 och 2). Norge har de största kostnaderna per elev, Danmark kommer på andra plats och Sverige tredje. Finland, som vanligtvis placeras sig mycket högt i internationella jämförelser när det gäller resultat (t.ex. OECD:s Programme for International Student Assessment , PISA), spenderar bara två tredjedelar så mycket per elev som man gör i Norge.

Enrolled students

The total number of students enrolled at upper secondary or tertiary level education (ISCED levels 3–6) in the Nordic countries is approximately 2.7 million and represents 14 per cent of the age group 15–74.

Students aged 15–39 cover 90 per cent of the enrolment and represent approximately 29 per cent of the entire population between the ages of 15 and 39.

Women constitute the majority of students at upper secondary and tertiary levels in all age groups.

Inskrivna studenter

Det totala antalet inskrivna elever/studenter på gymnasie-, universitets- och högskolenivå (ISCED-nivå 3–6) i de nordiska länderna är 2,7 miljoner och utgör 14 procent av åldersgruppen 15–74 år.

Elever/studenter i åldern 15–39 år representerar 90 procent av de inskrivna och ungefär 29 procent av hela befolkningen mellan 15 och 39 år.

Kvinnor utgör den största andelen av de inskrivna studenterna på gymnasie-, universitets- och högskolenivå i alla åldersgrupper.

Students enrolled aged 15–39. 2011/2012

Inskrivna elever/studenter i åldern 15–39 år

Table 7.1

	Total Totalt (ISCED 1–6)	Primary level Grundskola (ISCED 1–2)	Secondary level Gymnasium och yrkesutbildning (ISCED 3–4)	Tertiary level Universitet och högskola (ISCED 5–6)	Procent av total befolkning i åldern 15–39 år
<i>Per cent of total population aged 15–39 years</i>					
Denmark	32.7	6.9	14.4	11.4	Danmark
Finland	40.5	4.3	19.8	16.3	Finland
Åland	25.1	4.0	15.4	5.7	Åland
Iceland	40.2	3.9	22.3	14.1	Island
Norway	31.9	4.0	15.6	12.3	Norge
Sweden	38.3	7.4	17.7	13.3	Sverige

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: 2010 data. Includes Åland. Sweden: 2009 data.

Not: Finland: 2010 års uppgifter. Inkluderar Åland. Sverige: 2009 års uppgifter.

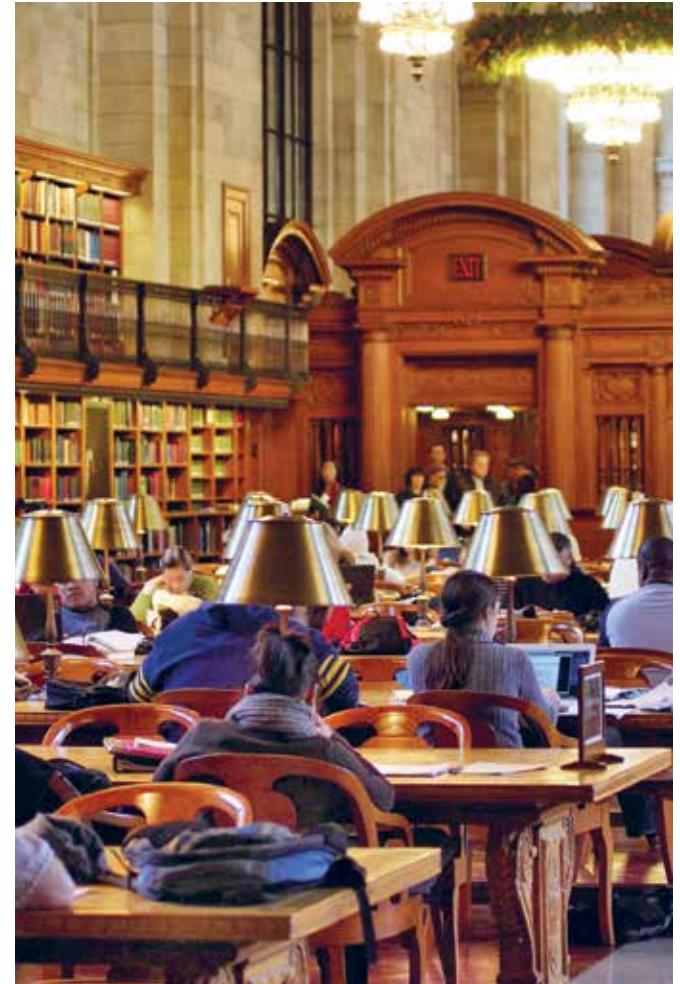

Foto: ImageSelect

University level students

Finland is the Nordic country that has relatively most university level students. Among the 20–39-year-olds, almost 20 per cent of the Finns are enrolled at higher education today, while the same is the case for 17 per cent in Iceland and 16 in Sweden. In Denmark and Norway the enrolment figure for students at university level is close to 14 per cent among the 20–39-year-olds.

Studerande på universitetsnivå

Finland är det land i Norden som har förhållandevis flest studerande på universitetsnivå. Bland de 20–39-åriga studerar nästan 20 procent i Finland i dag på denna nivå, medan samma sak gäller för 17 procent på Island och 16 procent i Sverige. I Danmark och Norge studerar nära 14 procent av alla i åldern 20–39 år på universitetsnivå.

Students aged 20–39 in tertiary education
Studerande vid universitet/högskola i åldern 20–39 år

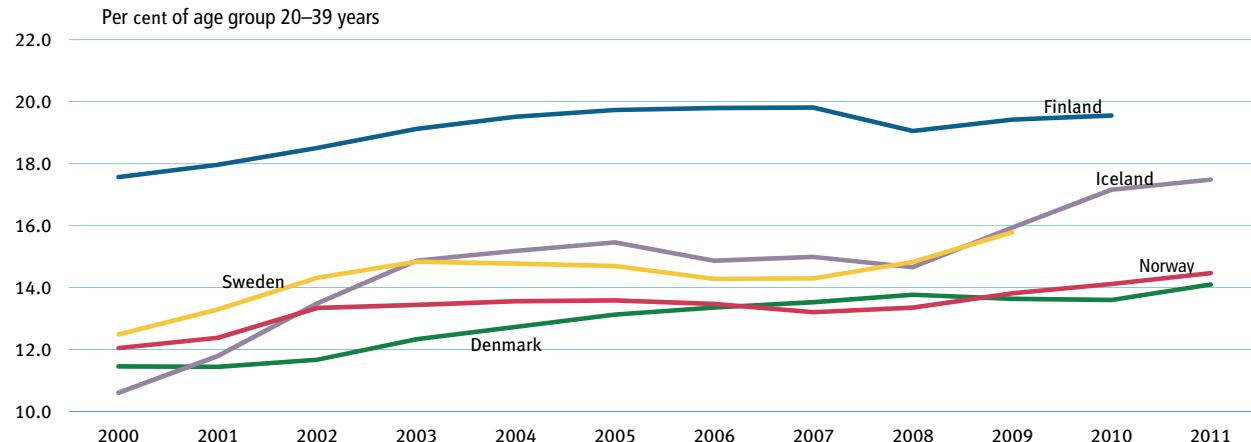

Figure 7.3

Educ02
Source: National statistical institutes.
Note: Finland: Includes Åland.
Not: Finland: Inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Graduates

In all the Nordic countries, the majority of graduates at tertiary level are women. Men constitute less than 40 per cent of those graduating. Female graduates dominate within fields such as health and social services, whereas men dominate in fields such as engineering, manufacturing and construction.

Enrolled

Among university level students, there are far more individuals in Finland who study natural sciences, information technology or engineering than in the other Nordic countries.

In Denmark and Sweden, a relatively high number is enrolled for studies in the fields of social and health services, while a relatively high number of individuals in Norway and Iceland study economics, law and social sciences.

Examinerade

I alla de nordiska länderna är kvinnorna i majoritet av de som tar examen på universitets- och högskolenivå. Männen utgör mindre än 40 procent av de examinerade. Kvinnorna domineras inom t.ex. hälsa och socialvård, medan männen är i majoritet

när det gäller t.ex. maskinteknik, tillverkning och byggteknik.

Inskrivna studenter

Bland de inskrivna på universitets- och högskolenivå har Finland långt fler som läser naturvetenskap, IT eller ingenjörsrelaterade ämnen än de övriga nordiska länderna.

I Danmark och Sverige studerar relativt många inom området hälsa och socialvård, medan Norge och Island har förhållandevis många som läser ekonomi, juridik och samhällsvetenskap.

Table 7.2

Graduates at tertiary level, aged 15–74 by field of education. 2010/2011

Examinerade på universitets- och högskolenivå i åldern 15–74 år efter utbildningsinriktning

	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Antal examinerade studenter	Totalt
<i>Number of graduated students</i>								
Total	49 803	51 104	47	4 106	40 568	61 210		
Men, per cent	41.2	40.3	70.2	33.2	39.0	36.8	Män, procent	
Women, per cent	58.8	59.7	29.8	66.8	61.0	63.2	Kvinnor, procent	
<i>Per cent</i>								
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		
General programmes	-	-	-	-	0.4	-	Allmänna program	
Teacher training, education science	7.4	6.1	-	20.4	17.3	15.4	Lärarutbildning, pedagogik	
Arts, humanities and religion	14.5	13.3	-	10.3	8.2	5.9	Estetiska och humanistiska program samt religion	
Social science, business and law	28.6	23.0	12.8	37.0	29.8	23.9	Samhällsvetenskap, ekonomi och juridik	
Natural science, mathematics and computing	8.5	7.8	-	6.6	7.6	7.2	Naturvetenskap, matematik och datavetenskap	
Engineering, manufacturing and construction	12.2	23.9	23.4	9.1	9.2	17.7	Maskinteknik, tillverkning och byggteknik	
Agriculture, forestry and fishery	1.5	2.2	-	0.5	0.8	1.1	Jordbruk, skogsbruk och fiske	
Health and social services	24.2	18.4	-	15.1	21.7	25.7	Hälsa och socialvård	
Services and defence	3.1	5.4	63.8	1.2	4.9	3.1	Serviceyrken och försvar	
Not specified	-	-	-	-	0.1	-	Ospecifierat	

Source: National statistical institutes.

Note: Finland and Iceland: 2010/2011 data. Sweden: 2009/2010 data. Finland: Includes Åland.

Not: Finland och Island: 2010/2011 års uppgifter. Sverige: 2009/2010 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

Level of education

When comparing the Nordic countries with respect to level of education one must take into account the different educational systems. Some types of education are difficult to classify, e.g. at either lower or upper secondary level, and practices may differ among the Nordic countries. This might also account for some of the differences in the share of population attaining a certain level of education.

The majority of the Nordic population in the age group 25–74 years, who have achieved an education are still men, but it is the women who have the highest level of education. In 2011, 56 per cent of the people who achieved a higher education on the tertiary level were women.

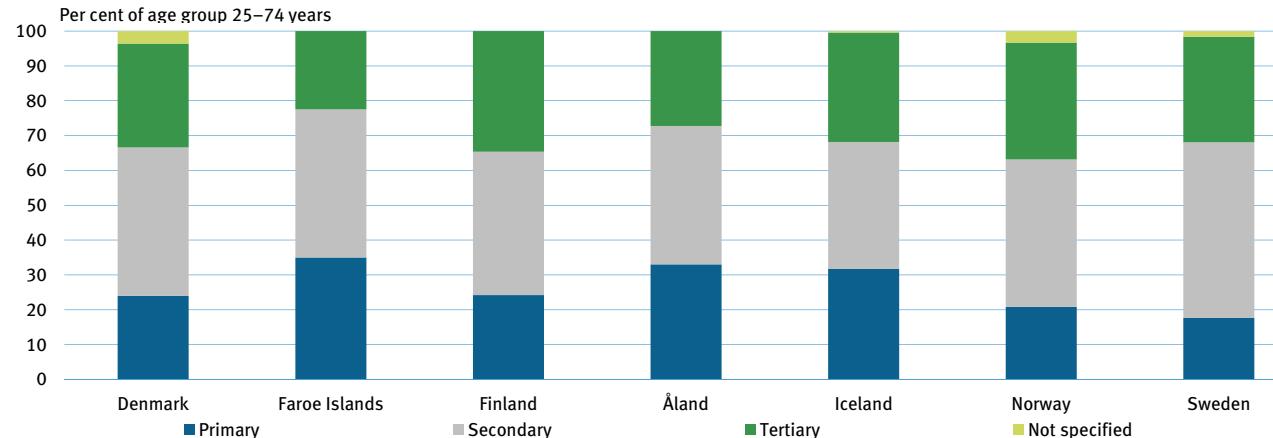
Utbildningsnivåer

När man jämför utbildningsnivåer i de nordiska länderna måste man ta hänsyn till att länderna har olika utbildningssystem. Vissa typer av utbildningar är svåra att klassificera och praxis kan variera mellan de nordiska länderna. Detta kan också vara orsaken till en del av skillnaderna i fråga om hur stor del av befolkningen som uppnår en viss utbildningsnivå.

Majoriteten av den nordiska befolkningen i åldersgruppen 25–74 år som har uppnått en utbildning är fortfarande män, men det är kvinnorna som har den högsta utbildningsnivån. År 2011 var 56 procent av alla som uppnått en högre utbildning på högskolenivå kvinnor.

Level of education achieved, people aged 25–74 years. 1 January 2011

Uppnådd utbildningsnivå, personer i åldern 25–74 år

■ Educ01

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2007 data. Finland and Åland: 2010 data. Finland includes Åland. Sweden: Levels not specified includes level unknown.

Not: Färöarna: 2007 års uppgifter. Finland och Åland: 2010 års uppgifter. Finland inkluderar Åland. Sverige: Ospecifierad nivå inkluderar okänd nivå.

Did you know that ... in the early 60s the men dominated almost all university studies. In 2011, it is just the opposite – 6 out of 10 of all students in universities are women. In the 60s only every third student was a woman.

Visste du att ... i början av 60-talet dominerade män nästan alla universitetsstudier. Under 2011 är det precis tvärtom – 6 av 10 av alla elever på universitetet är kvinnor. På 60-talet var endast var tredje student kvinna.

Level of education achieved, people aged 15–74 by sex. 1 January 2011

Uppnådd utbildningsnivå, personer i åldern 15–74 år efter kön

Table 7.3

	Total <i>Totalt</i> (ISCED 1–6)	Primary level <i>Grundskola</i> (ISCED 1–2)	Secondary level <i>Gymnasium</i> och yrkesutbildning (ISCED 3–4)	Tertiary level <i>Universitet</i> och högskola (ISCED 5–6)	Level not specified or unknown <i>Ospecifierad</i> <i>eller okänd</i>	
<i>Per cent</i>						<i>Procent</i>
<i>Total</i>						<i>Totalt</i>
Denmark	100	31	40	25	4	Danmark
Faroe Islands	100	35	43	22	-	Färöarna
Finland	100	29	42	29	-	Finland
Åland	100	37	39	23	-	Åland
Iceland	100	38	35	26	-	Island
Norway	100	26	41	30	3	Norge
Sweden	100	21	50	26	2	Sverige
<i>Men</i>						<i>Män</i>
Denmark	100	31	43	22	4	Danmark
Faroe Islands	100	32	44	24	-	Färöarna
Finland	100	31	44	25	-	Finland
Åland	100	39	38	22	-	Åland
Iceland	100	36	42	22	-	Island
Norway	100	27	43	26	4	Norge
Sweden	100	23	53	22	2	Sverige
<i>Women</i>						<i>Kvinnor</i>
Denmark	100	30	38	28	4	Danmark
Faroe Islands	100	39	40	21	-	Färöarna
Finland	100	27	40	34	-	Finland
Åland	100	35	40	25	-	Åland
Iceland	100	41	29	30	-	Island
Norway	100	26	38	33	3	Norge
Sweden	100	20	48	31	2	Sverige

Source: National statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2007 data. Finland and Åland: 2010 data. Finland includes Åland.

Not: Färöarna: 2007 års uppgifter. Finland och Åland: 2010 års uppgifter. Finland inkluderar Åland.

Foto: ImageSelect

Tertiary education achieved by field of education, people aged 15–74. 1 January 2011

Table 7.4

Uppnådd utbildning på universitets- och högskolenivå efter utbildningsinriktning, personer i åldern 15–74 år

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Antal personer
Number of persons								Totalt
Total	1 056 254	7 750	1 190 974	4 849	58 100	1 079 700	1 824 925	Män, procent
Men, per cent	44.5	56.8	43.0	47.8	42.7	45.0	42.5	Kvinnor, procent
Women, per cent	55.5	43.2	57.0	52.2	57.5	55.0	57.5	
Per cent								Percent
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
General programmes	-	-	-	-	..	3.3	-	Allmänna program
Teacher training, education science	12.4	22.7	6.8	7.4	..	18.4	20.9	Lärarutbildning, pedagogik
Arts, humanities and religion	10.1	4.9	8.5	6.4	..	8.0	6.3	Estetiska och humanistiska program samt religion
Social science, business and law	20.7	18.8	31.3	34.3	..	24.0	22.5	Samhällsvetenskap, ekonomi och juridik
Natural science, mathematics and computing	4.5	-	5.8	2.9	..	8.9	6.0	Naturvetenskap, matematik och datavetenskap
Engineering, manufacturing and construction	16.8	9.4	22.6	18.7	..	10.2	15.3	Maskinteknik, tillverkning och byggteknik
Agriculture, forestry and fishery	1.5	-	2.8	2.6	..	1.3	1.4	Jordbruk, skogsbruk och fiske
Health and social services	29.6	18.7	17.2	17.3	..	21.4	21.6	Hälsa och socialvård
Services and defence	4.6	20.0	5.1	10.3	..	4.2	4.5	Serviceyrken och försvar
Not specified	-	-	0.1	0.1	..	0.4	1.4	Ospecifierat

Educ01

Source: National statistical institutes.

Note: ISCED level 5 and 6. *Faroe Islands*: 2007 data. *Finland* and *Åland*: 2010 data. Finland includes Åland. *Sweden*: Fields not specified includes fields unknown. Age group 16–74 years.Not: ISCED-nivå 5 och 6. *Färöarna*: 2007 års uppgifter. *Finland* och *Åland*: 2010 års uppgifter. Finland inkluderar Åland. *Sverige*: Ospecifierad utbildningsinriktning inkluderar okänd utbildningsinriktning. Åldersgrupp 16–74 år.

Did you know that ... the number of students at universities in the Nordic countries has risen considerably from 1960 to 2011 – from around 90 000 students in 1960 to now almost 500 000 students.

Visste du att ... antalet studerande på universitet och högskolor i de nordiska länderna har ökat betydligt från 1960 till 2011 – från omkring 90 000 år 1960 till nästan 500 000 i dag.

Programme for International Student Assessment (PISA)

Every three years OECD assesses how far students near the end of compulsory education have acquired some of the knowledge and skills essential for full participation in society. PISA assesses the levels of knowledge and skills attained by 15-year-olds in the OECD (and other partner-) countries within three areas: reading, mathematics and science.

Beside within the field of scientific literacy, the Nordic countries all score above the OECD average – with Sweden as the only exception scoring lower than the average in mathematical literacy. Finland has the highest scores of all the Nordic countries on all skills only surpassed by the Republic of Korea within two of the skills.

Programme for International Student Assessment (PISA)

Vart tredje år mäter OECD i vilken grad elever som närmar sig slutet av den obligatoriska skolan har lärt sig de färdigheter de behöver för att kunna fungera i samhället. PISA mäter kunskapsnivån hos 15-åringar i OECD-länderna (och andra förbundsländer) inom tre ämnen: läsförståelse, matematik och naturvetenskap.

Förutom inom ämnet naturvetenskap placeras sig alla de nordiska länderna över medeltalet för OECD-länderna – med undantag för Sverige som ligger under medeltalet i matematik. Finland har det allra bästa resultatet av alla nordiska länder inom alla ämnesområden och överträffas bara av Republiken Korea inom två av ämnesområdena.

Student performance by reading literacy, mathematical literacy and scientific literacy. 2009

Elevers prestationer av läskunnighet, matematik och naturvetenskap

Table 7.5

Reading literacy		Mathematical literacy		Scientific literacy
Korea, Republic of	539	Korea, Republic of	546	Finland
Finland	536	Finland	541	Japan
Åland	527	Åland	536	Åland
Canada	524	Switzerland	534	Korea, Republic of
New Zealand	521	Japan	529	New Zealand
Japan	520	Canada	527	Canada
Australia	515	Netherlands	526	Estonia
Netherlands	508	New Zealand	519	Australia
Belgium	506	Belgium	515	Netherlands
Norway	503	Australia	514	Germany
Estonia	501	Germany	513	Switzerland
Switzerland	501	Estonia	512	United Kingdom
Poland	500	Iceland	507	Slovenia
Iceland	500	Denmark	503	Poland
United States	500	Slovenia	501	Ireland
Sweden	497	Norway	498	Belgium
Germany	497	France	497	Hungary
Ireland	496	Slovak Republic	497	United States
France	496	Austria	496	OECD average
Denmark	495	OECD average	496	Czech Republic
United Kingdom	494	Poland	495	Norway
Hungary	494	Sweden	494	Denmark
OECD average	493	Czech Republic	493	France
Portugal	489	United Kingdom	492	Iceland
Italy	486	Hungary	490	Sweden
Slovenia	483	Luxembourg	489	Austria
Greece	483	United States	487	Portugal
Spain	481	Ireland	487	Slovak Republic
Czech Republic	478	Portugal	487	Italy
Slovak Republic	477	Spain	483	Spain
Israel	474	Italy	483	Luxembourg
Luxembourg	472	Greece	466	Greece
Austria	470	Faroe Islands	448	Israel
Turkey	464	Israel	447	Turkey
Chile	449	Turkey	445	Chile
Faroe Islands	436	Chile	421	Faroe Islands
Mexico	425	Mexico	419	Mexico

Source: OECD and national statistical institutes.

Student financial aid

In all the Nordic countries students have the opportunity to receive financial aid during their studies. The financial aid consists of grants and student loans.

Students in Denmark and in the Faroe Islands receive the most financial aid in the form of grants. Students in Iceland only receive financial aid in the form of a student loan, but are able to borrow more money than in any other Nordic country.

In the Faroe Islands 90 per cent of the financial aid is given as grants to students studying in the Faroe Islands. Faroese students studying elsewhere than the Faroe Islands receive financial aid from Denmark.

In Denmark and Finland, two thirds of the total financial aid are generally given as grants. In Norway and Sweden, the grant usually covers one third of the total financial aid. In Denmark and in the Faroe Islands, the student financial aid is typically granted for 11 to 12 months annually, while the other Nordic countries normally grant it for the 9 to 10 months of actual period of study. Grants are taxable income in Denmark, Finland and Åland. In Sweden, Norway, Iceland and the Faroe Islands, they are tax-free. Detailed rules have been established on the terms for receiving grants as well as for payment of interest and the repayment of loans.

Studiemedel

I alla nordiska länder har studerande möjlighet att få ekonomiskt studiestöd under sin studietid. Studiestödet består av bidrag och lån.

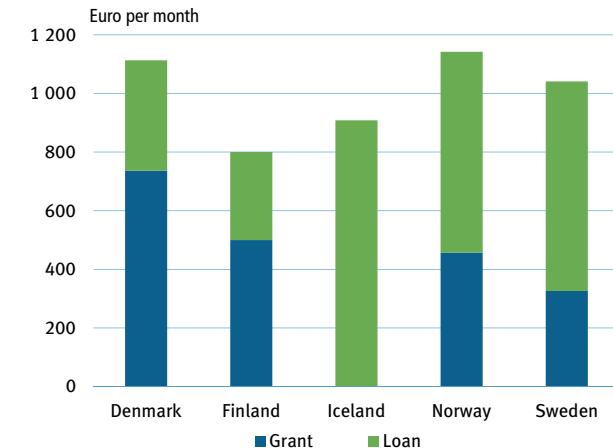
Studiemedlens bidragsdel är störst i Danmark och på Färöarna. På Island ges hela studiestödet som lån. Möjligheterna att få stora studielån är å andra sidan störst på Island.

På Färöarna ges 90 procent av det finansiella stödet som bidrag till studerande på Färöarna. Färöiska studerande som inte studerar på Färöarna får studiestöd från Danmark.

I Danmark och Finland ges vanligtvis två tredjedelar av det totala studiestödet som bidrag. I Norge och Sverige utgör bidragsdelen något mer än en tredjedel. I Danmark och på Färöarna får en studerande vanligtvis studiemedel under elva till tolv månader per år, medan man i de övriga nordiska länderna begränsar sig till de nio till tio månader av året då studierna bedrivs. I Danmark, Finland och på Åland betraktas studiebidraget som skattepliktig inkomst, medan det i Sverige, Norge och på Island och Färöarna är skattefritt. Naturligtvis finns det detaljerade regler för de villkor som gäller för att få studiebidrag samt för betalning av ränta och återbetalning av studielånen.

Financial support for students. 2011

Studiestöd

Educ07

Source: KELA Center for Student Financial Aid, Helsinki, and national statistical institutes.

Studying abroad

Almost 50 000 full-time students from the Nordic countries were enrolled for studies in another country than their own during the study year 2010/2011. Generally, the Nordic students tend to study in English-speaking countries. The preferred country of study is Great Britain, where almost one fourth of all Nordic students abroad are found. 14 per cent of the Nordic students abroad are enrolled for studies in the United States or Canada, while 7 per cent choose Australia or New Zealand. Almost one in four Nordic students enrolled for full-time studies abroad have chosen another Nordic country, and Denmark is their preferred country. Nordic countries operate in many ways as a common market of education. If you are resident in a Nordic country, you have the right to seek admission to higher education throughout the Nordic region on the same terms as its own applicants.

Studier utomlands

Studieåret 2010/2011 läste nästan 50 000 heltidsstuderande från de nordiska länderna i ett annat land än det egna hemlandet. Nordiska studenter väljer oftast att studera i engelskspråkiga länder. Det mest populära studielandet är Storbritannien, där nästan en fjärdedel av alla nordiska utlands-studerande vistas. Av de nordiska utlandsstuderande läste 14 procent i USA eller Kanada medan 7 procent valde Australien eller Nya Zeeland. Nästan var fjärde nordisk student som läser på heltid utomlands har valt ett annat nordiskt land, och här är Danmark det vanligaste landet. Norden fungerar på många sätt som en gemensam marknad för utbildning. Om du är bosatt i ett nordiskt land har du rätt att få tillträde till högre utbildning i hela Norden på samma villkor som landets egna sökande.

Nordic students abroad by destination. 2010/2011

Nordiska studerande i utlandet efter studieland

Table 7.6

Persons from	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Personer från
Total	3 385	5 457	1 058	2 406	14 616	21 705	Totalt
<i>Country of study:</i>							
Nordic total	614	1 178	1 015	1 307	3 343	3 121	<i>Studieland</i>
Denmark	.	133	6	1 058	2 606	2 117	Norden, totalt
Finland	16	.	228	3	23	215	Danmark
Iceland	46	13	1	.	18	26	Finland
Norway	189	76	6	66	.	763	Island
Sweden	363	956	774	180	696	.	Norge
							Sverige
France	69	101	-	23	231	832	Frankrike
Germany	198	263	2	61	184	656	Tyskland
Great Britain	1 478	1 777	17	247	4 010	4 484	Storbritannien
Italy	35	74	1	35	65	528	Italien
Netherlands	126	215	1	100	365	241	Nederlanderna
Spain	71	113	2	49	105	1 174	Spanien
USA	307	370	8	324	1 347	4 110	USA
Canada	36	45	-	51	134	139	Kanada
Australia, New Zealand and other Oceania	131	159	1	29	1 317	1 354	Australien, Nya Zeeland
Other	320	1 162	11	180	3 515	5 066	och övriga Oceanien
							Övriga

 Educ05

Source: KELA Center for Student Financial Aid, Helsinki, and national statistical institutes.

Note: Åland: 2009/2010 data.

Note: Åland: 2009/2010 års uppgifter.

Labour market

Arbetsmarknad

The Nordic labour markets share many common characteristics. Nordic salaries and working conditions are quite considerably regulated by collective bargaining agreements. Unions and employers are also very much involved in drafting legislation, in particular legislation governing the labour market. This model has helped develop a Nordic labour market characterised by a high degree of equality, security and consensus. The model has also played a crucial role in the evolution of the Nordic welfare society as we know it today.

The Nordic countries are characterised by high employment and low unemployment. All countries have a well-working labour market. By international standards, a very high proportion of the adult population is economically active – both men and women.

Arbetsmarknaderna i de nordiska länderna har många gemensamma drag. I de nordiska länderna regleras lön- och arbetsvillkor i betydande grad genom avtal mellan arbetsmarknadens parter. Arbetsmarknadens parter involveras i stor utsträckning vid förberedelser av lagstiftning, särskilt på arbetsmarknadsområdet. Denna nordiska arbetsmarknadsmodell har bidragit till utvecklandet av en nordisk arbetsmarknad som är präglad av en hög grad av jämlighet, säkerhet och konsensus. Modellen har spelat en avgörande roll för utvecklingen av de nordiska välfärdssamhällen vi känner i dag.

De nordiska länderna präglas av hög sysselsättningsgrad och låg arbetslöshet. De har alla välfungerande arbetsmarknader. Mätt med internationell måttstock är en mycket stor del av den vuxna befolkningen ute på arbetsmarknaden – både män och kvinnor.

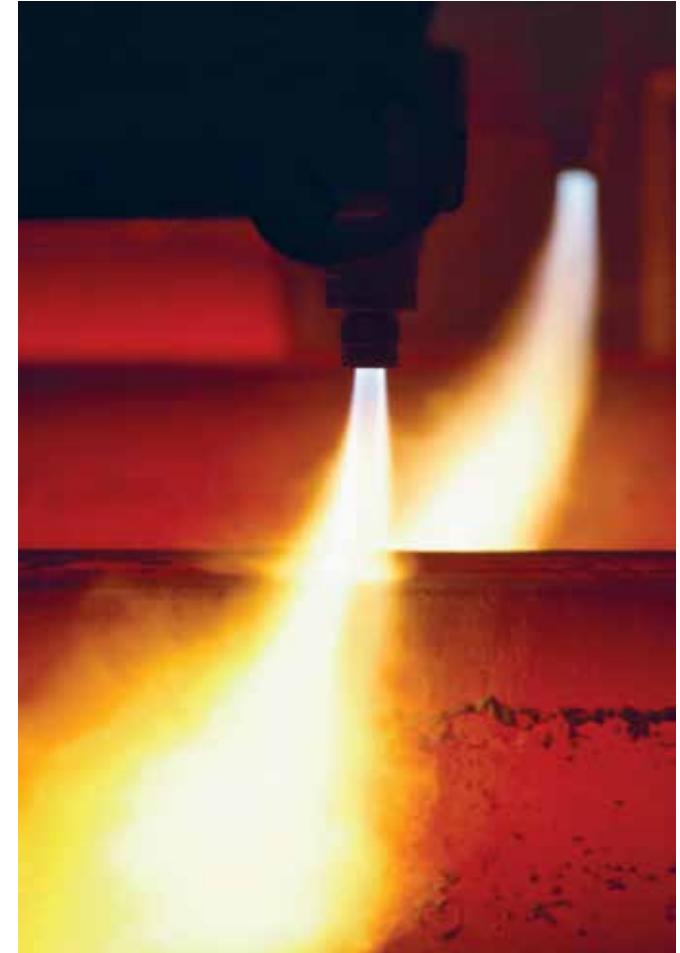

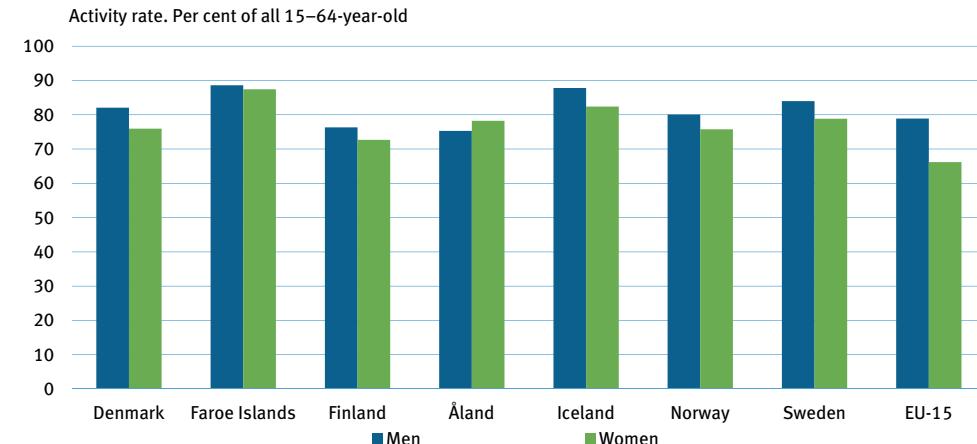
Foto: Ojo Images

Activity rates

Activity rates are calculated as the number of people in the labour force between the ages of 15 and 64 as a percentage of all those between 15–64 years old. The Nordic countries have a high activity rate in general, compared to other European countries. For both men and women, Finland has the lowest activity rate and the Faroe Islands the highest. For men, the activity rates range from 75 per cent in Åland to 89 per cent in the Faroe Islands – for women from 73 per cent in Finland to 87 per cent in the Faroe Islands. The Nordic employment rates are also very high compared to the other West European countries.

Activity and employment rates by sex. 2011

Relativa arbetskrafts- och sysselsättningstal efter kön

■ Work02

Source: Eurostat and national statistical institutes, Labour force survey.

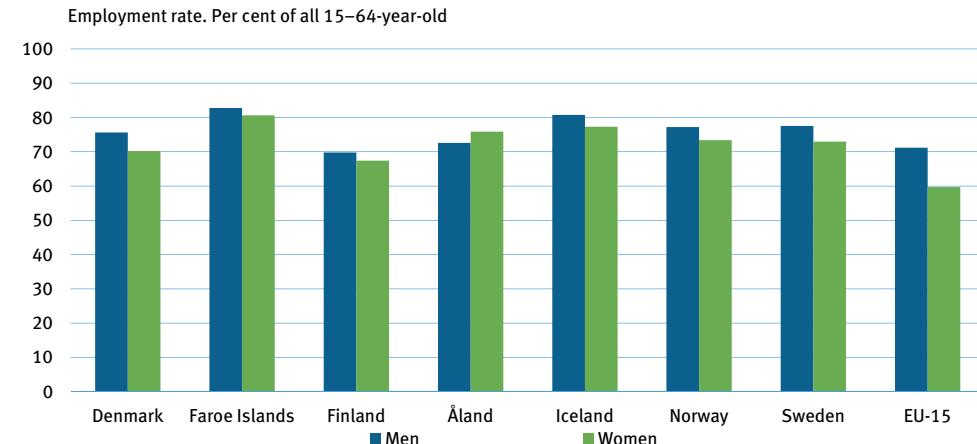
Note: Faroe Islands: 2010 data. Finland: Includes Åland. Iceland and Sweden: 16–64-year-old.

Not: Färöarna: 2010 års uppgifter. Island och Sverige: 16–64 år.

Relativa arbetskraftstal

Relativa arbetskraftstal beräknas som antalet personer i arbetskraften mellan 15 och 64 år i procent av alla personer mellan 15 och 64 år. De nordiska länderna har generellt höga relativa arbetskraftstal jämfört med övriga europeiska länder. När det gäller både män och kvinnor har Finland det lägsta relativa arbetskraftstalet och Färöarna det högsta. Relativa arbetskraftstal för män varierar från 75 procent för Åland till 89 procent för Färöarna – och i fråga om kvinnor från 73 procent för Finland till 87 procent för Färöarna. Den nordiska sysselsättningsgraden är också mycket hög jämfört med andra västeuropeiska länder.

Figure 8.1

Unemployment

In 1990, almost half of all unemployed in the Nordic countries were Danes. However, when economic crises hit Sweden and Finland, including Åland, in the early 1990s, the unemployment rate increased drastically in these countries and changed the picture. From the mid-1990s and until about 2000, however, unemployment has decreased significantly in all the Nordic countries. Today the unemployment rate in all the Nordic countries is lower than the EU-15 average. As a result of the financial crisis, unemployment rates began to increase in the latter half of 2008 till 2010 in all the Nordic countries. Now the unemployment rate seems to have stabilized or even declined in some of the Nordic countries. Unemployment rates are calculated as the number of unemployed people as percentage of the labour force.

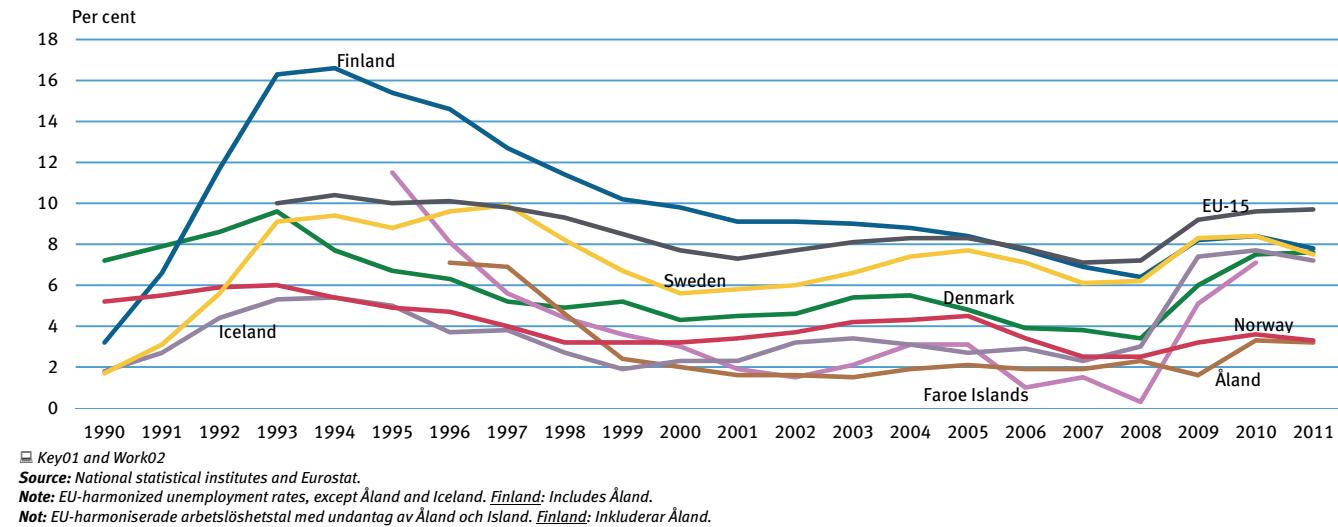
Arbetslöshet

År 1990 var uppemot hälften av alla arbetslösa i Norden danskar, men när ekonomiska kriser under de första åren av 90-talet drabbade Sverige och Finland, inklusive Åland, steg arbetslösheten dramatiskt i bågge länderna och ändrade bilden. Från mitten av 90-talet och fram till omkring år 2000 har arbetslösheten dock minskat markant i hela Norden. I dag ligger arbetslösheitsprocenten i alla nordiska länder under genomsnittet i EU-15-länderna. Som en följd av den ekonomiska krisen ökade arbetslösheten från andra halvåret av 2008 fram till 2010 i alla nordiska länder. Nu tycks arbetslösheten ha stabiliseringats eller till och med minskat i vissa av de nordiska länderna.

Arbetslöshestalen beräknas som antalet arbetslösa i procent av arbetskraften.

Unemployment rates

Arbetslöshet

Key 01 and Work 02

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: EU-harmonized unemployment rates, except Åland and Iceland. Finland: Includes Åland.

Not: EU-harmoniserade arbetslöshetstal med undantag av Åland och Island. Finland: Inkluderar Åland.

Foto: Ojo Images

Unemployment rates by sex and age group. 2011

Arbetslöshet efter kön och åldersgrupp

Table 8.1

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Per cent of labour force	Procent av arbetskraften
<i>Total</i>									
Total	7.7	7.1	7.9	3.2	7.2	3.3	7.6		Totalt
15–19 years	17.2	27.3	29.6	11.8	17.4	11.5	34.2		15–19 år
20–24 years	11.9	12.0	16.0	6.8	12.6	7.2	18.2		20–24 år
25–34 years	9.7	6.7	7.5	3.2	8.6	4.0	7.2		25–34 år
35–44 years	5.5	3.1	5.5	1.8	4.0	2.3	4.8		35–44 år
45–54 years	5.3	2.6	5.6	3.0	4.5	2.1	4.6		45–54 år
55–64 years	5.7	4.8	6.4	3.1	5.4	1.2	4.7		55–64 år
<i>Men</i>									
Total	7.9	6.6	8.6	3.3	8.1	3.6	7.7		Totalt
15–19 years	19.0	30.5	30.9	11.4	22.7	12.5	36.5		15–19 år
20–24 years	13.2	11.5	18.4	7.9	15.5	7.3	19.2		20–24 år
25–34 years	9.0	0.7	7.8	3.6	7.9	4.1	7.1		25–34 år
35–44 years	5.0	5.3	5.9	1.8	3.8	2.7	4.3		35–44 år
45–54 years	5.6	0.6	6.2	2.6	5.2	2.0	4.8		45–54 år
55–64 years	6.6	7.2	7.5	3.0	7.1	1.4	5.2		55–64 år
<i>Women</i>									
Total	7.6	7.8	7.2	3.1	6.2	3.1	7.5		Totalt
15–19 years	15.4	24.4	28.6	12.2	12.4	10.5	32.1		15–19 år
20–24 years	10.6	12.8	13.4	5.5	9.4	6.3	17.0		20–24 år
25–34 years	10.5	14.0	7.1	2.7	9.3	3.8	7.4		25–34 år
35–44 years	6.1	0.3	4.9	1.9	4.1	2.0	5.3		35–44 år
45–54 years	5.0	4.9	5.0	3.3	3.7	1.8	4.3		45–54 år
55–64 years	4.7	2.1	5.3	3.1	3.5	1.0	4.1		55–64 år

■ Work02

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands: 2010 data. Iceland and Sweden: 16–19-year-old.

Note: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna: 2010 års uppgifter. Island och Sverige: 16–19 år.

Youth unemployment

The unemployment rate among the 16–24-year olds in the Nordic countries has risen to one of the highest levels since 1995. The increase did occur a couple of years prior to the financial crisis. The unemployment rate is especially high in Sweden where the rate in 2011 is 22.6 per cent.

Ungdomsarbetslöshet

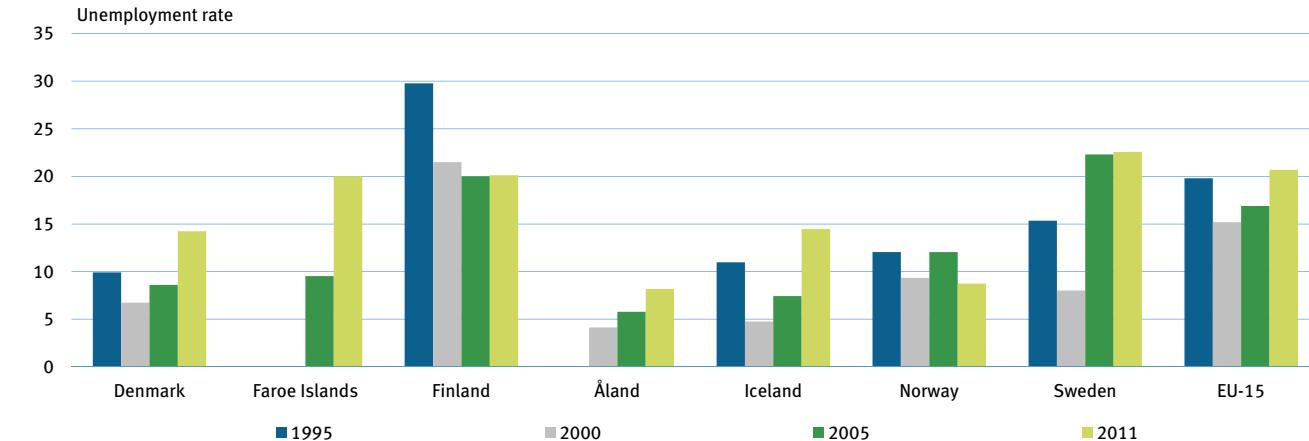
Arbetslösheten bland ungdomar i de nordiska länderna har stigit till en av de högsta nivåerna sedan 1995. Ökningen skedde ett par år före den finansiella krisen. Ungdomsarbetslösheten är särskilt hög i Sverige där andelen år 2011 är 22,6 procent.

Foto: ImageSelect

Unemployment rates among youth aged 15–24 years. 2011

Arbetslöshet bland ungdomar i åldern 15–24 år

■ Work02

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2010 data. Finland: Includes Åland. Iceland and Sweden: 16–24-year-old.

Note: Färöarna: 2010 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland. Island och Sverige: 16–24 år.

Employment by industry

The labour market structure has changed considerably in recent decades. The Nordic countries have shifted from agrarian and industrial societies into societies dominated by a large service sector.

Employment in the public services (including education and defence) is the most common in the Nordic countries, 32 per cent of all are employed in this sector – women represent 74 per cent of these. The sector with the second most employed is wholesale and retail sale, transport, hotels and restaurants – 22 per cent are employed here, 58 per cent of these are men. Men dominate in sectors as agriculture, manufacturing and

constructing. Besides public services, women dominate in areas as other services and financial and insurance activities.

Sysselsatta per näringsgren

Arbetsmarknadsstrukturen har ändrats väsentligt under de senaste årtiondena. De nordiska länderna har gått från att vara jordbrukskonomier och industriksamhällen till att domineras av en stor tjänstesektor.

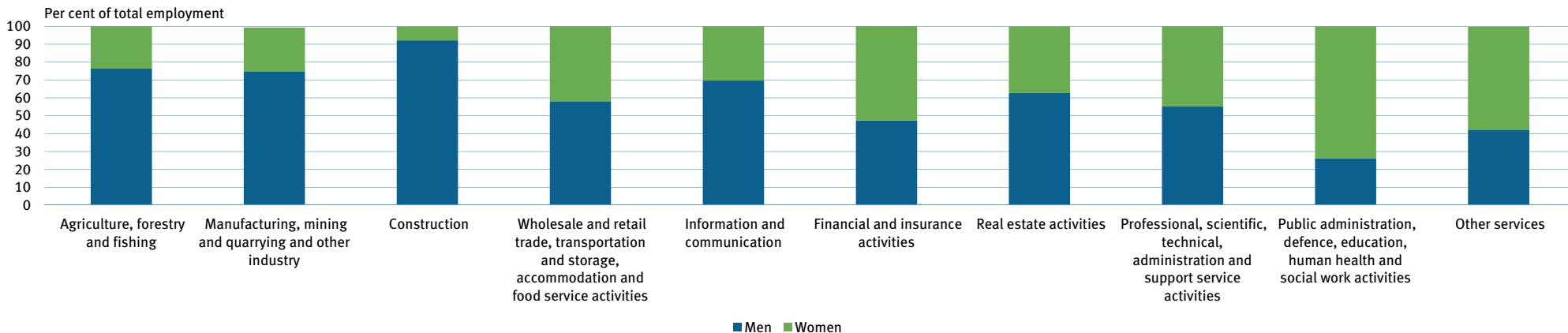
Offentlig sektor (inklusive utbildning och försvar) är den största sysselsättningssektorn i de nordiska länderna. 32 procent av alla är anställda i denna sektor – kvinnorna utgör 74 procent av

dessa. Sektorn med näst mest anställda är parti- och detaljhandel, transport, hotell och restauranger – 22 procent är anställda här, 58 procent av dessa är män.

Männen domineras inom sektorer som jordbruk och tillverkning samt i byggsektorn. Förutom inom offentliga sektorn domineras kvinnorna också inom områden som övriga tjänster samt finansiell och försäkringsverksamhet.

Employed in the Nordic countries by sex and industry. 2011

Sysselsatta i de nordiska länderna efter kön och näringsgren

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Sysselsatta efter näringsgren

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU-15	
1 000 persons							1 000 personer
Total	2 643	2 429	167	2 461	4 529	170 218	Totalt
Per cent							Procent
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Men	52	51	52	52	52	54	Män
Women	48	49	48	48	48	46	Kvinnor
Total	100	100	100	100	100	100	Totalt
Agriculture, forestry and fishing	2	4	5	2	2	3	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske
Mining, quarrying and other industry	1	1	1	3	1	2	Gruvor, stenbrott och annan industri
Manufacturing	13	15	11	9	12	15	Tillverkning
Construction	6	7	6	8	7	7	Byggsektorn
Wholesale and retail trade, transport, restaurants and hotels	23	22	24	22	20	24	Handel, transport, hotell- och restaurangverksamhet
Information and communication	4	4	4	4	4	3	Information och kommunikation
Financial and insurance activities	3	2	5	2	2	3	Finansiell- och försäkringsverksamhet
Real estate activities	1	1	..	1	1	1	Fastighets- och företagstjänster
Professional, scientific, technical, administration and support service activities	8	10	9	9	12	10	Professionella, vetenskapliga, tekniska, administrativa och andra stödtjänster
Public administration, defence, education, human health and social work activities	34	28	27	36	33	26	Offentlig förvaltning, försvar, utbildning, hälso- och sociala tjänster
Other services	5	6	6	4	5	6	Övriga servicesektorn
Unknown	7	..	0	1	Okänd

Labo01b

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Part-time employment

The full-time/part-time distinction in the main job is made on the basis of a spontaneous answer given by the respondent in all the Nordic countries, except for Iceland and Norway, where part-time is determined on the basis of whether the usual hours worked are fewer than 35.

Since 2000, there has been an increase in people working part-time in all the Nordic countries. Only Iceland has a decrease in the number of women who have part-time jobs, this is also reflected in the total number of people working part-time. Today 35 per cent of the working women in the Nordic countries have a part-time job.

In the Faroe Islands, more than 64 per cent of the working women work part-time. In Norway and Sweden it is respectively 42 and 39 per cent.

Finland have the fewest people in part-time jobs for both men and women – respectively 9 and 19 per cent.

Deltidsanställning

Skillnaden mellan heltids- och deltidsarbete som huvudsyssla baserar sig på ett spontant svar från de som blivit tillfrågade i alla nordiska länder, förutom på Island och i Norge, där deltid bestäms på grund av huruvida de timmarna man vanligen arbetar är färre än 35.

Sedan 2000 har det skett en ökning av personer som arbetar deltid i nästan alla de nordiska länderna. Endast Island har haft en minskning av antalet kvinnor som har deltidsarbeten, vilket avspeglas också i det totala antalet personer som arbetar deltid. I dag har 35 procent av de arbetande kvinnorna i de nordiska länderna ett deltidsarbete.

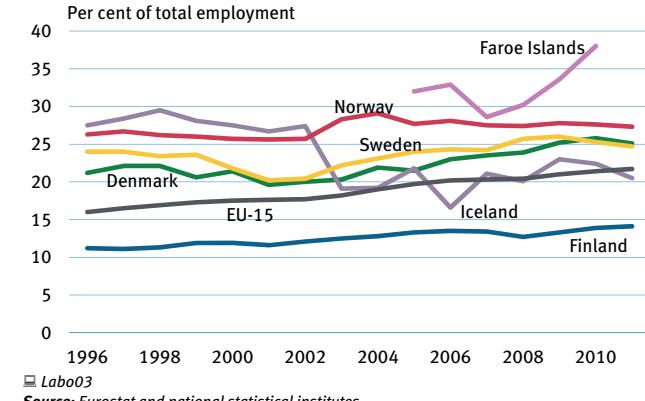
På Färöarna arbetar mer än 64 procent av de arbetande kvinnorna deltid. I Norge och Sverige är det 42 respektive 39 procent.

Finland har den minsta andelen personer i deltidsarbeten gällande både män och kvinnor – 9 respektive 19 procent.

Part-time employment

Deltidsanställning

Figure 8.5

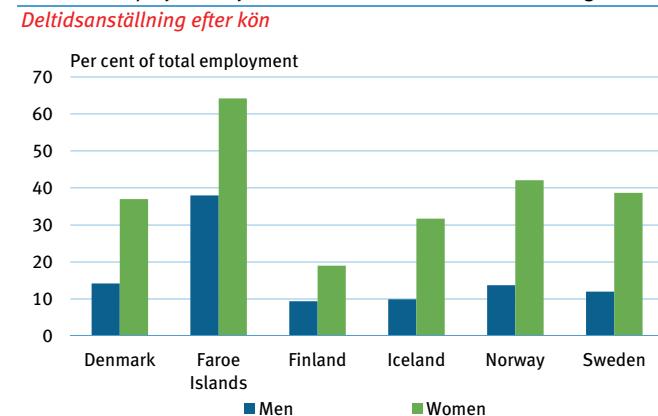

■ Labo03

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Part-time employment by sex. 2011

Figure 8.6

■ Labo03

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Elections

Val

Nordic parliaments are now all based on a one-chamber system. The Norwegian parliament did actually function as two separate chambers until 2009 when dealing with certain issues. The Icelandic Althing, founded in 930 AD, is reputed to be the oldest working parliament in the world.

In Denmark, Iceland and Sweden elections are held at least once every four years. Finland, Åland and Norway have fixed four-year election periods. Elections in the Faroe Islands and Greenland follow the Danish system of elections. The Danish Folketing has 179 seats, including two seats each for the Faroe Islands and Greenland. The Finnish Riksdag has 200 seats, including one seat for Åland. The Icelandic Althing has 63 seats, the Norwegian Storting 169 seats and the Swedish Riksdag 349 seats. The Faroese Lagting has 32 seats, Greenland's Landsting 31 seats and Åland's Lagting 30 seats.

Nordic citizens – and for the three member countries of the EU also EU-citizens – living in another Nordic country are normally entitled to vote in local government elections after a short period of residence; other foreign citizens have to reside in the Nordic countries for three to four years before they are eligible to vote.

De nordiska parlamenten bygger nu alla på enkammarsystem. Det svenska parlamentet fungerade faktiskt som två separata kammar till 2009 vid handläggningen av vissa frågor. Det isländska alltinget, som grundades 930 e. Kr., anses vara det äldsta fungerande parlamentet i världen.

I Danmark, Island och Sverige hålls val åtminstone en gång var fjärde år. Finland, Åland och Norge har bestämda valperioder på fyra år. Valen på Färöarna och Grönland följer det danska valsystemet. Det danska folketinget har 179 ledamöter, inklusive två representanter var för Färöarna och Grönland. Den finska riksdagen har 200 ledamöter inklusive en representant för Åland. Det isländska alltinget har 63 ledamöter, det norska stortingen 169 ledamöter och den svenska riksdagen 349 ledamöter. Det färöiska lagtinget har 32 ledamöter, det grönländska landstinget har 31 ledamöter och Ålands lagting 30 ledamöter.

Nordiska medborgare – och för de tre medlemsländerna i EU också EU-medborgare – som bor i andra nordiska länder, har normalt rätt att rösta i kommunalval efter att ha bott i landet under kort tid, medan andra utländska medborgare först måste bo i landet under tre till fyra år innan de får rätt att rösta.

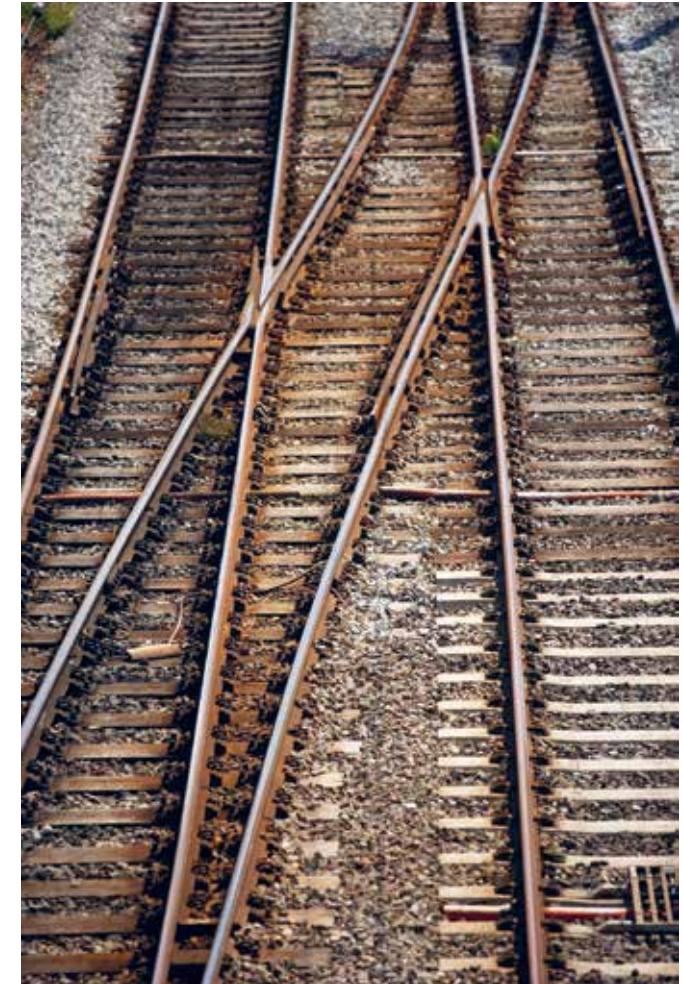

Foto: Ojo Images

Elections

In Denmark and the Faroe Islands, people are the most eager at the ballot box, as the percentage of electorates is about 90 per cent. Voters in Åland and Finland are the least eager, which is reflected in the percentage of electorates, which is around 67 per cent.

Men are more often elected to the national assembly compared to women. The biggest bias between the two sexes is seen in the Faroe Islands and Åland, while in Sweden, men and women are close to being equally represented in the national assembly.

Val

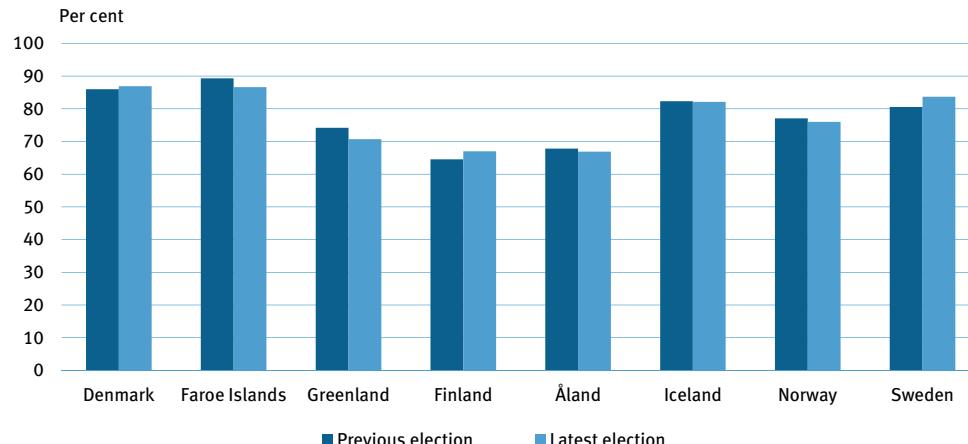
I Danmark och På Färöarna är männen mest angelägna vid valurnorna och andelen röstande är nära 90 procent. Väljarna på Åland och i Finland är de minst angelägna, och valdeltagandet är runt 67 procent i dessa länder.

Det är fortfarande fler män än kvinnor som väljs in till de nationella parlamenten. Den största skillnaden mellan könen ses på Färöarna och Åland, medan svenska män och kvinnor har nästan lika stor representation i nationalförsamlingen.

Valid votes at the last two national elections

Giltiga röster vid de två senaste nationella valen

Figure 9.1

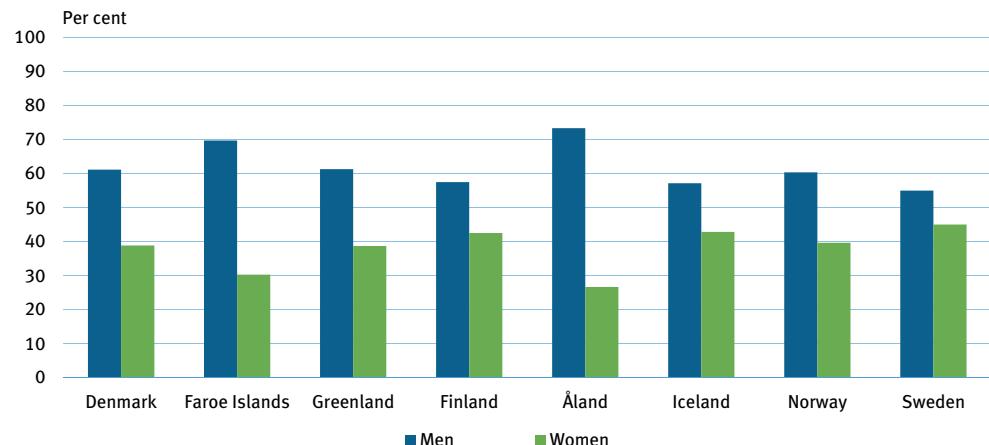
Ele01

Source: National statistical institutes.

Candidates elected to national parliaments, latest election

Invalda ledamöter till de nationella parlamenten vid senaste valet

Figure 9.2

Ele03

Source: National statistical institutes.

Elections to the European Parliament

Every fifth year, the three Nordic members of EU, Denmark, Finland and Sweden, go to the ballots to vote for their national members of the European Parliament. Denmark and Finland have 13 seats in the European parliament each, while Sweden has 18 seats. Due to the expansion of EU, the number of seats to each country has been reduced since 1999.

In Denmark, people are the most eager to go to the ballots, almost 60 per cent voted in 2009. In Sweden and Finland, less than 50

per cent voted. In 2009, women accounted for more than half of the elected members to the European Parliament. In the previous election (2004), only Swedish women had the majority of the votes.

Val till Europaparlamentet

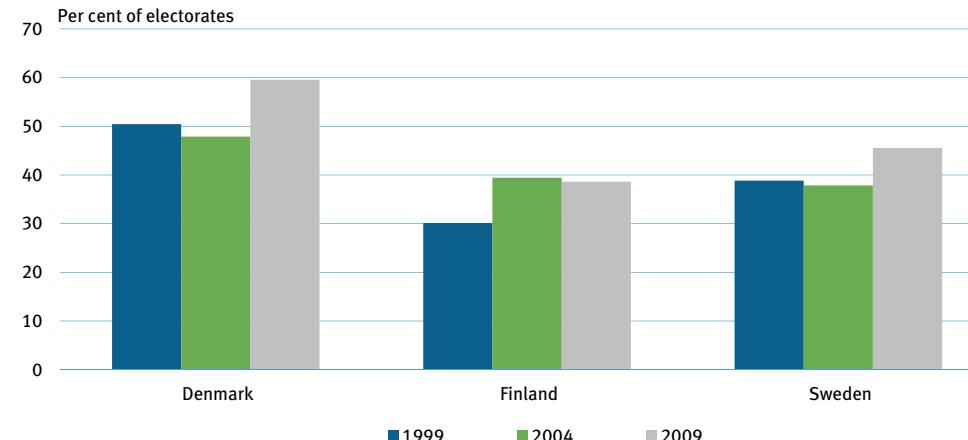
Vart femte år går de tre nordiska medlemmarna i EU, Danmark, Finland och Sverige, till valurnorna för att rösta fram sina representanter till Europaparlamentet. Danmark och Finland har 13 platser var i det europeiska parlamentet, medan Sverige har 18

platser. Antalet platser för varje land har minskats sedan 1999, till följd av utvidgningen av EU.

Folk är mest angelägna om att gå till valurnorna i Danmark, där nästan 60 procent röstade 2009. I Sverige och Finland röstade mindre än 50 procent. År 2009 svarade kvinnor för mer än hälften av de invalda ledamöterna till Europaparlamentet. I det föregående valet (2004) var det bara svenska kvinnor som hade majoritet av rösterna.

Valid votes at the latest European elections

Giltiga röster vid de senaste europeiska valen

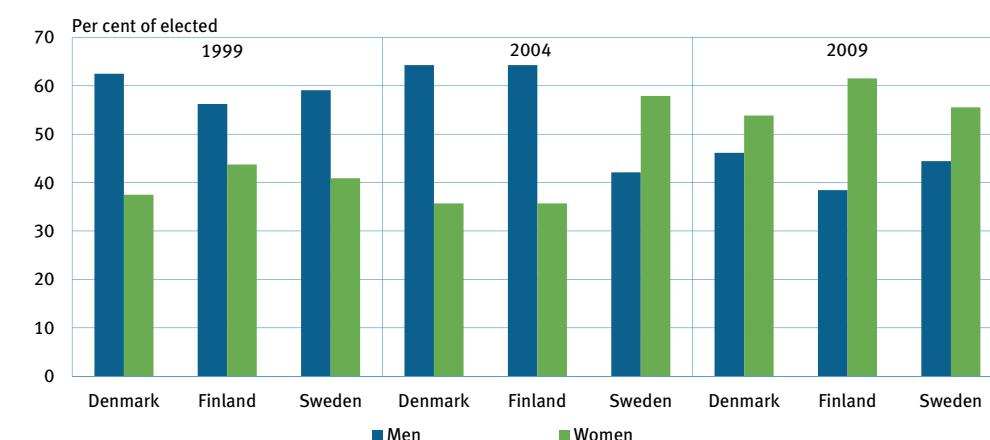

Eupd01, Eupf01 and Eups01
Source: National statistical institutes.

Figure 9.3

Candidates elected to the European Parliament, latest elections

Invalda ledamöter till Europaparlamentet vid de senaste valen

Eupd03, Eupf03 and Eups03
Source: National statistical institutes.

Figure 9.4

Culture

Kultur

Culture is one of the main components of co-operation between the Nordic countries, and has long acted as a bridge, improving understanding of the neighbouring peoples and the shared values.

The policies of the Nordic countries with respect to cultural life, mass media and religion have many features in common. However, some differences may be pointed out – for instance, cultural institutions arising from historical circumstances.

In both Denmark and Sweden, there are cultural institutions with roots in the traditions of the royal courts. In these countries, national institutions formed the foundation of cultural life at an early stage while, in Norway, cultural institutions began to form later.

Kultur är en av de viktigaste komponenterna i samarbetet mellan de nordiska länderna och har länge fungerat som en bro som förbättrat förståelsen för grannfolken och de gemensamma värderingarna.

De nordiska länderna har en ganska likartad inställning till kulturellt liv, massmedier och religion. Vissa skillnader kan emellertid urskiljas, exempelvis när det gäller kulturella institutioner som har sin grund i historiska förhållanden.

Både i Danmark och Sverige finns institutioner som har rötter i traditionerna kring det kungliga hovet. Där bildade kulturinstitutionerna grunden för det kulturella livet på ett tidigt stadium, medan de började ta form först senare i Norge.

Foto: ImageSelect

Government expenditure on culture

Iceland is the Nordic country that has the highest government expenditure on culture – a total of 3.7 per cent of GDP. Denmark comes second with a total of 1.7 per cent of GDP. Sweden spends the least with 1.2 per cent.

In Iceland and Norway, expenditures have more than doubled since 2000. In the other Nordic countries, expenditures have “only” gone up between 40 and 50 per cent in the same period.

Offentliga utgifter för kultur och fritid

Island är det nordiska land som har de högsta offentliga utgifterna för kultur – totalt 3,7 procent av BNP. Danmark kommer på andra plats med totalt 1,7 procent av BNP. Sverige spenderar minst med 1,2 procent.

På Island och i Norge har utgifterna mer än fördubblats sedan år 2000. I de övriga nordiska länderna har utgifterna ”bara” gått upp mellan 40 och 50 procent under samma period.

Foto: Creas

Government expenditure on culture and leisure. 2010

Offentliga utgifter för kultur och fritid

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner euro
Recreation, culture and religion, total	3 773	20	41	2 831	350	4 145	4 212	Rekreation, kultur och religion, totalt
<i>Per cent of GDP</i>								<i>Procent av BNP</i>
Recreation, culture and religion, total	1.73	1.24	..	1.29	3.69	1.30	1.20	Rekreation, kultur och religion, totalt
Recreational and sporting services	0.44	0.45	..	0.45	1.78	0.40	0.60	Fritids- och idrottsverksamhet
Cultural services	0.67	0.43	..	0.83	1.22	0.50	0.60	Kulturella tjänster
Broadcasting and publishing services	..	0.10	..	0.00	0.28	0.00	0.00	Broadcasting- och förlagsverksamhet
Religious and other community services	0.44	0.09	..	0.19	0.37	0.30	0.00	Religiösa och andra kommunala tjänster
R&D, Recreation, culture and religion	..	-	..	0.00	0.03	0.00	0.00	FoU, Fritidsverksamhet, kultur och religion
Recreation, culture and religion, not elsewhere classified	0.05	0.17	..	0.00	0.01	0.10	0.00	Rekreation, kultur och religion som ej klassificeras annorstädes

Cult20

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Faroe Islands and Greenland: 2009 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Färöarna och Grönland: 2009 års uppgifter.

Table 10.1

Museums

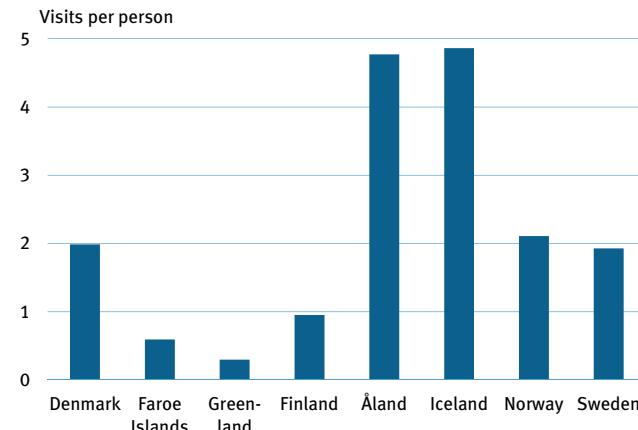
Denmark has the most museums, a total of 281, but it is people in Åland and Iceland who most often visit museums – with an average of 4 and 5 visits per person.

Museer

Danmark har flest museer, totalt 281, men det är mänskor på Åland och Island som oftast besöker museer – med i genomsnitt nästan 4 och 5 besök per person.

Number of visits to museums. 2011

Antal museibesök

Cult16

Source: National statistical institutes.

Note: Finland, Iceland and Sweden: 2010 data.

Not: Finnland, Island och Sverige: 2010 års uppgifter.

Theatres

Many theatres in the Nordic countries receive public funding. Theatre funding constitutes a major share of allocations within the cultural area in all the countries. All countries have national theatres, where plays, ballets and operas are performed. In addition to the national theatres, there are professional regional theatres, which are also supported by the state, counties or municipalities. Most countries also have a few private theatres and many amateur ensembles, which may be supported, at least partially, by municipalities, primarily.

Theatres. 2011

Teatrar

Teatrar

Många teatrar i de nordiska länderna får offentliga bidrag. Bidrag till teatrar utgör huvuddelen av bidragen inom det kulturella området i alla länderna. Alla länder har nationella teatrar, där teaterpjäser, balett och opera uppförs. Utöver de nationella teatrarna finns professionella regionala teatrar som också uppär bidrag från stat, landsting eller kommuner. Flera länder har också några privateatrar och många amatörsensemblar som ibland får bidrag, i vart fall delvis, av i första hand kommunerna.

Table 10.2

	Denmark	Faroe Is.	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Antal
Number								Teatrar
Theatres	88	1	1	133	4	31	133	
Performances	11 717	134	24	19 673	1 013	9 721	21 188	Föreställningar
Visitors	2 092 000	10 166	8 845	3 476 341	206 951	1 830 175	3 165 465	Besökare
Visits per 100 inhabitants	37.6	21.0	15.7	64.4	81.7	37.4	33.8	Antal besök per 100 invånare

Cult16 and Popu02

Source: National statistical institutes.

Note: Greenland and Sweden: 2008 data. Finland: Includes Åland. Norway: 2010 data.

Not: Grönland och Sverige: 2008 års uppgifter. Finland: inkluderar Åland. Norge: 2010 års uppgifter.

Sale of music

Since 2000 the total sale of music has declined by almost 50 per cent in all the Nordic countries, at the same time the digital sale has increased. Digital sales cover both downloads and streaming of music.

In Denmark, Norway and Finland, the sale of digital music has five-doubled since 2006 and now amounts to 39, 27 and 25 per cent of the total sale in 2010/2011. In Denmark and Sweden, sales of digital music have almost eight-doubled in the same period and now represent 51 per cent of the total sale. In Iceland, digital sale still only represents 3 per cent of the total sale.

Musikförsäljning

Sedan 2000 har den totala försäljningen av musik minskat med nästan 50 procent i samtliga nordiska länder, samtidigt har den digitala försäljningen ökat. Digital försäljning täcker både nedladdning och streaming av musik.

I Danmark, Norge och Finland har försäljningen av digital musik femdubblats sedan 2006 och utgör nu 39, 27 respektive 25 procent av den totala försäljningen under 2010/2011. I Sverige har den digitala försäljningen blivit nästan åtta gånger större och representerar nu 51 procent av den totala försäljningen. På Island utgör digital försäljning fortfarande bara cirka 3 procent av den totala försäljningen.

Sale of music, 2011

Musikförsäljning

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
1 000 euro						1 000 euro
Total sale	56 451	33 139	4 206	64 911	92 983	Total försäljning
Via digital channels	22 043	8 174	124	17 883	47 568	Via digitala kanaler
Per cent						Procent
Total sale	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Total försäljning
Via digital channels	39.1	24.7	3.0	27.6	51.2	Via digitala kanaler

Source: IFPI (International Federation of the Phonographic Industry) in Denmark, Finland and Norway, GLF (Grammofonleverantörernas Förening) and IFPI in Sweden and Statistics Iceland.

Note: Denmark: Includes Faroe Islands and Greenland. Norway: 2010 data.

Not: Danmark: inkluderar Färöarna och Grönland. Norge: 2010 års uppgifter.

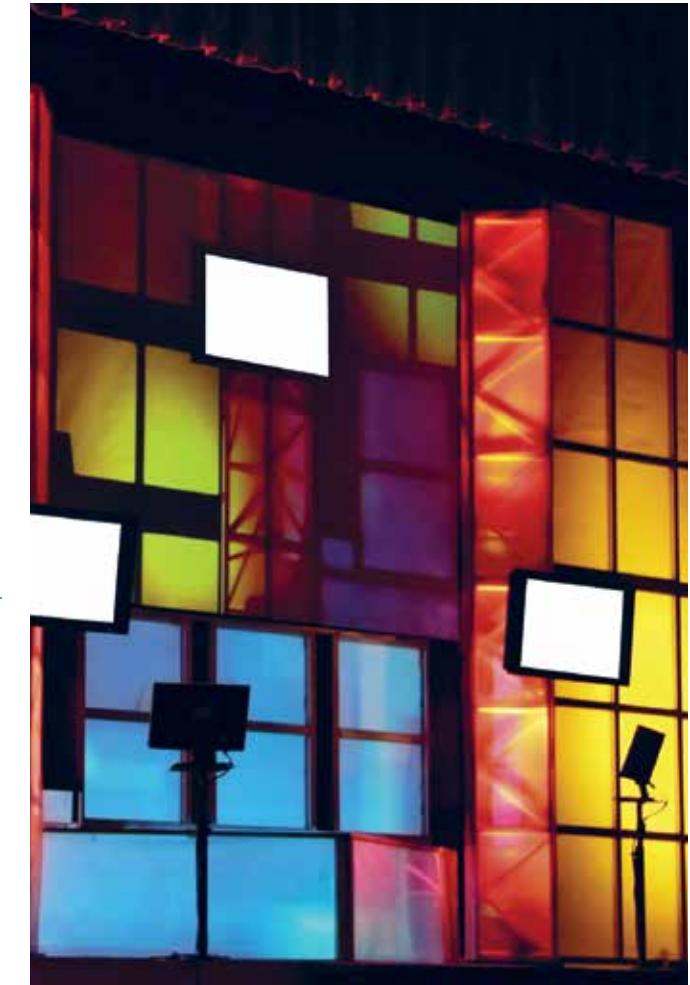

Foto: ImageSelect

Libraries and books

Traditionally, libraries lent out volumes of books, which was fairly easy to tabulate. Today, libraries function as information centres with a wide variety of services and access to all kinds of printed and electronic media.

In the last ten years, all the Nordic countries have had a decline in stock and lending of books in public libraries. Despite the general decline in stock and loans, all the Nordic countries have had an increase in regards to other media than books.

Since 2000 the stock of other medias has increased between 30 and 85 per cent in the Nordic countries. The lending of

books has at the same time decreased in all Nordic countries – a decline between 10 and 20 per cent.

The Finnish population is the most eager to borrow from public libraries. In 2010, every Finn borrowed 18.9 books or other media.

Bibliotek och böcker

Bibliotek har traditionellt lånat ut böcker, vilket har varit ganska enkelt att räkna. I dag fungerar bibliotek som informationscentra med ett brett utbud av tjänster och tillgång till alla typer av tryckta och elektroniska medier.

Under de senaste tio åren har de nordiska länderna haft en nedgång i bestånd och utlåning på folkbibliotek. Trots den allmänna nedgången i bestånd och utlåning, har alla de nordiska länderna haft en ökning av andra medier än böcker.

Sedan 2000 har beståndet av andra medier ökat mellan 30 och 85 procent i de nordiska länderna. Utlåningen av böcker har samtidigt minskat i alla nordiska länder – en minskning mellan 10 och 20 procent.

Den finska befolkningen är mest angelägen om att låna på folkbibliotek. År 2010 lånade varje finländare 18,9 böcker eller andra medier.

Total lending in public libraries

Utlåning på folkbiblioteken

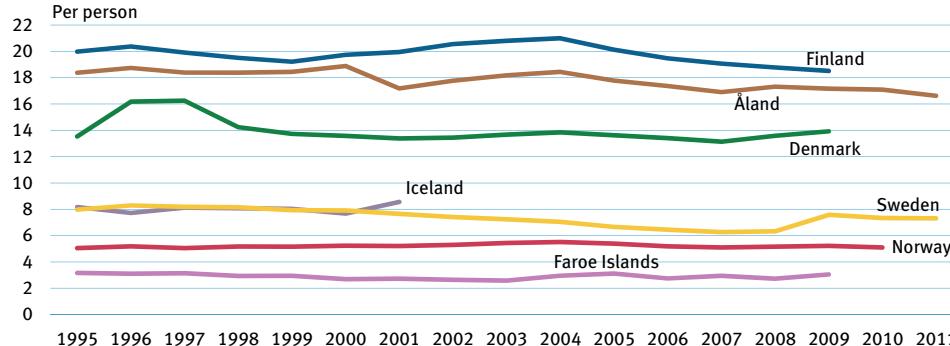

Figure 10.2

Cult01 and Popu02

Source: National statistical institutes and the National Library of Finland.

Lending of other media than books in public libraries, per person

Utlåning av andra media än böcker på folkbiblioteken, per person

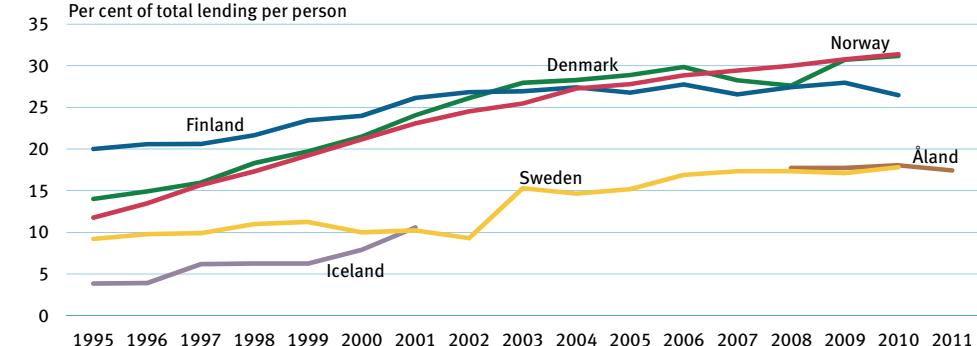

Figure 10.3

Cult10

Source: Nordicom.

The Economy

Ekonomi

The over-arching objectives for Nordic co-operation are stable and sustainable economic growth; development of the Nordic welfare model; economic integration in the Nordic region, the Baltic Sea region and Europe; and the promotion of joint Nordic interests at international level.

2007 marked the beginning of the financial crisis throughout the world. All the Nordic countries have been affected by the global crisis though to varying degrees. GDP growth has been negative in all of the Nordic countries in 2008 and 2009. From 2009 to 2011 all Nordic countries experienced growth again, except for Iceland in 2010.

However, the Nordic economies are among the countries in the Western World with the best macroeconomic performance in the recent ten years. Denmark, Finland, Norway and Sweden have experienced constant and large excess exports in recent years. Iceland is the only country which has balance of payments deficits. At the same time, unemployment is low in most of the Nordic countries compared with the rest of Europe. As a result of the cyclical down-turn, the public balance is now in deficit, except for Norway.

De övergripande målen för samarbetet i Norden är att verka för en stabil och hållbar ekonomisk tillväxt, att verka för utvecklingen av den nordiska välfärdsmodellen, att främja den ekonomiska integrationen inom Norden och med Östersjöregionen och Europa samt att främja gemensamma nordiska intressen internationellt.

2007 markerade inledningen på den ekonomiska krisen i hela världen. Alla nordiska länder har berörts av den globala krisen om än i olika utsträckning. BNP-tillväxten har varit negativ i alla de nordiska länderna under 2008 och 2009. Från 2009 till 2011 upplevde alla nordiska länder igen tillväxt, med undantag för Island år 2010.

De nordiska ekonomierna är bland de länder i västvärlden med de bästa makroekonomiska resultaten av alla under de senaste tio åren. Danmark, Finland, Norge och Sverige har upplevt varaktiga och betydande export-överskott under de senaste åren. Island är det enda land som har underskott i betalningsbalansen. Samtidigt är arbetslösheten låg i de flesta av de nordiska länderna jämfört med övriga Europa. Som en följd av den cykliska nedgången visar nu de offentliga finanserna ett underskott, med undantag för Norge.

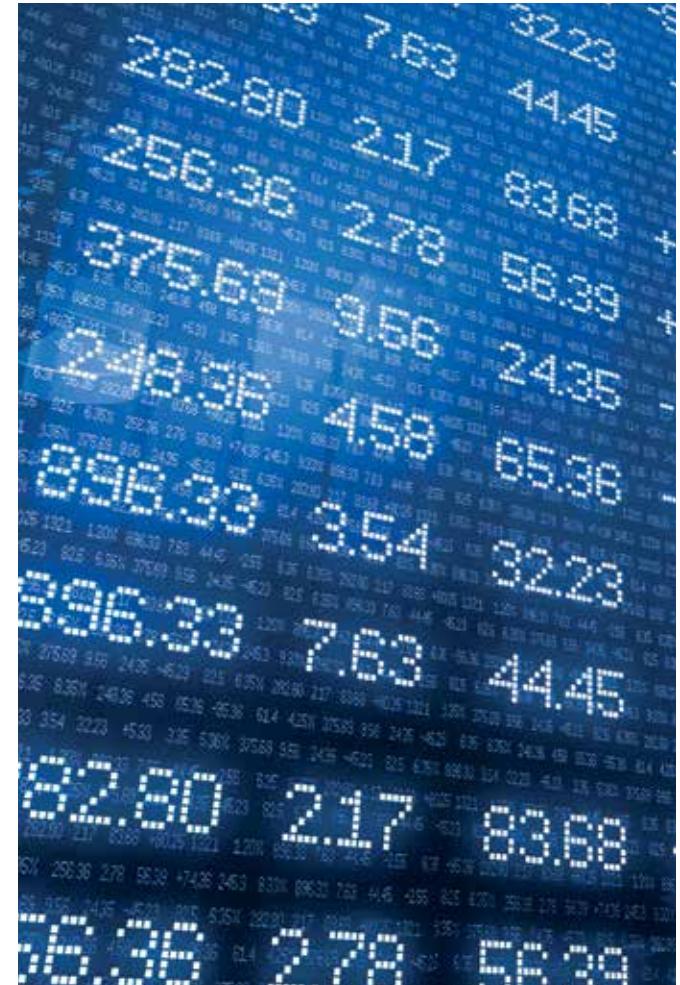

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

Economic key figures. 2011 or latest available figures

Ekonomiska nyckeltal. 2011 eller senast tillgängliga uppgifter

Table 11.1

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	Euro-area	Per cent of GDP	Procent av BNP
Balance of payments, current account surplus	6.5	5.9	..	-1.2	..	-7.1	16.4	7.1	0.0	Bytesbalans överskott	
Net foreign assets, 31 Dec. 2011	24.0	22.3 ¹⁾	..	16.0	..	-605.8	104.4 ²⁾	-24.2 ²⁾	..	Utländska tillgångar, netto, 31 dec. 2011	
Public balance, surplus	-1.8	-4.7 ¹⁾	..	-0.5	..	-7.8	13.6	0.3	-4.1	Offentliga sektorns överskott	
Public gross debt, 31 Dec. 2011	46.5	48.6	..	89.5	29.0	38.4	87.2	Offentliga sektorns skulder, 31 dec. 2011	
Per cent										Per cent	Procent
Unemployment	7.6	7.1	..	7.8	3.2	7.7	3.3	7.5	10.1	Arbetslöshtal	
Interest rate	2.7	3.0	..	5.0	3.1	2.6	4.3	Ränta	
Per cent change 2010–2011										Procentuell förändring 2010–2011	
Inflation rate, consumer prices	2.7	0.5	0.6 ¹⁾	3.3	3.5	4.0	1.2	1.4	2.7	Tillväxt i konsumentpriser	
Economic growth	1.7	3.6	-0.5	2.6	0.3	5.7	1.8	Ekonomisk tillväxt	
Share prices index	0.9	-5.8	..	21.9	8.6	1.5	-3.4	Aktiekursindex	
Effective nominal exchange rate	-0.8	-0.4	..	4.0	0.2	5.5	..	Effektiv nominell valutakursindex	

■Key01

Source: Eurostat, OECD, the Danish central bank and national statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Harmonized unemployment rates for Denmark, Faroe Islands, Finland, Iceland, Norway and Sweden. Interest rate: 10 year government bond yields, average.

Inflation rate: Per cent change from previous year in harmonized indices of consumer prices.¹⁾ 2009, ²⁾ 2010.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Harmoniserat arbetslöshtal för Danmark, Färöarna, Finland, Island, Norge och Sverige. Ränta: Avkastning på 10-åriga statsobligationer, genomsnitt.

Tillväxt i konsumentpriser: Procentuell förändring i det harmoniseringade konsumentprisindexet från förra året. ¹⁾ 2009, ²⁾ 2010.

Economic growth

Over the past ten years, the Nordic countries had a noticeably larger increase in gross domestic product (GDP) than in Western Europe (the 15 EU countries before enlargement). The only exception is Denmark, which had a lower growth than the EU-15. However, from 2007 to 2009, the Nordic countries and the EU-15 had a marked negative growth due to the global financial crisis. From 2010 to 2011 all Nordic countries experienced growth again.

Gross domestic product at constant prices

Bruttonationalprodukten i fasta priser

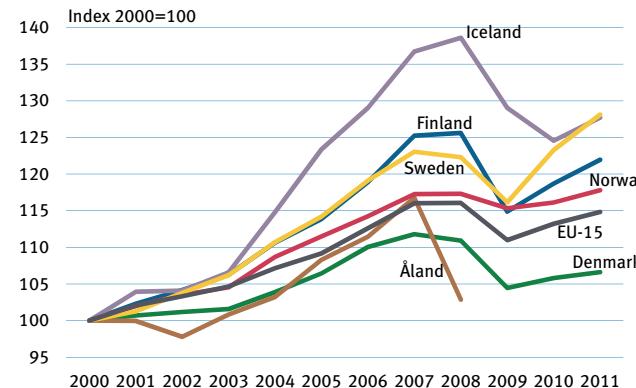

Figure 11.1

Naac01

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Gross domestic product, real annual growth

Bruttonationalprodukten, årlig realläggning

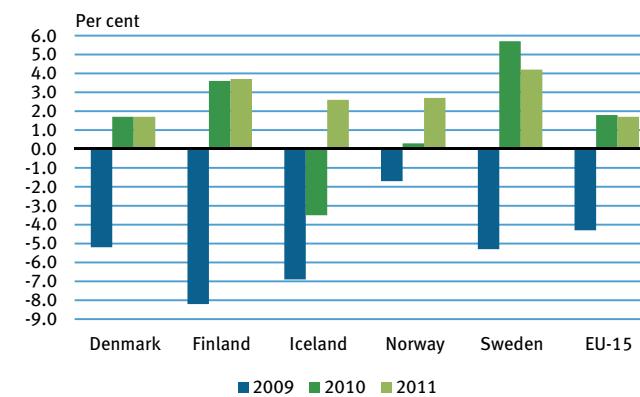

Figure 11.2

Naac01 and Key01

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Från 2007 till 2009 hade de nordiska länderna och EU-15 en markant negativ tillväxt till följd av den världsomspänande ekonomiska krisen. Från 2010 till 2011 upplevde alla nordiska länder igen tillväxt.

De nordiska länderna har en högre inkomst än EU-15, mätt med BNP per capita. Norges BNP per capita är så mycket som 70 procent över EU-15-genomsnittet, och Norge är faktiskt ett av de länder som har den högsta levnadsstandarden.

Gross domestic product in euro (PPP) per person

Bruttonationalprodukten per person i euro (PPP)

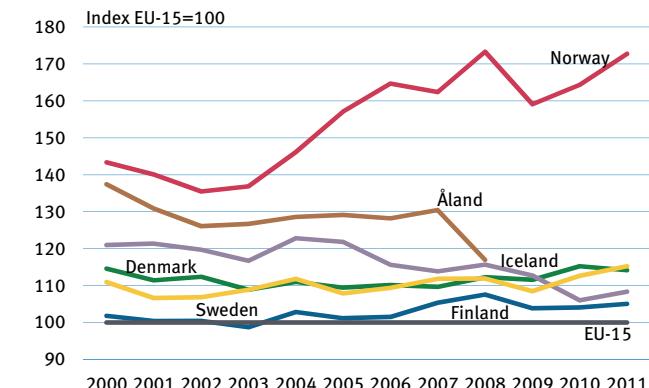

Figure 11.3

Naac04

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Factors behind economic growth

Private consumption has fallen through the crisis – but has gained pace again in 2010. The decline was most profound in Denmark, Finland and Iceland. Public consumption has, on the other hand, experienced positive growth rates – except for Iceland since 2008 and Denmark and Norway from 2010 to 2011. The general rise is due to the many fiscal initiatives to support economic growth and the financial and business sectors – and the need to finance higher social expenses because of the crisis.

From 2008 Iceland has experienced a fall in gross capital formation. This is after many years with an Icelandic growth particu-

larly driven by investments, which have more than tripled in the recent ten years. Iceland also holds a leading position compared to the other Nordic countries regarding growth in public consumption in the years from 2000 to 2008.

Faktorer bakom den ekonomiska tillväxten

Den privata konsumtionen har minskat på grund av krisen – men har tagit fart igen under 2010. Nedgången var djupast i Danmark, Finland och på Island. Den offentliga konsumtionen har däremot haft en positiv tillväxt – utom på Island från år 2008 och framåt och samt i Danmark och i Norge från 2010 till

2011. Den allmänna ökningen beror på många finanspolitiska initiativ för att stödja den ekonomiska tillväxten samt den finansiella sektorn och näringslivet – och behovet av att finansiera högre sociala utgifter på grund av krisen.

Sedan 2008 har Island upplevt en nedgång i bruttoinvesteringarna. Detta är efter många år med en isländsk tillväxt som har drivits av investeringar, vilka har mer än tredubblats de senaste tio åren. Island har också en ledande position i förhållande till de övriga nordiska länderna när det gäller tillväxt inom offentlig konsumtion under åren 2000 till 2008.

Private consumption at constant prices

Privat konsumtion i fasta priser

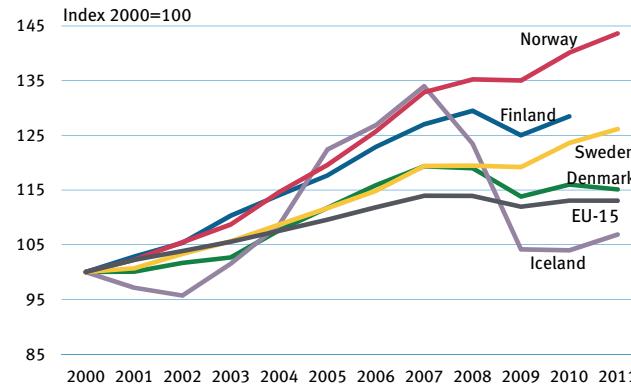

Figure 11.4

Public consumption at constant prices

Offentlig konsumtion i fasta priser

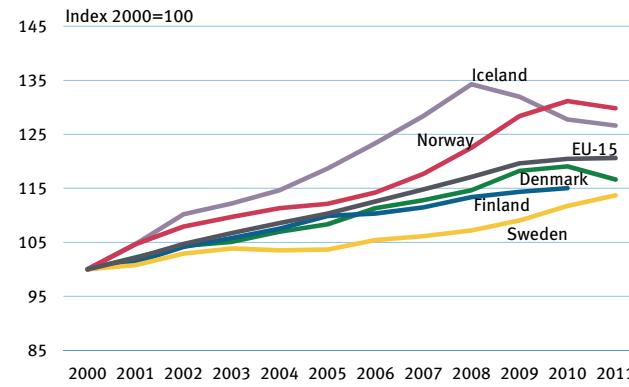

Figure 11.5

Gross fixed capital formation at constant prices

Fasta bruttoinvesteringar i fasta priser

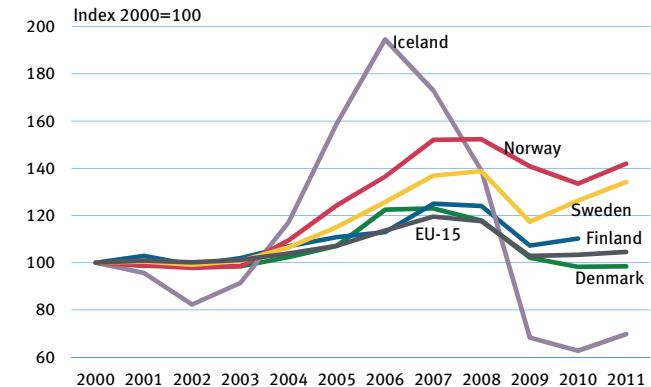

Figure 11.6

Foreign assets and liabilities

Recent years' large balance-of-payments surplus in Denmark, Finland, Norway and Sweden has reduced the countries' foreign debt. In addition to a balance-of-payments surplus or deficit, the size of a country's foreign debt and foreign assets is affected by the exchange rate and the price of securities.

Consequently, Finland's foreign debt increased noticeably when the price of technology shares increased drastically in the late 1990s due to a large proportion of these shares being owned by households, funds and companies abroad. In this way, these foreign owners held a greater claim on Finland. When share prices decreased drastically in 1999–2001 – especially those of technology shares – it also led to a marked decrease in Finland's net foreign debt.

Foreign assets and liabilities. End of 2011

Utländska tillgångar och skulder

Iceland's foreign debt has increased considerably and today the net debt accounts for almost six times of GDP. This means that Iceland (in net terms) owes the surrounding world values corresponding to six times the country's total production. Sweden also has foreign debts by the end of 2011, however, at a much smaller scale.

Utländska tillgångar och skulder

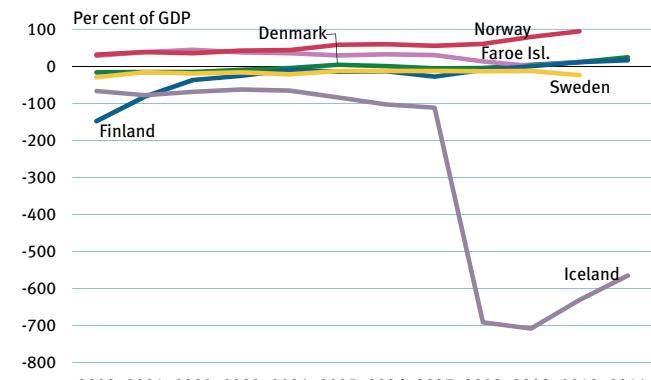
Senare års stora överskott i betalningsbalansen i Danmark, Finland, Norge och Sverige har minskat ländernas skuld till utlandet. Förutom över- eller underskott i betalningsbalansen påverkas storleken av ett lands utlandsskuld och utländska tillgångar av kurserna på valuta och värdepapper. Därför ökade Finlands utlandsskuld markant när kurserna på IT-aktier steg väldigt i

slutet på 90-talet, eftersom en stor del av dessa aktier ägdes av hushåll, fonder och företag i utlandet. De utländska ägarna fick därmed ett större krav på Finland. När aktiekurserna 1999–2001 sjönk drastiskt – särskilt kurserna på IT-aktier – medförde det på samma sätt en markant nedgång i Finlands nettoskuld till omvärlden.

Islands utlandsskuld har ökat avsevärt och i dag står nettoskulden för nästan sex gånger BNP. Detta innebär att Islands nettoskuld till omvärlden motsvarar sex gånger landets totala produktion. Sverige har också utländska skulder i slutet av 2011, men i mycket mindre skala.

Net foreign assets by end of year
Utländska tillgångar netto vid årets slut

Figure 11.7

■ Naac10
Source: Bank of Finland, Central Bank of Iceland and national statistical institutes.
Note: Faroe Islands, Norway and Sweden: 2010 data.
Not: Färöarna, Norge och Sverige: 2010 års uppgifter.

Table 11.2

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner nationell valuta
<i>Million national currency</i>							
Assets	4 693	19	700	4 450	6 958	8 695	Tillgångar
Liabilities	4 256	18	669	13 656	4 600	9 484	Skulder
Net assets	437	2	31	-9 207	2 358	-789	Nettotillgångar
<i>Per cent of GDP</i>							
Net assets	24	12	16	-565	94	-24	Nettotillgångar

■ Naac10
Source: Bank of Finland, Central Bank of Iceland and national statistical institutes.
Note: Faroe Islands, Norway and Sweden: 2010 data.
Not: Färöarna, Norge och Sverige: 2010 års uppgifter.

Balance of payments

The balance of payments is a statement of the values of economic transactions between the domestic economy and the rest of the world. Exports and imports of goods are the largest items on the balance of payments, respectively the revenue and expenditure account of the balance of payments. In 2011, all Nordic countries except Iceland and Finland had a surplus on the total balance of payments (current account, total). Norway accounts for a substantial foreign exchange surplus, which is due to revenue from exports of oil and gas.

Betalningsbalans

Betalningsbalansen är en redovisning av ett lands ekonomiska utbyte med utlandet. Exporten och importen av varor utgör de största posterna på intäkts- respektive utgiftssidan av betalningsbalansen. Med undantag för Island och Finland hade de nordiska länderna under 2011 överskott i den sammanlagda betalningsbalansen (bytesbalansen). Det svenska valutaöverskottet är extremt stort på grund av landets intäkter genom export av olja och gas.

Balance of payments, current account surplus

Bytesbalansöverskott

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Euro-area	Procent av BNP
2000	1.4	9.3	8.1	-10.2	15.0	4.0	-0.7	2000
2005	4.5	0.4	3.4	-16.0	17.7	6.8	-0.4	2005
2006	3.0	-0.1	4.3	-23.8	18.7	8.6	-1.2	2006
2007	1.4	-3.5	4.4	-16.4	13.0	9.5	0.1	2007
2008	3.0	-1.3	2.7	-24.5	17.8	9.1	-1.6	2008
2009	3.3	-1.1	1.8	-10.3	11.3	7.2	-0.3	2009
2010	5.7	5.9	1.4	-7.8	13.9	7.0	-0.4	2010
2011	6.5	..	-1.2	-7.1	16.4	7.1	0.0	2011

Source: Eurostat, Bank of Finland, Central Bank of Iceland, the Swedish Central Bank and national statistical institutes.

Table 11.3

Foto: ImageSelect

Foreign direct investment

Iceland and Sweden have the highest rate of foreign direct investment, both with regards to foreign companies investing in Iceland and Sweden and Icelandic and Swedish companies investing abroad. From 2009 to 2010 only Iceland has experienced growth in foreign direct investment, both inward and outward. However, looking at a larger time span of ten years all the Nordic countries have experienced growth in both inward and outward investments.

Iceland has been in a league of its own in this area. Foreign investment from Iceland has increased significantly and sharply especially from 2003 to 2007 from 16 to 135 per cent of GDP. The expansion of Icelandic companies into foreign markets has been a rapid process. Strong pension funds provided capital for investments, and the privatization of the banking system made new sources of financing available for companies wishing to expand their operations. Also inward investment to Iceland has increased sharply from 2003 but at a more moderate level compared with other Nordic countries. This pattern changed in 2007 with dramatic decreases in both outward and inward foreign direct investment.

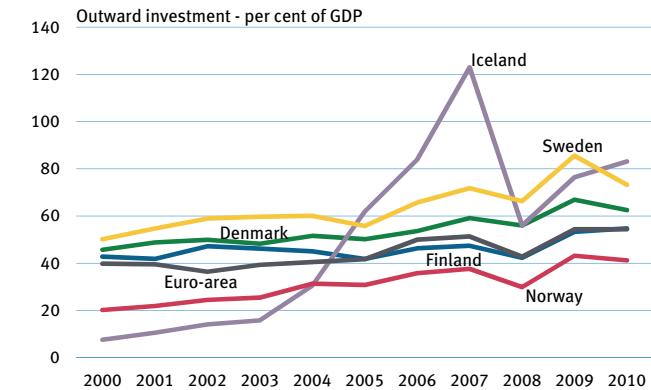
Utländska direktinvesteringar

Island och Sverige har den högsta andelen utländska direktinvesteringar, såväl genom att utländska företag investerar i Island och Sverige som att isländska och svenska företag investerar utomlands. Från 2009 till 2010 är det bara Island som har upplevt tillväxt i utländska direktinvesteringar, både inåt och utåt. Men när man tittar på en längre tidsperiod över tio år har alla de nordiska länderna haft en tillväxt i utländska direktinvesteringar, både inåt och utåt.

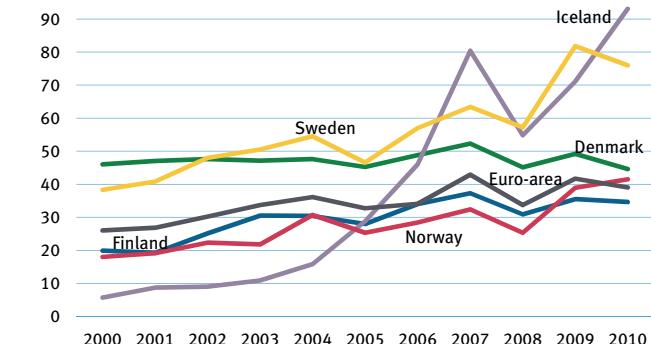
Island är i en klass för sig på detta område. Utländska investeringar från Island har ökat avsevärt, särskilt från 2003 till 2007 då investeringarna ökade från 16 till 135 procent av BNP. Utbyggnaden av isländska företag till utländska marknader har varit en snabb process. Starka pensionsfonder som kapital för investeringar och privatiseringen av banksystemet gav nya finansieringsmöjligheter för företag som ville expandera sin verksamhet. Även utländska investeringar på Island har ökat kraftigt från 2003, men på en mer måttlig nivå jämfört med de andra nordiska länderna. Detta mönster ändrades under 2007 med dramatiska minskningar av utländska direktinvesteringar både från utlandet och till utlandet.

Foreign direct investment – stock

Utländska direktinvesteringar – bestånd

Inward investment – per cent of GDP

Fodi01

Source: UNCTAD.

Note: Finland: Includes Åland.

Note: Finland: Inkluderar Åland.

Figure 11.8

Foto: ImageSelect

Manufacturing's proportion of the economy

Since the late 1990s, the Nordic manufacturing industry has accounted for a slightly declining proportion of the gross domestic product, with Norway as a distinct exception. Here, the manufacturing industry's proportion of GDP has increased from about 30 per cent to 35–40 per cent since 1999 – with a continued increasing trend due to the large oil and natural gas sector.

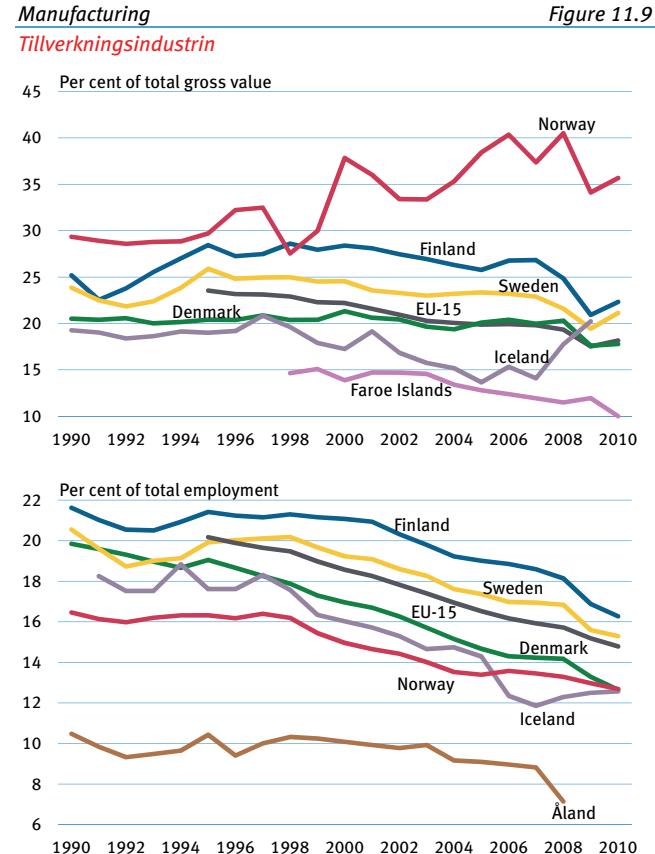
Despite growing production, the manufacturing industry accounts for a decreasing proportion of total employment in the Nordic countries. Among the Nordic countries, Finland is today the number one Nordic industrial country, as the manufacturing industry in Finland accounts for the greatest proportion of the country's jobs, i.e. 16 per cent. By way of comparison, Denmark, Norway and Iceland account for less than 13 per cent of total employment.

Industrins andel av bruttonationalprodukten

Sedan slutet på 1990-talet har industrien i Norden stått för en svagt vikande andel av bruttonationalprodukten med Norge som ett markant undantag. Där har industrens andel av BNP sedan 1999 ökat från 30 till 35–40 procent – med en fortsatt stigande tendens. Det är den stora olje- och gasproduktionen som här spelar en roll.

Trots ökande produktion utgör industrien en sjunkande andel av den totala sysselsättningen i de nordiska länderna. Finland är i dag Nordens industrieland nummer ett så tillvida att industrens andel av arbetsplatserna är högst i Finland, nämligen 16 procent. Som jämförelse står industrien i Danmark, Norge och på Island för mindre än 13 procent av den totala sysselsättningen.

Manufacturing Tillverkningsindustrin

■ Naac05 and Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Figure 11.9

The service sector's proportion of the economy

The service sector has increased drastically in all Nordic countries in the last 15 years and today accounts for about three fourths of all employed persons. Denmark, Norway, Iceland, Sweden and Åland have the largest proportion of employed in the service sector, i.e. 75–80 per cent of those employed, while the corresponding figure is 72 per cent in Finland.

The service sector is a little smaller if its proportion of total gross domestic product is measured compared to the share of employment. In Norway, the service sector accounts for 58 per cent of GDP, in Iceland for 67 per cent, in Finland for 68 per cent, in Sweden for 72 per cent and in Denmark for 77 per cent.

The service sector includes retail and wholesale trade, hotels, restaurants, transportation, communication, financial services, real estate sale, renting, business services and other services such as teaching and care of children, sick persons and the elderly – services typically rendered by the public sector in the Nordic countries.

Servicesektorns andel av bruttonationalprodukten

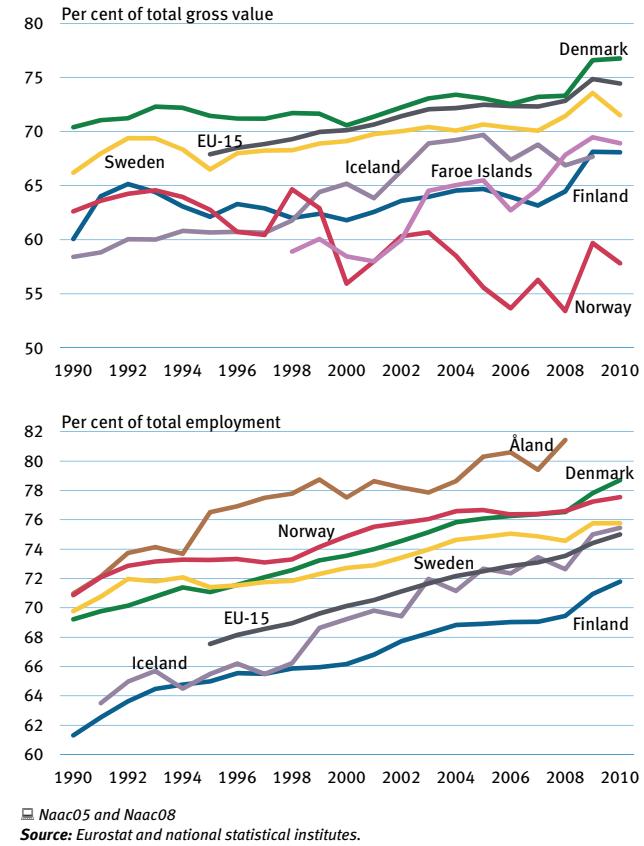
Servicesektor har växt markant i alla de nordiska länderna under de senaste 15 åren och står i dag för cirka tre fjärdedelar av all sysselsättning i Norden. Danmark, Norge, Island, Sverige och Åland har den största andelen sysselsatta inom servicesektor, nämligen 75–80 procent, medan motsvarande siffra i Finland är 72 procent.

Servicesektor är något mindre när man mäter dess andel av den totala bruttonationalprodukten än när man ser på dess andel av sysselsättningen. I Norge svarar servicesektor för 58 procent av BNP, på Island 67 procent, i Finland 68 procent, i Sverige 72 procent och i Danmark 77 procent.

Servicesektor omfattar detalj- och grossisthandel, hotell, restauranger, transport, kommunikation, finansiella tjänster, fastighetsmäklarverksamhet, uthyrning, affärsvärksamhet samt övriga tjänster som t.ex. undervisning och vård av barn, sjuka och gamla – tjänster som den offentliga sektorn vanligen tar hand om i de nordiska länderna.

The service sector Servicenäringarna

Figure 11.10

■ Naac05 and Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Foreign trade

Utrikeshandel

Nordic cooperation is characterized largely by the international community and the global challenges and opportunities. The Nordic countries, which are relatively small, can benefit greatly by obtaining common use in cooperation with other countries and institutions.

Small, open economies

The Nordic countries are small, open economies and thus export-depending countries. Foreign trade constitutes an important part of the economic activity. Nordic foreign trade in goods, measured as the average of imports and exports, amounts to more than one fourth of GDP in the Nordic countries. The Nordic economies are on this account hit hard by the severe downturn in the global economy in the recent years.

All the Nordic countries, except Finland, have a surplus in their balance of trade in 2011. Every year since 1995 Denmark, Norway and Sweden have all had considerably greater exports than imports.

Det nordiska samarbetet präglas till stor del av det internationella samhället och de globala utmaningarna och möjligheterna. De nordiska länderna, som är relativt små, kan vinna mycket på en gemensam användning i samarbete med andra länder och institutioner.

Små och öppna ekonomier

De nordiska länderna är små och därmed exportberoende länder. Utrikesvaruhandeln är en viktig del av den ekonomiska verksamheten. Utrikesvaruhandeln, uttryckt som ett medelvärde av import och export, uppgår till mer än en fjärdedel av de nordiska ländernas BNP. De nordiska ekonomierna har därför drabbats hårt av den kraftiga nedgången i den globala ekonomin under de senaste åren.

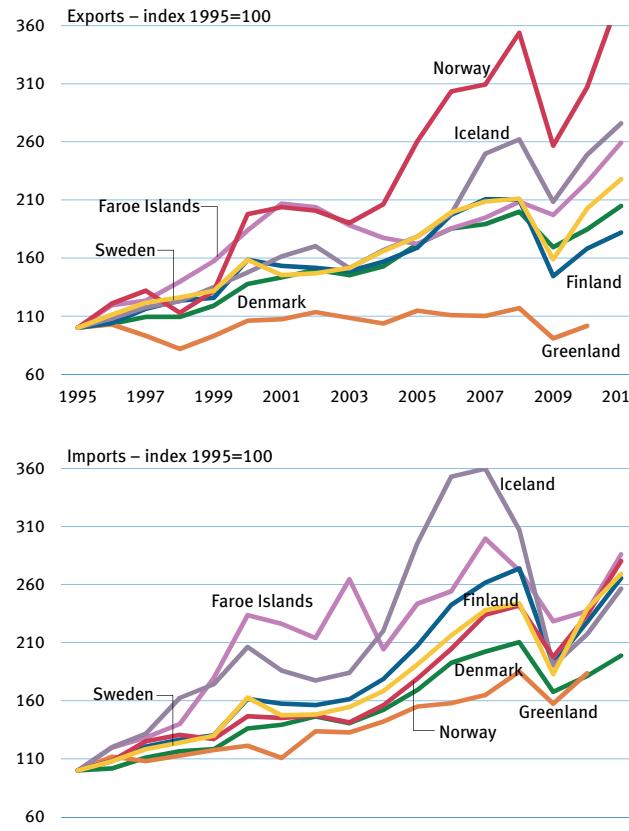
Alla nordiska länder, utom Finland, hade ett överskott i sin handelsbalans 2011. Sedan 1995 har Danmark, Norge och Sverige varje år haft en betydligt större export än import.

Foto: ImageSelect

Exports and imports

Export och import

Fotr43 and Fotr44

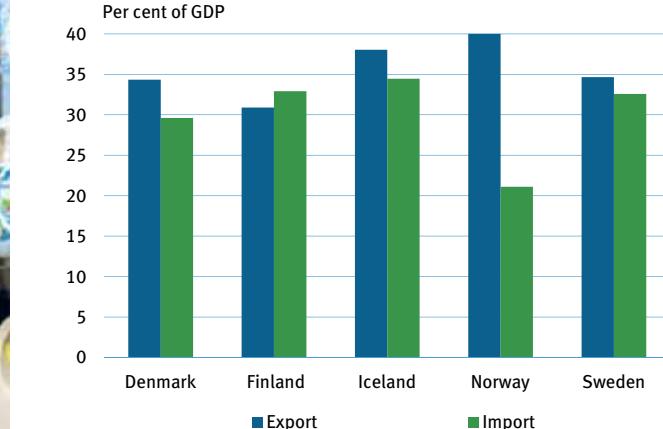
Source: National statistical institutes and Eurostat.

Figure 12.1

Exports and imports as per cent of GDP. 2011

Export och import i procent av BNP

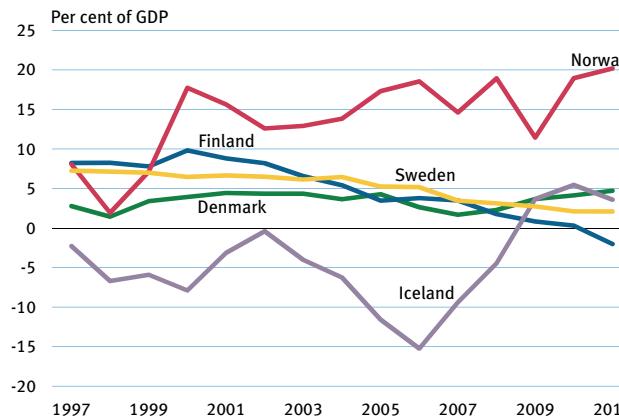
Naac01, Fotr44 and Fotr43

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Figure 12.2

Trade balance of goods as per cent of GDP
Handelsbalans för varor i procent av BNP

Figure 12.3

Fotr49 and Naac01

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Trade balance of goods
Handelsbalans för varor

Table 12.1

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner euro
<i>1990</i>								
Exports	28 973	327	355	20 832	1 247	26 560	45 192	Export
Imports	26 023	265	350	21 181	1 301	21 341	43 067	Import
Net exports	2 951	62	5	- 349	- 54	5 220	2 125	Nettoexport
<i>2011</i>								
Exports	81 468	725	288	56 743	3 842	127 584	134 506	Export
Imports	70 285	708	609	60 474	3 479	65 223	126 439	Import
Net exports	11 183	17	- 321	- 3 731	362	62 361	8 067	Nettoexport

■ Fotr49

Source: National statistical institutes and Eurostat.
Note: Greenland: 2010 data
Not: Grönland: 2010 års uppgifter

Foto: ImageSelect

Intra-Nordic trade

The trade between the Nordic countries is quite considerable. About one fifth of the countries' foreign trade is trade with other Nordic countries. The total population of the Nordic countries of 26.0 million people makes them to a far greater extent dependent on each other with respect to exports and imports, compared to for example Germany with a population of 82 million people. Swedish exports to the other Nordic countries account for a considerably higher share than combined Swedish exports to Germany and France – despite the fact that the total population of Germany and France is 147 million people, while Denmark, Finland, Iceland and Norway only have a total population of 16 million.

In 2011, around 22 per cent of the total exports from both Denmark and Sweden went to other Nordic countries. Other Nordic countries account for 17 per cent of Finnish exports, 12 per cent of Norwegian exports and only 8.5 per cent of the total exports in Iceland.

Inomnordisk handel

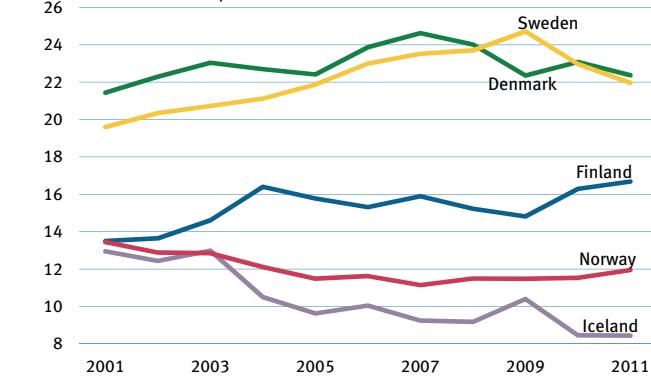
Den inomnordiska handeln är tämligen omfattande. Ungefär en femtedel av utrikeshandeln sker med andra nordiska länder. De nordiska länderna med tillsammans 26,0 miljoner invånare är export- och importmässigt mer beroende av varandra än t.ex. av Tyskland med 82 miljoner invånare. Sveriges export till övriga Norden är väsentligt större än den svenska exporten till Tyskland och Frankrike tillsammans trots att den sammanlagda folk-mängden i Tyskland och Frankrike är hela 147 miljoner, medan summan av invånarantalet i Danmark, Finland, Island och Norge endast uppgår till 16 miljoner.

År 2011 gick kring 22 procent av både Danmarks och Sveriges samlade export till andra nordiska länder. För Finlands del uppgår exporten till det övriga Norden till 17 procent, för Norges del till 12 procent, och för Islands del endast till 8,5 procent av den totala exporten.

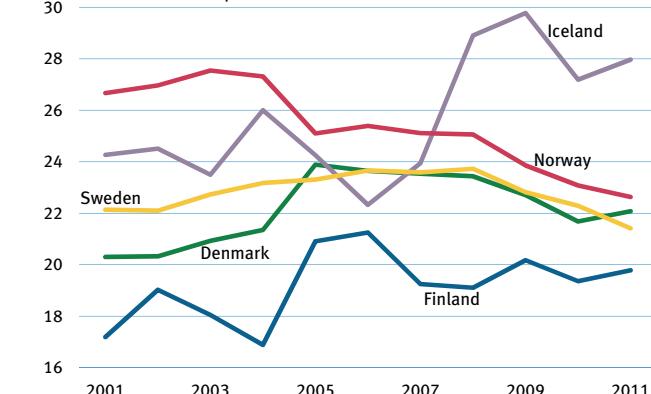
Intra-Nordic trade

Inomnordisk handel

Per cent of total exports

Per cent of total imports

Fotr43 and Fotr44

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Figure 12.4

Exports to and imports from other Nordic countries and the Baltics. 2011

Export till och import från de övriga nordiska länderna och Baltikum

Table 12.2

	Danmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Exports to:								Export till:
Million euro								Miljoner euro
Other Nordic countries	18 225	138	273	9 469	324	15 248	29 538	Övriga nordiska länder
<i>Per cent of total exports</i>								<i>Procent av total export</i>
Nordic total	22.4	19.0	94.9	16.7	8.4	12.0	22.0	Norden totalt
Denmark	.	7.5	91.0	2.0	2.3	3.4	6.1	Danmark
Faroe Islands	0.4	.	0.4	0.0	0.6	0.1	0.0	Färöarna
Greenland	0.5	0.5	.	0.0	0.3	0.0	0.1	Grönland
Finland	2.4	0.0	0.0	.	0.2	1.5	6.1	Finland
Iceland	0.3	6.4	2.2	0.0	.	0.4	0.1	Island
Norway	6.0	3.9	1.3	2.8	4.4	.	9.5	Norge
Sweden	12.8	0.8	0.0	11.8	0.6	6.5	.	Sverige
Baltics total	0.7	1.6	0.0	3.6	2.1	0.4	1.6	Baltikum totalt
Estonia	0.2	0.3	0.0	2.2	0.2	0.1	0.9	Estland
Latvia	0.2	0.0	0.0	0.8	0.0	0.1	0.3	Lettland
Lithuania	0.3	1.2	0.0	0.6	1.9	0.2	0.4	Litauen
<i>Imports from:</i>								<i>Import från:</i>
<i>Million euro</i>								<i>Miljoner euro</i>
Other Nordic countries	15 519	465	525	11 963	973	14 794	27 075	Övriga nordiska länder
<i>Per cent of total imports</i>								<i>Procent av total import</i>
Nordic total	22.1	65.7	86.4	19.8	28.0	22.7	21.4	Norden totalt
Denmark	.	26.3	60.1	3.0	6.2	6.3	8.1	Danmark
Faroe Islands	0.3	.	0.1	0.0	0.2	0.1	0.0	Färöarna
Greenland	0.5	0.0	.	0.0	0.1	0.0	0.0	Grönland
Finland	1.7	0.5	0.1	.	1.5	2.5	5.3	Finland
Iceland	0.2	8.1	1.0	0.0	.	0.3	0.0	Island
Norway	6.0	27.1	2.2	2.9	15.9	.	8.0	Norge
Sweden	13.4	3.4	22.5	13.9	3.9	13.4	.	Sverige
Baltics total	1.4	1.3	0.1	3.9	1.4	1.7	2.7	Baltikum totalt
Estonia	0.3	0.3	0.0	2.7	0.6	0.6	1.7	Estland
Latvia	0.5	0.2	0.0	0.8	0.4	0.4	0.4	Lettland
Lithuania	0.6	0.9	0.0	0.4	0.4	0.7	0.6	Litauen

Fot49

Source: National statistical institutes.

Note: Greenland: 2010 data

Note: Grönland: 2010 års uppgifter

Foto: ImageSelect

Did you know that ... in 1960 Germany was the most important trading partner for all the Nordic countries, when it comes to imports and United Kingdom was in second place. In 2011 this is still the case, but now with Russia in second place.

Visste du att ... 1960 var Tyskland den viktigaste handelspartner för alla de nordiska länderna när det gäller import och Storbritannien kom på andra plats. År 2011 är detta fortfarande fallet, men nu med Ryssland på andra plats.

Nordic exports to and imports from selected countries. 2011

Nordisk export till och import från vissa länder och regioner

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Per cent	Procent
Exports to:									
Total									
Nordic countries	22.4	19.0	94.9	16.7	8.4	12.0	22.0		Totalt Norden
EU-15 (excl. DK, Fl, SE)	39.9	43.2	4.9	33.4	71.7	64.5	37.4	EU-15 (exkl. DK, Fl, SE)	De 12 nya EU-länderna
12 new EU-countries	5.1	4.7	0.0	8.0	3.5	3.3	6.1		Ryssland
Russia	1.6	7.8	0.0	9.4	3.1	0.8	2.3		Övriga Europa
Other Europe	2.0	0.4	0.0	3.7	1.7	1.4	3.0		USA och Kanada
USA and Canada	6.7	10.2	0.0	6.7	4.1	6.9	7.1		Övriga Amerika
Other America	1.6	1.7	0.0	1.5	0.5	0.7	1.6		Japan
Japan	1.7	0.7	0.2	1.7	2.5	1.1	1.3		DAE-länderna
DAEs	2.9	0.5	0.0	2.9	0.8	2.2	3.1		Kina
China	2.2	1.9	0.0	4.7	0.9	1.8	3.3		Indien
India	0.4	0.0	0.0	1.1	0.1	0.3	1.1		Övriga världen
Rest of the world	7.0	11.7	0.0	11.6	3.2	3.0	13.5		
Imports from:									
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0		Import från:
Nordic countries	22.1	65.7	86.4	19.8	28.0	22.7	21.4		Totalt Norden
EU-15 (excl. DK, Fl, SE)	48.5	14.9	4.8	36.9	29.4	33.6	46.3	EU-15 (exkl. DK, Fl, SE)	De 12 nya EU-länderna
12 new EU-countries	7.5	5.5	0.8	7.7	4.9	7.0	8.5		Ryssland
Russia	1.5	0.2	0.0	18.3	0.9	2.1	5.6		Övriga Europa
Other Europe	2.1	0.6	0.4	1.5	2.6	2.4	1.9		USA och Kanada
USA and Canada	3.0	1.4	3.7	3.4	12.0	9.4	3.3		Övriga Amerika
Other America	1.4	2.7	0.2	1.2	3.2	1.3	0.7		Japan
Japan	0.5	0.9	0.7	0.7	1.6	2.2	1.5		DAE-länderna
DAEs	2.3	0.9	0.5	1.8	1.8	5.0	2.6		Kina
China	6.6	3.9	1.9	4.3	6.3	9.1	4.7		Indien
India	0.9	0.5	0.1	1.0	0.9	0.6	0.6		Övriga världen
Rest of the world	5.0	5.4	0.5	4.6	11.6	6.0	3.6		

Fotr49

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: DAEs (Dynamic Asian Economies): Hong Kong, Malaysia, Singapore, South Korea, Taiwan and Thailand.

Not: DAE-länderna (Dynamiska asiatiska ekonomier): Hongkong, Malaysia, Singapore, Sydkorea, Taiwan och Thailand.

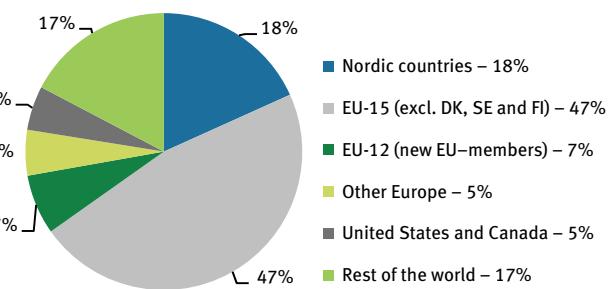
Table 12.3

Nordic exports and imports. 2011

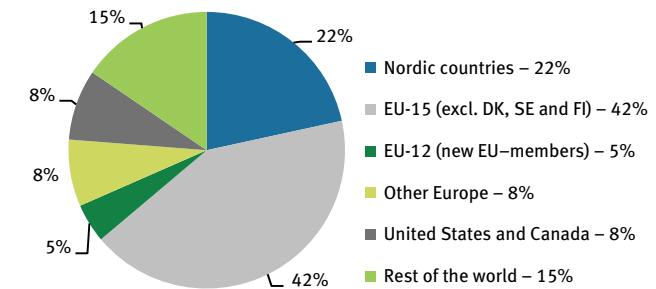
Figure 12.5

Nordisk export och import

Exports, per cent of total

Imports, per cent of total

Fotr49

Source: National statistical institutes and Eurostat.

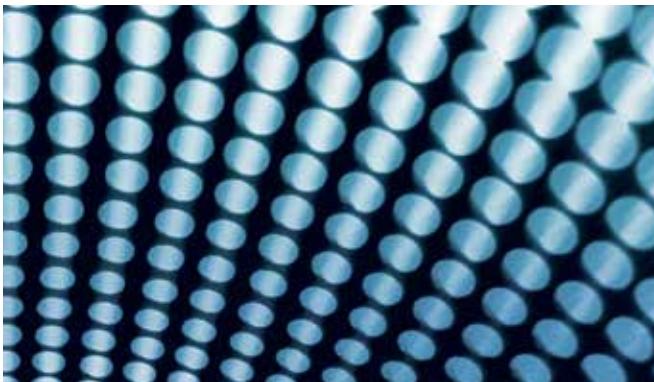

Foto: ImageSelect

Exports

EU-15 and the Nordic countries are the largest trade partners when it comes to exports – especially Germany. USA is also a major trading partner.

A common characteristic in the exports of the Nordic countries is a concentration on a few products. The exports of Greenland and the Faroe Islands are entirely dominated by fish and fish products, to a lesser extent in Iceland where aluminium exports also contribute significantly. Oil and gas are the predominant products exported by Norway, and Finnish exports are dominated by wood, paper and paper products and tel-

ecommunication equipment. Danish and Swedish exports are more equally distributed on different products, with processed food, pharmaceuticals and chemical products as the major Danish export products and cars, wood, paper products and telecommunication equipment as predominant in Swedish exports.

Export

När det gäller export av varor är handeln störst med EU-15, de nordiska länderna och, framför allt, Tyskland. USA är också en stor handelspartner.

Table 12.4

Exports by commodity, 2011

Export, fördelning på varor

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner euro
Million euro								Totalt
Per cent								Procent
Total	81 461	725	288	56 741	3 839	114 453	134 477	
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Food and live animals	16.7	84.3	89.8	2.2	40.5	6.1	3.8	Livsmedel och levande djur
Beverage and tobacco	1.0	0.0	0.0	0.3	0.2	0.1	0.5	Drycker och tobak
Crude materials, inedible	4.4	1.1	0.9	7.1	1.4	1.3	6.6	Råvaror, icke ätbara
Mineral fuels, lubricants and related materials	10.0	1.7	0.0	9.8	1.9	67.9	8.0	Mineralbränslen, smörjoljor och tillhörande material
Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.6	0.1	0.0	0.0	2.0	0.2	0.1	Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter
Chemicals and related products	15.9	0.1	0.0	8.5	3.0	2.9	10.5	Produkter av kemiska och närstående industrier
Manufactured goods classified chiefly by material	9.5	0.6	0.3	30.2	43.9	7.9	19.5	Bearbetade varor
Machinery and transport equipment	25.2	12.0	3.8	29.9	4.6	7.8	40.1	Mask. och apparater samt transportmedel
Miscellaneous manufactured articles	14.4	0.2	1.0	5.7	2.1	2.3	8.4	Diverse färdiga varor
Other commodities and transactions	2.3	0.0	4.3	6.3	0.5	3.6	2.5	Övriga varor

■ Fotr46

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Greenland: 2010 data

Not: Grönland: 2010 års uppgifter

Gemensamt för de nordiska ländernas export är koncentrationen på ett begränsat antal produkter. Grönlands och Färöarnas export domineras helt av fisk och fiskprodukter, något som också, om än mindre uttalat, gäller Island, vars aluminiumexport bidrar med en anseelig del av exporten. Norges export domineras av olja och gas, Finlands av trävaror, papper och pappersvaror samt telekomutrustning. Dansk och svensk export är mer jämnt fördelad på ett antal huvudsakliga exportvaror, i Danmarks fall livsmedelsprodukter, mediciner och kemiska produkter och i Sveriges fall bilar, trävaror, pappersprodukter och telekomutrustning.

Imports

Germany is completely dominant when it comes to Nordic imports. However, the Nordic countries also have considerable imports from Russia, the Netherlands and the United Kingdom. As something quite new, China is now also among the countries from which the Nordic countries buy goods for large amounts of money.

Import

Tyskland dominérar också helt de nordiska ländernas import. Norden har emellertid också en betydande import från Ryssland, Nederländerna och Storbritannien. Nytt är att även Kina nu kan räknas till de länder som Norden köper varor från för betydande summor.

Imports by commodity, 2011

Import, fördelning på varor

Table 12.5

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner euro
Million euro	70 240	708	609	60 450	3 477	65 223	126 344	Totalt
Per cent								Percent
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Food and live animals	11.9	14.1	16.8	5.4	8.7	6.1	7.3	Livsmedel och levande djur
Beverage and tobacco	1.2	1.5	3.1	0.9	1.1	1.0	0.9	Drycker och tobak
Crude materials, inedible	3.1	2.9	1.3	8.6	13.8	7.4	3.4	Råvaror, icke ätbara
Mineral fuels, lubricants and related materials	9.2	21.3	..	21.7	14.4	6.3	14.3	Mineralbränslen, smörjoljor och tillhörande material
Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.8	2.5	0.1	0.2	0.7	0.9	0.4	Animaliska och vegetabiliska oljor och fetter
Chemicals and related products	11.9	7.6	5.9	10.3	9.3	9.2	11.1	Produkter av kemiska och närliggande industrier
Manufactured goods classified chiefly by material	14.8	10.3	11.1	12.0	11.9	14.8	14.3	Bearbetade varor
Machinery and transport equipment	37.1	34.0	24.2	34.0	29.6	45.0	41.5	Mask. och apparater samt transportmedel
Miscellaneous manufactured articles	8.4	5.7	11.8	5.2	10.3	7.9	6.6	Diverse färdiga varor
Other commodities and transactions	1.5	0.1	2.7	1.7	0.1	1.5	0.2	Övriga varor

Fotr45

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Note: Greenland: 2010 data

Not: Grönland: 2010 års uppgifter

Public finance and prices

Offentlig ekonomi och priser

The Nordic countries are often characterized as public welfare societies because the public sector takes care of many different tasks in addition to defence, law, public order and safety. Tax rates are also among the highest in the world.

National budgets are the governments' way of mapping out the direction of economic policy. Governments use budgets to pursue their policies, and the effects can be felt in households, businesses and other organisations. The state budget itself is affected by external circumstances such as the general domestic and international macro-economic climate.

Tax policy is closely linked to the national budget and economy.

De nordiska länderna betecknas ofta som välfärdssamhällen, eftersom den offentliga sektorn sköter många olika uppgifter förutom försvar och rättsväsende. Skatterna är också bland de högsta i världen.

I statsbudgeten anger regeringarna den ekonomiska politikens inriktning. Statsbudgeten är ett viktigt verktyg för regeringspolitiken och berör både hushåll, företag och organisationer. Statsbudgeten påverkas i sin tur av yttrre omständigheter som det ekonomiska läget såväl inom ett lands gräns som i omvärlden.

Skattepolitik har en stark koppling till samhällsekonomi och statsbudget.

Foto: ImageSelect

Foto: ImageSelect

General government expenditure

In all the Nordic countries, a large proportion of government expenditure is spent on social goods, and all the countries share the same pattern of public expenditure – high levels of expenditure for social security, health care and education. A minor proportion is spent on investments in public buildings and to subsidize trade and industry.

Offentliga utgifter

I alla nordiska länder går en stor del av utgifterna till sociala förmåner och i alla länderna visar de offentliga utgifterna samma mönster – höga utgiftsnivåer för social trygghet, sjukvård och utbildning. En mindre del används till investeringar i offentliga byggnader och för att subventionera näringslivet.

General government expenditure by type of transaction. 2011

Offentliga utgifter efter transaktionsstyp

Table 13.1

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
<i>Million euro</i>								
Expenditure, total	138 946	982	1 241	103 530	4 653	155 211	198 536	Utgifter, totalt
Of which consumption expenditure	68 625	550	910	45 719	2 546	75 122	102 759	Härav offentlig konsumtion
Intermediate consumption	23 735	175	408	21 219	1 181	35 514	35 514	Kostnad för varor och tjänster i produktionen
Compensation of employees	44 384	403	503	26 660	1 463	47 529	54 294	Personalkostnader
Taxes, payable	364	0	..	0	..	0	5 082	Utgifter till skatter
Interest payments ¹⁾	4 509	20	..	3 897	469	3 897	4 771	Räntor m.m. ¹⁾
Subsidies, payable	6 242	23	68	3 311	171	6 611	4 737	Subventioner
Social cash benefits	41 083	208	..	47 074	835	47 074	54 421	Sociala kontantförmåner
Social transfers in kind	3 688	45	..	7 522	2	7 522	13 935	Sociala naturaförmåner
Current transfers to the private sector and the rest of the world	6 707	65	186	8 847	206	8 847	10 564	Transfereringar till den privata sektorn och till utlandet
Gross capital formation ²⁾	5 116	114	59	10 839	226	10 839	12 463	Investeringar, brutto ²⁾
Investment grants	-	-	-	-	-	-	-	Investeringsbidrag
Capital transfers to other sectors	3 119	3	15	647	102	647	1 171	Kapitaltransfereringar till övriga sektorer

■ Pubs11

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: 1) Consolidated data = current and capital transfers and interest payments to other general government units eliminated. 2) Includes acquisitions less disposals of non-financial non-produced assets. Faroe Islands: 2010 data.

Greenland: 2009 data.

Note: 1) Konsoliderade uppgifter = löpande och kapitaltransfereringar samt räntor till andra offentliga myndigheter är eliminerade. 2) Inkluderar anskaffningar reducerade med disponibla icke-finansiella och icke-producerade tillgångar.

Färöarna: 2010 års uppgifter. Grönland: 2009 års uppgifter.

General government expenditure by function. 2010

Offentliga utgifter efter ändamål

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Percent
Total	100.0	100.0	95.4	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
General public services	15.5	11.1	11.2	13.0	17.2	10.2	13.3	Allmänna offentliga tjänster
Defence	2.9	0.0	2.7	2.8	0.1	3.3	3.0	Försvar
Public order and safety	1.8	2.5	3.6	2.8	2.7	2.2	2.6	Rättsväsen etc.
Economic affairs	6.3	10.7	11.0	8.8	13.6	9.6	8.7	Ekonomiska angelägenheter
Environmental protection	1.1	1.9	1.4	0.5	1.3	1.5	0.6	Miljöskydd
Housing etc.	1.5	1.1	4.4	0.9	4.8	1.6	1.4	Bostäder etc.
Health	12.3	13.8	12.7	14.2	15.3	16.5	13.5	Hälsovård
Recreation, culture and religion	2.9	2.8	3.5	2.2	7.2	2.9	2.3	Fritidsverksamhet, kultur och religion
Education	13.7	16.8	18.9	11.8	16.2	13.0	13.3	Utbildning
Social protection	42.0	39.4	25.9	43.1	21.7	39.2	41.2	Social trygghet

Pubs13

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Greenland: 2008 data.

Not: Grönland: 2008 års uppgifter.

Did you know that ... the role taxes play in the Nordic countries as part of GDP has risen considerably over the last 50 years. In the beginning of the sixties the share ranged between 20 and 30 per cent of GDP to now between 36 and 48 per cent.

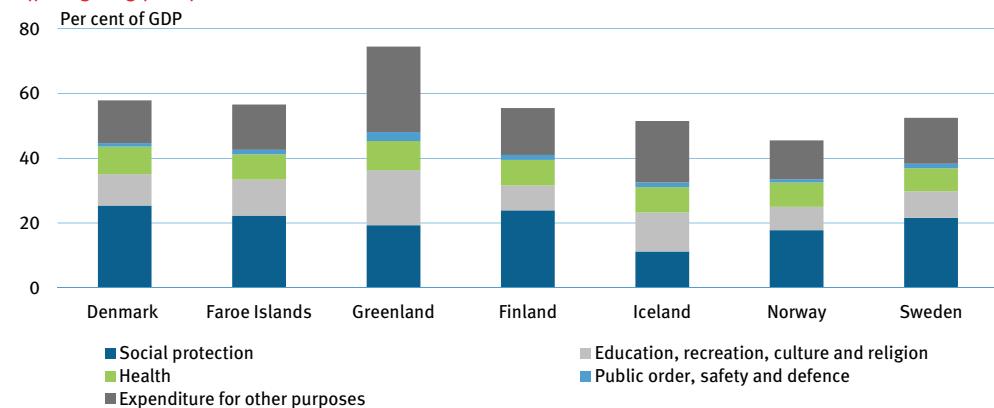
Visste du att ... den roll skatter spelar som en del av BNP i de nordiska länderna har ökat betydligt under de senaste 50 åren. I början av sextioalet varierade andelen mellan 20 och 30 procent av BNP till nu mellan 36 och 48 procent.

Table 13.2

General government expenditure by function. 2010

Offentliga utgifter efter ändamål

Figure 13.1

Pubs13

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Greenland: 2008 data. Finland: Includes Åland.

Not: Grönland: 2008 års uppgifter. Finland: Inkluderar Åland.

General government revenue

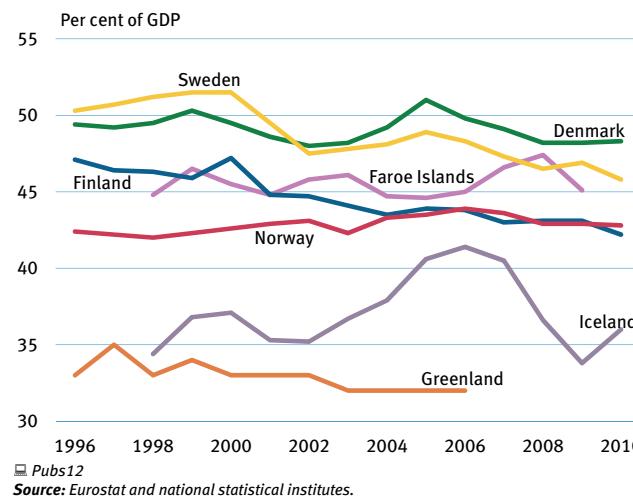
General government expenditure is normally financed by means of taxes and social security contributions, which account for 36 to 48 per cent of GDP in the Nordic countries. The tax rate is the highest in Denmark and the lowest in Iceland.

In the Nordic countries, taxes and social security contributions account for 75 to 87 per cent of total public revenue. Finland and Norway have the lowest proportions. In addition to tax revenues, revenues can for example come from capital revenue

The Nordic countries have different tax structures. For example, income taxes are more important in Denmark than in the other Nordic countries. On the other hand, social security contributions are of less importance in Denmark.

Taxes and compulsory social security contributions

Skatter och obligatoriska lagstadgade sociala avgifter

Taxes. 2011

Skatter

	Denmark	Faroe Islands	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Miljoner euro
Million euro							
Gross domestic product (GDP)	239 772	1 738	179 721	10 099	311 855	346 669	Bruttonationalprodukt (BNP)
General government revenue, total	134 283	922	101 881	4 210	176 635	182 891	Offentliga sektorns inkomst, totalt
Taxes and compulsory social security contributions in per cent of GDP	115 001 48.0	768 44.2	75 968 42.3	3 623 35.9	135 240 43.4	158 863 45.8	Skatter och obligatoriska lagstadgade sociala avgifter i procent av BNP

Pubs10 and 12

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: Faroe Islands: 2009 data. Norway and Sweden: 2010 data.

Not: Färöarna: 2009 års uppgifter. Norge och Sverige: 2010 års uppgifter.

Offentliga inkomster

De offentliga utgifterna finansieras vanligen med skatter och sociala avgifter, vilka i Norden utgör mellan 36 och 48 procent av BNP. Skattekvoten är högst i Danmark och lägst på Island.

Skatter och sociala avgifter i Norden svarar för 75–87 procent av de totala offentliga intäkterna. Finland och Norge har den lägsta andelen. Förutom skatteinkomster kann intäkterna till exempel komma från kapitalinkomster.

Skattestrukturen skiljer sig åt mellan de nordiska länderna. Inkomstskatten har t.ex. en större betydelse i Danmark än i de övriga nordiska länderna. Å andra sidan spelar de sociala avgifterna en mindre roll i Danmark.

Table 13.3

Budget deficit

For a number of years, all the Nordic countries, except Iceland, have had a general government surplus. This changed dramatically in 2010, when only Norway and Sweden came out with a surplus amounting to 11.2 and 0.3 per cent of GDP respectively. The other Nordic countries had deficits as a result of the financial crisis. Most other West European countries had a general government deficit.

In the Nordic countries, general government gross debt varies between 40 and 48 per cent of GDP – except for Iceland (89 per cent). Consequently, all the Nordic countries, except Iceland, meet the so-called convergence criteria that apply to the EU member countries. The convergence criteria stipulate, among other things, that the member countries must not have a budget deficit of more than 3 per cent of GDP and that the gross debt must not exceed 60 per cent of GDP.

General government surplus/deficit and debt. 2010

Offentliga sektorns överskott/underskott och skuld

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	
Gen. gov. surplus: million euro	- 5 850.1	- 4 506.3	- 741.7	34 927.7	872.7	Off. överskott: miljoner euro
Per cent of GDP	- 2.5	- 2.5	- 7.8	11.2	0.3	Procent av BNP
Gen. gov. debt: million euro	101 002.2	86 974.0	8 506.6	155 927.3	145 454.0	Off. skuld: miljoner euro
Per cent of GDP	42.9	48.4	89.5	43.7	39.4	Procent av BNP
<i>Million euro</i>						<i>Miljoner euro</i>
Total financial assets	132 851.0	220 154.0	6 448.0	689 918.7	270 562.9	Totala fin. tillgångar
Total liabilities	128 964.2	103 912.0	11 517.5	158 905.5	181 538.0	Totala skulder
Net debt	- 3 886.8	- 116 242.0	5 069.4	- 531 013.2	- 89 024.9	Nettoskuld
Net debt as per cent of GDP	1.6	65.0	-53.3	168.4	25.5	Nettoskuld i procent av BNP

■ Pubs14

Source: Eurostat.

Budgetunderskott

Under ett antal år hade alla de nordiska länderna utom Island ett offentligt överskott. Detta ändrades under 2010, då endast Norge och Sverige hade ett överskott vilket uppgick till 11,2 och 0,3 procent av BNP. De övriga nordiska länderna hade underskott som en följd av den finansiella krisen. De flesta andra västeuropeiska länder hade också ett offentligt underskott.

Den offentliga sektorns bruttoskuld i de nordiska länderna varierar mellan 40 och 48 procent av BNP – med undantag för Island (89 procent). Alla de nordiska länderna, utom Island, uppfyller därmed de s.k. konvergenskriterierna för EU:s medlemsländer. Konvergenskriterierna innebär bland annat att medlemsländerna inte får ha ett budgetunderskott på mer än 3 procent av BNP och att den offentliga sektorns bruttoskuld inte får överstiga 60 procent av BNP.

Debt

In all the Nordic countries, gross debt has amounted to less than 60 per cent of GDP since 2000, except for Iceland. Compared to the 17 euro-countries, which, in 2011, had an average gross debt of 87 per cent of GDP and a general government deficit of 6 per cent, the Nordic countries constitute strong public finances.

When it comes to net debt, Denmark and Iceland are the only Nordic countries which owe more money than their financial assets. The public sectors in the other countries all have negative net debts, i.e. net positive financial assets.

Skuld

Sedan 2000 har alla de nordiska länderna, utom Island, haft en bruttoskuld på mindre än 60 procent av BNP. Jämfört med de 17 euroländerna, vilka år 2011 tillsammans hade en genomsnittlig bruttoskuld på 87 procent av BNP och ett offentligt underskott på 6 procent, uppvisar de nordiska länderna stora offentliga finanser.

Ser man på nettoskulden är det endast den offentliga sektorn i Danmark och på Island som är skyldig mera pengar än man har tillgodo havanden. Den offentliga sektorn i de andra länderna har en negativ nettoskuld, alltså en positiv finansiell nettoförmögenhet.

General government gross debt

Offentliga sektorerna bruttoskuld

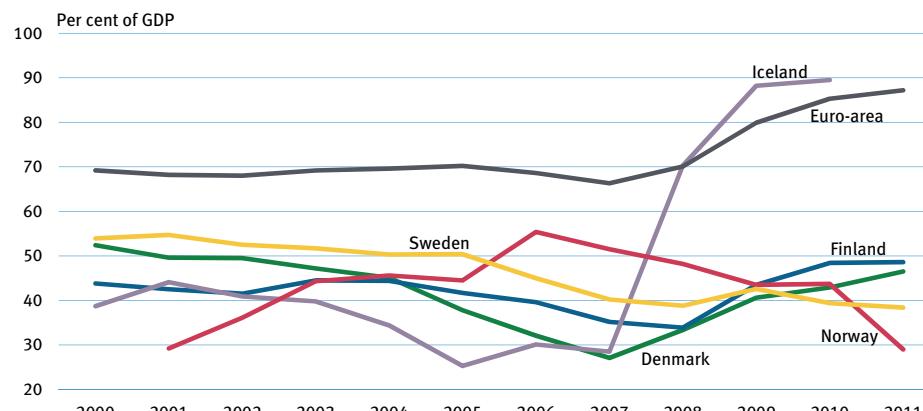

Figure 13.3

Pubs14

Source: Eurostat and national statistical institutes.

General government net debt

Offentliga sektorerna nettoskuld

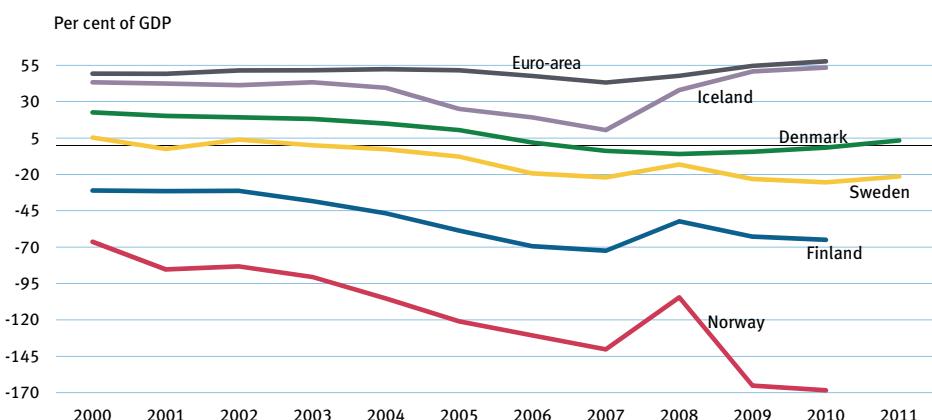

Figure 13.4

Pubs14

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Development aid

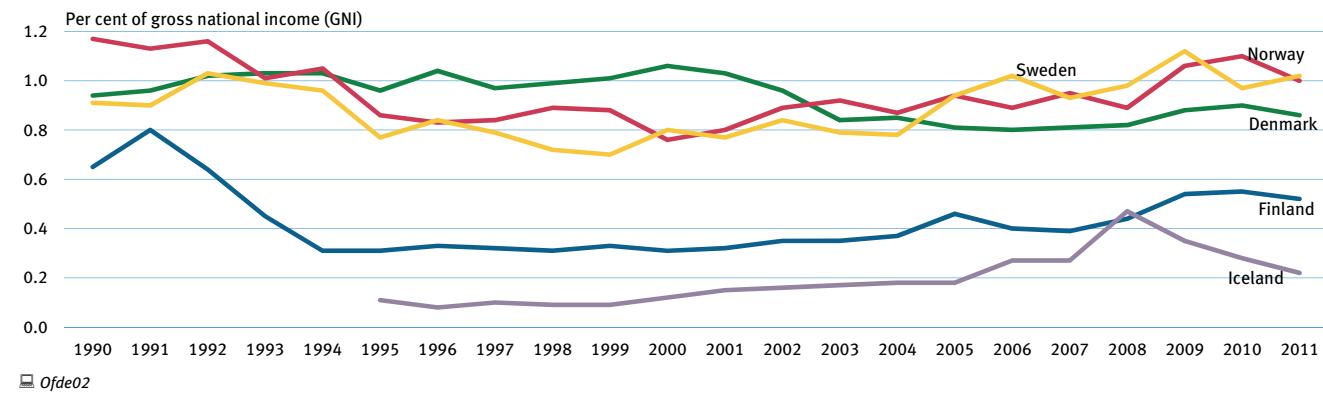
From 2010 to 2011, the Nordic countries lowered their development aid, measured as a percentage of the gross national income (GNI), except for Sweden. Norway, Sweden and Denmark are among the countries in the world that contribute with the largest development aid in relation to their national income. As a percentage of gross national income, Finland's development aid is at the same level as the OECD countries' average amount of development aid as share of total GNI.

Internationellt bistånd

Från 2010 till 2011, sänkte de nordiska länderna, med undantag för Sverige, sitt utvecklingsbistånd, mätt i procent av bruttonationalinkomsten (BNI). Danmark, Norge och Sverige hör till de länder i världen som, i förhållande till nationalinkomsten, ger det största biståendet. Mätt i procent av bruttonationalinkomsten är Finlands internationella bistånd av samma storlek som genomsnittet av OECD-ländernas bistånd räknat som andel av BNI.

Government aid to developing countries

Statligt internationellt bistånd

■ Ofde02

Source: OECD, Icelandic International Development Agency and national statistical institutes.

Figure 13.5

Table 13.5

Government aid to developing countries

Statligt internationellt bistånd

2010	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	2010
<i>Net disbursements in million USD</i>						
Total	2 871	1 333	29	4 580	4 533	Totalt
Bilateral flow	2 109	839	21	3 561	2 915	Bilateralt flöde
Multilateral flow	762	494	8	1 019	1 618	Multilateralt flöde
Per cent of GNI	0.91	0.55	0.29	1.10	0.97	Procent av BNI
2011						2011
<i>Net disbursements in million USD</i>						
Total	2 981	1 409	26	4 936	5 606	Totalt
Bilateral flow	2 203	854	17	3 751	3 665	Bilateralt flöde
Multilateral flow	777	555	9	1 185	1 942	Multilateralt flöde
Per cent of GNI	0.86	0.52	0.22	1.00	1.02	Procent av BNI

■ Ofde02

Source: OECD.

Government aid to developing countries by purpose

Statligt internationellt bistånd efter ändamål

Table 13.6

	Denmark	Finland	Norway	Sweden	Per cent of total bilateral commitments
Education	6.6	3.9	7.4	4.1	Utbildning
Health	1.3	3.8	3.4	4.0	Hälsa
Population	2.9	3.3	2.1	2.6	Befolkningspolitik
Water supply and sanitation	8.1	9.2	1.4	1.6	Vattenförsörjning och sanitet
Government and civil society	22.5	16.5	18.1	24.4	Regeringen och det civila samhället
Other social infrastructure/service	3.4	2.8	2.3	2.2	Övrig social infrastruktur/service
Transport and communications	3.3	2.5	0.1	1.0	Transport och kommunikation
Energy	0.8	2.4	4.8	2.0	Energi
Other economic infrastructure	6.3	1.7	0.9	1.6	Annan ekonomisk infrastruktur
Agriculture, forestry, fishing	4.7	13.3	14.3	2.8	Jordbruk, skogsbruk, fiske
Industry, mining and construction	7.7	1.5	1.5	1.6	Industri, gruv- och anläggningsindustrin
Trade and tourism	0.1	1.0	0.6	..	Handel och turism
Multisector	8.1	10.5	10.1	8.8	Sektorövergripande
Programme assistance	6.2	1.2	5.6	4.3	Programstöd
Debt relief	2.7	..	0.5	..	Skuldlätnader
Emergency aid	9.1	11.5	8.6	13.1	Katastrofhjälp
Other purposes or unspecified	6.2	14.9	18.3	25.9	Andra ändamål eller ospecifierat

 Ode03

Source: OECD.

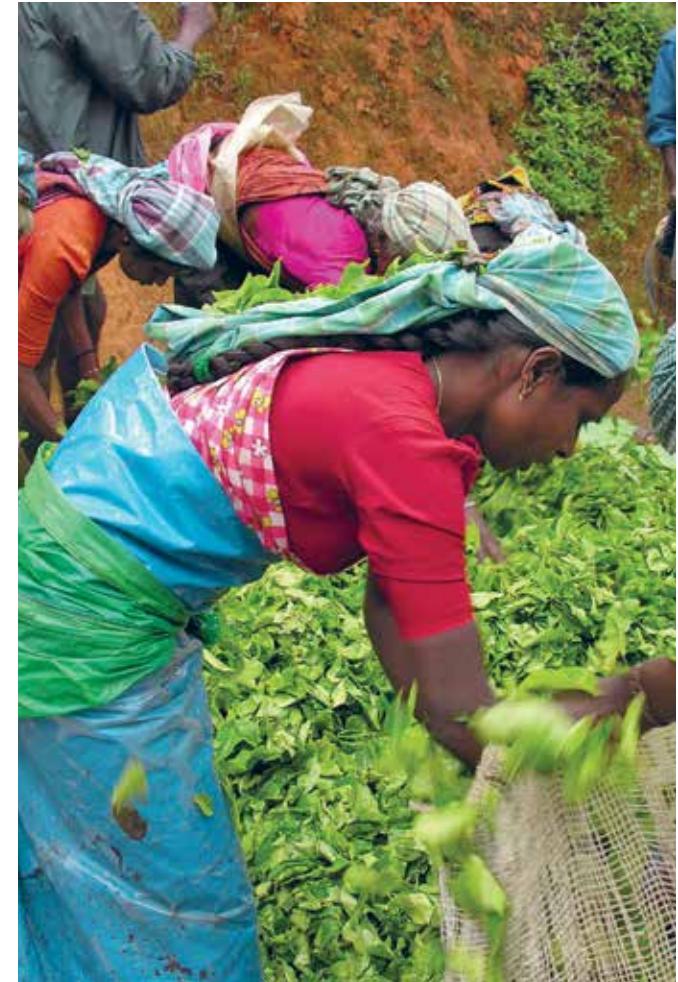

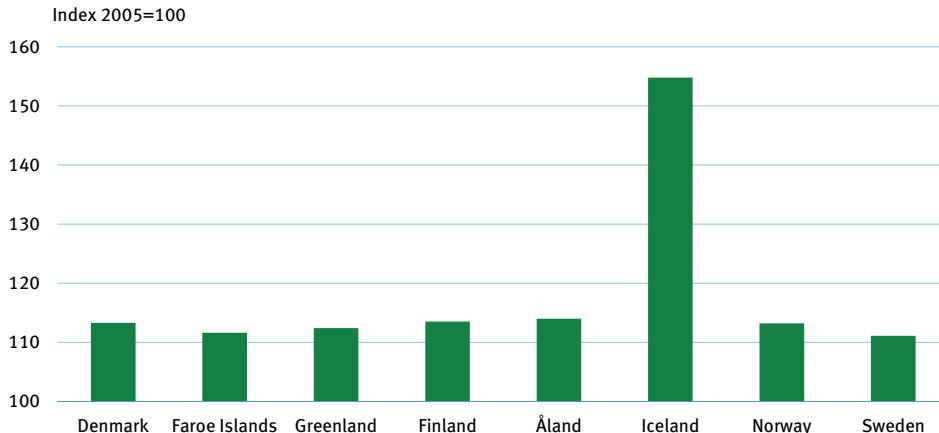
Foto: ImageSelect

Consumer prices

The consumer price index is an indicator of developments in the general level of prices. The consumer index is split into several different sub-indices to enable analysis of specific groups of products and services where the changes have been most significant. All the Nordic countries have experienced moderate price increases since the late 1990s. During the period from 2005, though, consumer prices have increased a lot in Iceland, by almost 50 per cent. Sweden has had the lowest increase of all the Nordic countries during the same period – by 13 per cent.

Consumer price index. 2011

Konsumentprisindex

Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Greenland: 2008 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Grönland: 2008 års uppgifter.

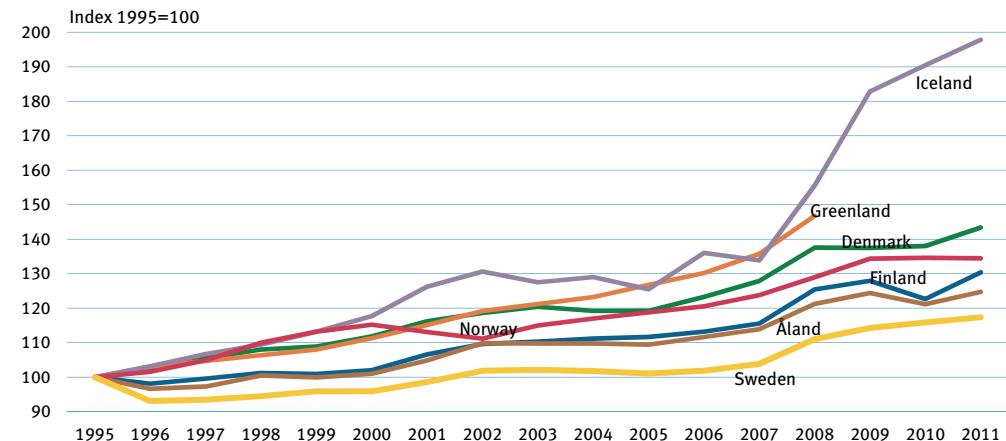
Konsumentpriser

Konsumentprisindexet är en indikator på förändringen i den allmänna prisnivån. Indexet är uppdelat i flera olika delindex för att man skall kunna analysera enskilda grupper av varor och tjänster där förändringarna varit särskilt märkbara. Alla de nordiska länderna har haft måttliga prisökningar sedan slutet av 1990-talet. Sedan 2005 har konsumentpriserna ökat mycket på Island (med nästan 50 procent). Sverige har haft den längsta ökningen av alla de nordiska länderna under samma period, nämligen 13 procent.

Figure 13.6

Consumer price index: Food and non-alcoholic beverages

Konsumentprisindex: Livsmedel och alkoholfria drycker

Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland.

Not: Finland: Inkluderar Åland.

Konsumentprisindex

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
	Index 2005=100								Index 2005=100
Total	113.3	111.6	112.4	113.5	114.0	154.8	113.2	111.1	Totalt
Food and non-alcoholic beverages	120.3	117.3	115.8	116.8	114.0	157.7	113.2	116.2	Livsmedel och alkoholfria drycker
Alcoholic beverages and tobacco	122.2	121.4	120.4	122.7	123.0	170.2	124.1	123.1	Alkoholhaltiga drycker och tobak
Clothing and footwear	98.2	103.6	101.6	102.7	96.0	150.8	79.1	110.8	Kläder och skor
Housing, water, electricity, fuels	120.1	122.7	114.4	122.8	131.6	149.0	121.4	118.1	Bostäder, vatten, elektricitet, bränslen
Furnishings, household equipment	109.2	97.8	108.7	109.9	110.2	167.2	106.0	98.5	Inventarier, hushållsutrustning
Health	109.8	104.5	114.2	108.2	105.5	138.6	118.8	107.8	Hälsovård
Transport	112.6	113.5	107.5	111.0	110.4	187.9	116.1	115.3	Transport
Communications	95.0	95.8	91.2	89.1	88.6	133.2	86.4	80.4	Kommunikationer
Recreation and culture	102.4	100.5	99.4	104.1	103.9	138.9	108.5	94.0	Rekreation och kultur
Education	128.0	117.7	..	121.8	157.6	124.0	117.9	..	Utbildning
Restaurants and hotels	117.5	118.5	..	119.0	120.8	142.4	124.4	121.7	Restauranger och hotell
Miscellaneous goods and services	114.5	120.0	109.5	113.8	115.4	146.8	115.4	115.8	Diverse varor och tjänster

■ Pric01

Source: National statistical institutes.

Note: Finland: Includes Åland. Greenland: 2008 data.

Not: Finland: Inkluderar Åland. Grönland: 2008 års uppgifter.

Foto: ImageSelect

Price levels

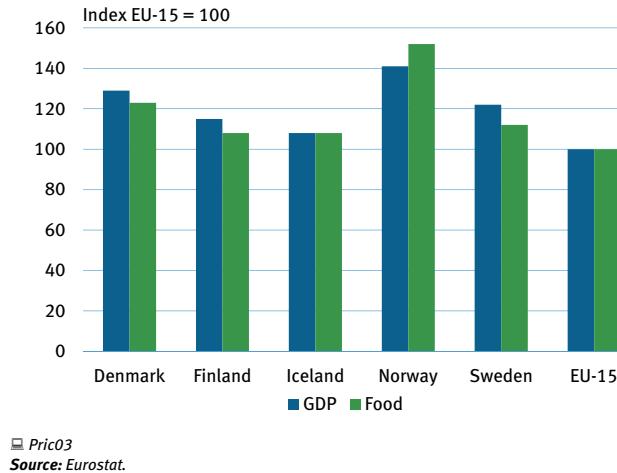
The price levels in the five Nordic countries in 2011 for food only and for all goods and services included in the gross domestic product (GDP), respectively, are shown here. In both cases the average price level in the 15 western European countries is fixed at index 100 (EU-15=100). The prices on which the price comparisons are based are the prices paid by the consumers, i.e. the prices including VAT and other taxes. The price level indices are calculated by means of the PPP exchange rates since the official exchange rates do not typically reflect the real differences in price levels. Specifically, price level indices are calculated as the ratio between PPP exchange rates and the official exchange rates.

Food is particularly expensive in Norway and Denmark. In 2011, the price level of food in these two countries was 52 per cent (Norway) and 23 per cent (Denmark) higher than the EU-15 average. Finland and Iceland were the least expensive Nordic countries with respect to food.

The price differences between the Nordic countries are smaller in respect of the aggregate price level, i.e. the prices of all goods and services included in GDP. Here, Iceland is the least expensive country with a 2011 price level 8 per cent higher than the EU-15 average, while Norway is the most expensive with a price level 41 per cent higher than the EU-15 average.

Price levels. 2011

Prisnivåer

Pric03

Source: Eurostat.

Figure 13.8

Prisnivåer

Prisnivåer i de fem nordiska länderna år 2011 för livsmedel respektive samtliga varor och tjänster som ingår i bruttonationalprodukten visas i tabell- och diagramdelen. I båda fallen är den genomsnittliga prisnivån i de 15 "gamla" EU-länderna satt till 100 (EU-15=100). De priser som ligger till grund för jämförelserna är de priser som konsumenterna måste betala, alltså priser inklusive moms och andra avgifter. Prisnivåindexen har beräknats med hjälp av köpkraftspariteter då de officiella valutakurserna inte avspeglar de verkliga skillnaderna i prisnivåerna. Rent konkret har prisnivåindexen beräknats som förhållandena mellan köpkraftspariteterna och de officiella valutakurserna.

Livsmedel är särskilt dyrt i Norge och Danmark. I de två länderna låg prisnivån på livsmedel år 2011 52 procent (Norge) och 23 procent (Danmark) över EU-15-genomsnittet. Finland och Island var Nordens billigaste länder när det gäller livsmedel.

Prisskillnaderna mellan de nordiska länderna är mindre när det gäller den samlade prisnivån, d.v.s. priser på samtliga varor och tjänster som ingår i BNP. Här är Island det billigaste landet med en prisnivå år 2011 som ligger 8 procent över EU-15-genomsnittet, medan Norge är dyrast med en prisnivå 41 procent över EU-15-genomsnittet.

GDP per capita in purchasing power

Exchange rates do not adjust for differences in price levels between the countries. Therefore, the GDP of the different countries converted into a common currency using ordinary exchange rates will not only reflect real differences in GDP (and thus also in GDP per capita), but also differences in the price levels between the countries. Converting GDP using ordinary exchange rates thus gives a misleading picture. Such converting overestimates the size of the GDP of countries with relatively high price levels and underestimates the GDP of countries with low price levels. If, on the other hand, the PPP exchange rates are used, an adjustment is made for the difference in the price levels of the individual countries. Consequently, the PPP exchange rates should be applied in converting countries' GDP into a common currency for comparing GDP and GDP per capita.

The differences in GDP per capita between the Nordic countries are reduced significantly when PPP exchange rates are applied rather than the misleading official exchange rates. In 2011, the wealth level of all Nordic countries measured by a PPP-based index for GDP per capita was above the EU-15 average. Norway exceeded the EU average by as much as 73 per cent, Denmark with 14 per cent came in second. Iceland had a GDP per capita that was 1 per cent higher than the EU-15 average.

Gross domestic product per capita. 2011

Bruttonationalprodukten per person

	PPP exchange rates	Official exchange rates	
<i>Index EU-15=100</i>			<i>Index EU-15=100</i>
Denmark	114	148	Danmark
Finland	105	122	Finland
Iceland	101	109	Island
Norway	173	242	Norge
Sweden	115	141	Sverige
France	98	105	Frankrike
Germany	109	108	Tyskland
Italy	92	89	Italien
Netherlands	120	124	Nederländerna
United Kingdom	99	95	Storbritannien
Poland	57	33	Polen
Estonia	61	41	Estland
Latvia	53	33	Lettland
Lithuania	56	33	Litauen
Euro-area	99	97	Euro-området
United States	135	120	USA
Japan	92	..	Japan

■ Pric04

Source: Eurostat.

Note: Poland: 2010 data.

Note: Polen: 2010 års uppgifter.

Table 13.8

BNP i köpkraft

De vanliga valutakurserna korrigeras, som nämnts, normalt inte skillnaderna i prisnivåer mellan länderna på ett korrekt sätt. Därför kommer de olika ländernas BNP, omräknade till en gemensam valuta genom användning av vanliga valutakurser, inte bara att avspeglar verkliga skillnader i BNP (och därmed också BNP per invånare), utan också skillnader i prisnivåer mellan länderna. Att räkna om BNP genom användning av vanliga valutakurser ger därför en missvisande bild. En sådan omräkning övervälder storleken av BNP för länder med relativt höga prisnivåer och undervärderar BNP i länder med låga prisnivåer. Används däremot PPP, korrigeras skillnader i ländernas prisnivåer. Därför bör PPP användas vid omräkning av olika länders BNP till en gemensam valuta när avsikten är att jämföra ländernas BNP och BNP per invånare.

Skillnaderna mellan de nordiska ländernas BNP per invånare blir betydligt mindre när man använder PPP i stället för de officiella valutakurserna. Samtliga nordiska ländernas välfärdsnivå, mätt genom ett PPP-baserat index för BNP per invånare, låg år 2011 över EU-15-genomsnittet. Norge låg hela 73 procent över EU-15-genomsnittet, Danmark med 14 procent kom på andra plats. Island hade ett BNP per invånare som låg 1 procent över EU-15-genomsnittet.

Exchange rates. The cost of euro and US dollar in Nordic currencies

Table 13.9

Växelkurser. Priset på euro och US dollar mätt i de nordiska ländernas valutor

	Danish krone	Finnish mark/euro	Icelandic krona	Norwegian krone	Swedish krona	
<i>Average value of 1 euro</i>						
1990	7.8737	4.8640	74.2900	7.9660	7.5202	1990
1995	7.2460	5.6440	83.7500	8.2858	9.3319	1995
2000	7.4537	1.0000	72.6100	8.1109	8.4465	2000
2005	7.4519	1.0000	78.1350	8.0073	9.2849	2005
2011	7.4505	1.0000	161.4194	7.7900	8.9183	2011
<i>Average value of 1 USD</i>						
1990	6.1853	3.8233	58.3100	6.2544	5.9100	1990
1995	5.6053	4.3658	64.7800	6.3369	7.1300	1995
2000	8.0903	0.9236	78.8700	8.8058	9.1718	2000
2005	6.0034	1.2441	62.8579	6.4450	7.4775	2005
2011	5.3621	1.3920	116.0686	5.6070	6.6760	2011

 Pric02

Source: Central Bank of Denmark, Norway and Iceland, Bank of Finland and Sweden.

Foto: Ingram

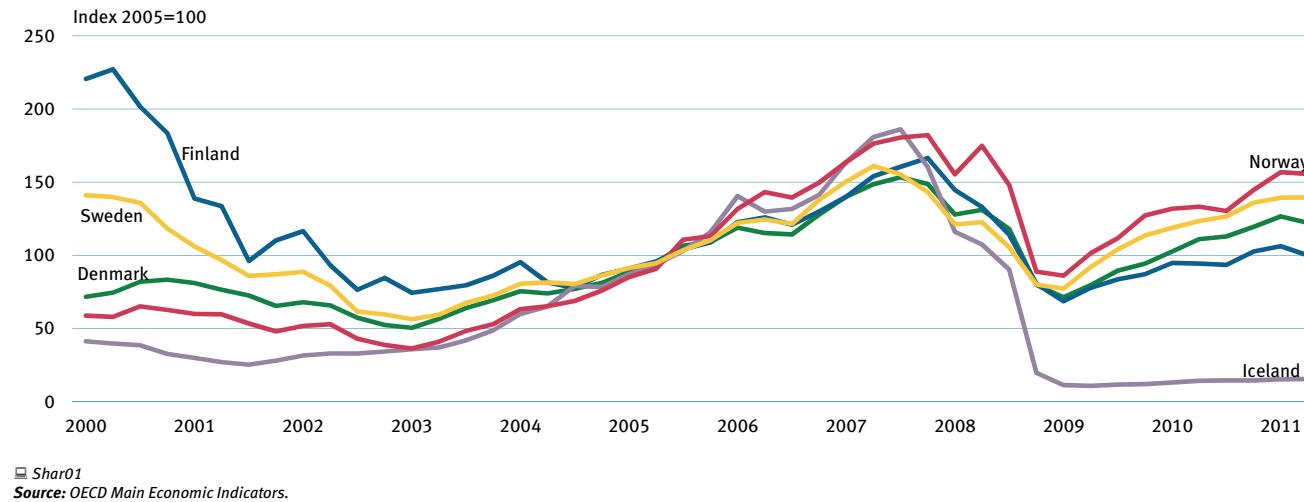
Share prices

The generally sound economic development of the Nordic countries is also reflected in increased share prices. From 2003 to the spring of 2007, share prices have increased markedly in all Nordic countries – and definitely more than in the remaining West European countries. The price increases occurred after considerable decreases from 2000 to 2002, when especially Finnish shares – and especially shares in technological companies – experienced very drastic fluctuations.

From the end of 2007, Nordic shares have decreased drastically as a result of the general crisis in the world economy. However, there was a turning point in 2009 with rising share prices.

Share prices

Aktiekurser

Aktiekurser

Den allmänt goda ekonomiska utvecklingen i de nordiska länderna har också resulterat i stigande aktiekurser. Från 2003 och fram till våren 2007 gick aktiekurserna upp markant i hela Norden – och klart mer än i de övriga västeuropeiska länderna. Kursökningarna kom efter betydande fall åren 2000–2002, då i synnerhet de finska aktierna – och speciellt aktierna i teknologiföretag – undergick mycket våldsamma svängningar.

Sedan slutet av 2007 har alla de nordiska aktiekurserna fallit som ett resultat av den ekonomiska krisen. Under 2009 nåddes dock en vändpunkt följd av stigande aktiekurser.

Figure 13.9

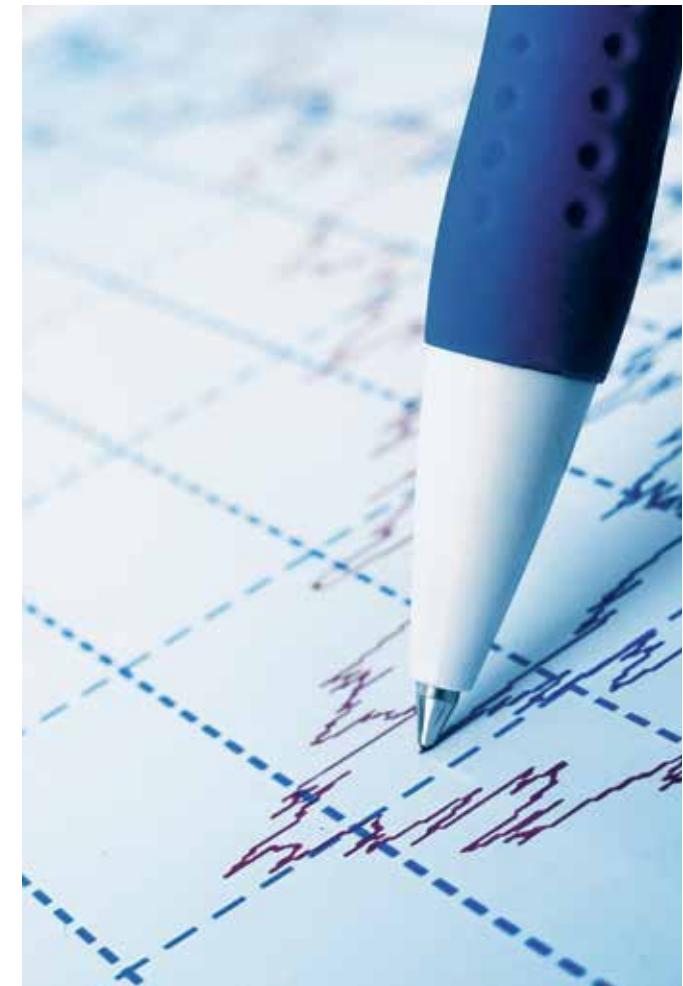

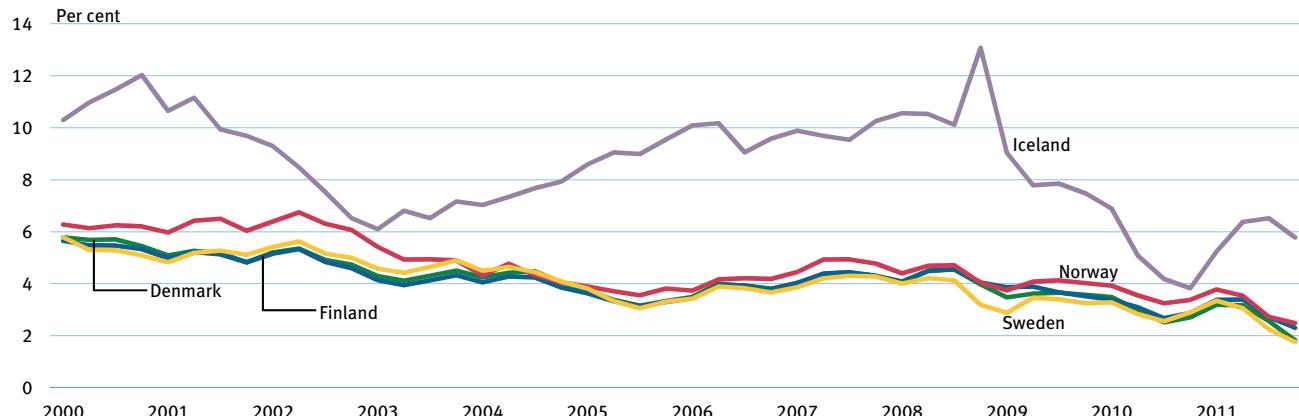
Foto: Ojo Images

Interest rate development

In the recent 15 years, the interest rate has decreased in the Nordic countries – with Iceland as an exception. In 1990, the long-term interest rate, which is of importance to business investments and to the financing of dwellings, had a level of about 11 per cent in Denmark and Norway and one of about 13 per cent in Finland and Sweden. In 2005, the interest rate had dropped to about 3–4 per cent in Denmark, Finland, Norway and Sweden. After a few years with a slightly higher interest rate, it is in the beginning of 2009 again 3–4 per cent in these countries. The interest rates are in 2011 just around 2 per cent in most of the Nordic countries. This is a historically low interest rate.

Long term interest rates

Långfristig ränta

Source: OECD Main Economic Indicators.

Iceland is the exception, and here the interest rate of non-indexed 5-year bonds reached its lowest level of 6 per cent already in 2003. Since 2003, the Icelandic interest rates have moved upwards and were in the first quarter of 2008 10.6 per cent. Since then the interest rate has fluctuated drastically as a result of the financial crisis in Iceland. The interest rate was as high as 13.1 per cent in the fourth quarter of 2008 and had fallen to 9.0 per cent the next quarter. By the end of 2011, the Icelandic interest rate was close to 6 per cent well above the rest of the Nordic countries.

Figure 13.10

Ränteutvecklingen

Räntan har de senaste 15 åren fallit i de nordiska länderna – med undantag för Island. Den långa räntan, som är väsentlig för näringslivets investeringar och för finansiering av bostäder, låg 1990 på en nivå omkring 11 procent i Danmark och Norge samt på omkring 13 procent i Finland och Sverige. År 2005 hade räntan fallit till 3–4 procent i Danmark, Finland, Norge och Sverige. Under de senaste åren har räntan stigit något, men i början av 2009 var den igen ungefär 3–4 procent i dessa länder. Räntorna har fortsatt att falla och är 2011 just kring 2 procent i de flesta nordiska länderna. Det är en historiskt låg ränta.

Island är undantaget, där räntan för icke-indexerade 5-års obligationer nådde sin längsta punkt på 6 procent redan 2003. Sedan 2003 har den isländska räntan rört sig uppåt och var första kvartalet 2008 10,6 procent. Sedan dess har räntan varierat kraftigt till följd av den finansiella krisen på Island. Räntan var så hög som 13,1 procent under det fjärde kvartalet 2008 och hade följande kvartal sjunkit till 9,0 procent. I slutet av 2011 var den isländska räntan nära 6 procent högre än i övriga Norden.

Agriculture, forestry and fishery

Jordbruk, skogsbruk och fiske

The primary sector comprising agriculture, forestry and fishery only accounts for a small part of total employment in the Nordic countries: from 2.2 per cent of employment in Sweden to 6.0 per cent of employment in Iceland. However, the sector indirectly forms the basis for a considerable part of production and employment. This is partly due to the fact that products from agriculture, forestry and fishery are used as raw materials in manufacturing and in other industries. And partly due to the fact that the capital-intensive primary sector requires many goods and services from other sectors. For example agricultural machinery, wood-cutting equipment, fishing vessels etc., as well as maintenance and services incidental to this machinery and equipment.

The primary sector also – both directly and indirectly – accounts for substantial exports in the Nordic countries. For example, two-thirds of all Danish agricultural products are exported. In Sweden and Finland – and to a smaller extent in Norway – forestry and the associated industries – wood industry and paper industry – account for a considerable share of total exports. In Norway, fishery plays a major role, and in Iceland, the Faroe Islands and Greenland fishery is by far the dominant industry, both with respect to production and exports.

Basnäringarna, jordbruk, skogsbruk och fiske, står i dag för en anspråkslös del av den samlade sysselsättningen i de nordiska länderna: från 2,2 procent i Sverige till 6,0 procent på Island. Indirekt utgör emellertid dessa näringar grunden för en mycket betydande produktion och sysselsättning. Dels därför att produkterna från jordbruk, skogsbruk och fiske ingår som råvaror i industrien och andra näringar, dels därför att basnäringarna, som är mycket kapitalkrävande, har behov av många varor från andra näringsgrenar, t.ex. lantbruksmaskiner, skogsmaskiner, fiskebåtar m.m. samt underhåll och service för all denna utrustning.

Basnäringarna svarar också, både direkt och indirekt, för en anseelig export i Norden. I Danmark exporterar jordbruket två tredjedelar av sin produktion till utlandet. I Sverige och Finland, samt i mindre omfattning i Norge, är det skogsbruket och de anknutna näringsgrenarna, trä- och pappersindustri, som utgör en betydande del av den samlade exporten. I Norge spelar fisket en betydande roll och på Island, Färöarna och Grönland är det den helt dominerande näringen, såväl när det gäller produktion som export.

Foto: ImageSelect

Agriculture

The primary agricultural areas in the Nordic countries are found in Denmark, southern Sweden and a belt extending from south-western Finland through central Sweden. Agriculture in the Nordic countries is characterized by a high degree of regulation – previously pursuant to national law, now pursuant to EU regulations, as the three main agricultural countries in the North, Denmark, Finland and Sweden, are members of the European Union.

For many years, the structural development has been moving towards fewer and larger holdings. In the Nordic countries, arable land is used for two main purposes: food production or the production of fodder for animals. In Denmark more than half of the arable land (60 per cent) is used for grain production – some for direct human consumption, some for animal consumption. In Finland, which comes second, it is 49 per cent. In Sweden, 38 per cent of the arable land is used for grain production and in Norway 29 per cent. In the other Nordic countries, hay and fodder production predominate. Barley and wheat are the main grains in all the Nordic countries. In Finland, Åland, Norway and Sweden, oats also play a major role.

Jordbruk

De huvudsakliga jordbruksområdena i de nordiska länderna finns i Danmark, i södra Sverige och i ett bälte som sträcker sig från sydvästra Finland genom centrala Sverige. Jordbruket i de nordiska länderna kännetecknas av hård reglering – tidigare på grund av inhemska lagar, nu på grund av EU-reglering, eftersom de tre viktigaste jordbruksländerna i Norden, d.v.s. Danmark, Finland och Sverige, är medlemmar i den Europeiska unionen.

Under många år har strukturförändringen rört sig mot färre och större jordbruksföretag. I de nordiska länderna används åkermarken för produktion av livsmedel och djurfoder. I Danmark används mer än hälften (60 procent) av åkermarken till spannmålsproduktion – dels för direkt konsumtion av mänskor, dels till djurfoder. I Finland, som ligger näst högst, är det 49 procent. I Sverige brukas 38 procent av åkermarken också i första hand för spannmålsproduktion och i Norge 29 procent. I de andra nordiska länderna domineras hö- och foderproduktionen. Korn och vete är huvudgrödorna i alla nordiska länder. I Finland, Norge, Sverige och på Åland spelar även havre en stor roll.

Foto: Ojo Images

Table 14.1

*Crop and grain production. 2011**Produktion av grödor och spannmål*

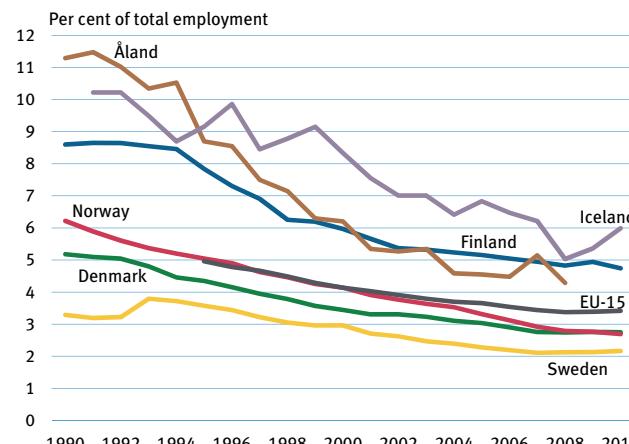
	Denmark	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	1 000 ton
1 000 tonnes							
Crops							Grödor
Potatoes	1 620	673	16	7	298	882	Potatis
Sugar beets	2 700	676	5	-	..	2 493	Sockerbetor
Fodder beets	284	..	-	-	Foderbetor
Ley and other fodder crops	27 769	7 805	..	352	2 412	4 627	Vall och andra foderväxter
Oleiferous plants	508	115	1	-	8	274	Oljeväxter
Grain							Spannmål
Total	8 794	3 668	11	10	1 039	4 653	Totalt
Wheat	4 831	975	4	-	265	2 227	Vete
Rye	294	78	1	-	16	127	Råg
Barley	3 250	1 514	3	9	460	1 409	Korn
Oats	225	1 043	4	-	220	692	Havre
Mixed grain	138	57	-	-	..	198	Blandsåd

Agri04 and Agri05

Source: National statistical institutes, Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry, Finland, and the Swedish Board of Agriculture.

Agriculture, forestry and fishery
Jordbruk, skogsbruk och fiske

Figure 14.1

Naac08

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Foto: Ojo Images

Forestry

The forest is a major resource in Finland and Sweden and, to a lesser extent, in Norway. It is only a very limited resource in Denmark and especially in Iceland. Greenland and the Faroe Islands have no natural forests because of the climate, but they do have smaller planted forests.

There is a considerable production of wood for industrial use in Finland and Sweden. For example, Finland and Sweden together represent 13.2 per cent of the world production of wood pulp, which is a major export item for these two countries.

Skogsbruk

Skogen är en stor resurs i Finland och Sverige och, i mindre utsträckning, i Norge. I Danmark och i synnerhet på Island är skogen endast en begränsad resurs. Grönland och Färöarna har inga naturliga skogar på grund av klimatet, men de har mindre planterade skogar.

Det finns en avsevärd produktion av virke för industribruk, särskilt i Finland och Sverige. Exempelvis står Finland och Sverige tillsammans för 13,2 procent av världspröduktionen av pappersmassa som är en stor exportprodukt för dessa två länder.

Production of forest products. 2010

Produktion av träprodukter

Table 14.2

	Denmark	Finland	Norway	Sweden	
<i>1 000 cubic meter</i>					
Industrial roundwood	1 588	45 977	8 322	66 300	Industriellt rundvirke
Saw logs and veneer logs	891	19 993	4 369	35 100	Sågtimmer och fanerstock
Wood-based panels	435	1 347	567	702	Träpanel
<i>1 000 tonnes</i>					
Wood pulp	7	10 508	2 021	11 876	Pappersmassa
Paper and paperboard	432	11 758	1 695	11 410	Papper och papp
<i>Per cent of world production</i>					
Industrial roundwood	0.1	4.0	0.5	4.3	Industriellt rundvirke
Saw logs and veneer logs	0.1	2.3	0.5	4.1	Sågtimmer och fanerstock
Wood-based panels	0.2	0.5	0.2	0.3	Träpanel
Wood pulp	-	6.2	1.2	7.0	Pappersmassa
Paper and paperboard	0.1	2.9	0.4	2.8	Papper och papp
<i>Procent av världspröduktionen</i>					

Source: FAO.

Foto: BeeLine

Fishery

In the three largest Nordic fishing nations, Denmark, Iceland and Norway, codfish and herring for consumption dominate the catch. Mackerel has always been an important fish for consumption in Norway. In Norway and Iceland, a large quantity of capelin is caught, which is both used for consumption and as raw material for the oil and fish meal industry. In Denmark, it is mainly sand eel that is used in the oil and fish meal industry. In Denmark sprat is also used, and in Norway more than half of the catch of blue whiting goes to the fish meal industry.

For the Faroe Islands, Greenland and Iceland, fishery is the hub of the economy, but fishery also has a measurable impact on the national budget in Denmark and Norway. In Greenland, almost 90 per cent of the export value stems from fishing. In Iceland, the percentage is 39.3 and, in Denmark and Norway respectively, about 4 per cent and 6 per cent. Cod is the most valuable and important catch for Denmark, Iceland and Norway.

Fish farming is especially important in Norway, where the production of salmon is predominant. Rainbow trout is farmed in all the Nordic countries except in Greenland. Eels in greater volumes are only farmed in Denmark.

Fiske

I de tre största nordiska fiskenerationerna, Danmark, Island och Norge, domineras fångsten av torsk och sill för konsumtion. Makrill har alltid varit en viktig fisk för konsumtion i Norge. Norge och Island fångar en stor kvantitet ladda, som både används för konsumtion och som råmaterial i olje- och fiskmjölsindustrin. I Danmark är det huvudsakligen tobis som används i olje- och fiskmjölsindustrin. I Danmark används också skarpsill och i Norge används mer än hälften av kolmulefångsten till fiskmjölsproduktion.

För Färöarna, Grönland och Island är fisket basen i ekonomin. Fisket har också en mätbar inverkan på den nationella budgeten i Danmark och Norge. På Grönland kommer nästan 90 procent av exportvärdet från fisket. För Island är procenttalet 39,3 procent och i Danmark och Norge 4 respektive 6 procent. Torsk är den mest värdefulla och viktiga fångsten för Danmark, Island och Norge.

Fiskodling är särskilt viktigt i Norge, där laxodling domineras. Regnbågslax odlas i alla de nordiska länderna utom på Grönland, ål dock i större volymer endast i Danmark.

Foto: ImageSelect

Value of catches of fish

Värde av fiskefångst

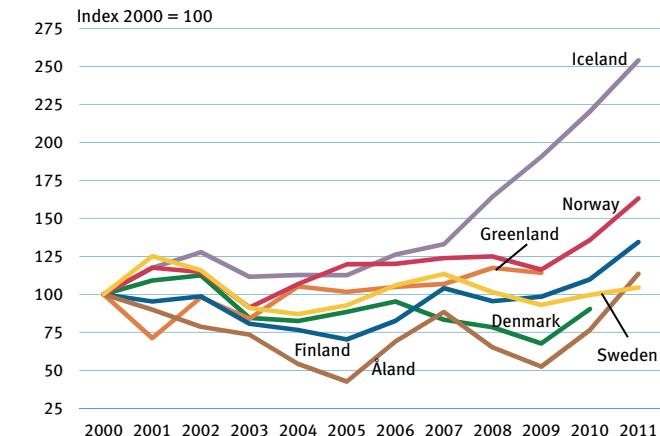

Figure 14.2

Fish02

Source: Danish Directorate of Fisheries, Greenland Fisheries Licence Control Authority, Statistics Faroe Islands, Finnish Game and Fisheries Research Institute, Statistics Åland, Fisheries Association of Iceland, Norwegian Directorate of Fisheries and Swedish Board of Fisheries.

Annual commercial catches of sea fish, value and volume. 2011

Årliga kommersiella fångster av fisk, värde och mängd

Table 14.3

	Denmark	Faroe Islands	Greenland	Finland	Åland	Iceland	Norway	Sweden	
									Milj. euro
Total	396.0	..	88.7	32.5	3.7	949.7	2 038.8	111.9	Totalt
Flat fishes	48.0	..	21.3	0.0	0.0	63.9	45.0	2.0	Plattfisk
Codfishes	80.0	..	3.6	1.1	1.0	438.6	907.0	22.3	Torskfisk
Other sea water fishes	197.7	..	3.0	429.2	972.0	55.7	Annan havsfisk
Crustaceans and molluscs	66.4	..	60.8	18.1	114.7	27.9	Kräftdjur och blötdjur
Freshwater fishes	3.8	30.9	24.3	-	-	0.4	Sötvattensfisk
1 000 tonnes									1 000 ton
Total	828.0	355.0	102.4	119.7	4.2	1 148.2	2 288.9	180.4	Totalt
Flat fishes	25.1	3.2	20.6	0.0	0.0	23.3	14.2	0.7	Plattfisk
Codfishes	111.8	117.7	8.1	1.1	0.6	312.6	748.8	15.7	Torskfisk
Other sea water fishes	646.6	223.7	8.0	801.0	1 381.9	158.9	Annan havsfisk
Crustaceans and molluscs	43.9	10.3	65.7	11.2	143.6	2.9	Kräftdjur och blötdjur
Freshwater fishes	0.7	..	0.1	4.0	0.2	-	0.3	2.0	Sötvattensfisk

Fish02

Source: Danish Directorate of Fisheries, Greenland Fisheries Licence Control Authority, Statistics Faroe Islands, Finnish Game and Fisheries Research Institute, Statistics Åland, Fisheries Association of Iceland, Norwegian Directorate of Fisheries and Swedish Board of Fisheries.

Note: Finland: Includes Åland. Denmark: 2010 figures. Greenland: 2009 figures.

Note: Finland: Inkluderar Åland. Danmark: 2010 års uppgifter. Grönland: 2009 års uppgifter.

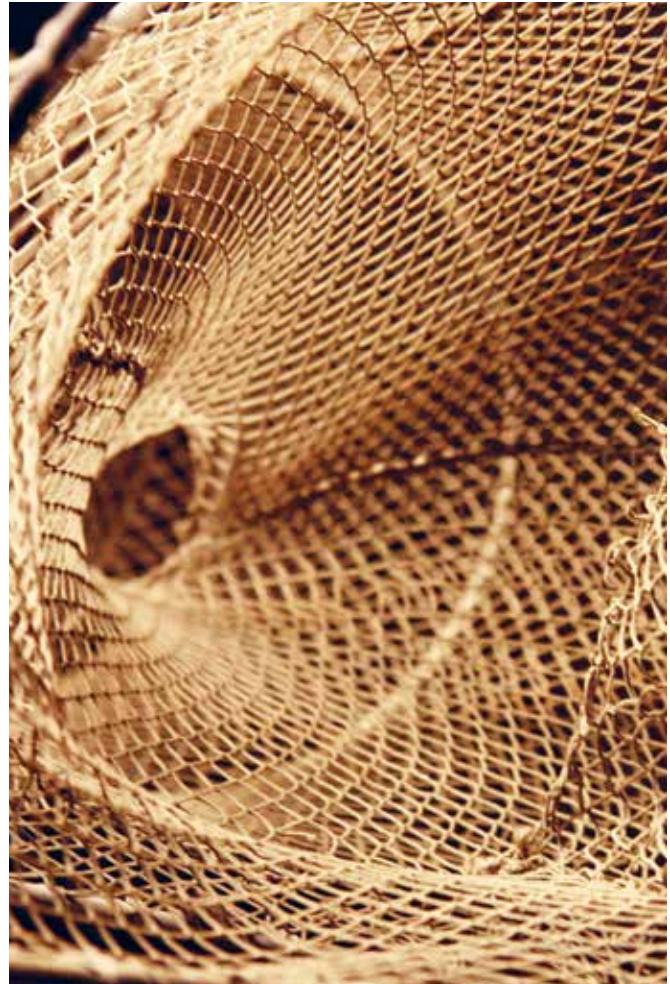

Foto: ImageSelect

Science and technology

Vetenskap och teknologi

Research and development (R&D) comprises creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge, including knowledge of man, culture and society, and the use of this stock of knowledge to devise new applications. The purpose of statistics on R&D is to estimate resources devoted to this activity in all sectors – in particular, science and industry. In addition the statistics also try to measure the output from investments in R&D.

New information and communication technologies (ICT) started to enter into people's everyday life in the latter part of the 1990s. Mobile phones, computers and the Internet opened up new channels of communication. In several studies it has been shown that the Nordic countries have been in the forefront of the ICT penetration and use. Almost everybody now has access to the Internet – both enterprises and households.

Forskning och utveckling (FoU) omfattar skapande arbete som bedrivs på ett systematiskt sätt för att höja den totala kunskapsnivån, bland annat kunskap om människan, kulturen och samhället, samt användning av dessa kunskaper till nya tillämpningar. Syftet med statistik över forskning och utveckling (FoU) är att uppskatta de resurser som avsätts till dessa aktiviteter i alla sektorer, i synnerhet vetenskap och industri. Dessutom försöker statistiken mäta vad som kommer ut av investeringarna i FoU.

I den senare delen av 1990-talet började ny informations- och kommunikationsteknologi (IKT) tråda in i människors vardagsliv. Mobiltelefoner, datorer och Internet öppnade nya kanaler för kommunikation. I flera studier har man visat att de nordiska länderna har varit ledande i användning av IKT. Nästan alla har nu tillgång till Internet – både företag och hushåll.

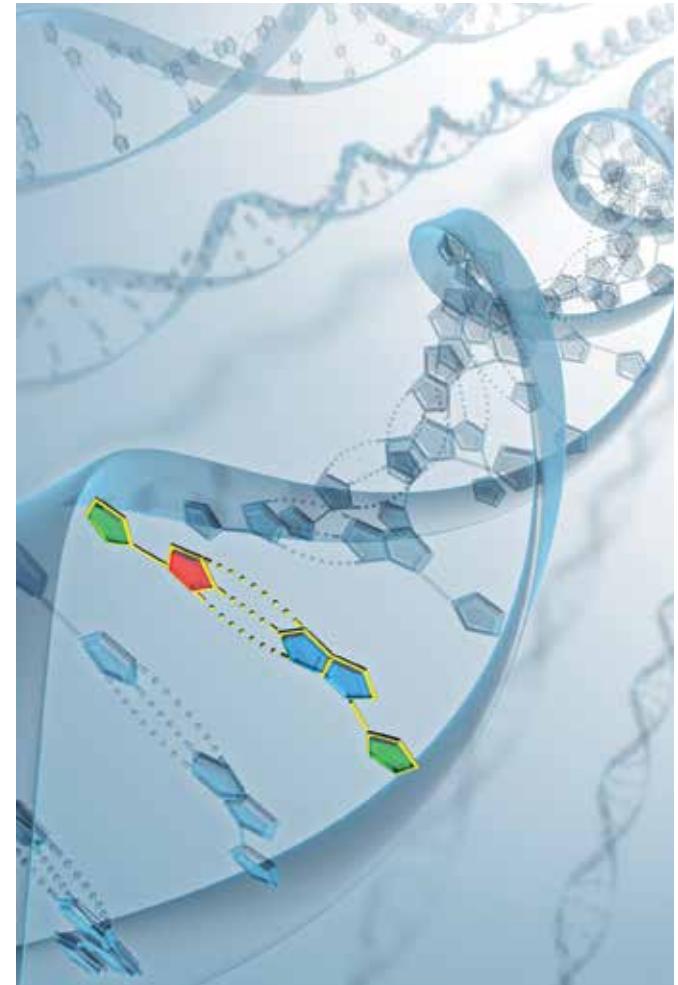

Foto: ImageSelect

Research and development

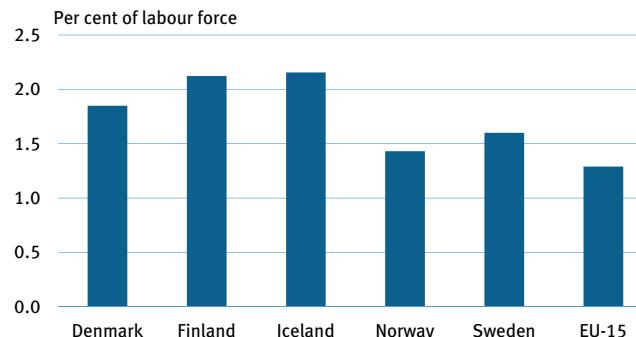
In relative terms, the Nordic countries spend more resources on R&D than other West European countries. The 15 countries in EU-15 spend 2.1 per cent of their gross domestic product (GDP) on research and development, while Finland spends 3.9 per cent, Sweden 3.4 per cent and Iceland as well as Denmark around 3.0 per cent.

Only Norway is below the EU-15 average with 1.7 per cent of GDP. On the other hand, Norway's GDP is extraordinarily high due to the country's oil and gas revenue, and if the Norwegian R&D expenses are calculated as euro per person, they are higher than the R&D expenses per person in EU-15. While the R&D expenses in EU-15 have constituted an unchanged proportion of GDP since the mid-1990s, the R&D expenses of the Nordic countries have typically increased, also if calculated as percentage of GDP.

R&D staff, full time equivalent. 2010

Figure 15.1

FoU-personal

■ *Rede04 and Work02*

Source: National statistical institutes and Eurostat.

Forskning och utveckling

De nordiska länderna använder relativt sett mera resurser på FoU än de övriga länderna i Västeuropa. De 15 länderna i EU-15 använder 2,1 procent av bruttonationalprodukten (BNP) till forskning och utveckling, medan Finland avänder 3,9 procent, Sverige 3,4 procent samt Island och Danmark kring 3,0 procent.

Bara Norge ligger med sina FoU-utgifter på 1,7 procent av BNP under EU-15-genomsnittet. Å andra sidan är Norges BNP tack vare landets olje- och gasintäkter ovanligt hög, och mäter man i stället de norska FoU-utgifterna i euro per capita, är de högre än FoU-utgifterna per capita i EU-15. Medan FoU-utgifterna i länderna i EU-15 sedan mitten av 90-talet har legat på en oförändrad andel av BNP, har FoU-utgifterna i de nordiska länderna i allmänhet ökat, också som andel av BNP.

Total R&D expenditure

Table 15.1

Totala FoU-utgifter

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	
<i>Per cent of GDP</i>							<i>Procent av BNP</i>
Denmark	2.46	2.48	2.58	2.87	3.02	3.06	Danmark
Finland	3.48	3.48	3.47	3.72	3.96	3.88	Finland
Iceland	2.77	2.99	2.68	2.65	3.10	..	Island
Norway	1.52	1.52	1.65	1.64	1.80	1.71	Norge
Sweden	3.56	3.68	3.40	3.70	3.62	3.42	Sverige
EU-15	1.89	1.92	1.93	2.01	2.10	2.09	EU-15

■ *Rede01*

Source: Eurostat.

Government budget appropriations or outlays on R&D by objectives, 2011

Statlig FoU-finansiering efter ändamål

Table 15.2

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	EU-15	Milj. euro (PPP)
<i>Million euro (PPP)</i>							
Total	1 733.9	1 721.7	69.4	1 870.0	2 473.4	83 756.4	Totalt
<i>Per cent</i>							<i>Procent</i>
Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Totalt
Exploration and exploitation of the earth	0.4	1.2	0.5	1.5	0.7	0.4	Utforsking och exploatering av jorden
Environment	2.1	1.6	3.1	2.5	1.9	2.1	Miljö
Exploration and exploitation of space	1.3	1.6	..	2.6	0.3	1.3	Utforskning och exploatering av rymden
Transport, telecommunication and other infrastructures	0.9	1.7	0.8	1.8	4.6	0.9	Transport, telekommunikation och annan infrastruktur
Energy	4.8	10.9	1.0	3.2	5.3	4.8	Energi
Industrial production and technology	10.0	19.6	1.3	8.7	2.3	10.0	Industriell produktion och teknologi
Health	8.0	5.8	9.8	15.1	1.4	8.0	Hälsa
Agriculture	3.4	4.6	25	7.0	1.6	3.4	Jordbruk
Education	2.5	0.1	..	0.9	0.2	2.5	Utbildning
Culture, recreation, religion and mass media	1.4	0.7	..	0.8	0.2	1.4	Kultur, rekreation, religion och massmedia
Political and social systems, structures and processes	2.6	5.0	6.6	5.3	2.6	2.6	Politiska och sociala system, strukturer och processer
General research financed from GUF ¹⁾	44.2	26.9	49.2	33.7	49.1	44.2	Allmän vetenskaplig forskning finansierad via universitetsmedel
General research financed from other sources than GUF ¹⁾	18.1	17.8	2.8	12.5	20.9	18.1	Annan civil forskning finansierad genom andra källor än universitetsmedel
Defence	0.3	2.6	0.0	4.4	7.8	0.3	Försvar

 [Rede11](#)

Source: Eurostat.

Note: 1) GUF: General university funding. *Iceland and EU-15:* 2010 data.

Note: 1) GUF: Universitetsmedel. *Iceland och EU-15:* 2010 års uppgifter.

Focus on climate, energy and the environment

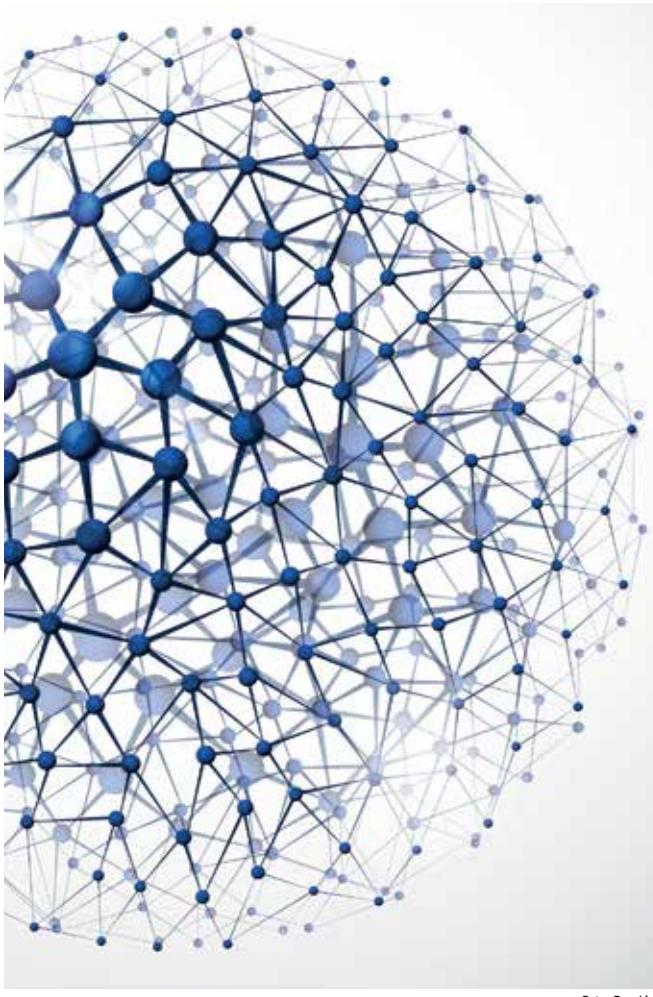
In 2008, the Nordic Council of Ministers launched a Nordic top class research initiative in climate, energy and the environment. This top class research initiative is currently the largest single research and innovative initiative within the Council of Ministers and is now running in its fourth year.

The top class research initiative is a contribution from the Nordic countries to solve the global climate crisis, and at the same time strengthen the Nordic region within research and innovation. The initiatives will focus on the areas of climate and energy research, where the Nordic countries have common interests, and the Nordic countries can contribute with solutions internationally.

Klimat, energi och miljö i fokus

Under 2008 igångsatte Nordiska ministerrådet ett nordiskt toppforskningsinitiativ inom klimat, energi och miljö. Toppforskningsinitiativet är i dag den största enskilda forskningen och det mest nyskapande initiativet inom Nordiska ministerrådet och är nu inne på sitt fjärde år.

Genom toppforskningsinitiativet bidrar de nordiska länderna till att försöka lösa den globala klimatkrisen och samtidigt stärks Norden som region för forskning och innovationer. Satsningen ska fokusera på de områden inom klimat- och energiforskning där de nordiska länderna har gemensamma intressen och där Norden kan bidra med lösningar internationellt.

Research and development expenses

The R&D-expenses are calculated as euro in purchasing power parities (PPP) per person, which eliminate the impact of price differences among the Nordic countries. Sweden and Finland are in the lead with more than 1 000 euro (PPP) per person. The major part of the R&D expenses is paid by private enterprises, from 51 per cent of all R&D expenses in Norway to 71 per cent in Finland. The rest of the R&D activities take place at universities and other institutions of higher education as well as in other public institutions.

FoU-utgifter

Man räknar här FoU-utgifterna i euro i köpkraftsparitet (PPP), vilket消除er effekten av skillnader i prisnivå i de nordiska länderna. Sverige och Finland är först med mer än 1 000 euro (PPP) per person. Det privata näringsslivet står för den största delen av FoU-utgifterna, från 51 procent av samtliga FoU-utgifter i Norge till 71 procent i Finland. Övriga FoU-aktiviteter äger rum på universiteten och andra högre läroanstalter samt i offentlig regi i övrigt.

R&D expenditure. 2010

FoU-utgifter

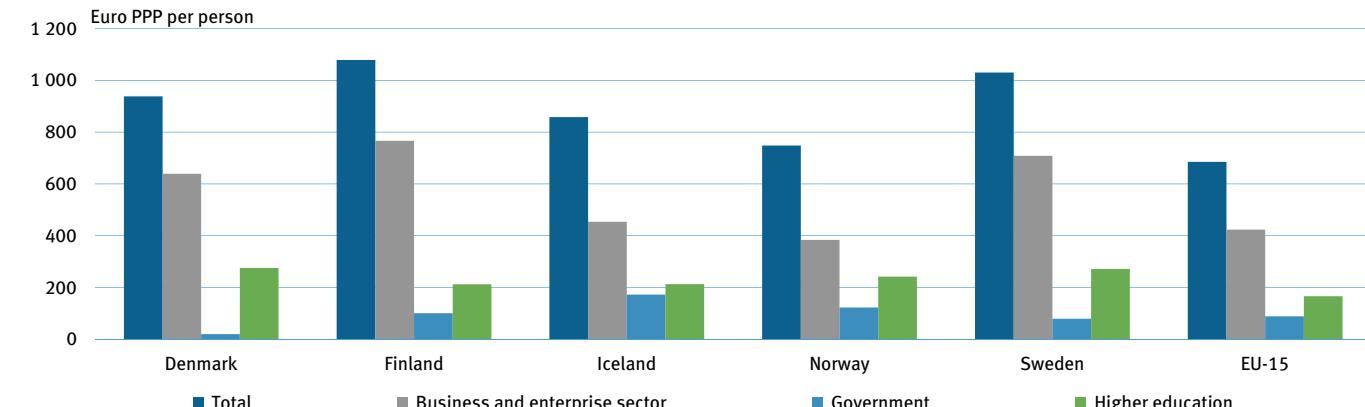

Figure 15.2

Output from investments in R&D

The number of patents, the number of PhD graduates and the publication activity give an idea of the output of the investment in research and development, but do not by far give the full output-picture.

The number of patents shown here comprises direct European applications filed through the European Patent Organisation (EPO) and international applications (PCT) entering the European phase. Sweden both filed and received the highest number of patents among the Nordic countries. Finland and Sweden have the highest numbers of PhD graduates. In all countries there are more male PhD graduates than female, setting aside Finland where the women have outnumbered the men.

Foto: ImageSelect

Patents. 2011

Patent

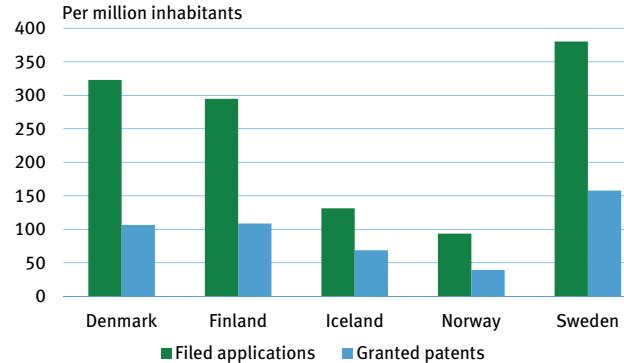

Figure 15.3

Pat01

Source: European Patent Office.

PhD graduates. 2010

Filosofie doktorer

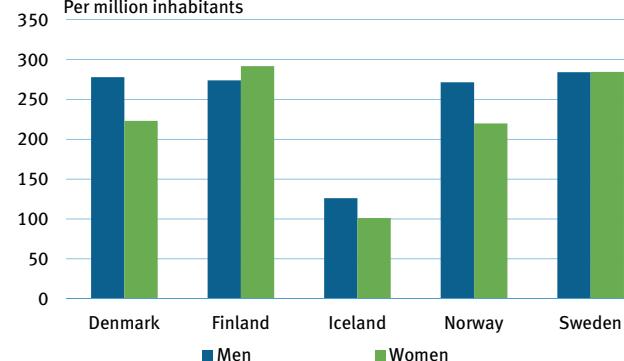

Figure 15.4

Phdg01

Source: Eurostat.

Resultat av investeringar i FoU

Antalet patent, antalet doktorer och publiceringsaktiviteten ger en bild av resultatet av det man investerar i forskning och utveckling, men de ger absolut inte hela bilden.

Antalet patent omfattar här europeiska ansökningar som lämnats direkt till den europeiska patentorganisationen (EPO) och internationella ansökningar (PCT) som är inne i den europeiska fasen. Sverige både sökte och fick det högsta antalet patent bland de nordiska länderna. Finland och Sverige har det högsta antalet doktorer. I alla länder är där flera manliga doktorer än kvinnliga utom i Finland, där kvinnorna är fler än männen.

Did you know that ... in 1960 there were 230 telephones per 1 000 inhabitants in the Nordic countries. In 2011 there were 1 394 mobile phone subscriptions per 1 000 inhabitants.

Visste du att ... år 1960 fanns det 230 telefoner per 1 000 invånare i de nordiska länderna. År 2011 fanns det 1 394 mobiltelefonabonnemang per 1 000 invånare.

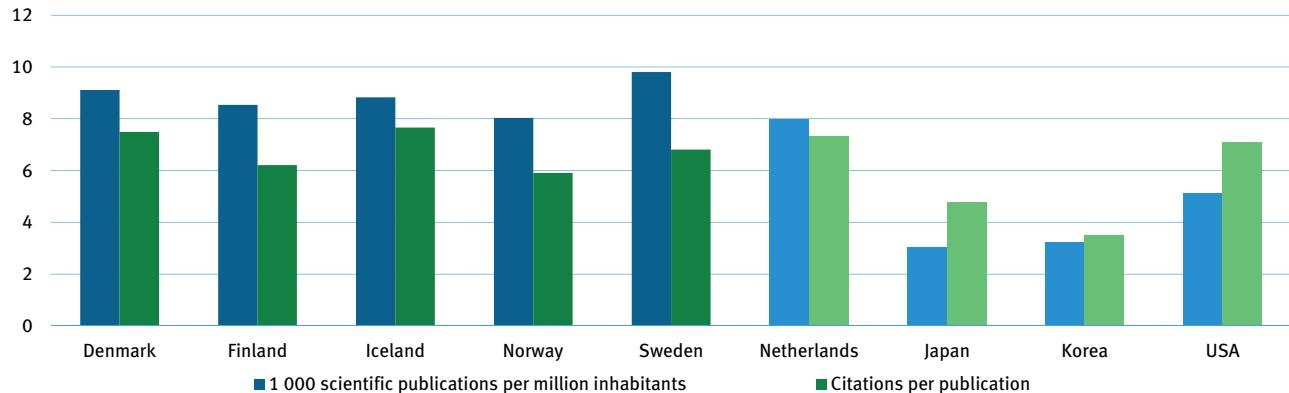
Scientific publications

The publication activity shows a significant increase in the number of scientific articles published by Nordic researchers in the recent 20 years. Sweden has the largest publication output of the Nordic countries, with almost 10 000 scientific publications per million inhabitants. The least productive Nordic country is Norway.

Citations are references to a published source – in this case scientific publications and mainly in English. All the Nordic countries belong to the world's most cited OECD countries, ranging from Iceland och Danmark in second and third place to Norway in thirteenth place.

Scientific publications and citations. 2009

Vetenskapliga artiklar och citat

Bibl01 and Bibl02

Source: Ministry of Business and Growth, Denmark. Primary source: National Statistical Indicators (NSI).

Note: Data comprise all subject areas excl. humanities and law. Data are mainly based on publications in English.

Not: Uppgifterna innehåller alla ämnesområden dock inte humaniora och juridik. Uppgifterna baseras huvudsakligen på publikationer på engelska.

Vetenskapliga artiklar

Publikationsaktiviteten visar en betydande ökning av antalet vetenskapliga artiklar som publicerats av nordiska forskare under de senaste 20 åren. Sverige har den största publiceringen bland de nordiska länderna med nästan 10 000 publiceringar per miljon invånare. Det minst produktiva nordiska landet är Norge.

Citat är referenser till en publicerad källa – i detta fall vetenskapliga publikationer, i huvudsak på engelska. Alla nordiska länder hör till världens mest citerade OECD länder, från Island och Danmark på en andra och tredje plats till Norge på en trettonde plats.

Figure 15.5

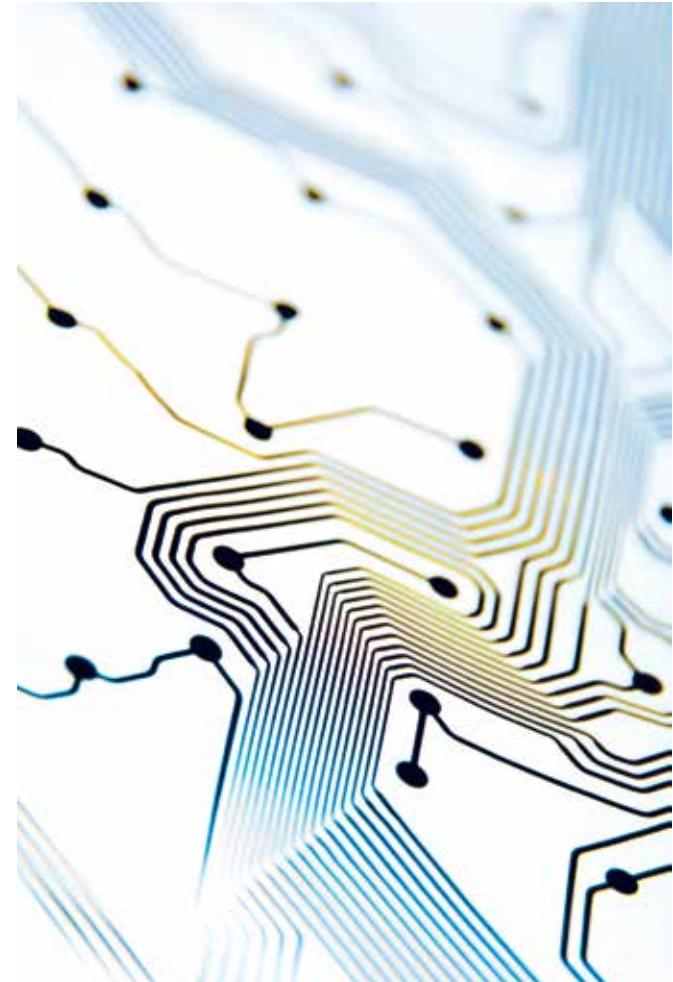

Foto: ImageSelect

Interaction with public authorities via the Internet

The most frequent type of interaction with public administrations over the Internet is to obtain information, followed by downloading official forms. The least frequent (of the three interaction types) is the returning of completed forms. There has been a steady increase in the interaction with public authorities via the Internet since 2003. This is especially true regarding the returning of filled in forms from individuals which for several countries has tripled. The level of interaction with the public authorities via the Internet is higher

for both individuals and enterprises in all the Nordic countries compared to both EU-15 and EU-27. Enterprises generally have a higher interaction frequency than individuals.

Samverkan med myndigheter via Internet

Den vanligaste typen av interaktion med offentliga förvaltningar över Internet är att inhämta information, följt av att ladda ner blanketter. Den minst vanliga (av de tre samspeletyperna) är att åter-

lämna de ifyllda formulärerna. Det har skett en ständig ökning av samverkan med myndigheter via Internet sedan 2003. Detta gäller särskilt återlämning av ifyllda blanketter som för flera länder nästan har tredubblats. Graden av samverkan med offentliga myndigheter via Internet är högre för både privatpersoner och företag i hela Norden jämfört med både EU-15 och EU-27. Företagen har generellt en högre interaktionsfrekvens än privatpersoner.

Interaction of enterprises with public authorities via the Internet. 2011
Företags samspel med offentliga myndigheter via Internet

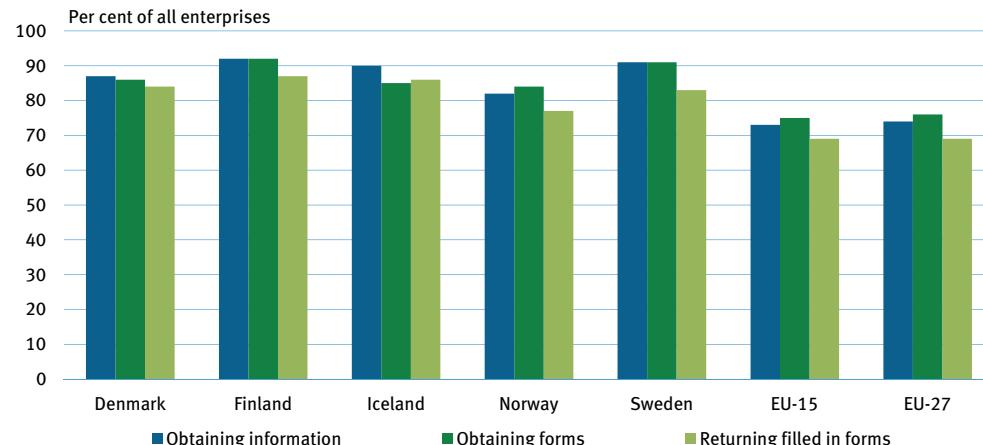

Figure 15.6

Interaction of individuals with public authorities via the Internet. 2011
Privatpersoners samspel med offentliga myndigheter via Internet

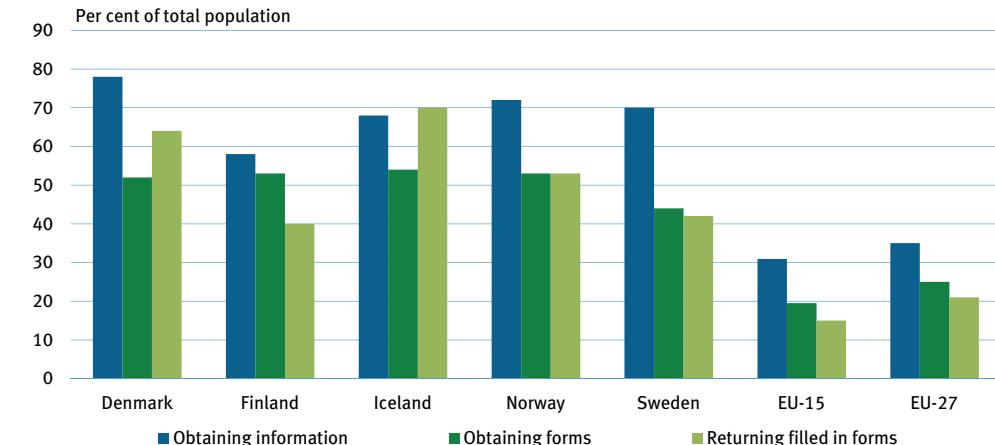

Figure 15.7

Digi01

Source: Eurostat.

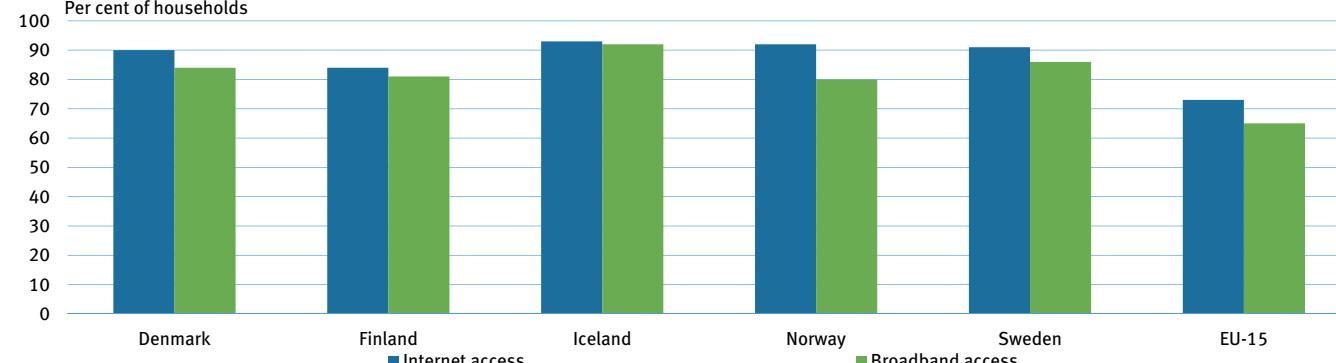
Note: Enterprises do not include the financial sector or enterprises with less than 10 employees. Iceland: 2010 data.

Not: Företag inkluderar inte den finansiella sektorn eller företag med färre än 10 anställda. Iceland: 2010 års uppgifter.

Figure 15.8

*Access to the Internet and homepages**Tillgång till IKT hemma*

Per cent of households

Info06

Source: Eurostat and national statistical institutes.

Note: EU-15: 2010 data

Not: EU-15: 2010 års uppgifter

Table 15.3

*Internet use**Användning av Internet*

	Denmark	Finland	Iceland	Norway	Sweden	Procent av befolkningen 16–74 år
<i>Per cent of 16–74 years old population</i>						
<i>In the last 3 months</i>						
2003	71	66	81	75	77	2003
2011	90	89	95	93	93	2011
<i>At least once a week</i>						
2003	64	64	64	64	64	2003
2011	90	84	93	92	91	2011

Info07

Source: Eurostat.

Foto: ImageSelect

Mobile phone subscriptions

Mobiltelefonabonnemang

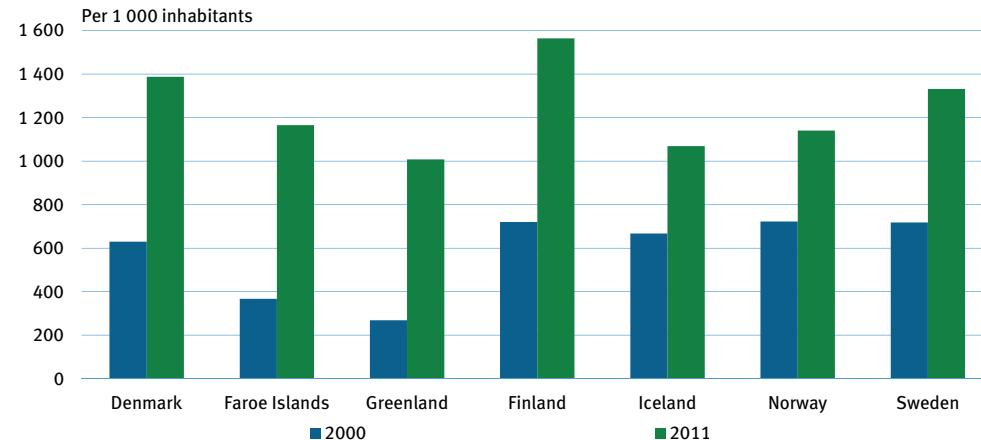

Figure 15.9

Internet purchases by individuals

Köp via Internet av privatpersoner

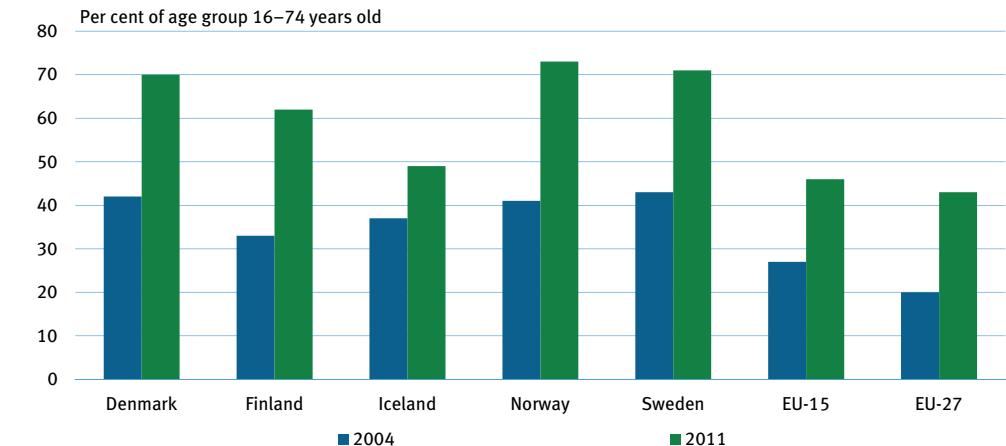

Figure 15.10

Info09

Source: The Danish National IT and Telecom Agency, the Norwegian Post and Telecommunications Authority, the Swedish Post and Telecom Agency (PTS) and national statistical institutes.

Note: Finland: 2010 data.

Not: Finland: 2010 års uppgifter.

Info13

Source: Eurostat.

Note: EU-27: 2010 data.

Not: EU-27: 2010 års uppgifter.

Appendix 1: User guide

The Nordic Statistical Yearbook 2012 is published by the Nordic Council of Ministers. There is free access to the pdf-version of the book and the database Nordic Statistics on the website of the Nordic Council of Ministers www.norden.org/facts

The database contains comparable statistics for Denmark, the Faroe Islands, Greenland, Finland, Åland, Iceland, Norway and Sweden. Data relating to Denmark do not include data on the Faroe Islands or Greenland. Figures for Åland are included in the Finnish figures, though figures for Åland are shown separately.

To celebrate the 50 year jubilee of the Nordic Statistical Yearbook you can also find around 20 tables and diagrams on the website, which show the development within many different aspects of Nordic life over the last 50 years.

Languages

The book is bi-lingual – English and Swedish. However, English is used as the primary language. For example, all tables will have two sets of references – one in English and one in Swedish – and all text will normally be in both languages. Following the Anglo-American tradition, decimals are separated by decimal points instead of by a comma.

The database: Nordic Statistics – www.norden.org/facts

The and the reference that appears below a table or diagram identifies the table in the database that has served as its source. All the tables may be found in the database. The reference after also works as a link to the current database-table. With a click on the reference you get directly into the table in question.

It is only a selection of the data from the database that has been included in the book's tables and graphs. In particular, time series are to be found in the database.

To download data from the database you can choose Excel or PC-Axis. If you choose PC-Axis, you need to install the PC-Axis software, which is located on the site. If you already have the program installed on your computer, you do not necessarily need to re-install it, unless you wish to benefit from the newest features.

The PC-Axis programme enables you to manage large amounts of statistical data. In PC-Axis, it is possible to extract a selection of data from a table, e.g. data for only one country or, perhaps, all the countries or, perhaps, just data from the latest year. The programme also allows you to rearrange tables, e.g. by aggregating variables, calculating percentages, etc., and to export the tables into a variety of different file formats.

Sources and notes

Most figures come from the national statistical institutes. Sources are nevertheless provided below all tables and graphs. Notes are normally only provided for tables and graphs.

All tables are numbered as a continuous series within the specific chapter, as are the diagrams. The subject index in the back of the book refers only to pages.

Data and data collection

Most data derive from the Nordic national statistical institutes, as the production and dissemination of statistics in the Nordic countries are centralized. The national statistical institutes are responsible for producing or coordinating the production of official statistics. They all operate independently of government control and their activities are regulated by law.

Although excellent comparisons may be made between the Nordic countries on the basis of the data provided, care must be taken to allow for differences in primary data and the way they are collected, organized and calculated. Notes to explain differences in comparability and methodology are normally provided.

Contact information

The decision of which data to include in the Nordic Statistical Databank is made by the Working Group on Nordic Statistics. The group is chaired by the editor of the Nordic Statistical Databank and Yearbook, Klaus Munch Haagensen (kmh@dst.dk), and includes representatives of the Nordic national statistical institutes (NSIs):

Denmark: Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk

Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk

Faroe Islands: Simona Nielsen, simona@hagstova.fo

Greenland: Bolatta Vahl, bova@stat.gl

Finland: Hans Baumgartner,
hans.baumgartner@stat.fi

Mikko Erjos, mikko.erjos@stat.fi

Åland: Iris Åkerberg, iris.akerberg@asub.ax

Island: Svava Gudjonsdottir

Svava.Gudjonsdottir@hagstofa.is

Norway: Ingrid Modig, ingrid.modig@ssb.no

Bjarte Mellemstrand,
bjarte.mellemstrand@ssb.no

Sweden: Linda Larsson Conteh,
linda.larsson-conteh@scb.se

To obtain additional information on statistics from individual Nordic countries, please use the following contact addresses:

Statistics Denmark, Library and Information

tel.: +45 39 17 30 30

e-mail: bib@dst.dk

Internet: www.dst.dk

Statistics Faroe Islands

tel.: +298 35 28 00

e-mail: hagstova@hagstova.fo

Internet: www.hagstova.fo

Statistics Greenland

tel.: +299 36 23 60

e-mail: stat@stat.gl

Internet: www.stat.gl

Statistics Finland, Library of Statistics, Information Service

tel.: +358 9 1734 2220

e-mail: kirjasto.tilastokeskus@stat.fi

Internet: www.stat.fi

Statistics Åland

tel.: +358 18 25490

e-mail: info@asub.ax

Internet: www.asub.ax

Statistics Iceland, Information Services

tel.: +354 528 1000

e-mail: information@statice.is

Internet: www.statice.is

Statistics Norway, Library and Information Centre

tel.: +47 2109 4642

e-mail: Library@ssb.no

Internet: www.ssb.no

Statistics Sweden, Information service

tel.: +46 8 506 948 01

e-mail: information@scb.se

Internet: www.scb.se

Bilaga 1: Användarhandledning

Nordisk statistisk årsbok 2012 publiceras av Nordiska ministerrådet. Det finns gratis tillgång till pdf-versionen av boken och databasen Nordic Statistics på webbplatsen för Nordiska ministerrådet www.norden.org/fakta

Databasen innehåller jämförande statistik för Danmark, Färöarna, Grönland, Finland, Åland, Island, Norge och Sverige. Uppgifter som avser Danmark inkluderar inte uppgifter om Färöarna eller Grönland. Uppgifter för Åland ingår i uppgifterna för Finland även om de anges separat.

För att fira Nordisk statistisk årsboks 50-årsjubileum finns också runt 20 tabeller och diagram på webbplatsen, vilka visar utvecklingen inom många olika aspekter av livet i Norden under de senaste 50 åren.

Språk

Boken är tvåspråkig – på engelska och svenska. Engelska används emellertid som huvudspråk. Alla tabeller har två uppsättningar referenser – en på engelska och en på svenska – och all text finns normalt på bågge språken. På anglosaxiskt sätt anges decimaler med punkt i stället för med komma.

Databasen: Nordic Statistics – www.norden.org/fakta

Symbolen under en tabell eller ett diagram markerar en hänvisning till den tabellen i databasen som utgör källan. Alla tabeller finns i databasen. Hänvisningen efter länkar till den aktuella databastabellen. Med ett klick på referensen kommer du direkt till rätt tabell.

Det är bara ett urval av data från databasen som finns med i bokens tabeller och diagram. I synnerhet tidsserier finns i databasen.

När du hämtar data från databasen kan du välja excel eller PC-Axis. Om du väljer PC-Axis behöver du installera PC-Axis mjukvaran, som ligger på webbplatsen. Om du redan har programmet installerat på din dator behöver du inte nödvändigtvis installera om det, om du inte vill dra nytta av de nyaste funktionerna.

Med programmet PC-Axis är det möjligt att hantera stora mängder av statistiska data. Man kan göra ett urval av data från en tabell, t.ex. uppgifter för endast ett land eller, i stället, alla länder eller, om man så önskar, bara uppgifter från det senaste året. PC-Axis låter också användaren göra om tabellerna, t.ex. genom att aggregera variabler och beräkna procenttal, samt exportera tabellerna till en mängd olika filformat.

Källor och noter

Huvuddelen av uppgifterna kommer från de nationella statistiska instituten, men källorna anges ändå under alla tabeller och diagram.

Alla tabeller är numrerade som en kontinuerlig serie inom varje enskilt kapitel, liksom diagrammen. Sakregistret i slutet av boken hänvisar endast till sidor.

Uppgifter och insamling av uppgifter

Merparten av uppgifterna är hämtade från de nordiska nationella statistiska instituten, eftersom sammanställningen och spridningen av statistik är centralisering i de nordiska länderna. De nationella statistiska instituten svarar för officiell statistik antingen genom att sammanställa den själv eller genom att samordna produktionen av den. De är alla självständiga organ med lagreglerad verksamhet.

Även om uppgifterna i boken ger möjlighet till utmärkta jämförelser mellan de nordiska länderna, måste man ta hänsyn till skillnader i primära uppgifter och det sätt på vilket de samlas in, bearbetas och beräknas. Noter om skillnader i jämförbarhet och metoder lämnas normalt.

Kontaktinformation

Arbetsgruppen för Nordisk Statistik bestämmer vilka uppgifter som skall inkluderas i den nordiska statistiska databasen. Gruppen leds av redaktören för den nordiska statistiska databasen och årsboken, Klaus Munch Haagensen (kmh@dst.dk), och innehåller representanter för alla NSI, nämligen:

Danmark: Klaus Munch Haagensen, kmh@dst.dk

Troels A. Vestergaard, tav@dst.dk

Färöarna: Simona Nielsen, simona@hagstova.fo

Grönland: Bolatta Vahl, bova@stat.gl

Finland: Hans Baumgartner,

hans.baumgartner@stat.fi

Mikko Erjos, mikko.erjos@stat.fi

Åland: Iris Åkerberg, iris.akerberg@asub.ax

Island: Svava Gudjonsdóttir

Svava.Gudjonsdottir@hagstofa.is

Norge: Ingrid Modig, ingrid.modig@ssb.no and

Bjarte Mellemstrand,

bjarte.mellemstrand@ssb.no

Sverige: Linda Larsson Conteh,

linda.larsson-conteh@scb.se

Ytterligare information om statistik från de enskilda nordiska länderna kan fås på följande kontaktadresser:

Danmarks Statistik, Bibliotek og Information

tel.: +45 39 17 30 30

e-mail: bib@dst.dk

Internet: www.dst.dk

Hagstova Føroya

tel.: +298 35 28 00

e-mail: hagstova@hagstova.fo

Internet: www.hagstova.fo

Grönlands Statistik/Naatsorsueqqissaartarfik

tel.: +299 36 23 60

e-mail: stat@stat.gl

Internet: www.stat.gl

Statistikcentralen/Tilastokeskus,

Statistiska biblioteket, Informationsservice

tel.: +358 9 1734 2220

e-mail: kirjasto.tilastokeskus@stat.fi

Internet: www.stat.fi

Ålands statistik- och utredningsbyrå

tel.: +358 18 25490

e-mail: info@asub.ax

Internet: www.asub.ax

Hagstofa Íslands, Upplýsingaþjónusta

tel.: +354 528 1000

e-mail: information@statice.is

Internet: www.statice.is

Statistisk sentralbyrå, Bibliotek og informasjonssenteret

tel.: +47 2109 4642

e-mail: biblioteket@ssb.no

Internet: www.ssb.no

Statistiska centralbyrån, Information och bibliotek

tel.: +46 8 506 948 01

e-mail: information@scb.se

Internet: www.scb.se

Appendix 2: Geonomencature

The Nordic countries:

Denmark, Finland, Iceland, Norway, Sweden, Faroe Islands, Greenland and Åland.

The Euro-area:

Austria, Belgium, Cyprus, Estonia, Finland (inclusive Åland), France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Luxembourg, Malta, Netherlands, Portugal, Spain, Slovakia and Slovenia.

The EU-15:

Austria, Belgium, Luxembourg, Denmark (exclusive Greenland and Faroe Islands), Finland (inclusive Åland), France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Netherlands, Portugal, Spain, Sweden and United Kingdom.

The EU (27 countries = EU-27):

EU-15, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Malta, Poland, Rumania, Slovakia, Slovenia.

EEA – European Economic Area:

EU-27, Norway, Iceland and Liechtenstein.

The Baltics:

Estonia, Latvia and Lithuania.

Other Europe:

Albania, Andorra, Belarus, Bosnia and Herzegovina, Croatia, Kosovo, Serbia-Montenegro, Former Yugoslav Republic of Macedonia, Gibraltar, Moldova, Montenegro, Russian Federation, San Marin, Switzerland, Turkey, Ukraine, Vatican City.

Africa:

Egypt and South Africa + OPEC-Africa + Other Africa.

OPEC-Africa:

Algeria, Libya, Nigeria and Gabon.

Other Africa:

Angola, Benin, Botswana, British Indian Ocean Territory, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Cape Verde, Central African Republic, Ceuta and Melilla, Chad, Comoros, Congo (Dem. Rep.), Congo (Republic), Djibouti, Equatorial Guinea, Eritrea, Ethiopia, Gambia, Ghana, Guinea, Guinea-Bissau, Ivory Coast, Kenya, Lesotho, Liberia, Madagascar, Malawi, Mali, Mauritania, Mauritius, Mayotte, Morocco, Mozambique, Namibia, Niger, Rwanda, Sao Tomé and Príncipe, Senegal, Seychelles and dependencies, Sierra Leone, Somalia, Saint Helena and dependencies, Sudan, Swaziland, Tanzania, Togo, Tunisia, Uganda, Zambia and Zimbabwe.

America:

United States of America (USA), Canada and Brazil + OPEC-America + Other America.

OPEC-America:

Ecuador and Venezuela.

Other America:

Anguilla, Antigua and Barbuda, Argentina, Aruba, Bahamas, Barbados, Belize, Bermuda, Bolivia, British Virgin Islands, Cayman Islands, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Dominica, Dominican Republic, El Salvador, Falkland Islands, Grenada, Guatemala, Guyana, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexico, Montserrat, Netherlands Antilles, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Pierre and Miquelon, Saint Vincent, Surinam, Trinidad and Tobago, Turks and Caicos Islands, Uruguay and US Virgin Islands.

Asia:

China, India, Israel and Japan + OPEC-Asia + DAE + Other Asia.

OPEC-Asia:

Iran, Iraq, Indonesia, Kuwait, Qatar, Saudi Arabia and United Arab Emirates.

DAE (Dynamic Asian Economies):

Hong Kong, Malaysia, Singapore, South Korea, Taiwan and Thailand.

Other Asia:

Afghanistan, Armenia, Azerbaijan, Bahrain, Bangladesh, Bhutan, Brunei, Cambodia, Georgia, Jordan, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Laos, Lebanon, Macao, Maldives, Mongolia, Myanmar, Nepal, North Korea, Oman, Pakistan, Philippines, Sri Lanka, Syria, Tajikistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Vietnam, West Bank and Gaza Strip and Yemen.

Oceania:

Australia + Other Oceania.

Other Oceania:

American Samoa, Australian Oceania, Federated States of Micronesia (Yap, Kosrae, Chuuk and Pohnpei), Fiji, Kiribati, French Polynesia, Marshall Islands, Nauru, New Caledonia and dependencies, New Zealand, New Zealand Oceania, Northern Mariana Islands, Palau, Papua New Guinea, Pitcairn, Polar Regions, Solomon Islands, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Wallis and Futuna Islands and Western Samoa.

Other and unknown:

Stores and provisions, other countries and territories not determined or disclosed.

Sakregister

A

aborter 42
adoption, havandeskapspenning 64
aktiekurser 127
aktiekursindex 98, 127
alkohol 57
alternativ energi 33–34
ammoniak (NH_3) 29
arbetsfrånvaro 62
arbetskraft 82
 byggindustri 86–87
 deltidsanställning 88
FoU 136
IT-sektorn 141
jordbruk, skogsbruk och fiske 131
kön 82, 86, 88
näringsgren 87, 104
servicenäringar 105
tillverningsindustri 86–87
arbetslöshet 7, 83–85
 kön 84
 procent 7, 83–85
 ungdomar 85
arbetslösprocent 7, 83–85
arbetsmarknad 81–88
areal
 ekologisk 32
 glaciärer 9–16, 23
 land 7, 22–23
 sjöar 9–16, 23
 skog 9–16, 23
 total 7, 9–16, 22–23

vatten 9–16, 23
åkermark 23
asylansökningar 49–50
 ensamkommande barn 50
 medborgarskap 49

B

barn
 barnomsorg 63
 ensamkommande 50
 familjer med/utan 43
 placerat utanför hemmet 63
 sociala utgifter 60
 socialbidrag 60
befolkning 7, 9–16, 22–23, 35–50
 civilstånd 44–45
 förändringar 39
 huvudstäder 7, 9–16, 22
 invånare per km 7, 23
 migration 39, 46–48
 nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
 total 7, 9–16, 23
 utländska medborgare 46–48
befolkningsförändringar 39
befolkningsprognoser 40
befolkningsstähet 23
bekämpningsmedel 31
betalningsbalans 98, 101–102
betesmark 23
bibliotek 96
bistånd till utvecklingsländer 121
boende, äldre 60–61
bostäder 68–69
bostäder och byggande 67–69

bruttoförädlingsvärde 104–105
servicenäringar 105
tillverkningsindustri 104
bruttonationalinkomst (BNI) 120
bruttonationalprodukt (BNP) 7, 97–99, 107, 116–118, 125
 per person 7, 99, 125
bruttoskuld 119
byggindustri, sysselsättning 86
bytesbalans 101, 106
böcker, bibliotek 96

C

cancer 54–55
 bekräftade nya fall 55
 CH_4 (metangas) 26
civilstånd 44–45
 CO_2 (koldioxid) 26

D

daghem, barn 63
deltidsanställning 88
dikväveoxid (N_2O) 26
disponibel inkomst
 hushåll 65
 kön 66
döda 39, 54, 56
 cancer 54
 hjärt- och kärlsjukdomar 54
 olycka 54
 självmord 54, 56
dödligitet 55
dödsorsaker 54

E

ekologiskt jordbruk 32
ekonomiskt bistånd 60, 62, 64
ekonomisk tillväxt 98–99
ekonomiska nyckeltal 7, 98
ekonomiska tendenser 97–98
elever, se studenter
emigration 39, 46, 48
emission 7, 26–27, 29
energi 33–34
energiförbrukning 34
 per person 7, 34
energiproduktion 7, 34
energitillgång 34
ensamkommande barn
 ålder 50
Europaparlamentet, val 91
export 106–113
 handelsbalans 102, 108
 index 107
 land 110–111
 till nordiska länder 109–111
 utomnordisk 109–111
varor och tjänster 102, 108
varugrupp 112

F

familjer 43
inkomst 65
med/utan barn 43
fasta bruttoinvesteringar 100
fasta bränslen 33–34
fastighet 67
 index 67

priser 67
fattigdom, relativ 59
fertilitet 7, 41
filosofie doktorer 139
fiske 131, 133
fiske, se också jordbruk, skogsbruk och fiske 129, 133–134
fiskefångster 133
flyktiga organiska ämnen (VOC) 26
folkmängd 7, 9–16, 22–23, 36–50
 civilstånd 44–45
 förändringar 39
 huvudstäder 7, 9–16, 22
 invånare per km 7, 23
 migration 39, 46–48
 nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
 totalt 7, 9–16, 23
 utländska medborgare 46–48
folkökning 39
forskning och utveckling (FoU) 135–140
fosfor (P) 30
FoU 135–143
 anställda 136
 filosofie doktorer 139
 patent 139
 personal 136
 statliga utgifter 136–138
 utgifter 137–138
 vetenskapliga artiklar och citat 140
fritid 92–96
fruktsamhet 7, 41
födda 39, 41
 havandeskapspenning 64
företags samspel med offentliga myndigheter 141
föryelsebara energikällor 33–34

föroreningar 26–27
jord 26–27, 29–31
luft 26–27, 29–31
vatten 26–27, 29–31
försurning 26–27, 29–31
försörjningsbalans 100
försörjningsbörla 38, 40
förväntad livslängd 7, 37
föräldrapenning 64

G

gas 33–34
geografi 21–27
geotermisk energi 33–34
gifta 44–45
giftermål 44–45
gini-koefficient 59
glaciärer, se areal
global uppvärmning 26–27
grödor 131
 produktion 131
gödningsmedel 30

H

handelsbalans 102, 108
handelsgödsel 30
hushåll, inkomst 66
huvudstad, folkmängd 9–16
hälso- och sjukvårdspersonal 53
hälsovård 51–57
hållbar utveckling 18–20

I

icke-medborgare
utvandring 46, 48
invandring 46–47
nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
immigration 39, 46–47
import
handelsbalans 102, 108
index 107
land 110–111
till nordiska länder 109–111
utomnordisk 109–111
varor och tjänster 102, 108
varugrupp 113
individers samspel med offentliga myndigheter 141
industri 104
inflation 98
inhemsks energiproduktion 33–34
inkomst 65–66
disponibel 65–66
hushåll 65
kön 66
offentliga sektorn 117
inkomstfördelning 65–66
insektsmedel 31
Internet
använtning 141
köp 143
privat tillgång 142
samspel 141
invandring 39, 46–47
land 47
investeringar, utländska 101
invånare per km² 7, 9–16, 23

J

jordbruk
bekämpningsmedel 31
ekologisk 32
handelsgödsel 30
vegetabilisk produktion 131
åkermark 32
jordbruk, skogsbruk och fiske 129–134
sysselsättning 131
jordföroringar 26–27
jordvärme 33–34

K

kalium (K) 30
klimat 21–25
koldioxid (CO_2) 26
konstgödsel 30
konsumprisindex 122–123
konsumtion
alkohol 57
bekämpningsmedel 31
energi 34
handelsgödsel 30
livsmedel 122
offentliga sektorn 100
privat 100
kultur 92–96
kväve (N) 30
kväveoxider (NO_x) 30
kärnkraft 33–34
köpkraftspariteter (PPP) 65–66, 99, 125–125

L

landareal 9–16, 23
levande födda 39, 41
livslängd 37–39
luftföroreningar 26–27, 29–31
läkare 53

M

markanvändning 23
medellivslängd 7, 37
metangas (CH_4) 26
migration 39, 46–48
miljö 28–34
mobiltelefonabonnemang 143
museibesök 94
musik
digitalt 95
försäljning 95

N

nationella val 90
naturgas 33–34
naturlig folkökning 39, 41
nettoexport 106–109
nettommigration 39
nettoscatter 117
nettosculd 118–119
nettottillgång 101
 NH_3 (ammoniak) 29
 N_2O (dikväveoxid) 26
nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–48
 NO_x (kväveoxider) 30
nyckeltal, ekonomiska 7, 98

O

offentlig ekonomi och priser 114–128
offentliga myndigheter, samspel med
företag 141
individer 141
offentliga sektorn
inkomster 117
underskott 118
överskott 7, 98, 118
offentliga sektorns utgifter 93, 136–137
offentlig skuld 7, 98, 115–116, 118–119
offentlig överskott 117
ogifta 44–45
ogräsmedel 31
olja 33–34
ozonuttunnande ämnen 26–27

P

papper 132
partiklar 26
partnerskap, avregistrerade 45
partnerskap, registrerade 45
patent 139
pension 61
pensionärer 61
permanent ängsmark 23
PISA 77
prisindex
inflation 98
konsumentpriser 122–123
prisnivåer 122, 124
privat konsumtion 100

R

realtillväxt 99
relativa arbetskraftstal 7, 82
risk för fattigdom 59
räntenivå 98, 128
rökning 57
röstning 90–91

S

samer 17
separerade 44–45
serviceboende 60
servicenäringar 85–86, 105
bruttoförädlingsvärde 105
sysselsättning 85–86, 105
sjukdomar
cancer 54–55
hjärt- och kärl 54
sjukfrånvaro 62
sjukvård
utgifter, sjukvård 52, 115–116
sjukvårdkostnader 52, 115–116
sjukvårdspersonal 53
självmord 54, 56
sjöar 9–16, 22–23
skatter 7, 117
skattetryck 7
skilda 44–45
skilsmässor 44–45
skogsbruk 9–16, 23
skulder 98, 101, 118
skulder, offentliga sektorn 98, 101, 118–119
 SO_2 (svaveldioxid) 26–27

socialbidrag 54, 60–61, 64

föräldrapenning 64
havandeskapspenning 64
mottagare 60–61, 64
social integration 58–64
social trygghet 115–116
sociala utgifter 60
 SO_x (svaveloxider) 29
spannmål 131
studenter
examinerade 74
inskrivna 72
studiestöd 79
utomlands 80
studerandes läskunnighet 78
studiestöd 79
svampmedel 31
 svaveldioxid (SO_2) 29
 svaveloxid (SO_x) 26–27
sysselsättning 81, 86–87
relativa arbetskraftstal 7, 82
sysselsättningsintensitet 7, 82

T

tandläkare 53
teater 94
teknologi 141–143
temperatur 25
tillgångar 98, 101, 118
tillverningsindustri 104
bruttoförädlingsvärde 104
produktionsindex 104
sysselsättning 86–87, 104

tjänstenäringsar 86–87, 105
bruttofördelingsvärde 105
sysselsättning 86–87, 105
träproduktion 132
trämassa 132
träprodukter 132

U

utbildning 70–80
examinerade 74
inskrivna 72
studenter, utomlands 80
utgifter, offentliga 71
utgifter per elev 71
utbildningsnivå 75–77
utbildningssystem 70
utlandsskuld 98, 101
utländska direktinvesteringar 103
utländska medborgare 46–48
invandring 46–47
nordiska medborgare i annat nordiskt land 46–47
utvandring 46, 48
utländska tillgångar och skulder 98, 101
utrikeshandel 106–113
handelsbalans 102, 108
index 107
inomnordisk 109–111
land 110–111
utomnordisk 109–111
varor och tjänster 102, 108
varugrupp 112–113
utsläpp 7, 26–27, 29
utsläpp till jord 26–27, 29–31

utsläpp till luft 26–27, 29–31
utsläpp till vatten 26–27, 29–31
utvandring 39, 46, 48
land 48
utvecklingsbistånd 121

V

val 89–91
Europaparlamentet 91
invalida ledamöter 90–91
giltiga röster 90
nationella 90
valutakurser 126
valutakursindex 98, 126
valutareserv 98
varor och tjänster 102, 108
varor och tjänster, utrikeshandel 102, 108
varu- och tjänstebalans 102, 108
vatten, föroreningar 26–27
vattenareal 9–16, 23
vattenkraft 33–34
vegetabilisk produktion 131
vetenskap 135–140
VOC (flyktiga organiska ämnen) 26
växelkurser 98
växthusgaser 26–27
vårdplatser, sjukhus 53

Ä

äktenskap 44–45
äktenskapsskillnader 44–45
ängsmark 23
änklingar/änkor 44–45

Å

ålderdom
serviceboende 60
utgifter 60
åldrande befolkning 38, 40
årlig reall tillväxt 99

Subject index

A

abortions 42
absence from work 62
acidification 26–27, 29–31
activity rates 7, 82
adoption, cash benefits 64
age burden 38, 40
ageing population 38, 40
agriculture
 arable land 130
 crop production 131
 fertilizers 30
 organic 32
 pesticides 31
agriculture, forestry and fishery 129–134
 employment 86–87
aid to developing countries 121
air pollution 26–27, 29–31
alcohol 57
alternative energy 33–34
ammonia (NH₃) 29
area
 arable land 23
 forests 9–16, 23
 icecap 9–16, 23
 lakes 9–16, 23
 land 7, 22–23
 organic 32
 total 7, 9–16, 22–23
 water 9–16, 23
assets 98, 101, 119
asylum requests 49–50

unaccompanied children 50
citizenship 49

B

balance of goods 102, 108
balance of goods and services 102, 108
balance of payments 98, 101–102
balance of trade 108
beds, hospitals 53
births 39, 41
 cash benefits 64
books, libraries 96

C

cancer 54–55
 confirmed new cases 55
capital area population 9–16
carbon dioxide 26
cash benefits 60, 62, 64
 adoption 64
 childbirth 64
 pregnancy 64
 sickness 60
causes of death 54
CH₄ 26
chemical fertilizers 31
childbirth, cash benefit 64
children
 day-care centre 63
 families with/without 43
 placed outside their home 63
social assistance 60
social expenditure 60
unaccompanied 50

climate 21–24

CO₂ (carbon dioxide) 26
commercial fertilizers 30
construction, employment 86–87
consumer price index 122

consumption
 alcohol 57
 energy 34
 fertilizers 30
 food 124
 pesticides 31
 private 100
 public 100
crop production 131
culture 92–96
currency reserve 98

D

day-care centres, children 63
deaths 39, 54, 56
 accidents 54
 cancer 54
cardiovascular diseases 54
 suicide 54, 56
debt, public 98, 101, 118–119
demographic change 39
dentists 53
development aid 121
diseases
 cancer 54–55
 cardiovascular diseases 54
disposable income
 households 65
 sex 66

divorced persons 44–45
divorces 44–45
dwellings 67–69

E

economic growth 98–99
economic key figures 7, 98
economic trends 97–98
education 70–80
expenses per pupil 71
expenditure, public 71
graduates 74
students abroad 80
students enrolled 72
educational level 75–77
educational system 70
effective nominal exchange rate index 98, 126
elections 89–91
elected candidates 90–91
European parliament 91
national 90
valid votes 90–91
emigration 39, 46, 48
country 48
emissions 7, 26–27, 29
employment 82
agriculture, forestry and fishery 131
by industry 86–87
construction 86–87
manufacturing 104
part-time 88
R&D 136
service sector 105
sex 82, 86, 88

employment rates 7, 82
energy 33–34
energy consumption 34
per capita 7, 34
energy production 7, 34
energy supply 34
enterprises, interaction with public authorities 141
environment 28–34
European parliament, election 91
exchange rates 98, 126
exports
balance of trade 102, 108
commodities 112
country 110–111
goods and services 102, 108
index 107
intra-Nordic 109–111
external trade 106–113

F

families 43
income 65
social expenditure 60
with/without children 43
fertility 7, 41
fertilizers 30
fishery 131, 133–134
fishing, catches 133
foreign assets and liabilities 98, 101
foreign debt 98, 101
foreign direct investments 103
foreign exchange reserve 98
foreign trade 106–113
balance of trade 108, 112

commodities 112–113
country 110–111
extra-Nordic 110–112
goods and services 102, 108
index 107
intra-Nordic 109–111
foreigners 46–48
emigration 46, 48
immigration 46–47
Nordic citizens in Nordic countries 46–48
forest 9–16, 23
forestry 129, 131–132
fungicides 31

G

gas 33–34
general government expenditure
R&D 136–138
culture 93
general government revenue 117
geography 21–27
geothermal energy 33–34
gini-coefficient 59
global warming 26–27
goods and services 102, 108
graduates 74
grain 131
production 131
greenhouse gases 26–27
gross debt 118
gross domestic production (GDP)
7, 98–99, 107, 116–118, 125
per capita 7, 99, 125
gross fixed capital formation 100

gross national income (GNI) 120
gross value added 104–105
manufacturing 104
service sector 105

H
health care 51–57
health care expenditure 52, 115–116
health staff 53
herbicides 31
household, income 65
housing 67–69
index 68–69
prices 68
housing and construction 67–69
hydropower 33–34

I
icecap area 9–16, 23
ICT sector 141–143
illness 62
absence from work 62
cash benefits 60
immigration 39, 46–47
country 47
import
balance of trade 102, 108
commodities 113
country 110–111
goods and services 102, 108
index 107
intra-Nordic 109–111
income 65–66

general government 117
households 65
personal 65–66
sex 66
income distribution 65–66
indigenous energy production 33–34
individuals, interaction with public authorities 141
inflation 98
inhabitants per sq km 7, 9–16, 23
insecticides 31
interaction with public authorities
enterprises 141
individuals 141
interest rate 98, 128
Internet 141–143
interaction 141
purchases 143
private access 142
use 142
investment, foreign direct 103

K
key figures, economic 7, 98

L
labour force 7, 82, 86–88
labour market 81–88
lakes 9–16, 23
land area 9–16, 22–23
land use 23
leisure 92–96
liabilities 100, 103, 118
libraries 96

life expectancy 7, 37
live births 39, 41
longevity 37–39

M
manufacturing
employment 86–87, 104
gross value added 104
marriages 44–45
married persons 44–45
marital status 44–45
maternity benefits 64
meadows 23
methane (CH_4) 26
migration 39, 46–48
country 46–48
mobile subscriptions 143
mortality 54, 56
museums, visits 94
music
digital 95
sale 95

N
 N_2O (nitrous oxide) 26
national elections 90
natural gas 33–34
natural population increase 39, 41
net assets 101
net debt 118–119
net export 106–108
net migration 39

net taxes 117
 NH_3 (ammonia) 29
nitrogen (N) 30
nitrogen oxides (NO_x) 30
nitrous oxide (N_2O) 26
non-nationals
 emigration 46, 48
 immigration 46–47
 Nordic citizens in Nordic countries 46–48
Nordic citizens in Nordic countries 46–48
 NO_x (nitrogen oxides) 30
nuclear power 33–34
nursing homes 60

O
oil 33–34
old age pension 61
old age, social expenditure 60
old people's homes 60
organic farming 32
ozone depletion 26–27

P
paper 132
partnerships
 dissolved 45
 registered 45
particulates 26
partnerships, registered 45
part-time employment 88
 sex 88
pastures 23
patents 139

pensioners 61
pensions 61
pesticides 31
PhD graduates 139
phosphorus 30
physicians 53
PISA 78
pollution 26–27
 air 26–27, 29–31
 soil 26–27, 29–31
 water 26–27, 29–31
population 7, 9–16, 22–23, 36–50
 capital area 9–16, 22
 inhabitants per sq km 7, 23
 marital status 44–45
 migration 39, 46–48
 non-nationals 46–48
 Nordic citizens in Nordic countries 46–48
 population change 39
 total 7, 9–16, 23
population density 23
population projections 40
potassium 30
poverty, relative 59
pregnancy, cash benefits 64
price index
 consumer prices 122–123
 inflation 98
 price levels 122, 124
price levels 122, 124
private consumption expenditure 100
public balance deficit 118
public balance, surplus 7, 98, 118

public consumption expenditure 100, 120–121
public debt 7, 98, 115–116, 118–119
public finance and prices 114–128
public revenue 117
pulp 132
pupils, see students
purchasing power 65–66, 99, 124–125

R

R&D 135–143
employment 136
expenditure 137–138
government appropriations 136–138
patents 139
PhD graduates 139
real annual growth 99
real estate 68
relative poverty 59
renewable energy 33–34
research and development 135–140
residential institutions 60
retirement pension 61

S

sami 17
science 135–140
separated persons 44–45
service housing 60
service sector
 employment 86–87, 105
 gross value added 105
share prices index 98, 127
share prices 127

sickness
absence from work 62
cash benefits 60
sickness benefits 60
single persons 44–45
smokers 57
 SO_2 (sulphur dioxide) 29
social assistance 54, 60–61, 64
adoption 64
childbirth 64
pensions 61
pregnancy 64
recipients 60–61, 64
sickness benefits 60
social expenditure 60
social integration 58–64
social security 115–116
soil pollution 26–27
solid fuels 33–34
 SO_x (sulphur oxides) 26–27
student performance (PISA) 78
students
abroad 80
enrolled 72
financial support 79
graduates 74
study allowance 79
suicides 54, 56
sulphur dioxide (SO_2) 29
sulphur oxides (SO_x) 26–27
sustainable development 18–20

T
tax burden 7
taxes 7, 117
technology 141–143
temperature 25
theatres 94
trade balance 102, 108

U
unaccompanied children
age 50
unemployment 7, 83–85
rates 7, 83–85
sex 84
youth 85
unmarried persons 44–45

V
VOC (volatile organic compounds) 26
voting 90–91
water area 9–16, 23
water pollution 26–27
water power 33–34
widows/widowers 44–45
wood product, production 132

Nordic Council of Ministers

Ved Stranden 18
DK-1061 Copenhagen K

www.norden.org

Nordic Statistical Yearbook 2012

Nordic Statistical Yearbook is published for the 50th time. It is a reference book containing comprehensive and easily accessible statistics of various aspects of social life in the five Nordic countries, i.e. Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden. In addition data are also presented on the Faroe Islands, Greenland and the Åland Islands. The aim of the yearbook is, as far as possible, to present comparable data on the Nordic countries. Additional tables can be accessed free of charge via our homepage www.norden.org/fakta. Here it is also possible to read and download the Nordic Statistical Yearbook in pdf format free of charge.

Nord 2012:001
ISBN 978-92-893-2350-5

ISBN 978-92-893-2350-7

9 789289 323505

Nordisk statistisk årsbok 2012

Nordisk statistisk årsbok utkommer nu för 50:e gången. Årsboken är en uppslagsbok, som avser vara en sammanfattande och överskådlig redovisning av statistik över samhällsförhållandena i de fem nordiska länderna Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. I många av tabellerna redovisas också uppgifter om Färöarna, Grönland och Åland. Syftet med årsboken är att lägga fram sinsemellan jämförbara uppgifter om de nordiska länderna. Ytterligare tabeller finns tillgängliga gratis via vår hemsida www.norden.org/fakta. Här är det också möjligt att kostnadsfritt läsa och ladda ner boken i pdf-format.